

Карл Май

Островът на
скъпоценностите

ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

1. „ЛУДИЯ ГРАФ“

Бухтата, край която е разположено прочутото като морски курорт градче Фалум, е обхваната отдясно от пристъпващ далеч напред, състоящ се от много стръмни скали бряг, а отляво – от дълъг, нисък нос, който се вдава в морето във формата на силно извит рог и до самия връх е обрасъл с гъста дъбово-букова гора. През нея водят само няколко тесни пътеки, даващи на курортистите възможност да се оттеглят от градския шум сред тишината на природата.

Тесният нос предпазва бухтата от високите вълни, гората пък задържа вятъра – едно обстоятелство, което допринася много за оживеното посещение на Фалум и позволява дори на плахите натура да се къпят или се поверят в лодка на опасните иначе вълни.

През един чудесен юлски ден три дами се разхождаха бавно по един от споменатите горски пътища. Те представляваха фрапираща група. Като оставим настрана летните им жълти шапки, едната беше облечена в синьо, другата – в зелено, а третата – в пурпурночервено. Синята, много дълга и мършава до дръгливост, носеше раирано в три цвята кипърско котенце, Зелената, дребна и възсуха, морско свинче, а Пурпурночервената, с къса, много дебела фигура, имаше на ръката си катеричка, която освен това бе прикована посредством нашийник и златна верижка към врата на своята носачка.

На никой не би му дошло на ума, че тези толкова различно дарени от природата разхождащи се жени са сестри.

– Да, добра моя Ванка – въздъхна Синята, – нашият брат Емил е внимателен към чуждите дами и дори с отвратителните си кучета, отколкото спрямо нас. Тези мъже са били и си остават варвари, които даже с най-голяма отстъпчивост не можеш направи по-различни!

– Те никога няма да проумеят, скъпа Фрея, че ние сме безкрайно по-чувствителни от тях – вметна Зелената. – И затова не е за завиждане девойката, която не може да се реши да встъпи в една траеща цял живот връзка с този род вандали.

– Да – изгуква Пурпурната с мазен глас, – ние избрахме добрата част и никой няма да бъде взет от нас, макар че специално за мен би било лесно да сключа някой блестящ брак.

– Специално за теб? – попита оперено носителката на катеричката. – Чуй, Ванка, това „специално“ звучи като оскърбление спрямо нас двете. Сестра Цила смята, понеже е най-младата, че ѝ се предлага по-раншна възможност за брак от нас. Само че дамите изобщо не могат някога да остаряят. Моите трийсет и четири години са...

– Извинявай, Фрея – възрази Дебелата, – през ноември ти стана на трийсет и девет!

– Трийсет и девет? А-а, ти май се грижиш повече за възрастта на другите, отколкото за своята.

– О, не, но аз мога да помня толкова лесно твоята, понеже ни делят точно десет години – ти си на трийсет и девет, а аз на двайсет и девет.

– От мен да мине. Но нека не спорим за такива маловажни неща! Най-главното при една брачна връзка след духовните достойнства си остава все пак физическата външност, а в това отношение, трябва да признаете, аз ви превъзхождам и съм в състояние да се харесам на всеки мъж.

– Има достатъчно господа, ценящи повече нежната фигура пред голямата дължина – изпъчи се Ванка.

– Също както аз съм в положението да се ползвам с опита, че блажената пълнота винаги е намирана от множество господа за очарователна – прибави Цила. – Това ми го каза дори лейтенант фон Волф, когото аз, както знаете, мога да причисля към моите най-нови завоевания.

– Ти? – извика Дългата. – Той само завчера ми призна, че съм му се присънвала.

– А аз – подметна Дребната, – преди малко изиграх с него партия сантасе, която той изгуби, понеже, както се извини, моята пленителна външност го обърквала. Много е мил този хер лейтенант фон Волф!

– Да, да, много! – пригласи Дългата с известна ирония. – Само си мисля, че... ама я вижте тази прелестна картинка!

– Къде пък?

– Непосредствено тук по водата. Но, Боже мой, та това е нашата Магдаленка!

– Наистина, нашето детенце! – включиха гласове другите и се втурнаха чевръсто напред.

Пътят, който следваха, излезе на едно тясно, обградено от три страни с гъсти храсти връзване на водата в сушата. Там бе вързана една лодка, чийто прът за платното бе свален. Отзад седеше едно момче в моряшки костюм от сив лен и непромокаема шапка, изпод която бликаше обилие от руси къдрици. То броеше някъде към четиринайсет години и

беше насочило вниманието си към едно може би десетгодишно момиче, което се бе настанило на предната пейка и ловеше риба с въдица. То беше много мило, очарователно създание. Но подвижността, с която се посвещаваше на своето занимание, никак не допринасяше да се направи някой голям улов.

– Та как значи се казваш? – попита малката.

– Герд.

– Герд, ти ми харесваш. Имаш сила и ловкост почти колкото папа.

– Кой е всъщност твоят папа?

– Папа ли? Това е майор Хелбиг, който неотдавна покори цяла Зюдерланд. Така че сега ти можеш добре да си представиш колко много силен трябва да е.

– Да, а може ли да кара и лодка?

– Естествено. Аз не съм го видяла, наистина, ама той може всичко.

– И да плава под платна?

– Сигурно! Но най-добре го могат моите лели!

– Твоите лели? При вас и лелите ли се учат да плават под платна?

– Разбира се, защото папа много често казва, когато те излязат на разходка: „Слава и хвала Богу, ето ги че вдигнаха платна!“ Та те значи трябва да разбират от ветроходство. Ти не си ли ги виждал вече?

– Не зная, защото не ги познавам.

– О-о, те са много лесни за разпознаване. Едната е дълга и носи една котка, другата е дребна и слаба и носи едно морско свинче, а третата е дебела и носи катеричка.

– Аха, това са значи твоите лели! Та те са известни в цялото селище. И те ли се казват Хелбиг, както твоят папа?

– Ами да, защото нали са му сестри. Освен това се казват още Фрея, Ванка и Цила. Ама Кунц вместо това казва Шрая, Цанка и Брюла¹.

– Кой е тоя Кунц?

– Той е нашият ординарец, когото аз много обичам и папа също. Но лелите все се джафкат с него и тогава той става бесен, нахвърля се върху тях и... си подвива пак опашката.

– А-а, тогава той сигурно не притежава истински кураж?

– Кураж? Съвсем определено колкото самият папа, ама пък нали не бива да се захваща със сестрите на своя господар. Само заради това си подвива опашката. Ти имаш ли си също папа, три лели и ординарец?

1. Шрая, Цанка, Брюла – Крясла, Дърла, Ревла (Б. пр.)

– Имам майка и един пастрок, после четири сестри, а слугата съм самият аз.

– Ти? Защо?

– Защото аз трябва да върша всичко. И въпреки това получавам много удари и по-малко храна от другите.

– Удари? Ти? – попита момичето полуучудено, полупрезрително.

– Да. Аз трябва да залагам мрежите и да возя дами и господата, а когато съм уловил твърде малко или съм спечелил недостатъчно малко, то получавам удари.

– Бедничкият! Колко всъщност?

– Те болят много, но аз не ги броя – отговори той гордо. – Когато се прибирам вкъщи, бащата е все пиян. Бих могъл да се отбранявам или пък да се махна, но после майка ще плаче, а не бива. В действителност аз си заслужавам ударите, понеже не давам на бащата всичко, а задържам нещичко за майка, иначе тя ще трябва да гладува...

– Боже мой, мила Ванка, чуваш ли? Това не е ли жесток баща?

Този възклик прозвуча иззад близките храсти, където трите сестри бяха подслушали последната част от детския разговор.

– Да, истински жесток баща, моя добра Фрея – потвърди запитаната.

– Не – намеси се Пурпурночервената, – не само жесток баща, ами даже жесток пастрок!... Но, моя сладка Магда, как се озова на това място тук?

– Герд ме докара, леличко.

– През целия залив?

– Да. Искаме да ловим риба с въдици.

– Ах, дете, ако ти се беше случило някакво нещастие! Можеш да се намокриш, можеш да настинеш, можеш да цамбурнеш, можеш да се удавиш!

– О, не, леличко, нищо няма да се случи, защото нали ме кара Герд.

– Герд значи се казва той?

Трите сестри погледнаха с видимо удоволствие неговата крепка фигура и загорялото му лице.

– Действително ли умееш сигурно да управляваш една лодка? – подпита Синята.

– Няма защо да се страхувате, милостива фройлайн. Искате ли и вие да пробвате? Имам достатъчно място.

– Да, много бих желала, защото обичам да се разхождам с гондола.

Но сестрите се страхуват, а моето котенце не може да понася водата. Ами ако вземе да ми се разболеет от морска болест!

– Едно котенце никога не го хваща морска болест, уважаема фрой-лайн – усмихна се момчето и по същото време взе думата Цила:

– Ние да се страхуваме? Знаеш ли, Фрея, че това е клеветничество? Та аз нали приех една покана на хер лейтенант фон Волф за пътуване с платноходка.

– Аз също! – заяви Ванка.

– И аз! – потвърди Фрея.

Качването на непохватните дами бе свързано действително с известни мъчнотии, ала с помощта на Герд премина добре. Изобщо момчето показваше увереност, която вля доверие у дамите.

– Накъде? – попита то, когато лодката се раздвижи. – Към града или малко навътре?

– Навътре, ама само малко – реши Фрея.

– Тогава можем да поставим платното.

Той изправи мачтата и издърпа нагоре ветрилото. Лекият бриз го изпълни и лодката се плъзна спокойно, леко наклонена настрани навътре по бухтата. Трите сестри първоначално изпаднаха в обичайната страхливост пред водата. Но при доброто водене и сигурния ход на съда полека-лека изгубиха своята угриженост и между тях и момчето се завърза разговор, който им вдъхна уважение към малкия моряк, умеещ така открито и честно да гледа на света и така разсъдливо и учтиво да отговаря.

Прекрасното време беше подмавило навътре множество други лодки, така че по искрящите вълни цареше оживено движение. Един от тези съдове със своето своеобразно поведение привличаше всеобщото внимание върху себе си. В него седяха двама господи, които като че си бяха поставили задачата възможно най-много да досаждат на другите платноходки.

– Кому принадлежи тази лодка? – попита Ванка.

– На един курортист – отвърна Герд. – Не му знам името, но трябва да е някой знатен мъж, тъй като прави все такива безчинства, без полицията да му го забрани. Колчем тръгне по вода, винаги се държи както сега. Гребе напреко на курса на другите, за да ги плаши. Пръска ги целите с вода, ако са дами. Хвърля по тях гнили плодове и даже се случва да обръща по-малки лодки. Аз го мразя.

При последните думи юношеското му лице възприе враждебен израз.

– Нещо наранил ли те е?

– Да. Аз се връщах с майка от брега и той ни срещна. Ние имамхе да носим едно тежко дървено ведро с риба и трябваше да му се дръпнем от пътя, макар да имаше място за двайсет души. Не успяхме да отстъпим с товара си достатъчно бързо настрани и оня удари майка на два пъти със своя бастун. Аз поисках да го хвана, ала майка ме възпря. Ако още веднъж ми стори нещо подобно, нищо няма да ми попречи да го напердаша.

Те кръстосваха в широка дъга и стигнаха по този начин до вътрешността на бухтата. Тогава споменатата лодка описа завой и се насочи към тях. Фрея сложи ръка над очите, за да ги заслони от слънчевата светлина и извика:

– Сега знам кой е този!

– Е? – попита Ванка.

– Граф фон Хоенег.

– Възможно ли е? Лудия граф? И той идва към нас! Малкия, махни се от пътя му! Той иначе ще ни изиграе някоя лоша шега.

– На вас все пак нищо няма да стори! – поклати глава хлапакът.

– И въпреки туй! Внимавай, момче! Те гребат право към нас. Наумили са си нещо лошо.

Наистина, графът приближаваше по начин, който правеше основателно това подозрение. Когато разпозна дамите, го чуха да се изсмива грозно и се провиква:

– Ало, кои пък са там? Трите папагала, ха-ха-ха-ха!

После нашепна няколко думи на своя спътник, след което взеха такова направление спрямо линията на движение на Герд, че ясно си прилича намерението им да се сблъскат с неговата лодка. Дамите нададоха силен вик за помощ.

– Дръжете се здраво за седалките! – извика Герд. – Не мога да се отклоня, ако са ни хвърлили око, но мога да способствам ударът да е поне лек.

Тъмните му очи мятаха гневни светкавици към двамата противници.

– Обърнете надясно! – повели им той.

– Обърни ти наляво, тъпо копеле! – изхили се графът. След няколко мига неговата лодка трябваше да нацели точно по средата плавателния съд на Герд. Тогава този извъртя рязко с всичката си сила кормилото и пусна въжето, така че платното изплюща и пропусна вятъра. Лодката се подчини, забави ход, повдигна се отпред нависоко и завъртя нос. По

този начин ладията на графа се удари вместо под прав, под един много остър ъгъл в предната част на платноходката. Въпреки това трусът беше значителен за несвикналите с морето жени. И най-вече бе изненадана Магда, понеже бе заела място отпред при острия връх. Тя напразно опита да се задържи, изгуби равновесие и се прекатури през борда.

– Хола, пиленцето заплава. Измъкнете го! – извика графът ухилен и продължи да гребе.

Трите сестри седяха като парализирани от страх. Другите съдове бяха видели събитието и приближиха с най-голяма бързина, за да помогнат. За щастие това вече не бе нужно. Герд бе скочил веднага след момичето, хвана го с дясната ръка и държейки се с лявата за борда, го прехвърли в лодката. За минута бяха обградени от всички налични съдове и наоколо се зачуха изрази на съчувствие и най-дълбоко възмущение.

Единствено Герд беше запазил спокойствие.

– Съседе Класен, вие имате място – извика той. – Я вземете дамите във вашата лодка и ги отведете у дома им!

Няколко ръце се протегнаха и дамите въпреки страхливостта им бяха благополучно прехвърлени в другата лодка. След това Герд отново улови вятъра в платното и сграбчи кормилото.

– Хола, момче, нали няма...?

– Напротив, напротив, съседе Класен!

– Славен момък! Тогава само се дръж стабилно!

Лодката на графа се беше насочила към изхода на бухтата.

Герд стори същото. Той огледа платното, проучи укротеното от ниския нос биене на вълните и после прикова остро очи в противника. Неустрашимото момче имаше сега вятъра на своя страна. То познаваше лодката си и знаеше, че наказанието на врага ще му се удаде. Че онзи бе граф, а той един беден рибарски юноша, за това не се питаше.

Графът беше твърде малко опитен по вода, за да схване още от самото начало намерението на момчето. Но постепенно прозря грозящата го опасност, Само че не стори нищо, за да я избегне. Вероятно му се струваше нещо невъзможно, това хлапе да дръзне да изпълни един такъв план срещу него. Те сега държаха паралелно един с друг направление към скалистия бряг; обхващаш бухтата от дясната страна. Тук имаше няколко плитчини и наноси, за които графът нищо не знаеше, ала Герд ги познаваше много добре.

– Хей, внимавайте! – викна момчето и обърна носа на своя съд.

– Хей, момче, спри! – прозвуча насреща му.

– Не мога, иначе ще ме отнесе към скалите.

– Мътните го взели, тогава спусни платното!

– Невъзможно. После няма да мога да се отклоня от рифовете.

Хитрият хлапак наистина се бе докарал в положение, което му правеше невъзможно да спре или легне по друг курс. Неговата лодка беше по-голяма и с платно, тази на графа беше лека и имаше двама гребци, които не бяха момчета. Тя бе значи съдът, който трябваше да се отбие. Графът опита това най-сетне, ала беше вече твърде късно – платноходката връхлиташе под пълния напор на ветрилото като стрелнал се ястреб.

– Хой, обърнете към бака! – извика Герд.

Това ставаше с пълна пресметливост. Той беше вече видял, че двамата искат да обърнат към ширборда, съблюдаването на неговия вик щеше следователно да доведе неприятелската лодка с цялата ѝ ширина пред неговия нос.

– Хой, недостатъчно, твърде малко! Спрете, момчета!

Надавайки този последен вик, той отпусна ветрилото, за да не разбие или доведе до обръщане собствената си лодка чрез пълното използване на вятъра. Сегашният сблъсък беше съвсем различен от предишния. Той се случи с непреодолима сила в средата на графския съд. Дъските му изпращаха и той се преобърна с кила нагоре. Предната част на рибарската лодка се възкачи за няколко мига по чуждата лодка, после се плъзна обратно надолу.

Графът и придружителят му бяха надали крясък и бяха запокитени и двамата надалеч във водата. Тъй като все пак бяха горе-долу добри плувци, се задържаха на повърхността, забелязаха подводните скали наблизко и заплуваха към тях, понеже преобърнатата лодка нищо не можеше да им помогне.

Герд също беше изкрещял и изхвърлен във водата, ала само за вид. Един по-внимателен наблюдател щеше да схване, че неговият крясък бе вик на ликуване, а скокът във вълните – доброволно извършен. Въпреки младостта си той притежаваше достатъчно остър ум, за да разсъди всичко. За в случай че графът подадеше оплакване срещу него, той трябваше да съумее да се защити. Ето защо греба възможно по-дълго из водата наоколо и се изкатери обратно в лодката си едвам когато другите заставаха върху подводните скали, плакнати до хълбоците от вълните.

– Стой, момче, ела да ни вземеш! – повели графът със строг тон.

– Невъзможно, човече! Моят съд гази твърде дълбоко. Не мога да приближа. Да се бяхте отдръпнали, нямаше да се насадите в кашата.

– Тогава докарай поне моята лодка!

– Няма смисъл. Дъските се потрошиха. Впрочем сам не бих могъл да я обърна, а пък и виждате, че тя вече потъва. Ето, сега замина на дъното!

Наистина, под съда възникна един фуниеобразен въртоп, който го повлече под водата. Герд беше извадил от морето своята непромокаема шапка и посегна към кормилото.

– Стой, чакай! – заповяда Хоенег. – Ние ще дойдем при теб.

– Също не става – ухили се момчето. – Лодката ми има отпред цепнатина, поглъща вода и аз не бива да рискувам да кача още двама души. Но ще кажа на онези там на плажа да дойдат да ви вземат. Може би ще се намери някой да предложи лодката си на мъж, който претендира да е знатен, пък обръща съдове, пръска дами и събаря деца във водата. Такива номера тук никое хлапе не смее да върши, иначе ще получи от даскала тоягата. Приятна баня!

Той отплава и забеляза с радост, че всички съдове бяха потърсили брега, за да не му развалят шегата. Когато пристигна там, подкани присъстващите да отидат да приберат графа.

– И през ум не ни минава, момче! – отговори един стар морски вълк, като му протегна добродушно десница. – Ти си свестен тип и ние ще се погрижим да не ти се случи нищо, ако оня там пожелае да се залови с теб. Но да го приберем, не! Приливът вече започва, бързо се покачва и нека оня вкуси малко вода, преди да го вземат на вързало. Ние нямаме задължение да го вардим от банята. Стражевата лодка е далеч извън хоризонта, а хората от спасителната команда са излезли до един на риболов, тъй като времето е хубаво и никой няма да вдигне тревога. Та нека си поритка оня!...

На една от най-красивите улици на крайморското градче се издига-ше, заобиколена от добре поддържани дървета и ухаещи цветни площи, една прелестна вила, която през лятото биваше давана под наем на курортисти. Понастоящем тя беше обитавана от норландския майор Емил Хелбиг и неговата фамилия, Хелбиг – един много заслужил, но с обикновен произход офицер – беше законно придобил благоразположението на своя херцог и поради това се ползваше със значително влияние в Двора. Въпреки всичко той не се появяваше там с голямо удоволствие. Със своя пряк характер изпитваше неприятно чувство в онези кръгове, където формата на общуване стоеше на най-преден план. Той се чувстваше най-добре сред себеподобните, а и се беше погрижил най-близкото му обкръжение да е от хора от неговия сой. Към прислугата му се числяха само войници с дълга служба и особено неговият камериер

Кунц бе един мъжага, който не можеше да живее без своя господар, както и този без него. Те се бяха запознали в по-раншни времена на бойното поле и във военни и мирни години до ден-дневен бяха останали верни един на друг. Кунц познаваше всяка от особеностите на своя господар, беше се научил да се нагажда според тях и следствие на това се бе превърнал в едно малко отражение на офицера, пред когото от тази причина можеше да се позволи повече отколкото други.

Майорът седеше в стаята си, изпълнена с гъст тютюнев дим. По пода, софата и празните столове лежаха единайсет кучета от различна порода и големина, чувстващи се явно много добре в тоя димилник. Пред него лежеше едно произведение на генерал Клаузевиц, което той усърдно изучаваше. В един момент вратата се отвори и влезе с енергична стъпка един мъж, когото човек почти би могъл да обърка с него. Двамата носеха еднакъв сив, по военному скроен костюм, само този на майора бе изготвен от по-фин плат. Двамата бяха на една възраст, един ръст, имаха еднакво късо подстригани коси, едни и същи войнствени мустаци, но влезлият притежаваше само дясното си око, лявото беше изгубил следствие пистолетен изстрел. Той събра шумно токове, изпъна се като струна, сложил средни пръсти по шевовете на панталона, и зачака.

– Какво искаш, Кунц?

– Хер майорът беше заповядал да запитам сега дали ще излезем на разходка. Разбрано?

– А, да, да! Точно сега съм се вдълбочил в една изключително увлекателна книга. Известна ли ти е?

– Коя е, хер майор?

– На Клаузевиц.

– Отлична е, ама още не съм я чел.

– Откъде знаеш тогава, че е чак отлична?

– Защото хер майорът иначе не би я чел, разбрано?

– Хубаво! Къде е Магда?

– На разузнаване.

– Какво имаш предвид с това?

– Искаше да се поогледа как стоят нещата в гората там отсреща. Разбрано?

– Нали ти бях забранил да я пускаш да отива сама на такива места, Кунц!

– Прощавайте, хер майор, ние трябва така да възпитаваме малката фройлайн, че да няма никакъв страх! В тукашната гора не се видят тигри и гърмящи змии. Разбрано?

– Хм-м! Къде са сестрите ми?

– Сигурно са напуснали Главната квартира, за да правят лов на ергени.

– Пет, Кунц, това хич не те засяга!

– Да ме прощавате, хер майор, ама то много нещо си ме засяга! Шряя приказва, никога нямало да се омъжи; Цанка хортува, не можела да понася никакъв мъж; Брюла пък гълчи, щяла да си умре стара мома. Въпреки това обаче постоянно се оглеждат за някой връх от мустак и ако не забършат нищо, прибират се вкъщи, изтеглили шурмовашки физиономии, и крещат, дърлят се и реват на всекиго, ама преди всичко на мен. Аз получавам злостта от първа ръка и ето как даже много нещо ме засяга, когато са излезли на търсене. Разбрано?

Хелбиг се засмя. Той самият бе немало страдал от особеностите на своите сестри и затова от време на време му беше приятно да притежава в лицето на Кунц един храбър съюзник.

– Къде е Хектор? – продължи да пита. – Тук са само единайсет кучета.

– Хер майор, това е пак един номер от страна на Червено-зелено-синята троица! Аз забелязах, че Хектор липсва и тръгнах да го търся. Когато минавах край дамските покои, чух отвътре едно ужасно кашляне, пъхтене, скимтене и кихане. Повиках кучето и данданията стана още по-голяма. Той беше това, ама вратите бяха заключени. Принудих камериерката да отвори и какво да видя?

– Е?

– Кучето беше пъхнато в пътната кошница. Биби, Лили и Мими поискали да си играят с него, ама той пък може да търпи само катеричката – другите създания мрази. Пощипнал малко Биби и Лили и за тая работа милостивите дами му вързали една пунгия енфие на носа и го затворили в кошницата.

– По дяволите, такива девически номера аз не позволявам!

– Аз също, хер майор! Трябва ли и аз да вържа така енфие на дамие, а? Те трябва да видят как се чувства едно хайванче при такова положение.

– Къде е кучето?

– Когато го освободих от кошницата й енфието, хукна и офейка. То ще иска да се възстанови във въздух, разбрано?

– То само ще се върне... След един час тръгваме на разходка. Имай готовност! Кръ-ъгом... марш!

Кунц направи кръгом и излезе с войнишка стъпка. Вън спря за

кратко време – очевидно нещо да размисли. После се спусна бързо по стълбите към градината. Там градинарят се занимаваше с лехите.

– Хайнрих, имаш ли време?

– За какво?

– Нуждая се от обикновени и крастави жаби.

– Обикновени и крастави жаби? – подпита градинарят удивен. – Че за какво пък?

– За нашите дами, разбрано?

– Ах, прекрасно, великолепно! В такъв случай тичам веднага.

– Дълго ли ще продължи?

– След четвърт час ще имам пълна торба. Да донеса ли също някой и друг краб и морски паяк?

– Колкото можеш да наловиш.

– Добре. Бързам!

Извънредно доволен, Кунц се върна в къщата и се погрижи да не настъпи никакво смущение. Градинарят достави цяла камара от заръчаните гадинки. Дватама се промъкнаха в стаята, в която бе затворен Хектор, изтръскаха торбата в кошницата и се отдалечиха после незабелязано. Когато се касаеше да се отиграе някой номер на сестрите, то от хората определено никой не се изключваше.

Майорът междувременно си бе седял при своя Клаузевиц. По едно време отвън прокърнтяха бързи крачки. Вратата се разтвори с трясък и дългата Фрея нахълта с бързина – неизбежната котка на ръката – и физиономия, даваща свидетелство за изключителна възбуда.

– Емил... братко!

– Мътните да го вземат, какво се е случило?

– Какво се е случило? Какво ли друго, освен дето Дявола си показва рогата, или което е все същото – Лудия граф!

– Аха, тоя! Пак ли?

– Пак! Боже мой, що за човек е това! Да бях офицер, кавалер, щях да го покания на дуел и кълна се...

Тя издигна при тези думи стиснатия юмрук и тресна с него в знак на уверение край себе си по софата, на която се бе настанила, ала за нещастие нацели котката, легнала до нея. Несвикнало на такива обноски, животното подскочи с пронизително мяукане, стрелна се през стаята и излетя през отворения прозорец. Фрея се втурна нататък.

– Избяга! Братко! Господи Исусе, не виждаш ли, че сега и Биби е също мъртва? Само заради тоя ужасен граф!

– Също мъртва, казваш? Кой пък още е мъртъв?

– Боже мой, ти още не знаеш? Той я събори във водата и там...

Вратата отново се разтвори с блъсък и се появи дребната Ванка.

– Ти си вече тук, Фрея! Е, да, твоите крака са по-дълги от моите. О-ох, загивам, разпадам се! Направи място!

Тя се смъкна на софата и затвори очи. На майора му стана страшно.

– Та говорете най-сетне, де! Кой е мъртъв?

– Мъртва не – извика Ванка, – а само във водата...

– О, да, мъртва, напълно мъртва, моята сладка Биби! – извика се Фрея. – При едно такова падане няма как все пак да стигне долу жива!

– Гръм и мълния! – изруга майорът. – Кой е бил съборен във водата, ей това искам да знам! Изплюйте камъчето!

В този миг отвън се изпъшка, сякаш някакво чудовище пристигаше запъхтяно, и вратата за трети път се изблъска. Влезе дебелата Цила. Беше останала без дъх, а лицето ѝ беше добило цинобърночервен цвят.

– Ах... их... ух... ууух! Ох, оох!

По време на тези отчаяни възклицания едри капки се стичаха от челото по страните ѝ. Тя поиска да ги отстрани, ала във вълнението си се провину в едно много забележително объркване – притисна именно носната кърпа към борещите се за въздух гърди, а избърса с Мими, катеричката, потта от лицето. Животинката се бранеше с все сили срещу това деяние и ето как възвърна на своята господарка изгубеното дихание.

– Емил... знаеш ли вече?

– Аз? Нито дума! Ама какво пък собствено се е случило?

– Там... ето идва тя самата?

И наистина сега влезе Магда. Тя се завтече към баща си и го прегърна.

– Папа, нали няма да ми се сърдиш?

– За какво трябва да ти се сърдя?

– Е, задето Лудия граф ме бутна във водата.

– Теб? Възможно ли е! Но навярно по недоглеждане!

– Не, преднамерено. Но ти не бива да се караш, защото аз дотичах още преди лелите и се преоблякох. Това хич нищичко не ми навреди.

– Какво щастие! Я разкажете!

Тази повеля бе тутакси изпълнена от четири гласа, при това сестрите развиха една речовитост, която можеше да докара майора до полуда. Но той много добре знаеше, че не може да прекъсне шумния словесен порой и ето как зачака с търпение, додето изложението свърши.

– Къде отиде графът? – попита накрая.

– Не знаем. Той продължи да гребе.

– Към сушата?

– Не.

– Значи още не се е прибрал вкъщи? А как се казва това доблестно, сърцато момче?

– Герд. То има пастрок – отговори Фрея.

– Или по-точно един ужасен пастрок, който всеки ден го бие и малтретира – прибави Цила. – Ако то не беше се държало така умело, всинца щяхме да се издавим.

– Това е вярно – потвърди Ванка. – Ние трябва да му се отблагодарим.

– За това аз веднага ще се погрижа – взе решение майорът. – Вие можете да си вървите.

Те се отдалечиха към своите покои. Там им се наби най-напред в очи пътната кошница.

– Ах, ние съвсем забравихме кучето! – спомни си Фрея. – Ще отворим ли?

– Да, то е достатъчно наказано, а Емил би могъл да забележи липсата му.

Те вдигнаха капака и в същия миг от устните им екна един трикратен крясък на ужас. Погледите им бяха паднали върху пълзящото и стрелкащо се съдържание. Поискаха да избягат, ала синята рокля на Фрея се закачи за кошницата; тя бе съборена и изсипа своята сбирка от обикновени, крастави жаби и саламандри от близкото езерце, ведно с морски паяци, крабове, големи, дългоноги бръмбари и всевъзможни неприятни твари, каквито биват ежедневно изхвърляни от прилива на сушата, и които децата ловят, за да продават на пришълците. Те запълзяха и запъллиха наоколо из стаята, така че човек не можеше крак да постави на пода. Синята се метна на софата, Зелената скочи на масата, Червената опита да спаси краката си на един стол.

По време на това събитие отвън мина майорът с Магда. Дватама искаха най-напред да потърсят лодкарското момче. Следваше ги, както при всички излизания на Хелбиг, Кунц, слугата. Първите двама не обърнаха внимание на врявата в дамските покои, тъй като я сметнаха за продължение на състоялия се при майора разговор. Последният обаче отвори незабелязано вратата и хвърли един поглед върху комичната картина. С физиономия на искрено задоволство затвори тихо пак входа, превъртя ключа и го пхна в джоба си. После се завтече след господарите.

Майорът се отправи най-напред към плажа. Стражевата лодка тъкмо бе завили покрай ниския нос, съгледа графа и неговия придружител

и побърза да ги вземе на борда. Докара двамата на сушата мокри до кости. Графът не предлагаше гледката на герой, извършил някое достойно за прослава дело, и погледите на всички околностоящи се приковаха с видимо злорадство към него. Първият, който пристъпи насреща му, беше майорът.

– Хер граф!

– Хер майор!

– Вие сте си доставил удоволствието да ударите лодката на моите сестри?

– Ами! Тя беше погрешно управлявана от едно хлапе.

– Това хлапе умее да управлява по-добре от някои мъже. Да не би да се каните да твърдите, че сблъсъкът не е бил възнамерявай от вас?

– Да!

– Вие сте един нещастник!

– Хубаво! Това е едно мнение, за което ще трябва да се биете с мен.

– През ум не ми минава! Един почтен офицер не си петни шпагата с докосване на човек, който не притежава следа от култура и чест и вече се е охарактеризирал като мерзавец.

– Човече! – прогърмя графът.

– Я стига! Можете ли да отречете юмручния удар, който ви е нанесъл навремето капитан фон Фалкенау, защото сте нападнал една доста почтена дама и чиито неизличими следи и до днес могат да се видят по лицето ви? Един мъж на честта не може да се бие с вас, без самият да се лиши от чест. И все пак аз ще поискам удовлетворение от вас, но не с оръжие, а пред решетката в съда. Деянието ви – нападение на мирни хора, които лесно са могли да станат жертва на вашата бруталност – е престъпен акт. Хората ще съумеят да покажат и на един граф под какъв строг параграф на законника трябва да се постави тази постъпка.

Графът бе поискал да го прекъсне, ала не бе стигнал дотам. Сега отговори със заплашителна физиономия:

– Човече, вие говорите по този начин с мен от старческа немощ или слабоумие! Аз все ще успея да ви принудя да се биете с мен. А що се отнася до вашите закони, то точно аз имам правото да се позова на тяхната помощ... Дръжте си женорята и лодкаря изкъсо, би могло да ми хрумне да нареда да ги запрат!

Той тръгна, съпроводен само от мрачни погледи. Тогава пристъпи към Хелбиг един от лодкарите, въртейки смутено в ръце непромокаемата си шапка. Беше съседът Класен.

– Вие сте хер майорът, нали, а този малък, красив плавателен съд

тук е вашата фройлайн дъщеричка?

– Да... Какво желаете?

– Аз моля за това храбро момче... Герд!

– А-а, Герд?

– Да. Той извади милостивата фройлайн от водата и вие бихте могли да му сторите една услуга.

– Каква?

– Хм-м! Той от дълго таеше злоба към графа, защото она оскърби майка му и днес си видя сметките с него. Графът искаше именно да прегази вашите дами и това не му се удаде, понеже Герд отлично си разбира занаята. После обаче момчето устрои лов по графа и проби дъното на неговия съд, така че пасажерите трябваше да стоят там във водата и да чакат, додето бъдат прибрани. Сега той ще направи донесение срещу момчето, нали самият го чухте и ето тук би било добре да се намери един височайши хер, който да се заеме с Герд. Той го заслужава, в това всеки може да ви увери.

– Наистина ли?... Къде живеят родителите му?

– Ей там в предпоследната колиба. Жената е образец, но мъжът е комарджия и пияница, който никога пръста си не мръдва. Момчето трябва всичко да печели и да изхранва цялото семейство... В замяна получава пердах достатъчно, но пък толкова по-малко за ядене. Майката е родом далеч оттук и, изглежда, е била красива девойка. Била е сгодена за някакъв кормчия, който трябва да е претърпял крушение по чужди морета, понеже така и не се върнал. Майката не искала да се омъжва, но я принудили, след което тръгнала с мъжа си за насам. По-добър от Герд няма, можете да бъдете уверен в това. Той заслужава да бъде взет под закрила срещу графа. Всички ние също ще сторим своето, ако бъде донесен на властите.

Майорът подаде ръка на мъжа.

– Момчето е спасило живота на дъщеря ми и от само себе си се разбира, че аз съм му благодарен. На вас също благодаря. Вие постъпвате като почтен съсед. И тъй, този Герд веднага се е разплатил с графа?

– Да, и то така умно и чисто, че никой от нас опитните моряци не би съумял да го извърши по-добре.

– Това ме радва!

– Но не бива да го казваме. Пред съда графът естествено сам ще си е виновен за сблъскването. За всяко нещо лице ще е лесно да го докаже, тъй като юношата умело си е свършил работата.

– Значи момчето притежава не само кураж и присъствие на духа, но

също разсъдливост и интелигентност?

– Толкова, колкото му е потребно! Той не един и два пъти е управлявал спасителната лодка и във всеки свободен час заляга над книгите, които насъбира чрез заеми. Той е един славен момък! Сред нас има мнозина пътували надалеч морски труженици, които издъно разбират корабоплаването и знаят чужди езици и разни други неща. Той се учи при тях, но тайно, за да не получи наказание, защото неговият пастрок такива работи не търпи.

– Хубаво, ще го имам предвид! Тук ли е мъжът, докарал сестрите ми на сушата?

– Аз самият съм този.

– Забравено е да ви се плати, ето заповядайте!

Съседът Класен поблагодари за богатия дар, който му се падна, и после майорът тръгна с Магда към жилището на Герд.

Там не забеляза никакъв човек, ала от вътрешността се носеше приглушен плач. Той влезе и почти отскочи стреснато от гледката, която му се предложи.

На стената висеше Герд. Двете му ръце бяха вързани с ремък наедно и посредством клуп прикачени по такъв начин към един дебел пирон, че момчето едва можеше да стига с пръстите на краката пода. На това отгоре торсът му бе разсъблечен и така безмилостно обработен, че се виждаше сурово кърваво месо, а подът се бе оцветил в червено от кръв. В това положение продължаваше да виси, без звук от себе си да издаде. Очите му бяха отекли до червено, а от здраво стиснатите устни бе избила пяна на едри мехури. Край него се търкаляха пръчките, с които е бил нанесен побоят.

В най-близкия ъгъл седеше майка му с привързана глава. Беше получила няколко удара по нея и, види се, не бе безопасно ранена. В нейна близост лежах на земята четири по-малки деца, които тихо плачеха.

На един стар нар седеше мъжът, извършил това зверство. Неговата кокалеста фигура и суровите му черти създаваха отблъскващо впечатление. От пръв поглед си личеше, че е пиян. Той не обърна внимание на влезлите.

Когато Магда съгледа момчето, което толкова бързо беше обикнала, нададе вик на болка и се втурна към него.

– О-ох, Господи, това е той! Помогни му, папа, бързо, бързо!

Майорът пристъпи по-близо и протегна ръка към момчето. Тогава пияният се надигна и го улови за ръката.

– Стой! Какво искате?

– Най-напред да освободим момчето, човече!
– Тази къща е моя и момчето също. Омитайте се!
– Само по-кратко! Ще си тръгнем, но не и преди да сме си изпълнили дълга.

– Разкарайте се! Вие тук нищо не можете да заповядвате, това аз няма да търпя!

Той хвана пак майора за ръката, ала този го отгласна от себе си.

– Негодяй, посмееш ли още веднъж да ме докоснеш, то ще видиш какво ще се случи! Това баща ви ли е?

Едно от малките кимна.

– А това майка ви?

– Да.

– Кунц, сними момчето!

– Само опитайте! – заплаши лодкарят, като посегна към една сопа.

Слугата получи един знак, който веднага разбра. Той излезе бързо навън и скоро се върна с полиция и неколцина лодкари, с чиято помощ мъжът въпреки буйната му съпротива бе вързан. После хората можеха необезпокоявано да освободят Герд от неговото положение. Той беше бит по такъв начин, че едва притежаваше необходимото съзнание да разпознае околностоящите. За да овладее болките и да не крещи, си бе хапал устните и езика. Майката също беше почти в несвяст от нанесените ѝ по главата удари и можеше само с откъслечни думи да даде информация. Момчето се прибрало без пари вкъщи и когато баща му чул как е постъпило с графа, не могъл да обуздае яростта си и се нахвърлил върху майка и син по нечовешки начин. Полицията го отведе.

Раните на двамата бяха промити с оцет от съчувстващите съседи и после превързани. Герд можеше отново да се облече.

– Клетото момче! – рече майорът. – Искаш ли да се махнеш от къщи?

– Не. Ще остана при майка.

– Ах, чудесно! Но ако тя сега също напусне?

– Тогава ще тръгна с нея, милостиви господарю. Но къде ли ще отидем?

– При мен. Аз ще се погрижа за вас. Сега трябва да се прибера вкъщи. Ще можеш ли да ме придружиш, или болките са твърде големи?

Момчето се усмихна, но същевременно изпитваше, изглежда, и срам.

– Аз често съм изглеждал така и въпреки всичко е трябвало веднага пак да работя.

– Тогава ела!

Той сложи кесията си в скута на майката, която седеше все още като парализирана на мястото си и напусна къщата. Магда хвана ръката на момчето.

– Бедничкият Герд! Ти си толкова смел, извади ме от водата и за това е трябвало толкова много да бъдеш бит! Още много ли те боли?

Неговото юношеско лице се разведри.

– Сега вече никак.

Малкото момиче си нямаше представа какъв ефект можеше да окаже една добра дума. То не пусна момчето, докато стигнаха жилището на майора.

Там им се представи странна гледка. На коридора стоеше целият прислужващ персонал и разговаряше през заключената врата с три женски гласа, които се чуваха да хленчат и се вайкат във вътрешността.

– Какво има? – попита майорът.

Всички искаха в едно и също време да отговорят, ала накрая кресливи глас на камериерката извоюва победа.

– Какво има, хер майор? Нещастие, едно ужасно, страшно голямо нещастие!

– Отворете!

– Не можем. Ключът е изчезнал.

– Чакайте тогава!

Той пристъпи към вратата и похлопа.

– Кой е вътре?

– Ние! – изврецияха трите сестрински гласа.

– Вие ли сте се заключили.

– Не! – прозвуча плачливо.

– Какво се е случило?

– Отворете и доведете помощ! Стаята гъмжи от...

– Чудовища... – извика втори глас.

– Змии... – третият.

– Саламандри и дракони... – отново първият. А после се закрещя в страховита какафония:

– Змейове, глисти, тении, хамелеони... о, елате, ще падна от масата, аз от стола, аз от софата, помощ, помощ, помощ!

Тук Кунц даде знак на градинаря, който също присъстваше и този погледна надолу.

– А-а – рече той, – вие напразно сте търсили, защото ей къде лежи ключът на пода!

– Дай го! – повели майорът.

Той отвори и сега им се предостави сцена, от която всички ги напуши смях.

– Тъй! Откъде са се домъкнали животните? – запита господарят.

– От кошницата тук – осведоми Фрея.

– Хм-м! – изсумтя майорът и стрелна ординареца си с бърз поглед.

– Значи Хектор се е преобразил в тези животинки. Странно! Я се размърдайте и ги изкарайте от къщи!

Той тръгна.

– Махайте ги, ловецете ги! – разпреди Фрея, а сестрите й запригласяха.

Градинарят поклати силно усъмнен глава.

– Хектор да се е превърнал в тези гадини? Хм, опасно! Моята служба не е тук, а в градината!

Той си тръгна. Кунц също разтегли своеобразна физиономия.

– Хектор? Хм, той винаги си е бил проклет хайван, дето все щръклица го гони. Но аз прислужвам не на дамите, а на хер майора.

Той също напусна стаята. Нито Магда, нито някоя от слугините се реши да се залови с някоя от тези грозни твари. Тогава се появи най-сетне на вратата Герд. Досега той се бе сдържал от скромност. Сестрите го видяха и заликуваха.

– Ето че идва спасителят! Герд, скъпи Герд, махни тези гадории!

Той видя отворената кошница и затвори в нея всички страховити създания, които с най-голяма бързина улови.

– Така, мои милостиви фройлайн, сега можете да наредите да я отнесат.

Дамите напуснаха своите крепости, на които досега бяха държани в такава страшна обсада.

– Благодарим ти, момче! – извика Цила. – Ти хич не бива да си тръгваш повече от нас.

– Не, оставаш тук при нас! – пригласи Ванка.

– Естествено! – потвърди Фрея. – Той остава, тъй като нали преди всичко трябва да потърси моята бедна Биби, която заради тоя граф падна от прозореца. А после трябва да открие кой ни погоди този номер, защото ние ще си отмъстим...

2. ЕДНА БЕЗУКОРИЗНЕНА ТРОИЦА

Машината изсвири пронизително няколко пъти, колелата заскриптяха под налягането на натегнатите спирачки и пътническият влак навлезе в гората. Когато спря, няколко купета се отвориха.

– Хохберг! Пет минути престой! – прокълтя викът на шафнера.

– Вашият престой май ще трае по-дългичко – рече със суров тон един пътник, който бе седял с един друг в едно отделно купе трета класа. Той носеше формената дреха на амтсвахмestър² и цялата му стойка даваше да се заключи за дългогодишния солдат.

– На кой му пука – отговори грубо другият. – Тук има някои, дето първо са се пъчили, пък задълго са хвърлили котва. Мисля даже че и вахмистри са оставали тук, отбележете си това!

Говорещият беше една недолялана, набита фигура, облечена в много износена одежда. Под нея носеше груба мрежеста риза. Лицето му беше умито, а косата вчесана, но тази чистота някак не пасваше на мъжа. Създаваше се впечатление, сякаш му е била натрапена. Но което най-много биеше на очи, бе, че той беше „заключен“³. Ръцете му бяха съединени в железен „брецел“³, който за по-голяма сигурност бе скрепен към един здрав, опасен около кръста му ремък. Мъжът беше затворник.

– Достатъчно! Сега слизаме! – отвърна вахмистърът.

– Де, де, по-полечка! Ще слеза, когато на мен ми е угодно! – прозвуча в отговор.

– Нейсе. Но бързо!

Вахмистърът го избута от вагона. Затворникът се огледа, видя заобикалящата го навалица и помисли, ще може спасение в нея да намери. С един бърз скок се озова посред слезлите пътници и опита да си пробие път през тях.

– Дръжте го! – изкрещя вахмистърът.

Този вик беше всъщност излишен. Хората веднага бяха разпознали в мъжа бягащ затворник и го бяха обградили и заловили.

– Тук е. Вземете си го!

– Благодаря, майне херен! Един непонятно шур опит на мен да се изплъзне.

Един заемащ служба към гарата полицаи приближи.

2. амтсвахмestър (нем. Amtswachtmeister) – някогашен старшински чин в полицията (Б. пр.)

3. брецел (нем. Brezel) – тестено изделие във формата на осмица (Б. пр.)

– Да ви помогна ли в експедирането му, хер амтсвахмистър? – пита той.

– Благодаря много! Той ми е достатъчно сигурен, но сега ще си го прикача още по-здраво.

Той измъкна от джоба едно въже, върза го около мишницата на затворника и го поведе с напета стойка. Пътят му водеше към най-високата част на града, където зад необичайно високи зидове стърчаха кулите и постройките на един замъкоподобен строеж. Това бе крепостта Хохберг, подслоняваща от дълго време сред зидовете си стотици от онези, които бяха престъпили законите и трябваше да изкупят с лишаване от свобода деянията си. Хохберг беше затворът на Норланд.

Улицата свърши пред мрачна, внушителна, обкована с желязо порта, към която бе скрепено грамадно чукало. Вахмистърът го улови и го накара да проехти. Как ли въздействаше този звук на чувствителния човек, принуден да скъса с досега оставената част от своя живот!

Един малък шибър се отвори. Появи се брадато лице.

– Кой там?

– Полицай с попълнение.

– Влизай.

Портата отскочи. Двамата новодошли влязоха в мрачен, иззидан като тунел ходник. Отворилият стражник заключи отново и издърпа после резетата на друга врата, която водеше в малък двор.

– Право напред!

Полицаят кимна. Той беше вече добре запознат с разположението на помещенията из сградата, поне докъдето му бе позволявано да стъпва. Той поведе затворника си през двора към една малка стаичка, чийто единствен прозорец бе снабден с дебели железни кръстосани пръти. Тук седеше надзорникът на порталната стража, който можеше да обгръща дворчето с поглед и внимателно да наблюдава оскъдното движение. Той имаше задача да отбелязва всяко влизане и излизане в регистрационната книга.

– Добро утро! – поздрави дошлият.

– Добро утро, хер амтсвахмистър. Отново един?

– Както виждате, да.

Вахмистърът вписа името си в книгата и после попита:

– Голямото началство тук ли е?

– Да. Ще позвъня.

Надзорникът дръпна шнура на звънеца. В далечината отекна звън, след което се появи втори надзирател.

– Попълнение! – доложи дежурният.

– Елате! – подкани другият вахмистър. – Затворникът остава тук.

Той излезе от стаята и го преведе през дълъг ходник до една врата, зад която изчезна. След минута-две се появи отново.

– Влизайте!

Вахмистърът пристъпи, дръпна вратата след себе си и зае чинна военна стойка, без да поздрави. Знаеше, че може да говори едва след затварянето на директора. Този беше крепко сложен мъж. Носеше униформата на висш затворнически служител и дълга шпага. Гъстите мустаци стърчаха далеч извън страните му, изобщо цялата негова външност показваше, че с него шега не бива. Той погледна влезлия, оставяйки за известно време настрана перото, и запита с лаконичен тон:

– Кой?

– Амтсвахмистър Халер от Фалум, хер околийски съветник.

– Какво водите?

– Мъжко попълнение, един.

– Име?

– Хайнрих Хартман от Фалум.

– Занаят?

– Рибар или моряк.

Вахмистърът му предаде досието, което вече бе държал в готовност.

– Хубаво, имате ли лични забележки?

– Хартман беше обвинен, че непрестанно и зверски е малтретирал жена си и доведения си син. Беше поставен под строг надзор, направи опит за бягство, при което нарани един надзирател с опасност за живота. Той е пияница, зъл, безчувствен и нагъл бабаит, който дори по време на днешното пътуване оказваше съпротива. Покрай другото рече, че в тъмницата са били запирани даже и амтсвахмистри и на гарата пак опита да избяга, ала бе веднага заловен от тълпата.

– Ще съумея да го вразумя. Получава трета дисциплинарна класа и двамазет дни лишаване от храна за добре дошъл. Ето ви разписката за получаването му, хер вахмистър! Приятен ден!

Докато директорът се зае лично да прегледа преподавателните документи на новия затворник, вахмистърът се върна в стаичката на порталната стража, за да си вземе свалената там фуражка. Затворникът седеше на един нар, вперил унил поглед пред себе си.

– Хартман – рече вахмистърът, приготвяйки се да си върви, – имате ли да предадете нещо на жената и децата ви? Това е последната ви

възможност да го сторите.

– Пръждосвайте се! – гласеше отговорът.

Онзи си тръгна. От този момент затворникът не беше личност, а само една неодоушевена вещ. Той вече не притежаваше самоопределеност и свободна воля. След известно време отново влезе един надзирател.

– Ела! – рече, след като бе стрелнал с къс поглед Хартман.

– Охо! Тук май минаваме на „ти“, а?

Поргалният надзорник, който досега бе седял мълчаливо, се обърна към колегата си:

– Един съвсем нагъл дръвник! Трябва строго да се държи!

– Веднага ще го почувства. Напред!

Той улови затворника и го изтика през вратата. Тръгнаха по същия коридор, който бе прекосил преди малко вахмистърът, после вдясно до една желязна врата. След като бяха отстранени два големи катанеца и избутани три яки резета, зад вратата се показа тесен къс ходник, който не притежаваше никакъв прозорец и поради това бе осветен от лампа. От двете страни имаше по осем, подобно заключени врати, всяка от които затваряше седем фута високо, четири широко и пет дълго помещение, в което не можеше да се види нищо друго освен една отоплителна тръба за зимата, стомна за вода, ниско трикрако столче за сядане и една желязна, вградена дълбоко в зида верига. Малките, само една и половина квадратни стъпки прозорчета бяха снабдени с надупчена желязна плоча отвътре и здрава двойна решетка отвън. Оттук и лъв не може да се измъкне.

Това бяха приемателно-експедиционните килии на затвора в Хохберг – най-лошите от всички. Необходимо беше на новодокарания престъпник веднага да се покаже неговото положение в най-грозния му облик, а изтърпелият своето наказание да бъде сплашен от извършване на нов рецидив. Всеки затворник прекарваше първия и последния ден от тъмничната си присъда в една от тези ужасни килии.

Надзирателят отвори една.

– Тук вътре!

– Какво тук? Няма ли някоя по-добра?

– Не.

– Ама във Фалум бяха все пак по-приветливи!

– В „Отел дьо Сакс“ са още по-приятни, но струват от десет до двамайсет малки на ден. Покажи си джобовете!

– По дяволите, не позволявам да ми се говори на „ти“!

– Все някак ще го изтърпиш. Покажи си джобовете! – прозвуча сега

още по-грубо отпреди.

– Нямам нищо в тях!

– Именно в това искам да се убедя. Е? Или трябва да те подпомогна?

Оковите вахмистърът беше взел със себе си. Затворникът можеше следователно отново да си движи ръцете. Сплашен от суровия тон на надзирателя, той обърна всичките си джобове. После служителят го провери грижливо от глава до пети.

– Как се казваше? – Хартман.

– Какъв беше?

– Рибар.

– Какво си извършил?

– Трябва ли да го знаете?

– Мога да го прочета по-късно и сам, значи не е необходимо да го казваш. Но за твое добро искам да ти обърна внимание, че за теб ще е по-добре да бъдеш любезен с началниците си. Ти не си пребивавал тук още и половин час, а вече получи наказание двайсет дни лишаване от храна.

– Аз? Бих желал да знам за какво!

– Защото си бил груб с амтсвахмистъра. В нашето заведение и най-малкото провинение се наказва строго. Вие сте при нас за наказание и поправка. Който е старателен и работлив, няма от какво да се оплаква, но който се противи, не му върви добре. Отбележи си го! Та колко имаш да лежиш?

– Десет години.

– За какво?

– Защото съм биел жена си и храненичетата и при опит за бягство съм бил ръгнал надзирателя.

– Си бил? Я по-добре си кажи: биех и наръгах, защото тъкмо това си сторил. Можеш ли да четеш?

– Малко, ако е едро напечатано.

– Ей тук на вратата е лепнат един лист хартия, на който пише как изобщо да се държите. Светлина влиза предостатъчно от прозореца. Прочети значи всичко точно, докато се върна и го вземи присърце!

Той напусна килията. Ключалките изщракаха, резетата издрънкаха, после настана тишина. Ужасяващата обстановка не пропусна да окаже въздействието си върху затворника. Той имаше чувството, че някой го е треснал по главата. Седна на старото дървено трикрако столче и захлупи лице в шепи. Така седя дълго време, докато ключалките изщракаха

пак и резетата издрънкаха. Надзирателят отвори за втори път.

– Ела!

Той го последва послушно от килията по няколко ходника до едно по-голямо, изпълнено с водна пара помещение, което беше разделено с ниски и тънки дървени стени на няколко отделения. Във всяко от тях имаше вана и трикрако столче. На едно от тези столчета лежаха дрехи, а до тях стоеше сух мъж с ножица и гребен в ръка. Носеше рубашка и панталони от кафяво сукно, а на краката си имаше твърди обувца от говежда кожа. Косите му бяха късо остригани, ала въпреки това му личеше, че по-рано трябва да е видял добри дни.

– Номер две, идва попълнение! – рече надзирателят. – Облечи го! Аз имам сега работа другаде! Но не ми правете номера! След половин час съм пак тук.

Той тръгна и заключи след себе си. Двамата останаха насаме в помещението.

– Седемдесет и четвърти, сядай!

– Кой?

– Ти! Ти сега вече нямаш име, а номер седемдесет и четири. Само с него ще бъдеш наричан.

– Дяволите да го вземат, много мило!

– Не ругай! – прошепна мъжът. После добави по-високо: – Да седнеш, казах! Или чуваш трудно?

Хартман се отпусна на столчето. Другият се залови за гребена и ножицата.

– Какво пък ще става сега, хе? – запита лодкарят.

– Косата трябва да падне. После се изкъпваш и обличаш затворническият тоалет. Твоите дрехи отиват в тая торба, която има твоя номер и ще бъдат съхранявани до освобождението ти.

– Е, какво пък, като не може другояче!

Рязането на косите започна. Същевременно назованият „Номер две“ зашепна:

– Не си движи устните, когато говориш. Наблюдавани сме зорко през малките дупки над ваната. Какъв си?

– Рибар.

– Откъде?

– От Фалум.

– А-а, от морския курорт Фалум?

– Да. Познат ли ти е?

– Често съм бил там. Не знаеш ли дали това лято граф Хоенег е

посетил курорта?

– Преди три месеца беше там. От това време съм затворен. Познаваш ли го?

– Много добре.

– Кой си ти всъщност?

– Това не е толкова важно! – При все това обитаващата в повечето хора суетност победи и той продължи: – Не бях нещо обикновено. Графът беше мой приятел.

– Я гледай! – възкликна Хартман учудено. – Аз съм тук заради Лудия граф.

– Как тъй?

Хартман зашептя през леко отворените устни:

– Той плавал с лодка и съборил дъщерята на майор Хелбиг във водата. Моят хлапак цамбурнал после графа, за което аз му теглих един малко по-здрав лобут. Бях доложен за това и арестуван. Поисках да избягам, като повалях един надзирател с ножа. За тая работа получих десет години.

– А момчето?

– Нищо. Графът дори трябваше да плати разноските.

– Да, такъв ни е сегашният хал. По-рано при старото правителство беше по-добре. Но аз вече съм готов. Сега се съблечи и влизай във ваната! Аз ще взема дрехите ти.

– Какъв си ти тук всъщност?

– Баняджия.

– И какво получаваш за това?

– Шест пфенинга дневно.

– По дяволите, това е много!

– Да, много е. Ти пълни три месеца няма да получаваш нищо, а после дневно по три пфенинга, но само ако си си свършил определената за деня норма.

– Какво означава норма?

– Бройката, която имаш да изработваш на ден. Не я ли изпълниш, ще бъдеш наказан с карцер, лишение от храна или дори с тояга. А понеже си трета дисциплинарна класа, то от трите ти дневни пфенинга ще ти бъде приспадай един. Та значи ти ще получаваш само два.

– Ами какъв е тоя номер с класата?

– Който се е провинил при докарването или е наказан тук, получава трета класа, който е доставен добре – втора, а който много дълго време

се е държал отлично – първа. Първа класа носи лъскаво копче, втора – жълто, а третата – черно.

– Значи ти имаш първа класа?

– Да, но не защото дълго време съм се водил добре – аз не съм отдавна тук, – ами директорът е взел предвид, че съм бил нещо знатно. Службата баняджия също е привилегия. Тя е доверителен пост, понеже тук аз мога да говоря с всеки затворник. Та, значи, мога да бъда много полезен на затворниците. Искаш ли да ми сториш услугата, да предадеш няколко реда на един друг затворник? Аз вече съм ги приготвил за случай, че намеря някой, готов да свърши работата. Ти именно ще отидеш веднага оттук при затворническия лекар. При него седи един затворник, който му служи за писар. На него ще дадеш бележката. Той познава моя знак и наблюдава всеки внимателно. Когато си съблечеш куртката, кихни и си избърши после с лявата ръка дясното око и с дясната – лявото! Той веднага ще дойде да ти помогне да се разсъблечеш. Така ще вземе хартията, която ще ти върже под кърпата на врата. Това ще ти бъде от полза. Който поиска да получи кафе или нещо си там по-особено, трябва да помоли лекаря. Този предава решението си на писаря и каквото онзи напише, то е валидно. Така може да се случи, че той да разреши нещо, за което изобщо не е било молено. Тъй че получиш ли някога нещо, кажи само на надзирателя, че си бил помолил лекаря за това!

Междувременно банята на новия бе приключила и започна обличането. Баняджията му помагаше и му сложи и кърпата на врата.

– Забрави писмото! – прошепна Хартман.

– Не се грижи! То си е на мястото. Щях да съм голям сапък, ако го беше забелязал, защото тогава и надзирателят отвън щеше също да го открие.

– Значи той наистина ни подслушва?

– Да. Ще видиш, че ще дойде веднага щом сме готови. Тези хора самите се считат за умни, а пък са от глупави по-глупави.

Наистина, едва беше пъкнал Хартман ръце в ръкавите на куртката и надзирателят влезе.

– Отново пак усърдно бърбене?

– Нито дума! Или мислите, че нашего брата има необходимост да споделя нещо с такива люде?

– Аз също не го очаквам. Значи, отново напред!

Хартман беше отведен в една друга постройка, където надзирателят го тикна в една стая, в която някакъв господин в цивилно облекло седеше до едно писалище. От другата страна се намираще дебел мъж в

затворнически дрехи и пишеше, без да вдига поглед от хартията. Първият беше лекарят на затвора. Той проучи новодошлия за миг. После го запита със сухия тон на тези служители:

– Бил ли си някога болен?

– Не.

– Липсва ли ти сега нещо?

– Не, но изпитвам постоянен глад.

– А, тъй, тъй! – ухили се лекарят. – Господа затворниците по време на следствието са седели на слаба храна и сега искат тук да се понатъпчат. Съблечи се!

Той се наведе обратно към писаницата си. Хартман се измъкна бавно от куртката и кихна, после си избърса очите по указания начин. Шишкавият писар тутакси се надигна и пристъпи към него.

– Е-ех, ама няма и следа от сръчност! Колко дълго трябва да чака хер главният лекар? Долу всичко!

Той развърза кърпата от врата, захвърли я на земята и му помогна и в събличането на останалите части от облеклото. Когато това стана, лекарят се надигна и прегледа внимателно Хартман. Имаше достатъчно време, тъй като друг затворник не бе докаран. Междувременно Хартман забеляза, че писарят прочете зад масата една малка бележка и бързо написа втора.

Когато медицинският преглед приключи, пристъпи отново към Хартман и му помогна в обличането на дрехите. При това втична втората бележка пак под кърпата на врата и прошепна:

– При инспектора по труда отново кихни!

Хартман беше освободен. Вън го посрещна отново надзирателят, който го отведе в неговата килия и после напусна. По време на тази пауза затворникът се осмели да разгърне бележката, макар че бе възможно да го наблюдават. Тя беше написана на някакъв чужд език. Нейният съставител и онзи, до когото беше адресирана, не можеха да бъдат обикновени хора.

Сега минаха няколко часа, преди надзирателят отново да се появи. Носеше вода и хляб.

– Помолил си лекаря за двойна дажба хляб?

– Да. Морякът изпитва постоянен глад.

– Хер главният лекар днес трябва да е бил в много добро настроение. Сега ела!

Обещанието на баняджията значи вече бе тръгнало в изпълнение. Дебелият писар своеволно бе отбелязал два фунта хляб.

Отново минаха през няколко двора до една врата.

– Господина там вътре ще наричаш „хер инспекторе по труда“! – инструктира надзирателят затворника и го тикна после в стаята.

Служителят беше още млад и имаше доброжелателно лице. Изпънатата униформа му стоеше добре. И на него един затворник служеше като помощник в писането. Също и тук надзирателят остана да чака пред вратата.

– Какъв си? – поиска да знае инспекторът.

– Рибар.

– Рибар, значи як. – Той запрелиства документите. – Тук намирам, че си получил от лекаря два фунта хляб, което ще рече, че можеш и да работиш. Упражнявал ли си извън твоята професия някакъв занаят?

– Не – отговори, кихайки, затворникът и си обърса после очите.

– Ами какво си правил тогава през зимата, когато риболовът и плаването бездействат?

– Хм-м – прокашля се онзи смутено.

– А, да, да, разбирам! Нищо не си правил! Играл си комар, а?

– Само вечер – оправда се Хартман.

– А през деня?

– Спях.

– Чудесно! Това означава, че от вечерта до сутринта си играл, а после през деня си спял. Имаш ли жена и деца?

– Да.

– Значи семейство, а такъв разхайтен живот! Изглеждаш ми на безобразник! Аз ще ти дам едно занимание, при което няма да ти е толкова лесно да заспиш. Работата е тежка и не я ли вършиш, ще ти налагам лишение от храна.

Инспекторът се беше ядосал. Същият бе, види се, случаят и с писаря. Той се надигна и приближи.

– И мърляч на всичкото отгоре – рече. Той трябва много добре да познаваше началника си, за да се осмели на вмешателство в разговора. – Това копче е разкопчано, а кърпата стърчи изпод яката. Господа надзирателите не обръщат внимание на тия неща. Все аз трябва да дооправям, та людете пристойно да се явяват пред хер инспектора.

Той му закопча разгърдената куртка и старателно намести кърпата на врата. После отстъпи и си седна на мястото с доволна физиономия.

– Правилно – рече инспекторът. – И тъй, какво да ти дадем за работа?... Запишете го долу към ковачницата и се погрижете за останалото! Аз трябва да побързам, за да не изпусна влака. А ти сега можеш да си

вървиш!

Хартман напусна помещението и беше отведен от надзирателя обратно в килията. Там не остана дълго сам, защото скоро се отвори пак и надзирателят влезе в съпровод с готвача на затвора.

– Значи това е мъжът? – каза последният, оглеждайки внимателно затворника.

– Да, той има късмет – отвърна надзирателят. – Беше докаран с двайсет дена лишаване от храна, а ето че получава двойна дажба хляб и работа в кухнята, докато други години наред напират за тоя пост, но все биват отхвърляни. Любопитен съм как хер директорът ще съчетава лишението от храна с кухненската работа и камарите хляб.

– Това не ни засяга – рече готвачът. – Тук много вероятно има някакво недоглеждане. Но аз ще се водя според указаниято на инспектора по труда и ще кажа на тоя тук утре рано да постъпи в кухнята. Погрижете се за бяла престилка и кухненско боне!

Междувременно писарят на инспектора по труда стоеше до прозореца си и гледаше навън към двора. Беше сам, понеже неговият началник беше напуснал задана, за да предприеме според направеното преди малко изявление някакво пътуване. Писарят, изглежда, бе изпълнен с някакво мъчително безпокойство и отново и отново вадеше бележката, която бе измъкнал изпод кърпата за врат на Хартман. Тя беше съставена на френски и гласеше в превод:

„Най-сетне настана времето, както ме уведомява Натер. Чакай ни в твоята канцелария!“ Ето че самотен затворник без съпровод на някакъв надзирател мина по двора. Беше писарят на главния лекар. Влезе. Дватамата се познаваха. Единият беше по-раншният директор, а другият главният лекар на психиатричната клиника. Провинението им бе толкова тежко, че сега се намираха доживотно в затвора.⁴

– Инспекторът замина ли? – попита някогашният директор на психиатрията Брайдинг.

– Да – отвърна бившият му подчинен Шрам. – Откъде знаеш, че той се кани да пътува?

– В предиобедна беше при доктора и му го каза. Готов ли си вече?

– Бих рискувал живота си, ако трябва. Но как?

– Аз самият още не знам. Натер днес ми писа, че по сегашното време трябва да съм при теб.

– Той значи също ще дойде?

4. Вж. Карл Май – Събрани съчинения, т. 45, „Скипър и чук“ (Б. нем. изд.)

– При всички случаи.

– Колко добре, че числящите се към първа дисциплинарна класа имат разрешение без надзор да си гледат работата. Ако някой те види тук при мен, можем да кажем, че имаме да обсъждаме някакви канцеларщини. Но я виж, там идва Натер!

Затворник Номер две се запъти по двора насам и влезе в стаята.

– Добре, дето сте вече заедно! Получихте ли съобщението ми?

– Да. Какви приготовления сте извършил?

– Още никакви, но вън ни очакват.

– Кой?

– Това засега бих желал да премълча. В странноприемницата на близкото село един кочияш е наел жилище и постоянно държи конете си в сбруя. Можем да потеглим минута след пристигането ни там.

– Но как ще излезем от пандиза?

– Преоблечени като надзиратели. Така стражникът няма да ни спре.

– Всички дяволи, това е безогледно дръзко! Посред бял ден преспойно си излизаме вън на разходка! Ами дрехите?

– Ще си ги набавим при дежурния. Доброволно той, естествено, няма да ги даде. Всеки надзирател, който идва от къщи и влиза в панделата, си сваля, както е известно, фуражката и шинела при дежурния. Тези неща се окачат в дрешника, намиращ се до стражницата. За нас това е достатъчно, защото и бездруго се нуждаем само от фуражки и шинели, за да бъдем сметнати за надзиратели.

– Но ние сме обръснати, а всички надзиратели носят бради.

– Предвидил съм го. При моята работа ми идват в ръцете много коси, които съм преработил във фалшиви бради. Ето, я ги пробвайте!

Той измъкна един книжен пакет и го отвори. Трите бради, които съдържаше, пасваха точно.

– Отлични са! – рече някогашният директор. – Само че не можем да скрием панталоните и обувката си.

– При портата е сумрачно.

– Но ако ни срещнат по двора? Дори пълна униформа да носим, всеки надзирател ще изостри вниманието си заради непознатите ни лица.

– Аз ще се погрижа никой да не ни срещне. Знаете, че често имам да предавам заповеди на директора до други служители. Ще доложат за незабавна сбирка в трапезарията. Ако съобща тази заповед само на двамата главни надзиратели, то след пет минути всички пазачи освен служебно ангажираните, които не могат да се отделят от хората си, ще се

съберат в трапезарията. Сега тръгвам. Две минути след като ме видите да минавам пак, идвате при дежурния, но поотделно, за да не бие на очи!

Той се отдалечи.

– Един безразсъдно дързък тип! – рече писарят по труда. – Бих желал да знам защо тъкмо нас двамата иска да види свободни заедно със себе си.

– Защото смята, че нашата преданост по-късно ще му е от полза. От само себе си се разбира, че бягството ни ще предизвика страшно голяма шумотевица и хората ще вдигнат всичко на крак, за да ни спипат пак.

– Ако им се удаде, ще се самоубия.

– Аз също. Преди да ме хванат, първо ще трябва неколцина да се простят с живота. Скрил съм у себе си няколко ножа от приборите на лекаря, с които човек може да се отбранява. Искаш ли един?

– Да, дай!

Сега преминаха няколко надзиратели с бързи крачки.

– Погледни, неговият финт започна да действа. Те отиват в трапезарията.

Минута-две по-късно баняджията закрочи бавно по двора и се упъти към стражницата, където дежурният беше сам.

– Хер надзорник?

– Какво искаш?

– Хер надзирателят Вендлер е при мен в банята. Забравил си е сапуна, който бил пъхнат в джоба на шинела. Бъдете така любезен да му го пратите.

– Веднага. Чакай тук!

Той отиде до намиращия се в съседство дрешник, за да го потърси. След късо време рече:

– Тук не е сложен никакъв сапун. Я излез и си го търси сам!

Баняджията хвърли един бърз поглед през прозореца и видя, че писарят по труда вече пристига. Иначе друг не забеляза. Време беше. Той пристъпи към надзирателя, хвана го изотзад за гърлото и така го стисна, че нападнатият не можа звук да издаде. В този миг влезе Шрам и бързо притича.

– Пъхнете му неговата носна кърпа в устата! – повели Натер.

Писарят се подчини, но трябваше с ножа си да разедини зъбите на надзирателя.

– Вземете връвта от джоба ми и му вържете ръцете на гърба и краката заедно!

Това стана и тук може да помогне и дошлият междуременно болничен писар. После възраният и със запушена уста мъж беше завлечен в гъгла.

– Ей там виси сабята му – рече Натер. – Аз ще я препаша, тъй като от трима ни сигурно аз най-добре умея да боравя с това оръжие. Сега бързо шинелите и фуражките! После – изчезваме!

Бегълците напуснаха така натъкмени стаята. Баняджията заключи и пхна ключа в джоба си.

– Сега направо по двора и то с военна стойка!

Достигнаха необезпокоявано вътрешната порта на входа и похлопаха.

– Кой там? – долови се от сводестия ходник гласът на стражника.

– Трима надзиратели за излизане – отговори Натер твърдо.

– Можете да преминавате!

Той отвори най-напред вътрешната и после и външната порта и Натер лично я дръпна след себе си, та на стражника да не му хрумне да погледне след тях.

– Слава Богу, май ни се удаде! Сега бързо покрай зида и в полето. Оживения път трябва да избягваме.

С възможно най-голяма бързина тръгнаха покрай зида и стигнаха до откритото поле. Тук видяха една тясна пешеходна пътека, която водеше до близкото село и беше безлюдна. Поеха по нея.

– Сега навярно можете да ни кажете по кой начин сте влязъл във връзка с външния свят – рече по-раншият директор на лудницата Брайдинг на Натер.

– Това не беше толкова трудно, както си го мислех преди туй – отвърна този. – Като баняджия аз често си имах заради топлата вода работа в кухнята. Месарят, доставящ малкото месо, което се транжираше за затворническите гозби, идваше всеки ден сутринта в определен час. Той принадлежеше към онези извъншатни лица, на които е позволен достъп без предварително докладване. Когато го видях за пръв път, веднага разпознах в него един мъж, с когото по-рано си бях имал веднъж работа по „сделки“. Той също ме позна, но не допусна това да се забележи. От няколко думи, които отправи привидно към готвача, разбрах, че иска да ме види пак, и аз така уредих нещата, та на следващия ден да бъде отново в кухнята по същия час. Той пусна една сгъната хартийка, върху която аз сложих крак, за да я вдигна после. Той ме питаше в нея дали би могъл да стори нещо за мен. Аз продължих да поддържам връзка с него и ето как изпратих едно писмо до граф Хоенег.

– До Лудия граф?

– Да. Той ми отговори, че с всички сили ще се погрижи за мен и ми праща един довереник, който ще ме чака с кола, за да ме прехвърли през границата и отведе после до едно сигурно прибежище.

– И вие можете да разчитате на него?

– Сигурен съм. Вие може би още не знаете, че него навремето херцогът, понеже не успя да го уличат в непосредствено участие в съзаклатието, само екстернира от страната с компромиса всяка година да може да прекарва няколко месеца в Норланд. Ако аз обаче издадох каквото знаех, то той трябваше да се пази да мине някога отново границата. Касаеше се за неговата свобода. Това го знаеше и той и ето защо не биваше да ме изоставя.

– Пътуването с кола е съмнителна работа, ние двамата достатъчно добре го разбрахме. От железницата, наистина, също не можем да се възползваме. При вестта за нашето бягство, проходите веднага ще бъдат блокирани, така че кола няма да може да мине отвъд, без да бъде претърсена.

– Хм, това е вярно! Навярно ще е по за предпочитане, ако изменим пътя пеша. Аз съм кажи-речи склонен да се реша на това. Вие какво ще кажете?

– Това е моята препоръка.

– Добре, ще вървим. Но днес и утре още не можем да стигнем в планината. Дотам ще вземем колата... Ей къде е селото. Не идва ли насреща ни някакъв мъж?

– Пешеходец на разходка.

– Така изглежда, защото се размайва, като че иска малко да се поогледа. Има камшик в ръката си и май е наистина нашият човек. Беше уговорено именно, че той ще носи този разпознавателен знак и по възможност ще се навърта край панделата. Вижте, той също ни забеляза и спря! При всички случаи е той.

Те приближиха. Онзи свали фуражката и поздрави. Натер му отвърна и попита:

– Я кажете, драги човече, какво правите тук?

– Чакам.

– Аха, правилно! Вие сте от крепостта Химелщайн и сте навярно служител на графа?

– Самият кастелан на замъка. Кой от господата е този, когото трябва да возя?

– За мен сте предназначен. Името ми е Натер. Господата тук са мои

приятели, които ще препоръчам на Негова светлост. Колко време ви е необходимо, за да можете да ни вземете?

– От този момент непълни десет минути. Необходимо е само да изведе конете от конюшната и да ги запрегна в колата.

– Да вървим тогава!

– В селото? Не, майне херен! Вие по-добре заобиколете отдясно селото и продължете към шосето! Аз бързо ще ви последвам и после ще можете да се качите.

– Снабден ли сте с всичко необходимо?

– С дрехи само за един. Но такива неща могат да се набавят от всеки дюкян, трябва само първо да оставим този край зад гърба си.

– А пари?

– Толкова, колкото едва ли ще могат да бъдат изхарчени до крепостта Химелщайн. Графът ми даде да ви предам тази кесия и този портфейл.

– Благодаря! Та запрягайте значи веднага, за да не се налага да ви чакаме!

Кастеланът побърза обратно към селото, а тримата бегълци се насочиха покрай него. Стигнаха до шосето и понеже не забелязаха там никого, закрачиха бавно напред. Те скоро щяха да съзнаят каква голяма непредпазливост вършеха с това. Когато достигнаха един завой, където един храсталак им бе скривал продължението от пътя, Натер подскочи от страх.

– Всички дяволи, един селски стражар!

– Наистина! – извика и болничният писар. – Какво да правим?

– Да бягаме – рече бившият главен лекар Шрам. – Там странично в храстите!

– Не, не става. Той вече ни видя. Напред, ще вървим право към него! – реши Натер.

– Но той има карабина!

– А ние шест ръце. Страхувате ли се?

Стражарят приближаваше бавно, заметнал огнестрелното оръжие през рамо. Той ги сметна за затворнически служители и вече вдигаше ръка за поздрав към фуражката, ала я спусна пак изненадано. Беше станал внимателен.

– Добър ден, майне херен! Накъде?

– На разходка – отвърна Натер.

– Свободни от наряд?

– Да, имахме нощна служба. В такива случаи винаги се открива по един ден.

– Досега не съм ви виждал, а пък познавам всички другари. Да не би да сте нови в бранша?

– Вече от доста време сме в него, но тук действително ни преместиха една наскоро.

– Май още не сте и напълно обмундирвани? Или на предишното си служебно място сте носили затворнически обуца и панталони от затворнически плат?

– Да, така е.

– И затворнически кърпи за врат наместо връзки? Ах, скъпи мой, затворете си устата, инак ще ви падне вътре мустакът! Майне херен, вероятно ще имате добрината да се върнете с мен до селото!

– Защо?

– Вие ми се струвате подозрителни.

– Подозрителни? Затворнически надзиратели? Голям майтап!

– Не чак толкова голям, както предполагате. Обръщайте се моля, ще ме придружите!... А, какво е това?

Откъм града бе прозвучал един надалеч отекващ бумтеж. Блюстиелят на сигурността спря заслушан и после остави карабината да се плъзне от рамото.

– Топовен изстрел... още един... а сега трети! Хола, трима пандизчии са офейкали и това сте вие! Напред марш, обратно!

– На драго сърце, хер вахмистър! – отвърна Натер.

Той беше видял да идва колата, запрегната с два отлични дорести коня. Кастеланът седеше на капрата. Той забеляза стражаря, който беше подкарал тримата и веднага спря колата. Да слезе, отвори вратичката и пак да скочи горе, бе за него работа за миг. Той знаеше, че сега всичко зависи от него.

– Хер вахмистър – извика, когато този приближи със своя съпровод, – чухте ли изстрелите? Трима затворници са драснали.

– Пипнах ги вече. Ето ги!

– Гръм и мълния! Веднага си помислих нещо такова, като ви видях. Но доброто си е добро, вече отворих. Не искате ли да вземете колата ми? Тук хайтите ще са ви по-сигурни.

– Приемам предложението ви.

– Къде да стоварвам?

– Пред затворническата порта. Обърнете!

– Има време и когато сте вътре. Такива хългъзници човек не бива

да оставя дълго на шосето.

– Добре! Напред!

Кастеланът държеше камшика вдигнат за удар, взе високо поводите и зачака решителния миг. Първо се качиха двамата писари, след което ги последва Натер. Сега стражарят сложи ръка на вратичката.

– Хер вахмистър! – извика кочияшът.

– Какво?

– Май не сте пипнал истинските! Не са ли онова там драуголаджии, дето търчат насам по моравата?

– Къде?

– Вдясно там отсреща!

Файтонът се намираше между пазителя на сигурността и посоката, накъдето сочеше кастеланът. Ето защо служителят сне ръка от вратичката и пристъпи назад, за да види по-добре. В този момент камшикът изсвистя върху конете. Те се изправиха на задните крака и дръпнаха с бърз гласък.

– Останете със здраве, хер вахмистър, това са си истинските! – прозвуча ухилено от капрата.

Измаменият се окопоти бързо. Той вдигна карабината и извика:

– Стой или ще стрелям!

Повелята не беше изпълнена. Изстрелът отекна и после още един... куршумите се забиха в колата, тя продължи да лети в бесен галоп. Птиците бяха отлетели...

3. МАЙСТОРСКИЯТ НОМЕР НА ГЕРД

В късния следобед на следващия ден едно момче и едно момиче яздеха по планинското шосе малки шотландски понита. Момчето трябва да броеше малко над четиринайсет, а момичето приблизително десет години, но в язденето то бе видимо по-ловко.

– При теб нещата стоят всъщност доста странно – рече момичето. – Ти имаш трима бащи.

– Как тъй, Магда?

– Е, имаш един баща, когото хич никога не си виждал, после имаш един баща, който ти е пастрок и най-сетне имаше още един баща, който е и мой папа.

– Да, аз трябва да му казвам папа, но той наистина ли ме обича така, както един баща обикновено обича децата си?

– Папа? Той много те обикна, можеш да ми вярваш. Аз присъствах, когато той приказва за теб с хер Майнхарт.

– И какво му каза?

– Е-ех, да, всъщност аз изобщо не бива да ти го казвам, Герд, защото ще вземеш накрая да се възгордееш, а ти знаеш, че такива неща никога не търпя.

– Обещавам ти, че няма да се възгордея.

– Той каза именно така: „Драги ми хер Майнхарт – същевременно очарователното дете се нагласи с много достойнство върху понито си, за да уподоби стойката и физиономията, възприети от баща ѝ при въпросните думи, – вие сте възпитател на моята дъщеря и аз с радост мога да кажа, че съм доволен от вас. Сега ви предавам и моя приемен син. Той е едно бедно рибарско момче и е получил само обучението, преподавано в основното училище. Но притежава отлични заложби и желание за учение, което ще му помогне да преодолее и по-големи трудности. Има много добро сърце и е открит и честен. Човек наистина не може да не го обикне и аз желая вие също да му посветите своята обич. Той трябва да стане флотски офицер. Имайте добрината да насочвате обучението си съобразно този план!“ Виждаш, така каза папа.

– Това много ме радва. Трябваше да го чуе майка – щеше да е истински щастлива. Тя ми повелява да върша всичко така, че твоят папа да е доволен.

– Аз вече ѝ го казах. Ама, Герд, ти не бива да казваш „твоя папа“. Та нали той е и твой баща и аз значи съм ти сестра. Аз се радвам да имам брат, защото така е много по-добре отпреди. Моите лели също много те обикнаха. А те не харесват току-тъй някого. Но знаеш ли с какво веднага си си извоювал тяхната симпатия?

– Е?

– С това, че действа храбро и умно срещу Лудия граф и особено пък дете после махна краставите жаби и раците. Нашият чудесен стар Кунц също те обикна. Когато говори за теб, не те нарича другояче освен „нашият момък“.

– Да, за разлика от по-рано ние при вас сме като в рая, а това аз от все сърце пожелавам на моята клета добра майка. Тя много се измъчва, защото моят приемен баща сега е в... в...

– Кажй си я думата, скъпи Герд, та нали ти нямаш никаква вина за това!

– В... затвора, исках да кажа.

– Ох, колко ли ужасно трябва да е там! Човек не може да се учудва,

дето понякога някой опитва да избяга, както ми разказа вчера кочияшът. Как всъщност стана работата? Нали и ти си бил.

– Е, аз трябваше да придружа папа и Кунц до спирката, когато отпътуваха, и там в чакалнята срещнахме един хер в униформа. Той бил, както разказа папа, инспектор по труда в затвора и дошъл с последния влак, за да преговаря с някакъв търговец, предлагащ много работа за затвора. Докато ни казваше това, чухме, че железничарските служители нещо завикаха. Току-що бе пристигнала телеграма, изпратена до всички спирки в страната. Тя гласеше, че са избягали трима злостни затворници, а именно някакъв опасен съзаклятник на име Натер и двама лекари, единият от които е бил директор, а другият главен лекар на някаква селудница. Можеш да си представиш как се изплаши инспекторът по труда. Бившият главен лекар бил негов писар в затвора. Той се отказа от възнамеряваните обсъждания и тръгна веднага обратно за затвора със следващия влак, от който се възползва и папа.

– Искане ми се да ги спипат и тикнат пак зад решетките.

– Все ще ги пипнат. Цялата полиция е на крак и всички пътища са блокирани, за да ги заловят. Бързата вест гласеше, че са поели с една кола, запрегната с два дорести коня, по шосето към планините.

– Ужасно! Ако ги срещнем тук!

– О-о, те няма да ни сторят нищо! Аз не се уплаших от Лудия граф, та сега толкоз по-малко от тях. Не бих могъл да ги задържа, наистина, защото съм твърде малък за тая цел, но теб да погледнат със зли очи, това няма да позволя!

– Или пък да дойдат в Хелбигсдорф! Папа замина с Кунц, лелите ми са на гости при барона и ще се върнат едвам утре, а нашият хер Майнхарт е в отпуск.

– Нищо не вреди! Папа има в оръжейния си шкаф сума ти саби и пищови. Аз и тримата ще ги...

– Въпреки всичко ме е страх. Но я виж, кой седи там под дървото? Боя се. Хайде да минем от другата страна!

Шосето водеше през гората. В покрайнината ѝ се бе облегла на един чворест смърч някаква възрастна жена. Беше босонога, носеше пола в крещящочервен цвят, на раменете си имаше замърсено жълто наметало, а около главата си бе увила синя кърпа под формата на тюрбан. Цветът на лицето ѝ беше тъмнокафяв. Тя внимателно оглеждаше със своите дълбоко хлътнали очи връщащите се от ездовата си разходка деца. Когато те приближиха, протегна умолително десница и пристъпи изпод дървото.

– Дайте нещичко на бедната циганка, гиздави деца!

Магда поиска страхливо да продължи, ала Герд спря нейния и своя кон.

– Ти циганка ли си? Аз съвсем другояче си ги представях. Неговото открито лице и честните му дружелюбни очи трябва да допаднаха на старата.

– Ами огледай ме тогава внимателно! – рече усмихнато.

– Ти днес сигурно много дълго си вървяла? – попита сега и Магда.

– Не, но съм стара, а човек тогава се уморява по-лесно отколкото на младини.

– И навярно си гладна и жадна?

– От двете по малко.

– Значи никак ле ти е добре работата. Герд, аз съм си забравила кесийката с парите. Дай й, моля те, нещо и заради мен, за да може да си купи ядене и пиене!

– Да – отвърна този смутено, – ама аз също нямам пари у себе си. Какво да правим при това положение?

Момичето сведе замислено поглед. Циганката кимна приятелски:

– Вие сте добри деца. Бог да ви благослови!

Магда вдигна решително главица.

– Не, ти трябва да получиш нещо от нас. Но я ми кажи по-напред дали е вярно, че циганите са толкова лоши хора! Лелите твърдят, че те дори деца крадели.

– Не, това не е вярно. Циганите са толкова бедни, че са радостни, ако хич никакви деца нямат. А случи ли се пък някой нещо лошо да стори, то другите все пак не са виновни за това.

– Да, не се и съмнявам. Ти гледаш с такива кротки и добри очи, че сигурно само добро можеш да вършиш. Много бих желала да се нахраниш и напоиш и хубавичко да си отпочинеш. Искаш ли да дойдеш с нас?

– Къде?

– До Хелбигсдорф. Имаме само още четвърт час дотам.

– То нали принадлежи на майор Хелбиг?

– Той е нашият папа. Ще дойдеш ли? У нас ще можеш да се нахраниш и напоиш до насита и да се напиш в чудесно легло.

Старата кимна съгласително и мина през канавката на шосето.

– Да, ще дойда с вас, добри деца.

Герд наблюдаваше с известно съмнение нейните движения.

– Ти си много уморена и няма да можеш да вървиш наравно с

конете.

– Тогава яздете напред или малко по-бавно.

– Не става. Понитата не вървят бавно, а и да те оставим не искаме. Само да можеше да възседнеш моето конче. Аз на драго сърце бих слязъл и водил така, че да не паднеш. Искаш ли да опитаеш?

– Да, ако ми разрешиш.

– Тогава ела!

Той слезе и поиска да ѝ помогне, ала тя вече се метна с удивителна ловкост на понито.

– Я гледай! Та ти създаваш впечатление, като че вече много си яздила.

– Точно такъв е случаят, детето ми.

Циганката иззе юздите от ръката му и подкара в бърз ход. Тя първа взе думата:

– Значи вие сте деца на хер майор Хелбиг? Мислех, че той има само дъщеря.

– Това наистина е вярно – отговори Магда доверчиво. – Аз се сдобих с Герд едва наскоро за брат.

– Как тъй?

– Ние бяхме в морското курортно градче Фалум. Там се запознахме с него и го доведохме в Хелбигсдорф заедно с неговата майка. Той ми спаси живота и преобърна лодката на Лудия граф. Затова сега стана мой брат... Вярно ли, че циганките могат да предсказват?

– Има някои сред тях, дарени с дарбата, за която говориш.

– Ох, тогава навярно я имаш и ти?

– Да – отвърна старата просто.

– Ах, хайде да ми предскажеш, моля те!

– За тая цел си твърде малка, детето ми. Чертите на твоето личице и линиите на твоята ръка още не са се развили и оформили достатъчно. По-късно ще погледна в бъдещето ти.

– Но на него поне можеш да кажеш нещо?

– Може би – усмихна се циганката. – Как се казва братчето ти?

– Герд.

– Е, добре, Герд сега е само твой брат, но един ден ще стане твой мъж.

Магда изпляска радостно ръце.

– Това е великолепно! Аз не бих желала да имам друг за мъж!

– Но той не се казва все пак само Герд, а трябва да притежава и друго име! Баща му жив ли е?

Магда и сега отговори вместо момчето:

– Ето това е нещо, където ти би могла да покажеш, че знаеш повече от другите хора. Той никога не е виждал своя баща. Този именно е бил кормчия и е пътувал с кораба си по целия свят, но така и не се завърнал. После майка му трябвало да се омъжи за един зъл пастрок, който бил все пиян и сега даже е тикнат в затвора. Неговият истински баща се казвал Шуберт.

– Бил кормчия и се казвал Шуберт? – попита циганката замислено.

– Може би Балдуин Шуберт?

– Да, Балдуин! – извика Герд бързо. – Ох, на теб ти е известно името му?

– Какво знаеш още за него?

– Нищо, освен че имал брат, който се казвал Томас и бил калфа в някаква ковачница. Така ми е разправяла майка.

– Аз мога да ви докажа, че знам повече от другите хора. Ще разкажа на майка ти за твоя баща, когото познавам. Той сега е главен кормчия на прочутия боен кораб „Тигър“. Аз имам брат и той е почетен боцман на същия кораб.

– О, какво щастие, как ще се зарадва майка! Хайде, яздете по-бързо!

– Циганите наистина са по-умни от нас – рече Магда замислено. – Как се казваш всъщност? И ти трябва все пак да имаш някакво име.

– Казвам се Лилга.

– Лилга! – възкликна момичето учудено. – Папа много ни е разказвал за една циганска княгиня, която се казва така. Била приятелка на нашия херцог Макс. Тя трябва да притежава голяма власт. Да не би да си тази Лилга?

– Аз съм.

– Наистина ли? Ох, колко добре, дете те поканихме у нас и колко жалко, че папа не си е вкъщи! Но въпреки това ти ще бъдеш приета така, все едно той си е тук.

– Да, моята майка е икономка на Хелбигсдорф – рече преждевременно развилият се Герд – и ти ще бъдеш добре посрещната.

След късо време стигнаха в едно голямо село, в чийто край се показаха постройките на дворянско имение. Докато яздеха нататък между чисто изглеждащите къщи, жителите ги поглеждаха учудено.

При портата ги посрещна управителят, за да им вземе конете. Той хвърли удивен, изпълнен с досада поглед към странницата.

– Що за компания пък! Някаква си циганка! Само да знаеше

господарят!

– Защо! – попита Магда.

– Защото това не е съпровод за вас, милостива фройлайн.

Малката десетгодишна майорска дъщеря го стрелна с гневни очи.

– Какъв съпровод ми подхожда, аз сама си знам, хер управител! Отведете конете в конюшните! Ела, Лилга!

Тя улови циганката за ръка и я поведе към входа на жилищната постройка. Герд ги последва. Управителят зяпна сащисано след тях.

– Лилга? По дяволите, тук май здравата я сгафих! Това значи е прочутата ваджина⁵ на всички цигани от Норланд и Зюдерланд! Кой можеше да си го помисли! Тя общува с графове и херцози, пък насам идва боса и в дрипи. Трябва час по-скоро да изправя грешката си.

През туй време от другата страна на селото се появи един мъж, който се отби в странноприемницата и си поръча чаша бира.

– Нали на това място му викат Хелпигсдорф? – попита.

– Да – отговори съдържателят.

– И притежателят на замъка там горе е хер майор Хелпиг?

– Да.

– Той не си е у дома?

– Не, отпътува.

– Опаче неговите сестри са си тук?

– Също не. Те са на посещение у съседи.

– Тъй. Кого може да завари тогава човек там?

– Управителят и новата икономка.

– Икономката? Що за мадама е тя? Как се казва?

– Името ѝ е Хартман.

– Хартман? Хм-м. Тя май не е от дълго в Хелпигсдорф?

– Едва отскоро. Хер майорът я доведе заедно със сина ѝ от морето, където се запознал с двамата.

– От морето? Нещата съвпадат. Значи съм пристигнал на правилното място.

Той си плати бирата и се запъти към замъка...

Слънцето се намираше в заход. То позлатяваше фронтоните, зъберите и прозорците на замъка и вече изпълваше покрайнината на отсрещната гора с полусенки. Там бяха застанали трима мъже и оглеждаха лежащата пред тях местност.

– Според пътеуказателя това трябва да е Хелбигсдорф, имението на

5. ваджина – водителка, княгиня (Б. нем. изд.)

майор Хелбиг. В гората не ми се спи. За съжаление Хелбиг ме познава. Значи трябва да продължим, но се пита в коя посока да поемем.

Говорителят бе, види се, даващият тон на тримата. Вторият, един много дебел мъж, рече:

– Аз също нямам желание да преношувам в гората и да си навлека ревматизъм на крайниците. Но също така малко желание имам да продължа. Откак напуснахме колата, съм каталясал до припадък.

– Аз също – пригласи третият. – Тези горски пътища са безкрайно изтощителни.

– Хм-м – изсумтя първият говорител. – Хелбиг често има работа във фюрстенберг. Защо трябва тъкмо днес да си е вкъщи? Само да знаех, че не е тук, то щях да се реша да остана в замъка. Една странноприемница би била опасна за мен.

– Веднага ще разберем как стоят нещата. Там по дълбокия път се качва един пощальон. Тези хора обикновено знаят всичко. Той сигурно е имал работа в замъка.

– Идва насам. Вие се отдръпнете назад, че да не ви забележи! Аз ще се направя все едно го срещам сам и ще го подпитам.

Двамата се оттеглиха зад храстите, а той навлезе в гората и после изви обратно. Така нагоди нещата, че тъкмо в края на младата горичка срещна пощальона, който учтиво го поздрави.

– Добър вечер! – отговори той. – Онова там замъкът Хелбигсдорф ли е?

– Да.

– И принадлежи на майор Хелбиг?

– Да, така е.

– Знаете ли, дали той си е у дома?

– Замина за столицата.

– Сестрите му тук ли са?

– Всъщност, да. Само че отидоха до утре на гости.

– Тогава кого пък може да намери човек там?

– Управителя и икономката, ако не се брои малката фройлайн.

– Благодаря ви.

Пощальонът продължи да следва пътя си, другият потърси своите другари.

Тези трима мъже бяха избягалите затворници, чиято външност действително значително се беше променила. Те носеха изискани туристически екипи и всеки бе повесил на рамо зелен барабан за събиране на билки.

– В безопасност сме – рече Натер. – Майорът отсъства, сестрите му също. Аз ще си доставя удоволствието да ношувам тук и по-късно ще пиша на майора, че при бягството си съм се възползвал от неговото гостоприемство. Той ще излезе извън себе си от яд. Елате, ще заобиколим селото! Ние сме естествоизпитатели, които са се заблудили по време на излет. Така няма да направи впечатление, че идваме откъм нивята.

Те закрачиха към замъка, чиито прозорци вече тънеха в здрач.

Там циганката беше много радушно приета от икономката. Двете деца не можеха да премълчат това, което бяха узнали.

– Знаете ли кого сме ви довели, добричка ми фрау Хартман? – пита Магда.

– Е?

– Прочутата Лилга, за която папа толкова много ни е разказвал. Тя може да предсказва и е всезнаеща. Вече пророкува, че Герд ще стане мой мъж. Но сега идва най-главното за вас: Лилга познава именно вашия годеник и знае също къде се намира.

– Моят годеник? Аз нямам такъв. Кого имаш предвид детенцето ми?

– Бащата на Герд.

– Възможно ли е? Не, той е мъртъв, иначе щеше да дойде.

– Напротив, жив е! Нали, Лилга?

– Да, жив е и аз съм разговаряла с него.

Икономката пребледня в радостен уплах.

– Боже, дано е вярно това! Говорете, бързо!

– Кажете ми първо всичко, което знаете за него! – помоли циганката.

– Казваше се Балдуин Шуберт и беше кормчия на един търговски кораб, когато се запознах с него. От роднините си имаше само един брат на име Томас, за когото ми разказа, че чиракувал при придворния ковач Брандауер във Фюрстенберг. После Балдуин тръгна по море и никакъв не се чу. Или пък се е върнал и не ме е намерил, тъй като бях принудена да се омъжа за друг и трябваше да напусна с него родината.

– Никога ли не сте се обърнала към неговия брат?

– Веднъж исках да му пиша, макар да не знаех дали е още при Брандауер, но моят мъж си дойде и прочете писмото. Той се отнесе по такъв начин с мен, че никога вече не посмях да съставя писмо. Може би си мислеше, че ще изгуби Герд, който, кажи-речи, сам ни изхранваше. Значи Балдуин е жив?

– Да. Той сега е щурман на „Тигър“, на който понастоящем

заповядва ескадреният командир Артур фон Фалкенау. Последният му е повече приятел отколкото началник и аз мога да ви уверя, че нещата му вървят добре.

– Къде сте говорила с него?

– Там горе в планината, по време на последната война... Но кой идва там по двора?

Тя пристъпи до прозореца и видя мъжа, който така подробно се бе осведомил в странноприемницата. По чертите на циганката плъзна лека усмивка. Трябва да го разпозна. Икономката забеляза това и подпита:

– Кой е той?

– Веднага ще разберете от самия него. Аз временно ще се скрия.

Тя пристъпи зад камината. Едва се беше стаила и вратата се отвори. Влезлият поздрави и се обърна към икономката:

– Да ме прощавате, скъпа фрау! Под името Хартман ли ви викат?

– Да.

– Тогава вие сте дамата, с която имам да говоря. Аз съм именно гостилничарят и майстор ковачът Шуперт от Фюрстенберг.

– Шуберт? Ах! Ние току-що говорихме за вас. Вие сте най-сърдечното добре дошъл!

– Радвам се много! Щом току-що сте говорили за мен, значи трябва все пак малко да съм ви познат.

– О-о, аз знам името ви отпреди повече от петнайсет години.

– Навярно от моя прат Палдуин?

– Да. Но седнете, моля ви!

– Да, ще се наместя, защото ние май доста имаме да си приказваме.

– Мога ли да ви попитам как сте открил местонахождението ми?

– Чрез хер майор Хелпиг. Вие трябва именно да знаете, че придворният ковач Прандауер, моят пивш майстор, заряза занаята и херцогът иска мен да направя придворен ковач. Двата калфи, а именно Хайнрих и Казимир, тогава ще рапотят при мен, макар да им грапнах нашата гостилничарка и картофопродавачка Парпара Зайденмюлер, която сега е моя жена. Всички знатни господа, дето са си заръчвали майстора да им рапоти, сега идват при мен и вчера се появи също хер майор Хелпиг заедно с херцог Макс. Ние говорихме за вас и моя прат. Узнах, че старият хитрец има син и завчас се приготвих за път, за да навестя вас и него. Дали мога да видя момъка, а?

– Ето го!

– Този тук? Чумата да ме отнесе, ама че славен юначага! Момче, аз съм твой чичо, а ти си ми племенник! Искаш ли да станеш ковач? Ще те

взема да изпечеш занаята при мен и ще се чувстваш допре у дома!

– Не върви, чичо, защото аз ще ставам флотски офицер.

– Какво? Флотски офицер? Това е дяволски голяма ампиция. Аз опаче нямам нищо против, макар че тряпва да ти кажа, след офицера няма нищо по-допро от кадърният ковач... Как ще се зарадва моята Парпара, като научи, че си има такъв напет племенник! Момче, ти тряпва да дойдеш с мен в столицата, та да може да те види.

– Ще дойда. Аз съм във ваканция, понеже нашият домашен учител отпътува. Нали, майко?

– Не зная дали хер майорът ще разреши.

– Дали ще разреши? Естествено ще разреши, та това се разпира от само сепе си!

– Да, папа ще разреши – пригласи Магда. – Аз също ще пътуваме вас.

– Ти? Коя си всъщност ти, малка госпожичке?

– Аз съм дъщерята на майора.

– На майора? Чумата да ме тръшне, ама ти си една съвсем знатна фройлайн! Ей, моята Парпара няма да я свърти, като ѝ пристигне една такава принцеса. Стягай се, малки народе, ако попързаме, ще заминем още със следопедния влак.

– Не, толкова бързо няма да стане – засмя се икономката. – Днес ще останете тук при нас. Децата сега ще се поразходят из парка. Вие през туй време имате твърде много да ми разказвате за вашия брат.

– За Палдуин? Няма да мога да разкажа много, тъй като самият аз дълги години не пях чувал нищо за него.

– Но сега все пак знаете.

– Действително. Той ми разказа и за вас. Но че има момче, това не знаеше. Той много ви е опичал и до днес още не ви е заправил. Търговският корап, на който пил навремето, круширал и Палдуин намерил прием на един китоловски, където прекарал пълни три години. Нямам възможност значи да си дойде, а когато се върнал, чул, че сте напуснала мястото си като домашна помощница.

– Бях принудена да се омъжа и да напусна родината.

– За това той не узнал нищо. Веднага тръгна по море и доскоро пеше из чужпината. Сега пак замина, и то с прочутия „Тигър“, дето по-рано пеше разпойнически корап, и разправят, пил най-доприят съд по всички морета.

– Кога ще си дойде пак?

– Това не знам, тъй като още не ми е писал. Но като пристигне

писмото му, ще го знам, както и селището, където трябва да изпратим писмата си. Той опеща да ме навести веднага щом се върне и ще доведе и своя приятел, почетният поцман Каравей. Я отгатнете кой е той!

– Братът на Лилга, циганската княгиня!

– Вярно, знаете го! Нима и вие познавате тази дяволска Лилга?

– Да.

– Къде сте се запознала с нея?

– Тук. Беше веднъж в замъка Хелбигсдорф.

– Я виж! Какво я е довело насам?

– Искаше да ми каже, че вашият брат е жив.

– Пре! Тя е всезнаеща. Как ви се хареса?

– Добре, много добре.

– На мен също. Аз първо я смятах за стара вещица, продала душата си на Дявола. По-късно опаче съзнах, че е порядъчна фуста, на която човек трябва да й има уважението. Люпопитен съм дали нявга ще ми се мярне пак пред очите.

– Това може да стане веднага! – зачу се един глас иззад камината.

Томас се обърна и съгледа тази, за която току-що бе говорил.

– Това е тя, наистина, жива-живеничка! Това калпаво женище се е скрило, за да ме подслуша. Откъде пък се вясна, Лилга?

– Аз идвам отвсякъде.

– Получила ли си някакво писмо от прат ти Каравей?

– Не. „Тигър“ вероятно е тръгнал за Америка. Ето защо още не е дошла новина от него.

– Ама неговото писмо хич и няма да те намери, като се шураш навсякъде.

– Погрижено е да получавам всичко, което е предназначено за мен.

– Днес тук ли оставаш?

– Да.

– Това е допре! Така ще можем хупавичко да си поседим и да си поприказваме каквото ни е на сърцето. Ето, скъпа фрау Хартман, шапката и чадъра ми. Приперете ми нещата!

– Ние няма да останем тук, а ще отидем горе в моята стая – рече икономката. – Там ще вечеряме, а по-късно ще ви покажа стаите.

Те тръгнаха към едно странично крило на господарската къща, където бе жилището на фрау Хартман. Тъкмо се бяха настанили удобно и се появи управителят.

– Фрау Хартман, елате бързо! Има посещение за хер майора: трима знатни господа, намиращи се на път, искат да говорят с него.

Той поведе икономката към приемната, където я чакаше Амброзиус Натер с двамата си спътници.

– Ваша слугиня, майне херен! С кого имам честта...?

Натер взе думата:

– Името ми е Хелман. Аз съм хусарски подполковник и приятел на майор Хелбиг. Тези двама господа са мои роднини – тук хер председателят и тук хер секретарят фон Хелман. Ние сме излезли на излет, озовахме се в тази местност и решихме да посетим нашия приятел. За съжаление той отсъствал, както чухме?

– Намира се в столицата.

– А неговите сестри?

– Са на гости у съседите.

Икономката отговаряше така късо, понеже в тези господа имаше нещо, което не ѝ харесваше. Какво беше то, не можеше да каже, но чувстваше, че не може да има доверие на тези мъже.

– Това действително е неприятно – продължи Натер. – Ще бъдете ли така добра, моля, да предадете нашите поздравии на господарите, когато се върнат?

– Разбира се! Те сигурно много ще съжаляват, че не им е било съдено да ви посрещнат.

– Позволете тогава, преди да си тръгнем, една информация! Вече е късно, а ние сте твърде уморени, за да продължим пешия си излет. Имали в селото някоя странноприемница, в която човек би могъл да намери онова, на което е привикнал?

Сега икономката се видя принудена да помисли за своите задължения.

– Тук действително има една гостоприемница, ала тя няма да ви предложи обичайните за вас удобства. Но мой дълг е да ви обърна внимание от името на хер майора, че нашите стаи стоят на ваше разположение. Досега не го казах, понеже смятах, че сте оставили наблизко каретата си и имате някаква по-нататъшна пътна цел. Смея ли да очаквам, че молбата ми няма да бъде отблъсната?

– Добре, приемаме. Но изрично отбелязвам, че не предявяваме никакви претенции. Ние сме на излет. Една малка вечеря и едно скромно легло за отмора – това е всичко, за което умоляваме.

– Ще следвам разпорежданията ви. Желаят ли господата да останат още в компания, или веднага да им посоча стаите?

– Засега ще останем още заедно.

– Позволете да ви препоръчам на хер управителя! За него ще е чест

да може да се постави на вашите услуги.

Тя даде в кухнята своите заповеди и се върна после при Томас и Лилга.

Двете деца се върнаха сега от парка и Магда рече любопитно:

– Фрау Хартман, видях в градината нашите посетители. Кои са?

– Добри познати на хер майора, които искали да го поздравят, и ще останат тук през нощта. По-младият е хер подполковник фон Хелман. Другите са му роднини.

– Фон Хелман? – извика Магда учудено. – Не. Този хер трябва да се казва другояче. Хер подполковник Хелман аз познавам много добре. Той е един дребен, кльощав мъж с грамаданска брада.

– Ти се лъжеш детето ми. Я го огледай още веднъж по-внимателно! Тъкмо сега идват по двора.

– Та нали виждам, това не е подполковник Хелман.

Томас също се беше изправил и пристъпи до прозореца.

Той отскочи стъписано няколко крачки назад.

– Всички дяволи! Не, това не е Хелман. Това е... хм-м! Лилга, я иди до прозореца и погледни сивия тип, дето тъкмо надзърта в конюшнията!

Тя се отзова на подканата.

– Натер! – рече изненадано.

– Да, Натер, когото спихахме навремето.

– Боже мой, възможно ли е? – извика изплашената икономка. – Той, казват, бил избягал от затвора.

– Така е, моя мила фрау Хартман, и заедно с него другите двама вагапonti. Те са преследвани и не могат да отседнат в някоя странноприемница. Затова са дошли при вас.

– Какво ще правим?

– Ще си изпълним естествено дълга. Ще ги заловим... Указахте ли вече на опесниците техните стаи и спални?

– Още не. Ще го сторя едва след като са се нахранили.

– Допре. Опитайте тогава така да уредите нещата, че да не могат да се притекат един друг на помощ.

– Ще избира далеч разположени една от друга стаи.

– Да. И когато те са там, аз ще се направя на домашен прислужник или на келнер по стайте и така ще имам възможност да ги спарам.

Уплашена много от чутото, Магда се бе свряла страхливо в един ъгъл на стаята. Герд обаче бе слушал внимателно и сега се измъкна през вратата към своята стаичка. Там държеше двата пистолета, които

обикновено употребяваше в обучението по стрелба. Той ги зареди и скри у себе си. После отиде долу в двора. На стълбището го срещна управителят с двамата някогашни психиатри. Натер беше останал да разгледа конюшните. Герд пристъпи към него.

– Как ви се харесват нашите понита? – рече чистосърдечно.

– Отлични са, моето момче – отговори Натер.

– А враният жребец там?

– Един много благороден кон.

– Да, той е и извънредно грижовно гледан. Почитател ли сте на добрите кучета, хер подполковник?

– Естествено!

– Показа ли ви управителят кучкарника?

– Не.

– Трябва да го видите, моля! Искате ли да дойдете с мен?

– С удоволствие.

Герд го поведе към една врата, зад която при тяхното приближаване се чу радостно скимтене.

– Само тихо там вътре. Идвам!

Той отвори и беше моментално обграден от цяла сюррия животни, всяко отделно от които бе образец на своята порода. Натер пристъпи понавътре в кучкарника.

– Моля ви, не толкова нататък, хер подполковник! Опасно е. Там отзад лежи едно куче, зло като тигър.

– А-а, някое вълча порода?

– Тогава щеше да е нищо, това е сибирска. Искате ли да го огледате?

– Ако е възможно да стане без риск.

Герд тръгна към най-задния ъгъл.

– Вюга, стани!

При този повик се надигна бавно едно могъщо бяло рунтаво създание, което далеч повече приличаше на полярна мечка отколкото на куче. Герд го отвърза от синджира и отведе до вратата. Натер остана във вътрешността на кучкарника.

– Вижте, хер подполковник, тези нокти, уста, зъби. Една битка с него е невъзможна. Не е необходимо да казвам нещо, а само да цъкна с език и да ви посоча с пръст, и ще лежите на земята. Ако сетне искате да си спасите поне живота, то не бива ни най-малко да се движите и само тихо да говорите. Една-единствена гръмка дума и то ще ви разкъса.

– Действително го считам за способно.

– Нали! Аз ще ви ги демонстрирам. Внимавайте, сега ще цъкна с език! Вижте, то вече стои пред вас, защото сте единственият, за когото може да се отнася този знак. Вдигна ли пръст, то в миг ще се намерите на земята. Да го сторя ли?

– Това, разбира се, не бих позволил – отговори Натер. Държането на момчето му се виждаше нечиста работа.

– И все пак ще го сторя веднага щом оттук насетне заговорите по-високо, отколкото желая.

– Защо? Заповядвам ви да прекъснете тази опасна шега.

– Това не е шега. Давам ви още веднъж уверението си, че при първата гръмка дума ще бъдете повален.

– Но защо?

– Защото ще ви пратя там, където ви е мястото. Обратно в кафеза, хер... Натер!

– Всички дя...!

Думата му заседна в гърлото. Тонът му беше много гневен и полярното куче тутакси оголи зъби и понечи да го събори.

– Виждате, драги хер, че Вюга не позволява да се шегуват с нея? Вие сте наш пленник. Сега аз ще заключа вратата и ще ви оставя под надзора на кучетата. Тук сте ни сигурен. Когато се върна, вие или ще стоите точно както сега, или тялото ви ще се търкаля на парчета по земята.

– Човече... момче... момко, ти си откачен, ти си побъркан!

Герд не отговори. Той излезе от кучкарника и тръгна към приемната, където намери другите двама бегълци с управителя.

– Майне херен, мама нареди да ви помоля да отидете при нея.

– Коя е тя?

– Фрау икономката – поясни управителят.

– Хубаво, моето момче, води ни при нея!

– Елате! Хер управителят ще ви следва.

Той тръгна напред към стаята на майка си и първо пропусна да влязат двамата. Управителят ги последва, а после Герд дръпна вратата след себе си.

Изненадата на двамата мъже беше неописуема. Те разпознаха Лилга и поискаха да се обърнат. Тук обаче стоеше Герд със запънат пищов. Той ги стрелна с черните си очи и рече:

– Майне херен, ако само крайник помръднете, ще ви застрелям! Чичо, вържи ги.

Шишкавият директор из един път се изпоти от страх.

– Но, майне дамен и херен, какво желаете? Вие се заблуждавате!

– Не – заговори Лилга. – Не се заблуждаваме. Вие сте избягалите престъпници, които сега хората преследват по цялата страна. Аз бях тикната във вашата бърлога, където се канехте да ме направите безумна, и много добре ви познавам. Не опитвайте съпротива, защото е безполезно.

– Но аз ви уверявам, че вие действително се припознавате в нас. Нашият братовчед, хер подполковникът, ще го потвърди.

– Вашият братовчед, хер Натер, е вече мой пленник.

– Какво-о? – провикна се Томас. – Че къде пък?

– В кучкарника.

– Той все пак може да избяга.

– Няма начин. Полярното куче ще го разкъса на парчета.

– Добре. Та давайте си значи ръцете, миличките ми тарикати! Така ще ви вържа, че да сте доволни от мен.

Те се видяха принудени да се предадат на съдбата си. Малко преди започване на бягството двамата бяха заявили, че биха предпочели да умрат, отколкото да се оставят да бъдат заловени. Само че не се стигна нито до умиралка, нито до някаква отбрана.

Двамата престъпници бяха вързани и затворени. После компанията се отправи към кучкарника. Когато го отвориха, Натер стоеше още точно както преди. Той трябва да бе изживял ужасен страх, ала преbledня още по-силно, като забеляза Томас и Лилга. От гледането на делото, отвело го в затвора, двамата се бяха впечатали незабравимо в паметта му.

– А-а, допра вечер, хер подполковник! – поздрави ковачът. – Ето че се срещнахме в есенната хладовина. Как ви се отразява свежият въздух?

Натер изскърца зъби, но не отвърна нито дума. Лилга също не проговори. Тя се задоволи просто да наблюдава хода на събитието.

– Той ни разпозна и не говори, защото съзнава, че всяка съпротива е напразна. Герд, мога ли да се приплижа до кучето?

– Да. Вържи мъжа!

Натер бе вързан и отведен при другите двама, които бяха заключени в едно сигурно сводесто помещение в подземие и така вързани, че бягството бе невъзможно...

Затворниците бяха откарани отново в Хохберг и участниците в тяхното залавяне, преди всичко Герд, пожънаха големи похвали. За някой повторен опит за бягство така и не се чу. Една сутрин намериха директора на психиатрията мъртъв. Беше се обесил с едно въже, с което бе успял да се снабди. Главният лекар Шрам умря малко подир това. За

Натер се шушукаше, че не останал за дълго в Хохберг. Някаква външна сила помолила неговата екстрадиция и не ѝ било отказано. По какъв начин той се бе провинил срещу тази сила, никой не можеше да каже. Също така малко – кой затвор беше сменил с Хохберг. В определени кръгове се говори още известно време за него, после споменът бе заличен от други, по-важни текущи събития и името Натер престана да бъде изричано...

4. ЕДНА СТРАННА НАХОДКА

Десет години може би бяха минали от описаните в предния раздел събития.

Южно от Никобарите, приблизително на пет градуса северна ширина, една лодка с двама мъже се движеше под гребла по посока бреговете на Суматра. Беше от онези еднотръвки, обичайни за Андаманите. Пасажерите на плавателния съд бяха облечени само с по една роба, която им достигаше до глезените и оставяше открити врата в ръцете – загорели до тъмнокафяво от слънцето. По-възрастният имаше изразено малайски черти, докато лицевите линии на по-младия, притежаващ суха, но много жилеста фигура, даваха да се заключи за европейски произход. Но беше трудно да се каже към кой народ принадлежеше.

Двамата, изглежда, имаха зад себе си ужасни несгоди. По-младият седеше при кормилото, но му личеше, че само с усилие държи очите си отворени, а възрастният манипулираше по такъв начин с греблата, че еднотръвката едва-едва напредваше срещу осезаемо духащия от юг бриз.

Пирогата нямаше платно, което всъщност тук, толкова далеч от сушата, биеше на очи. Но беше добре запасена с провизии, понеже под кормчийската пейка бе наместен голям куп тикви, плодове от хлебно дърво и кокосови орехи, каквито се срещат в изобилие по Андаманите.

Двамата часове наред бяха седели един до друг, без сричка да изрекат, което също можеше да се припише на тяхната преумора. Но сега гребецът изтегли с едно проклетие веслата и се обърна към другаря си на кормилото.

– В името на Вишну и неговата съпруга Лакшми, колко дълго още тъкмиш да ме правиш на лапнишаран? Каталясах от това вечно блъскане.

Затвореният отвори наполовина спуснатите клепачи и му хвърли

един презрителен поглед.

– Ако за теб свободата е по-маловажна от малко гребане, по-добре да си беше останал на Змийския остров. Не съм те принуждавал да ме следваш.

Малаецът буквално се сви под тези остро изречени думи.

– Ама беше ли пък необходимо да поемем в тази посока. Ако бяхме избрали най-краткия път, то отдавна да сме в безопасност.

– Ти си един тъпанар! Трябва ли за стотен път да ти обяснявам, че отдавна вече да сме заловени, ако бяхме избрали курс към бреговете на Бирма, която лежеше най-близо до нас? Би могъл да си помислиш все пак, че сме преследвани. И то като са приели за вероятно, че сме поели в източна посока. Значи вниманието на преследвачите е насочено натам. Толкова далеч на юг обаче никой няма да ни търси.

– Сахиб, може и да си прав, но поне можехме да спрем на Никобарите, за да си отпочинем и съберем нови сили.

Другият се изсмя подигравателно.

– Да бе и туземците щяха да ни изпратят с първия акостирали при островната група кораб обратно в нашата каторга, за да пипнат високата награда, определена за залавянето на избягали затворници! Бъди доволен! Само още един ден и всички напрежения ще свършат, стига да не се извие някой сторм. Но от това няма защо да се опасяваме. В продължение на осем дена иммахме късмет, а слабият ветреца от юг не би могъл все пак да се окачестви като кутсуз.

– Слаб ветреца, сахиб? Лесно ти е да говориш, като си седиш само на кормилото! А аз при всеки удар имам чувството, сякаш ми е разнищено всяко отделно мускулно влакно.

Лицето на заговорения със „сахиб“ се обагри в червено от гняв и един зъл поглед плъзна по говорещия.

– Може би аз съм се трепал по-малко от теб, тъпако? И няма ли цялата нощ да седя на кормчийската пейка, докато ти можеш да се отдадеш на съня? Не дрънкай дивотии, ами се залавяй пак за греблата, че да можем да напредваме!

Малаецът се подчини, без дума да възрази и взе отново веслата в ръце. Почивката, колкото и къса да го бе беше подсилила и лодката заповори леко и бързо вълните.

Между двамата в малкото дни на тяхното бягство се бе установило особено отношение. Те години наред бяха понасяли заедно жребия на каторгата на Змийския остров, подслоняващ най-опасните престъпници на Англия. Единият не бе имал ни най-малкото предимство пред другия.

Те не бяха нищо повече от два номера, заведени в регистъра на престъпниците. Но по време на плаването условията на равнопоставеност се бяха променили. Малаецът чувстваше духовното превъзходство на своя спътник и не можеше да се измъкне от неговото въздействие. Така си бе дошло от само себе си, че той го наричаше „сахиб“ и покорно се подчиняваше на неговите разпореждания. Вярно, неговата дива кръв понякога се възправяше срещу повелите на спътника, ала в крайна сметка все пак винаги вършеше онова, което другият искаше.

За известно време възцари мълчание, което не бе нарушавано от нищо, освен от разбиващия се при носа килватер. Сегиз-тогиз малаецът хвърляше любопитен поглед на седящия срещу него мъж, който насочваше полузаспал кормилото. След време той наруши мълчанието.

– Сахиб, ние от дълго сме заедно, а ти още не си ми казал кой си. Би могъл все пак да ми имаш доверие.

Другият сви вежди.

– Не храня недоверие към теб, само че няма смисъл да се говори за миналото.

– Но би могъл поне да ми разправиш как си попаднал във властта на англичаните, които се правят, все едно им е отредено да повеляват света.

Другият се изхили злостно.

– Как съм попаднал в тяхна власт? По един съвсем глупав начин. Чувал ли си за Норланд? Не? Е, това к бездруго няма значение. Аз се провних спрямо законите на тази страна – как, това може да ти е безразлично – и отидох зад решетките. С още двама затворници направих опит за бягство, при много по-благоприятни условия от този път. Въпреки туй налетяхме пак в мрежата на полицията – действително само заради нашата непредпазливост. Бяхме вече близо до границата и се мислехме в пълна сигурност, когато бяхме надхитрени от един четиринайсетгодишен хлапак. И днес ми иде да се зашлевя за тая работа.

Малаецът ококори очи.

– От един хлапак? Ти?

– Да, от един хлапак – изсмя се другият ядно. – Можеш да си представиш, че от този момент бяхме взети под любвеобилна опека, така че втори опит за бягство беше невъзможен.

– Ами как се озова на Змийския остров?

– По един съвсем прост начин. Англичаните, които от по-рано имаха сметки за уреждане с мен, поискаха екстрадицията ми и норландци бяха така хуманни да го сторят... Дяволите да ги вземат! А англичаните

незабавно ме пратиха на Змийския остров, за да отърват света от един крастав член на човешкото общество. За мое и твое щастие тяхното намерение не се изпълни изцяло и волната птица им се измъкна през една задна вратичка. Повече не ти е необходимо да знаеш. Да оставим миналото на спокойствие! Настоящото и близкото бъдеще ни ангажират достатъчно.

След това замълча и плъзна мрачен поглед към далечината. Той се прикова към една точка в кръгозора. Засенчи очи с ръка и се взря по-остро нататък. После се обърна към своя другар.

– Там на юг има нещо, някакъв съд или нещо такова. Ти имаш позорки очи от мен. Я погледни и ми кажи мнението си! Точно сега, толкова далеч от най-близкия бряг, бих желал да избягна една среща.

Малаецът прибра греблата и се обърна. За кратък миг огледа въпросния предмет, след което рече безгрижно:

– Лодка и, както изглежда, празна.

– Празна лодка наред морето? Невъзможно!

– Защо, сахиб? Може да се е откъснала някъде от брега. При този постоянен вятър и това спокойно море е възможно да измине значително разстояние.

– Хм-м, южният вятър, който духа от дни, не съвпада с тази посока. Един съд, откъснал се от бреговете на Суматра, може само от югоизточен да се носи в тази ширина.

– Но откъде иначе ще е дошла насам?

– Не знам. Може би произхожда от някой разбил се и потънал кораб. Но да не спорим! Ако се придържахме към сегашния си курс и бездруго ще се озовем в нейна близост и ще проучим нещата.

Плаването бе отново подето и въпросният предмет дойде в по-голяма видимост. На кърмата му се вееше някакъв парцал, който бе закрепен под формата на ветрило към един прът и се издуваше от вятъра, не се забелязваше никакво живо същество. Съдът фактически създаваше впечатление за спасителна лодка, чийто екипаж се е издавил и тя сега се носи безцелно по вятъра на север. Но когато двамата бегълци приближиха повече до самотния съд, забелязаха, че не може да е спасителна лодка. Бордовата стена именно не беше боядисана с блажна боя, а байцвана с някакво непознато за тях вещество, докато фугите, види се, бяха уплътнени със смола.

Любопитството на двамата достигна връхната си точка, когато приближиха съда. Те обърнаха, за да пристанат откъм дългата му страна. Още няколко удара на веслата и бяха борд до борд с обекта на тяхното

любопитство. Като по някакъв знак двамата се надигнаха и наведоха към него, ала тутакси се дръпнаха с вик на изненада.

В лодката лежеше изпънат с лице нагоре един мъж, който по всяка вероятност не бе от дълго мъртъв, понеже не се чувстваше ни най-малка миризма от разлагане. Наброяваше може би четиридесет и пет години. Беше ужасно изпостаял, кожата, с цвят на мишин, се бе опънала по лицевите кости, придавайки им страховития изглед на череп. Очите лежаха дълбоко в кухините, а скулите стърчаха остри като нож. Ала впечатлението за скелетоподобие се смекчаваше от дългата, в сребристо проблясваща брада, която достигаше до гърдите на мъртвеца, и от дългата коса, разпиляна подобно грива около главата и врата. Лишените от плът ръце държаха здраво вкочнени един предмет, приличащ на бележник, а босите стъпала се бяха изпънали под прав ъгъл вследствие предсмъртната конвулсия. Трупът беше облечен само с риза и моряшки панталон, куртката се ветрееше в задната част на лодката, изпълнявайки ролята на платно.

На каква ли зла орис бе станал жертва мъжът? Двамата бягащи престъпници отдавна вече бяха отвикнали от нежни пориви, ала този път все пак гледаха със своего рода боязън към широко отворените, оцъклени очи на мъртвеца. Малаецът първи наруши мълчанието.

– Сахиб, кой ли може да е бил мъртвият? Вероятно някой моряк от потънал кораб?

– Мъжът не ми изглежда на моряк. По-скоро на някой знатен господин, който по някаква причина се е видял принуден да напъха крайниците си в моряшки дрехи. Вярно, неподдържаните коса и брада не си пасват с това предположение. Тук трябва да има някаква тайна.

– От какво ли е умрял?

– От какво е умрял? От глад естествено. Не виждаш ли, че няма и грам припас на борда?

– Това виждам добре. Но ме учудва, че се е осмелил без достатъчно провизии да излезе в морето.

– Знаем ли всъщност дали е имал време да направи необходимите приготовления? И кой освен това ни казва, че не е притежавал никакви припаси? Може би са били изхвърлени от някой шторм през борда. Я огледай внимателно лодката! Виждаш ли гребло или мачта? А трябва да е имало, защото онези няколко отломки, дето лежат там на дъното, могат да произхождат само от мачта. И я огледай кормилната лопата! Тя е скалпена как да е от някаква дъска. За мен няма съмнение, че някоя буря е докарала притежателя на лодката до това дередже.

– Какво ще предприемем с мъртвеца и съда?

Заговореният хвърли един изпитателен поглед на конструкцията на лодката и после рече:

– Това е една съвсем нова и, както ми се струва, отлична лодка. Вярно, строителят като че е съблюдавал повече мореходността, отколкото лустрото. Но това нищо не вреди. Тя също е по-удобна от нашата. Аз съм на мнение да гледаме на нея като на добра плячка и да я сменим с нашата. Преди туй обаче нека претърсим мъртвеца. Може би ще намерим нещо, което ще ни е от полза.

Те скрепиха лодката на мъртвия мъж по дължина към своята и се прехвърлиха в нея. После изпразниха джобовите на мъртвеца. Те не съдържаха нищо освен един компас и една доста обемиста торбичка. Когато я отвориха, издадоха вик на прехлас. Тя беше пълна догоре с... бисери. И то от много голям вид и онази „бяла вода“, които особено се ценят в Европа.

Европеецът претегли торбичката в ръка и направи физиономия, сякаш сънуваше. После нададе ликуващ вик и хвана малаеца за рамото.

– Човече, знаеш ли, че това, което плякосахме е богатство, да, да, буквално съкровище? Ако достигнем благополучно с него брега, то сме си уредили всички грижи за идните години. Едно по-голямо щастие за нас изобщо не би могло да има.

Малаецът хвърли алчен поглед върху скъпоценностите в ръката на спътника.

– Кому принадлежи торбичката? Нали също и на мен? Надявам се, че добросъвестно ще я поделиш с мен.

Дребният се захили.

– Как можеш само да говориш така! Естествено, че тя е и твое имущество. Можеш да си мислиш за мен каквото си искаш, но досега не си имал причина, чини ми се, да допуснеш, че ще се отнеса като измамник с теб.

– Така не съм го имал и аз предвид. Зная, че без теб не бих се освободил и ти се доверявам. Но откъде може умрелият да има това богатство?

– Нямам понятие. Нещата стават все по-загадъчни. Един мъж, който събужда впечатление, сякаш дълго време не се е събирал с хора, пък такова богатство! Не знам как да го съгласувам. Но да търсим по-натък. Той има в ръцете си тетрадка или нещо такова. Може би тя ще ни даде желаното осветление.

Не беше съвсем лесно да се вземе бележникът – защото това

представляваше нещо – от вкочанените пръсти на мъртвеца. Трябваше да употребят сила. На малаецът в крайна сметка се удаде дотолкова да разхлаби с дръжката на ножа си пръстите на покойника, че да измъкне книжката. Той я отвори, но в следващия миг я даде с възклик на разочарование на своя спътник.

– Това са някакви непознати писмени знаци, които не мога да чета. Може би ти умееш, сахиб.

Онзи взе книжката в ръка и я разгледа от всички страни. Беше дебел бележник, гъсто изписан почти до последната страница и то с молив. Отделните букви не бяха ни най-малко заличени – знак, че е писано наскоро, и че притежателят се е отнасял грижовно с нея.

Дребният прочете първата страница и после разлисти нататък. Израз на напрегнатост се появи по лицето му, докато поглъщаше бързо страниците. Малаецът наблюдаваше любопитно спътника си и накрая запита:

– Разбираш ли езика, на който е написана книгата, сахиб?

– Да, той е немски.

– И какво съдържа?

– Това сега още не мога да ти кажа. Но съдържанието, изглежда, е много важно. Нуждая се от известно време, за да си изясня нещата. Но за тая цел не е необходимо да останем на това място. Узнахме каквото искахме и е време да продължим прекъснатото пътуване. Прехвърли отсам съдържанието на нашата лодка и се махаме после оттук!

– Какво ще предприемем с умрелия?

Европеецът помисли малко. Сетне стигна, види се, до някакво решение.

– Бихме могли да спуснем трупа в морето, но мисля засега да не го правим. Жегата така го е изсушила, че от мъртвешка миризма помен не се долавя. Твърде рано е да се отървем от него, при положение че ни дотрябват дрехите му.

– Дрехите му? Как тъй?

– Е, можеш все пак да се досетиш, че в този тоалет не бива да се показваме. Робите са от такава кройка, която няма начин да не ни издаде. И ето че тук ще ни дойде много на сгода моряшкият костюм. Когато стигнем брега, един от нас ще го облече, за да направи необходимите покупки, докато другият през това време ще остане скрит.

– Но не можем ли още сега да съблечем дрехите на трупа? Нямам желание да пътувам с мъртвец.

Другият се изхили подигравателно.

– Май се страхуваш от него, а? Е, нямам нищо против да го метнеш още сега във водата, но не искам от мен да свалям дрехите на умрелия. Сега нямам време за това, тъй като трябва да прочета записките му.

Малаецът си измърмори нещо под носа, ала после се впрегна в работа да прехвърли нещата от андаманската лодка отсам. Очевидно се боеше – суверен като своя народ – да влезе в по-близък досег с мъртвеца.

Дребният издърпа трупа в задната част на лодката и се настани после удобно на кормчийската пейка, докато качилият се в еднодръвката спътник запрехвърля съдържанието ѝ отсам. Когато тази работа бе свършена, извади греблата от цапфите и прехвърли и тях. После се премести на свой ред и освободи лодката от другата. Още няколко минути и плячкосаният съд отново пое пътя си за бреговете на Суматра, а андаманската пирога остана безстопанствена сред водната пустош.

Мъжът на кормчийската пейка не забеляза, че лодката се раздвижи – толкова много се бе вдълбочил в четенето. Нито един-единствен път не вдигна поглед, докато поглъщаше лист след лист изписаната с дребни, но добре четливи писмени знаци тетрадка...

5. ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

Първа част

Кой съм аз? И как ми е името? Почти самият вече не го зная, толкова дълго не е стигал човешки глас до ухото ми и не ме е викал по име. Има ли изобщо друго същество освен мен на земята? Когато се въртя нощем в безсъница на постелята си и прибоят пее при брега своята оглушителна песен, тогава моята самотна душа е принудена да се бори с мислите, че аз не съм единственият мъж, върху когото звездите на Юга изливат от неземно далечни далнини своята милозлива светлина, върху мен, самичкия човек в този безкрай.

Може ли да има същество, което да се чувства така самотно и изоставено като мен? Аз мисля – едва ли. Като момче четох Робинзон и бях омаян от неописуемата романтика на книгата. Неназованата горест обаче, която стоеше изписана между редовете, пропуснах с детската си неразсъдливост. И все пак неговата съдба е била безкрайно по-щастлива от моята. Той намерил своя спътник, Петкан, когато вече не смеел да се надява на някакво подобрене на своята съдба и се бил помирил със съдбата си, докато аз изгубих своя – моята Рабадах, моята неизразимо

обична жена, която превърна първите осем години на моя забравен от света остров в рай. Там отвъд я погребях аз, в порутения храм на Шива, в подземни покои ведно със съкровището на махараджата, чиято гледка ми е опротивяла.

Съдбата поде странна игра с мен. Аз наричах собствена една жена, за която бих дал всички съкровища на земята и бих се бил с целия свят, ако това бе поискано от мен. Но на никого не хрумна да ми оспори нейното притежание и аз притежавах нейната любов, макар да не зная с какво я бях заслужил. И аз съм притежател на едно съкровище, зърването на което би накарало някого да обезумее от алчност, ала за мен то няма никаква стойност, и аз съм по-зле и от някой гаврош, носещ няколко гроша в джоба. Той поне би могъл да си купи къшей хляб, за да позальже глада, докато аз не зная какво да захвана с моето съкровище. Скъпоценните камъни и диамантите, златните съсди и идоли, от които се състои, нямат за мен по-голяма стойност от плоския чакъл и мидените черупки, с които вълните водят по брега своята безкрайна игра. Аз с радост бих ги дал на този, когото съдбата би докарала на моя уединен остров, за да го направи мой спътник в самотата, бих му ги дал всичките. Само че това няма да стане никога, никога. Петнайсет години чаках деня, в който някой кораб ще дойде в близост до моя остров, дни наред съм стоял на брега и съм следил за платно, ала нито един-едничък път не се мярка и късче ветрило в кръгзора ми и аз накрая се отказах от чакането и се помирих с неизбежното.

Разбира се, костваше ми ожесточена борба, докато потуша възжеленията на сърцето. Стотици пъти бях опитвал да взема въже и подиря същата смърт, която един мъж преди мен вече е предпочел пред ужасната самота на този остров, и хиляди пъти съм търчал полуобезумял от болка нагоре-надолу по брега и съм си блъскал главата до кръв в крайбрежните скали. Борех се с духовете на безумието и безброй пъти съм умолявал Бог дано ме прибере най-сетне, докато съм разтърсван от треска върху постелята си. Той не се вслушваше в молбите ми и аз всеки път се съвземах от болничното легло, макар да не е била полагана ни най-малка грижа за мен.

Може ли човек да се умори от дългото чакане? Аз отдавна съм престанал да се надявам, но и също да се страхувам – превърнал съм се в една жива машина, която сутрин бива пускана и вечер спирана. И даже ме учудва, дето реших да опиша хода на моя живот в единствения бележник, който спасих от корабокрушението. Скуката ли ме доведе до това решение? Или някакво смътно предчувствие, че моите думи биха

могли някой ден да допринесат полза? Може би дори да достигнат в ръцете на онези, които са ми най-скъпи на земята и които отдавна ме оплакват като мъртъв? Не зная. Зная само че мисълта си дойде от само себе си, когато вчера посетих моята Рабадах и видях съкровищата, които положих при нейните нозе – там те ще бъдат по-добре съхранявани отколкото в моята колиба.

И тъй, иска ми се да опитам да върна мислите си назад във времето, когато още не бях бедният богат мъж, който съм днес. Навярно ще ми бъде трудно да извиквам в паметта си неща, които ми се струват, сякаш лежат столетия назад от днешния ден и принадлежат към един друг свят. Но нали имам време! Та нали никой не ме притиска скоро да свърша работата си и дали ще употребя година, или повече за моите бележки, какво значение има това? Ще бъда готов достатъчно рано, за да ги положа до моята глава, когато някой ден почувствам, че приближава смъртта. Може би след много, много години пасажерът на някоя отнесена лодка или круширал кораб ще намери тези листа, които, ако междувременно не са пожълтели и изгнили, ще му разкажат за Хуго фон Голвиц – най-щастливият мъж някога под слънцето, за Рабадах – неговата прекрасна и обична жена, и за... съкровището на махараджата.

Дъждовният период отмина и моят малък остров се превръща в интински рай. Чист и балсамен облъхва ветрецът челото и ми донася уповащите ухания на милиони цветя и цветове. Хиляди и хиляди благодатни кълнове изникват от земята и се развиват в най-причудливи растителни форми, а над това обилие от великолепни растения се извисяват високо нагоре несравнимите корони на палмите арека и дърветата панданус. Вън пък пред кораловите рифове морето разбива своите ту кристални, ту заплашително тъмни, увенчани с бели гриви развълнувани масиви в острите баражи, а простреляните от бляскави отражения талази се повдигат и снижават, сякаш хиляди нереиди поглеждат любопитно какво ли толкоз важно има да върши самотно седящият на брега мъж, че няма очи дори за цялата тая красота.

Да, красив си, мой Остров на скъпоценностите, който лежиш като преливаща в зелени отблясъци, ухаеща фея сред сапфирено блестящите вълни, ала хиляди пъти е по-красива моята родина със своите езера и гори, със своите реки и планини. С всичките твои прелести ти си все пак само една ужасна Цирцея, приковала ме към себе си с неразкъсваеми окови. Освободи ме, красива омайнице, пусни ме да видя отново своята родина и аз ще забравя всичко, което съм изтърпял в годините на твоя плен, и душата ми ще намира само благодарствени мисли и слова за

гостоприемството, представено ми от теб в твоето царство на записените!...

Когато преди двайсет и пет години напуснах родината, двамата ми братя брояха тринайсет и седем години. Още ги виждам пред себе си – Теодор, с руси къдрици и бленуващи очи и малкия Фред, който в противовес на своя мечтателен и предразположен към вглъбеност брат гледаше дръзко и радостно на света със своите сини очи и беше единственият от трима ни, внасящ живец в нашия семеен кръг и понякога дори нещо повече, отколкото можеше да се съчетае с грижите, които тегнеха над баща ми, майка ми и мен като най-голям син.

Родът Голвиц е един от най-старите в Зюдерланд и... един от най-бедните. Столетията и едно малко мислещо за бъдещето и запазване на имотите управление на нашите предци беше обременило фамилното име Голвиц с дългове и щеше да е мъчна, ако не и невъзможна аритметична задача от обеднялото владение да се изкара толкова, че тримата сина – дъщери нямаше – да бъдат поставени в положението да си издействат подобаваща пожизнена служба.

Тези условия ме привикнаха преждевременно да мисля за подобриенето на нашето състояние. Едно влечение към широкия свят е залегнало в кръвта на всеки Голвиц и ето как моите мисли много скоро вече се занимаваха с чужбината, тъй като отечеството не ми предлагаше никакво бъдеще. Нито Зюдерланд, нито някоя друга от северните държави имаше колониални владения, иначе щях да се поставя в услуга на родината, а така постъпих в английско-остиндийските колониални войски, където като че ми се предлагаша най-добри изгледи за моите планове за бъдещето. Двадесетият ми рожден ден ме видя вече на път.

В Калкута започна онова, което бих могъл да нарека романа на моя живот. Скоро след пристигането си се запознах с един млад, знатен индус, който бе дошъл да прави студия. На първо време той упорито премълчаваше своята родина и името си, но после постепенно започна да излиза от своята затвореност. Как се учудих, когато един ден сподели с мен, че бил не някой друг, а махараджата Мадрур Сингх от Аугх. Едновременно с това обаче поиска честната ми дума, че ще запазя инкогнитото му и пред всеки ще си мълча за неговия ранг. Не виждах причина да му откажа честната си дума и му я дадох. Мадрур Сингх ми разказа, че баща му бил починал. За съжаление със своята слабост към разкош този бил довел страната до ръба на пропастта и сега неговият стремеж бил чрез мъдра пестовност отново да я въздигне. Затова бил дошъл в Калкута – да се учи от англичаните. Той беше един благородно

мислещ мъж и аз се чувствах щастлив, че мога да го нарека мой приятел. Ние общувахме в продължение на няколко месеца почти всеки ден и когато се сбогува, имах чувството, че сме станали приятели за цял живот.

Дружбата с младия княз ми беше помогнала да преодолявам първоначалната носталгия по родината. Сега тя се върна с удвоена мяра, за което не точно смекчаващо допринасяше обстоятелството, че аз при моя началник и бойните си другари не намирах ни най-малка приятелска отзивчивост. Генералът, лорд Хартли, беше студенокръвен англичанин, смятащ за под достойнството си да разкрие някое по-топло чувство. Беше винаги закопчан до ушите и ако склонеше някой път да си отвори устата, то иззад бариерата зъби идваше съвсем определено само едно „Yes“, което се чувстваше също така студено, както целият мъж, чиято самозанеманост можеше да те смрази. Заради привичката му да участва в разговора само с едно сухо „Yes“, биваше наричан от всички негови подчинени само „генерал Йес“.

Докато останалите офицери от моя полк ми бяха повече или по-малко безразлични, то имаше един мъж, към когото още в първия миг изпитах чувство на антипатия. Ротмистър Мерикур беше парижанин и по-рано навярно амбулантен търговец или нещо подобно, дошъл в Индия, защото в родината си доникъде е нямало да стигне. Бях убеден, че дължи чина си само на своята лукавщина. В останалото го смятах за страхливец и скоро имах достатъчно възможности да го опозная като притворен характер.

Известно време след заминаването на индийския княз се запознах с майорша Уилсън и оттогава често получавах покани в нейната къща. Майоршата ме посрещаше с удоволствие, понеже нашите беседи й даваха възможност да се усъвършенства в немския. Тя беше красавица, но дама с най-строг морал. Между нас никога не бе казана дума, която да не е трябвало да бъде чута от нейния съпруг. Ротмистър Мерикур също идваше. Той намираше майоршата очарователна и опитваше да се сближи с нея. Тя обаче се отнасяше резервирано с него. Оня започна да я ревнува от мен и да се държи, както можеше да се очаква за човек от неговия сой. Един ден майорът ме попита за причината на моето сърдечно общуване с неговата съпруга. Аз се учудих. Стигна се до размяна на реплики и той ме покани на дуел. Не ме беше страх от удара, който можеше да получа, страхувах се само за честта на неговата почтена, върна съпруга. Та опитах да го успокоя и убедя в нейната невинност – нищо не помогна и аз трябваше да се бия с него. Той ми прободя една дупка в

ръкава на куртката, а аз му отбелязах един сирконфлекс на лицето. След това отбягнах неговия дом. Ротмистърът също вече не се мяркаше там. Нямам доказателство, но по една случайност чух, че той бил, който посял подозрение у майора към мен. И аз се надявах тайно в себе си, че ще удари някога часът, в който той ще застане пред пистолета ми. Тогава щях с един добре прицелен куршум да му платя за неговата мерзавщина. По него време си нямах и представа колко скоро един висш съдник ще вземе разплатата в свои ръце.

В къщата на майора бях започнал да се чувствам почти по родному, така че последвалото уединение ми се стори двойно по-потискащо. За щастие възникна едно събитие, което насочи мислите ми в друго направление. Англия, която беше разширила своето влияние далеч след Аллахабад, вече протягаше пипала към Аугх – княжество, отдавна привлякло нейните алчни очи със своя здравословен климат и извънредно плодородната си земя. Трябваше да се изпрати една делегация, която да поднови прекъснатите след смъртта на стария раджа връзки с богатата страна. Генерал Йес и неколцина офицери, сред които и аз, бяхме натоварени с това наглед изключително миролюбиво начинание. Аз бях, наистина, още млад и неопитен по въпросите на политиката, но все пак по време на краткия си престой в Калкута имах немалък личен поглед върху английската дипломация, та да повярвам на безхитростността на тази мисия. Познавах поведението на Англия в подобни случаи, Пратеничеството щеше да постави максимално високи изисквания, които в своята целокупност да е невъзможно да бъдат приети, та после Англия да има повод да нахлуе с войска в страната и да я анексира към своите владения. Вярно, в този отделен случай не можех нищо определено да твърдя, защото исканията на Англия не ми бяха известни, но реших да държа очите си отворени и да предупредя Мадрур Сингх, в случай че бе планирано някакво предателство. Не можеше през ум да ми мине за сметка на моята съвест да застъпвам изгодата на една страна, с която никаква друга връзка не ме свързваше освен сключения за няколко години служба договор.

Пътувахме с железницата до Бенарес и оттам тръгнахме с две лодки с по четиринайсет кули за гребци нагоре по Ганг, чиято вода индусите считат за толкова свещена, че я разпращат надалеч и хранят дори суеверието – онзи, който подири смъртта във водите на прочутата река или се остави да бъде изяден от намиращите се в нея крокодили, веднага ще бъде приет от Брама в най-великолепното от неговите небеса. Генерал Йес пътуваше със своя индийски слуга в първата лодка, докато ние

останалите офицери, сред които се намираше и ротмистър Мерикур, се бяхме настанили във втората, Следващите осем дена бяха за мен като едно пътуване през някоя страна от приказките. Още в Бенарес, където престояхме един ден, не можах да се опомня от удивление. Нийде другаде не си проличаваше така добре както тук, че Индия е страна на най-големи противоположности. Върху левия бряг на Ганг пред нас се бе накамарил върху един почти отвесно спускащ се скален масив старият, достопочтен град със своите неизброими храмове, джамии и дворци. Разкошните обиталища на велможите на страната се редуваха със свещени паметници и нереално красиви храмове. В бялката на слънчевата светлина просияваха живописни зъбери и кубета, искрящи кули и минарета. Слънцето на Индия позлатява всичко, то позлатява дори... мръсотията, която, види се, бива долавяна само от носа на европейца, докато туземците се чувстват в нея изключително добре, Бенарес е седалището на браминизма. Тук чистият и примирителен култ към Буда бил преследван толкова дълго, додето жреците на Брама и Вишну благополучно го изкоренили от цяла Индия, изключая южния край и Цейлон, Ето защо сега Брама владее отново неограничено в Бенарес⁶ ведно със своите свещени говеда, чиито видими следи красят града на всяка стъпка. Всички улици и храмове са изпълнени с тези свещени крави, които мудро се влачат помежду оставените за тях лакомства, а под нозете им се вият суеверните поклонници и целуват омацаните копита на говедата. Богати и бедни, мъже и жени, всички принасят в храмовете на боговете лептата на своята френетична преданост и сигурно би бил свършен онзи, който се усъмни в божествената природа на някое от тези говеда. Млада, забулена, но богато нагиздена жена се хвърля екзалтирано в мръсотията пред една крава, за да мироса от сребърна купа копитата на животното, шепнейки пламенни молитви. И хиляди поклонници, хромни, болни, прокажени и чума̀ви слизат в реката по водещите от кея към Ганг гоотс⁷, чиито вълни се превръщат под тази мобилизация на нечистотия и болестотворни агенти в тинесто блато, и пият жадно, черпейки с шепи жълтата мътилка на „свещената вода“. Че при тези обстоятелства чумата и хол ерата не изчезват в Бенарес и се разнасят от заминаващите си пилигрими отново и отново по полуострова, не е чудо.

Но Ганг не е само банята, а и гробището на цялата държава. Богати и бедни потеглят нататък, за да измият своите грехове и погребат в нея

6. Романът „Островът на скъпоценностите“ излиза през 1880 г. (Б. пр.)

7. гоотс (англ.-инд. ghats) – брегови стъпала (от кей към река) (Б. нем. изд.)

покойниците си. Пазарят се обстоятелствено с жреците относно цената на дървата за кладата, после лумват видимите навсякъде пламъци с пращене около голия труп и накрая пепелта бива разпиляна в реката, по която навред се носят надолу мършите на крави и мъртвците на бедните пари, за които кладата е била твърде скъпа.

Особено отблъскващо впечатление правят сакатите, факирите и божеците, които се представят във всички мислими степени на самоизтезание и самообезобразяване. В по-голямата част те ловко и успешно разчитат на нервите на ближните, както една определена просешка класа в големите европейски градове. По стъпалата на Бисерната джамия видях един умиращ индус, който се гърчеше в най-ужасяващи конвулсии. Извърнах се, изтръпнал от това зрелище. Но моят индийски водач се усмихна и забеляза равнодушно:

– Аз познавам мъжа от година и днес за стотен път го виждам как умира, той печели много пари с това.

Един цял свят от непреживени впечатления нахлуваше в мен, докато се плъзгахме с лодката покрай градове и села, дворци и колиби нагоре по Свещената река. Моите спътници, които вече бяха от дълго в Индия, проявяваха повече хладина от мен към тези впечатления, а генерал Йес по време на цялото плаване въобще не подаде дългата си, мършава фигура извън палатката, служеща му за закрила срещу палещото слънце на Индия, а през всичкото време лежеше, спейки и пушейки, на своя червен копринен диван. Какво беше Бенарес, какво беше Ганг, какво беше изобщо цяла Индия пред един-единствен английс-ман, или чак пък пред него, лорд Хартли!

Беше осмият ден по пладне, когато Аугх дойде във видимост. Свещената река блестеше в светлината на лъчезарното слънце като огнено-течно сребро. Многобройни лодки кръстосваха нейните води, а помежду им се движеха плаващите рибари, легнали според индийския обичай върху две свързани гърнета, докато ръцете им боравеха с мрежите.

По пристана се движеше конна върволица сипаи⁸, изпратени напред по сухоземния път. Един от тях направляваше кон с великолепна сбруя, предопределен сякаш за някой княз, докато зад тях бяха държани няколко свободни животни за нас. Генералът напусна лодката, при което двама кули държаха над него широк слънчев чадър. Едва бе докоснал кракът му земята, то откъм града отекнаха пушечни залпове и топовни изстрели и всички присъстващи индуси се поклониха смирено до земята.

8. сипай (перс.) – туземец английски войник (Б. нем. изд.)

После слязохме и ние.

Един богато въоръжен индиец, в когото за свое учудване разпознах моя индийски приятел Мадрур Сингх, пристъпи към генерала.

– Сахиб, моят господар раджа Мадрур Сингх, комуто принадлежи всичко, що покрива тази земя, ми повели да ти кажа добре дошъл.

– Yes.

Той поздрави с леко движение на ръката очакващите го индийци и се остави да бъде вдигнат от кулитата върху коня. Ние също възседнахме. Индиецът добре ме беше забелязал, ала очите му бързо се бяха плъзнали от мен нататък, като че не желаше да бъде почетен от мен. Той също яхна своя кон. Сетне малкото шествие се раздвижи. Генералът яздеше с индиеца начело, който се придържаше от лявата му страна. Веждите на лорда се бяха събрали. Той, изглежда, не бе в добро настроение.

– Ротмистър Мерикур!

Повиканият смуши животното си до дясната страна на генерала.

– Генерале!

– Вие сте французин?

– На заповедите ви.

– Французите са най-учтивият народ на земята.

– Така казват.

– И вие следователно знаете кое е учтиво?

– Мисля, че зная.

– Това посрещане от страна на раджата учтиво ли е?

– Не ми се струва такава!

– Yes.

– Човек почти би могъл да се учуди, че хорицата имат добрината да ни приемат в двореца на раджата.

– Yes.

– По време на преговорите вие, екселенц, ще трябва да покажете същата учтивост, която сега се проявява спрямо вас.

– Yes.

– И строго да настоявате за изпълнение нашите искания, генерале.

– Yes.

Двамата говореха толкова високо, че яздещите след тях разбираха всяка сричка. Също на индиеца не бе убягнала нито дума от разговора, тъй като той добре владееше английски. Не го показа обаче, а само едва-едва вдигна поглед от главата на коня си. На мен тази липса на такт на генерала по понятни причини не ми бе съвсем безразлична, ала не се подразних. Генералът сам трябваше да си отвори очите, за да се

измъкне от конфузното положение.

Малкото шествие спря пред главната порта на двореца. Стражите, които стояха тук, се хвърлиха по очи на земята. Генералът се усмихна пренебрежително, той си мислеше, че това отдаване на почести се отнася за него.

– Позволи да те отведе в стаята на раджата – рече индусът на езика на своята страна.

– Мен и моята свита.

– Той желае да те види сам при себе си.

– Аз не съм парий, който трябва да върви сам. Защо твоят господар ме посреща като някой продавец на килими?

– И дори кралицата на твоята страна, всички крале на земята да бяха дошли, то той нямаше да ги посрещне другояче. Ела сам при него!

– Ще дойда със свитата си или изобщо няма. Докладвай му това!

– Той изрази това желание само заради теб. Но щом като е такава волята ти, ела!

Той ни поведе през няколко разкошни двора към гранитно стълбище, водещо до колонада в стил, срещан преди две хилядолетия в Индия. Многобройните персони, които срещаме, се хвърляха на земята и оставаха да лежат, докато отминехме.

– Твоят повелител ли им е заповядал да лягат пред нас по земята?

– Той никога не би им го заповядал. Те падат ничком пред него от благоговение.

Англичанинът, види се, не можеше да схване, че това засвидетелстване на почит ставаше без съмнение в присъствието на княза. Той се усмихна отново презрително.

Колонадата беше застлана с драгоценни килими. В заден план се намираше един изработен от слонова кост трон, представляващ лежач слон. От двете страни стояха четири роба, държащи изготвени от паунова пера и украсени с бисери ветрила, за да веят хладина на княза.

– Как желае твоят повелител да застанем?

– Застанете както искате и процедирайте според обичаите на вашата страна.

– Кажу ми, че пред него ние няма да паднем ничком като неговите роби.

– Това той няма и да изиска от вас. Как искате да говорите с него, на неговия или на вашия език?

– Говори ли той английски?

– Говори английски и френски.

– В такъв случай нека от учтивост към своите гости ни говори на английски.

– Също така от учтивост към него вие бихте могли да му говорите на неговия език. Но той ще се радва, ако може да прояви по-голяма учтивост от вас. Можете да започвате.

– Как? Да започваме? Та него още го няма.

– Той отдавна е вече тук и сега ще заеме своето място.

Говорителят се качи на трона и седна. Англичаните бяха немало изненадани. Генералът и също ротмистърът сега осъзнаха защо раджата бе поискал да посрещне първия сам. Понеже той бе разбрал всяка дума, беше пожелал, види се, да спести едно унижение на генерала.

Настоящият прием бе посветен само едно всеобщо приветствие и не отне много, време. Същинските преговори щяха да последват по-късно. Генералът Вече се надигаше от дивана, на който бе седял, за да намекне, че няма нищо повече за казване, когато раджата даде знак.

– Ще ти отправя още един въпрос. Мога ли да поздравя един офицер, когото познавам?

– Аз му разрешавам да говори с теб.

– Ах! Аз затворник ли съм, или пък той е твой пленник, та тепърва се нуждае от разрешението ти, когато Мадрур Сингх, князът на Аугх, иска да говори с него?

Генералът съзна какво оскърбление е изрекъл.

– Ти ме разбра погрешно. Моите думи нямаха смисъла, който им приписваш. Кой е този, с когото искаш да разговаряш?

– Казваш, не съм разбрал думите ти. Ти следователно мислиш, че не разбирам твоя език. Аз ще опитам по-добре да го науча и те моля да ми дадеш този, с когото искам да приказвам, за учител. Това е лейтенант Хуго фон Голвиц.

– Фон Голвиц! – извика генералът изненадано. И после ми повели с остър, почти заплашителен глас: – Излезте напред!

Аз се подчиних и приближих до раджата, който ми протегна приятелски ръка.

– Ние се видяхме в Калкута, аз те обичам и не съм те забравил. Ти ще живееш в моите покои и ще провериш дали говоря вашия език или не. Позволяваш ли това? – попита, обръщайки се към генерала.

– Позволявам!

– Ти можеш сега да си вървиш с твоите хора. Жилищата ви са готови. Моите слуги ще ви водят.

Той слезе от трона, хвана ме за ръка и ние изчезнахме зад една

завеса...

Вчера не можах половината нощ да спя. Споменът за миналото ме бе развълнувал и държеше клепките ми отворени. И когато те най-сетне се спуснаха, сънувах объркани неща. Видях братята си, но не като момчета, а като израсли мъже. Теодор имаше хлътнал, блед лик и протягаше към мен с неизказано умоляващ поглед ръце, на които забелязах окови. Поисках да приближа към него, ала образът се разми и аз се намерих сред широка, обрасла с трева равнина. Никога не съм ходил в Америка, но точно така съм си представял в мислите прериите на Запада. На хоризонта се появи един ездач и бързо приближаваше. Когато спря пред мен, погледна ме безмерно учудено. Аз също се вторачих безмълвно в лицето му. Това беше моят по-малък брат. Но в неговото траперско облекло и мъжествено-сериозните черти вече нямаше нищо от веселото, жизнерадостно хлапе, което познавах. „Фред!“ – поисках да извикам, ала в този миг фигурата се размаза пред очите ми, сякаш бе погълната от мъгла. После отново се озовах в Индия. Намирах се като обвиняем пред военен трибунал. Бяха ми вързали ръцете на гърба, а Мерикур стоеше с огромен меч пред мен. Той ми хвърли един поглед със сатанинско злорадство, като запита генерала:

– Генерале, вие също сте на мнение, че лейтенант фон Голвиц се е провинил в държавна измяна, нали?

– Yes.

– И му произнасяте смъртна присъда?

– Yes.

– Кога трябва да бъде изпълнена? Сега? Веднага?

– Yes.

Тогава Мерикур издигна меча, замахна за могъщ удар и... аз се събудих, окъпан в пот. Не бях в Индия, а лежах в колибата си на моя забравен от света остров. Признак на приближаваща треска ли беше тревожният сън? Или бе последица от вчерашните душевни вълнения? Беше ли изобщо добре за мен и имаше ли смисъл да призовавам сенките от миналото и да ги приковавам в бележника? Но след като веднъж бях започнал записките, реших да ги доведа докрай. Приготвих си закуска, взех хининов прах за предотвратяване на евентуална треска и сега искам да продължа разказа си...

Още през вечерта на деня, в който бяхме пристигнали, ми беше заповядано да се явя при генерала. Аз отгатнах за какво се касае и

уведомих раджата, че генералът иска да говори с мен. Мадруп Сингх каза, че бил любопитен за резултата от нашия разговор и че след него трябва да се срещнем в градината при пейката под драконовите дървета. В следобед той беше направил една разходка с мен из парка, така че много добре знаех къде да го търся. Не можех да пропусна указаната пейка дори при спускане на мрака.

Когато влязох при генерала, той си пушеше своя хуках⁹, а до него стоеше ротмистър Мерикур. Генералът даде знак на ротмистъра, след което този започна:

– Господин лейтенант, познавате ли раджата?

– Да.

– Къде сте се запознал с него?

– В Калкута. Мисля, че той го отбеляза във ваше присъствие.

– Колко често сте общувал с него?

– Няколко месеца почти всеки ден.

– Но вие не сте ни казал нищо за това толкова важно за нас познанство.

– Мадруп Сингх беше дошъл в Калкута, за да прави студия. По тая причина се държеше инкогнито и аз трябваше да му дам честната си дума, че няма да го разкрия.

– Но после, когато целта на нашето пътуване ви стана известна, ваш дълг беше да повдигнете булото.

– Как вие си уреждате нещата с вашия дълг, това си е ваша работа; моят дълг обаче ми повелява никога да не нарушавам дадената честна дума.

– Господин лейтенант!

– Господин ротмистър!

– Вие стоите пред вашия началник!

– Действително и този началник седи пред мен. Само че не вие сте това!

– Какво трябва да означава това?

– Означава, че желая да говоря с господин генерала, но не с вас.

– Господин генералът ме натовари аз да водя разговора, не е ли така, екселенц?

– Yes! – отговори запитаният с мрачен поглед към мен.

– Чухте го!

– Чух го. Но тъй като господин генералът сигурно не е поставен

9. хуках – персийско наргиле (Б. нем. изд.)

под надзор и също всеки подчинен притежава правото да контактува непосредствено със своя началник, в случай че този присъства, то сега ще говоря и отговарям само от дълг към куртоазията, а не защото служебните задължения ме принуждават.

– Всички дяволи, говорите дръзко! Едно такова изявление заслужава наказание с бой. Нали, господин генерал?

– Yes.

– Наказание с бой? Какво имате предвид? Кой да бъде наказан с бой? Кажете!

– Който го е заслужил!

– Във всеки случай не съм аз този от двамата ни, тази мисъл ме успокоява.

– Господин лейтенант!

– Господин ротмистър!

– Господин генералът нареди да ви повикат, за да ви поиска отчет, задето сте премълчал познанството си с раджата. Вие носите вината за унизителния ни прием!

– Аз? Аз на никого не съм заповядал да води разговор в присъствието на човек, който разбира всяка дума.

– Въздържайте се! Вие трябваше да доложите кой е мъжът, който ни посрещна.

– Аз не мога да разглеждам като свое задължение това долагане и моля максимално възможно да съкратите този разговор. Понастоящем трябва да се намирам при раджата, на когото за съжаление трудно мога да представя доказателство, че не говори добре английски.

– Вие трябва на първо място да мислите, че сега ние сме тези, на които сте необходим! Нали, господин генерал?

– Yes.

– Вашето премълчаване е постъпка с такава важна последица, че изобщо не сме в състояние да отмерим наказанието, което ѝ съответства. Ние сега не се намираме, така да се каже, на служба, затова не можем още на момента да ви накажем, но все пак ще трябва да изискаме сабята ви. Нали, господин генерал?

– Yes.

Аз плъзнах ръка, наистина, към сабята, но не за да я предам, а за да накажа с нея оскърбителя, да се преборя с гнева си.

– Свършихте ли с това, което имахте да ми кажете, господин ротмистър?

– Да.

– В такъв случай и аз веднага ще свърша! Аз трябва да ви предам сабята си, защото не съм нарушил честната си дума. Едно такова отсъждане може да издаде самата безчестност.

– Лейтенант!

– Я стига! Да не разиграваме комедия! Вие бихте могъл навярно да забъркате други в един дуел, само че не притежавате куража самият да се биете. Вие изисквате сабята ми. Тъй да бъде, ще я имате, но не както вие я желаете, а както искам аз да ви я дам, а именно с дръжката в лицето!

– Това е оскърбление, което трябва да бъде наказано, нали, господин генерал?

– Yes.

– Наказано? Вие бъркате понятията. Провинението се наказва, но оскърблението се възмездява, драги ми господине. Вашата страхливост би могла, наистина, да докара нещата така, че да придаде на моите думи щемпела на служебно провинение само за да не изпаднете в положението да застанете въоръжен срещу мен. За съжаление обаче това няма да може да ви се удаде, тъй като самият преди малко казахте, че тук не сме на военна служба. Вие се държите не само безогледно и страхливо, но и неблагодарно. Господин генералът е упълномощен да проведе с махараджата преговори, свързани с неизвестни мъчнотии, господин генералът знае, че ротмистър Мерикур днес оскърби раджата, господин генералът чу, че раджата ми каза: „Аз те обичам!“ Господин генералът обаче наказва лейтенанта заради тази обич. Господин генералът нека размисли как трябва да се нарече един такъв начин на действие и кое би било най-подходящото лице, което би могло да благодарозположи раджата към неговите планове! Аз казах каквото имах да казвам и моля да си взема сбогом.

– Вие сега-засега ще си тръгнете, но трябва да оставите шпагата си! Нали, господин генерал?

– Yes.

– Добре, господа. Тази сабя е моя лична собственост, с която мога да се разделя само като я продам или подаря. Аз съм причислен към вас като доброволец, господин генерал, и моля да ме освободите. Приемете по-нататък моята молба за напускане на службата!

– Тя няма да бъде удовлетворена! – изсмя се подигравателно Мерикур.

– В такъв случай сам ще напусна.

– Имайте предвид, че подобна постъпка се нарича дезертъорство, нали, господин генерал?

– Yes.

– Е, добре, тогава предпочитам да ме разстрелят като дезертър, на-место да бъда възнагаден за престъпване на дума. Заявявам, че моята персона вече в никакво отношение не стои на ваше разположение. Лека нощ!

Тръгнах си, но не потърсих веднага парка, а първо моята стая. Разговорът с досегашния ми началник ме беше възбудил повече, отколкото бях допуснал двамата да забележат и аз трябваше да се успокоя, преди да пристъпя пред очите на раджата.

Освен това поведението на генерала ми даваше повод за размисъл. Той знаеше, че раджата ме обича, и трябваше всъщност заради каузата, на която служеше, да бъде отзивчив към мен. Фактът, че не бе такъв, ме убеждаваше, че за него мнението на владетеля, при когото бе пратен, ни най-малко не го интересуваше и по силата на логиката бе такава работата и с представляваното от него правителство. И предчувствието ми, че пратеничеството не носеше миролюбивия характер, както трябваше от-вън да изглежда, се превръщаше в увереност. Но ако това бе така, то значи приближаваше опасност и аз трябваше да предупредя раджата. Аз щях да го сторя дори и при положение, че разговорът ни бе приел един по-малко враждебен изход. Някакво задължение към генерала сега вече няхах, тъй като разглеждах връзките си с Англия като разтрогнати.

Вярно, трябваше да ме е грижа за собствената си персона. Намирах се съвсем сам, лишен от всякакви помощни средства в една страна, чиито условия и отношения не познавах. Но през ум не ми минаваше да се безпокоя за това. Та нали имах приятел, раджата, чиято дружба за мен бе по-ценна и от най-бляскавите перспективи, които биха ми се предложили на английска служба. Ето защо бях в добро настроение, когато поех пътя към парка, където ме очакваше раджата.

Оказа се, че добре бях сторил, като отидох първо в моята стая, а не веднага в парка. Още не бях напуснал двореца. Проснатите между колоните килими правеха стъпките ми безшумни. Тъкмо се канех да сложа крак иззад последната колона и забелязах от градината да идва един мъж. Беше министърът Таму. Измежду маскатовите дървета пред колоните се появи втора фигура, в която разпознах ротмистъра Мерикур. Създаваше се впечатление, като че двамата си бяха назначили среща. Но какво пък имаше министърът на Аугх да преговаря тайно с чуждия пратеник? Не се наложи дълго да чакам отговор на този въпрос, защото

ротмистърът поде:

- Е, говори ли с раджата?
- Да – отвърна министърът.
- Какво каза той?
- Недоволен е от мен.
- Защо?

– Защото подозира, че клоня към Англия.
 – И това вероятно ти причинява безпокойство?
 – Не. Аз служех на неговия баща, понеже той умееше да възнагражда моята вяност. Тоя обаче угоява своите поданици, а министрите си кара да гладуват. Удвои сумата, която ми предложи, и княжество Аугх е ваше.

- Е, по този въпрос може още да се поговори.

Повече не успях да чуя, тъй като те се отдалечиха в посока вътрешността на двореца. Аз ги пропуснах да минат и ги последвах, без да ме забележат. Те минаха през двореца и през градината на министъра към неговото жилище. Останах известно време тук, но ротмистърът не се върна и аз тръгнах към парка, понеже не биваше да карам раджата дълго да ме чака.

Паркът се простираше зад двореца до Ганг. Беше разделен на две неравни части – по-голямата беше предназначена за раджата, а по-малката за жените от царския харем. Не ми бе трудно да открия в мрака гъстата група драконови дървета, които в следобед ми бяха направили впечатление, и в чиято сянка имаше поставена пейка. Когато пристъпих иззад последните ингверови и пиперени храсти, от пейката се надигна един мъж. Беше раджата.

- Голвиц!
- Сахиб!
- Идваш късно. Седни!

– Идвам късно, защото наблюдавах две змии, които се канеха да изпръскат отровата си върху твоето щастие.

- Кои са те?

– Едната змия е ротмистър Мерикур, а другата... но, сахиб, ти няма да ми повярваш, ако ти назова името ѝ.

- Кажи го спокойно, аз знам, че няма да ме излъжеш.

– Позволи тогава веднага да започна историята! После сам реши дали не си обграден от предатели!

И сега аз разказах на раджата какво бях подслушал в двореца. Князът не ме прекъсна с нито дума. Но дишането му стана шумно –

признак, че се намира в немалка възбуда. Когато свърших, той остана известно време безмълвен, сякаш искаше първо вътрешно да асимилира чутото. Сетне подхвана с напълно спокоен тон:

– Ротмистърът е французин, както подсказва името му?

– Да.

– И въпреки това ти заставаш на моята страна вместо на неговата?

– Теб аз обичам, а него презирам. Той е като червеея, който човек стъпква, без да го пипа.

– Той трябва много да те е оскърбил.

– Бих го презирал и без това оскърбление. Той опетни една благородна жена, която ми беше по майчински приятелка. Аз имам да му мъстя за нея.

– Може би той също иска да те погуби.

– Това той отдавна лелее. Днес обаче ми хвърли ръкавицата, аз я вдигнах и възнамерявам да обезвредя този човек.

– Той навярно е присъствал при генерала, когато те повикаха?.

– Да. Той ме посрещна наместо генерала.

– Какво искаше от теб?

– Подири ми сметка защо не съм издал пребиваването ти в Калкута. Изиска ми по-нататък сабята и ми обеща след завръщането ни строго наказание за моето премълчаване.

– Ти още си носиш сабята, значи не си я предал?

– Моята сабя аз ще предам само с моя живот.

– Но ротмистърът ти я е изискал! Ти какво му отговори?

– Казах му, че ще получи сабята само с дръжката в лицето. Вместо да обнажи своята, както би сторил всеки храбър мъж, той пропусна думите ми. Той е един страхливец.

– И резултатът от вашия разговор?

– Аз помолих за освобождение от служба.

– И го получи?

– Не, отказаха ми. Тогава аз подчертано заявих, че сам ще се освободя, щом ми отказват.

– В такъв случай в техните очи ти ще бъдеш един дезертър.

– Ха! Аз не се страхувам. Двамата страхопъзльовци не ми попречиха да напусна.

– И какво ще предприемеш сега?

– Ще покания двамата на дуел. Те са офицери и не могат да ми откажат удовлетворение.

– А после, ако ги победиш, какво ще правиш?

- Ще отида в Батавия¹⁰ на холандска служба.
- Защо не искаш да останеш в Индия?
- Къде бих намерил княз, който да ми предложи бъдеще?
- Тук в Аугх. Ще останеш при мен. Твоето присъствие ще ми бъде от голяма полза. Кое е твоето оръжие?
- Любимото ми оръжие е артилерията.
- Това ми е приятно. Ти ще постъпиш в моя служба, ще ми доставиш оръдия и ще устроиш артилерията ми по западноевропейски начин. Ще бъдеш мой министър на войната, ще ми бъдеш брат. Каж ми де!
- Е, добре, в такъв случай приемам и ти се заклевам, че от този миг моята кръв, животът ми и всички мои сили ти принадлежат, защото зная, че ти не си от онези тирани, които за едното настроение отхвърлят най-верните си служители.
- Аз още утре ще ангажирам силите ти, понеже ще отстраня Таму, моя министър. Ти ще преговаряш на негово място с англичаните.
- Сахиб, ти няма да ми повелиш това!
- Защо не? Да не би да искаш да заслужиш доверието ми, като още при първото поръчение ми отказваш послушание?
- Да. Виж, сахиб, за някой мъж с низостни принципи би било най-голямо удовлетворение да може да застане пред генерала и да му каже: „Вчера вие ме изкарахте престъпник и изискахте сабята ми, а днес аз съм министър на войната на махараджата на Аугх и стоя пред вас като негов пълномощник, за да ви предпиша условията, при които той е готов да чуе вашите предложения.“
- Та нали това удовлетворение искам да ти дам!
- Но то ще бъде твоята гибел. Англичаните биха казали, че не могат да преговарят с един безчестен дезертьор, биха изтълкували твоето поведение като нарушение на международното право и биха отмъстили това оскърбление с едно незабавно обявяване на война. Виждаш, че аз мисля само за теб и твоята страна.
- Благодаря ти. Аз ще предоставя преговорите на някой друг, но те ще се проведат в моето жилище, където ние ще можем да чуем всяка дума. Узна ли какви предложения имат да ми направят англичаните?
- Не. Само генералът ги знае и може би ротмистърът, ако онзи е споделил едно-друго с него.
- Той сигурно му е казал всичко, защото ротмистърът е неговата дясна ръка.

10. Батавия – старото име на Джакарта (Б. пр.)

– Ти се лъжеш. Ротмистърът има авторитет пред него колкото всеки друг. Генералът знае, че Мерикур е авантюрист и коварен страхливец. Той дава вид, сякаш се направлява по него, но го ползва само както водата върти колелото и после си изтича нататък.

По време на последните ми думи раджата се бе надигнал.

– Така действат англичаните – рече. – Те захвърлят неблагодарно използваните вече инструменти. И съвсем същата неблагодарност проявяват сега и спрямо вас. Този лорд Хартли идва при мен и казва, че има на очи доброто на моята страна, ала носи в ръката си фалш и предателство. Той иска да отвори страната ми за англичаните, а после, когато съм го позволил, те ще ми я отнемат.

– Какво ще му отговориш?

– Аз познавам англичаните. Те имат всичко, от което ние се нуждаем, а ние пък имаме някои неща, които на тях са необходими. Една търговия с тях ще допринесе полза за двете страни. Аз следователно нямам нищо против те да идват при мен и моите поданици да отиват при тях, за да разменят стоките си. Но ще поставя условията си така, че това да не ми навреди.

– Какви са тези условия, раджа?

– Позволено ли е при вас една държава да завладее без разрешение на другите народи някоя страна?

– Не. Тя трябва първо да си подsigури тяхното съгласие.

– Е, добре! Аз ще отворя страната си за англичаните, ако те ми удостоверят, че французите, италианците, немците, руснаците, испанците и португалците са им дали разрешение. И тези народи трябва да ми обещаят, че ще ме защитят, в случай че инглите поискат да ми вземат страната.

– На това условие англичаните няма да се съгласят.

– Тогава нека се махнат от Аугх и си идат там, откъдето са дошли.

– Те ще отстъпят, но ще се върнат с въоръжени сили, за да те принудят.

– Тогава ще се бия. Та нали те направих мой брат, за да ми помогнеш да ги посрещна екипиран. Сега обаче нека подирим почивката! Утре е ден, който трябва да ни намери бодри и силни. Инглите са могъщ народ. Аз съм длъжен да се отнеса достойно с техните пратеници и утре ще им дам едно представление.

– Какво?

– Една борба между слон, мечка и пантера. Имам една дива мечка от Хималаите, по-голяма от всички, които досега съм виждал,

Пантерата получих като подарък от махараджата на Сигха. Тя е равностойна по сили на мечката. Но сега ела!

Ние напуснахме градината и се упътихме към двореца. Раджата се отправи към своите покои, а аз се оттеглих в моята стая, където се тръшнах облечен на леглото, за да премисля преживяното. Какъв само обрат в живота ми бе сервираше този ден! Бях изгубил една служба, която ми бе предвещавала едно ако не блестящо, то все пак многообещаващо поприще, а в замяна получих поста министър при един индийски княз, който – без при това да съм се посвещавал на прекалени надежди – с един замах ме превръщаше в богат мъж и поставяше в положението да придам нов блясък на помръкналото злато в герба на Голвиц.

Щеше да ми е невъзможно сега да се отдам на почивката и поради това напуснах стаята си и двореца, за да потърся покой на моите възбудени нерви и нощната тишина на парка. Нещо ме теглеше към мястото, където моят живот бе взел един толкова неочакван поврат. Потънал в дълбоки мисли, вървах през градината. Едва когато достигнах напуснатото преди малко място, вдигнах поглед и съгледах за свое изумление една женска фигура, която се надигна уплашено от пейката.

Аз познавах строгите адети на страната; знаех преди всичко, че тук в градината на раджата бе запретиено под страх от смъртно наказание да се търси среща с жена. Но аз все пак се намирах в онази част на градината, определена за мъжете и това ми придаде сила да стана господар на забъркването си.

Тя също се беше стреснала. Загърна се по-плътнo в одеждата си, но не направи движение да се отдалечи.

– Прощавай! – помолих аз след къса пауза. – Не мислех, че ще заваря някого тук.

И се обърнах да си вървя.

– Остани! – повели тя.

– Какво ще заповядаш? – попитах.

– Седни!

Настаних се, а тя зае място на малко разстояние от мен.

– Как е името ти? – започна.

– Хуго фон Голвиц.

– Към англичаните ли принадлежиш?

– Принадлежах до днес, но вече не.

– Защо вече не?

Аз се позабавих с отговора.

– Коя си ти? – осведомих се после.

– Името ми е Раббадах. Все още ли не си чувал за мен?

– Раббадах, бегумата¹¹, сестрата на махараджата, цветето на Аугх, кралицата на красотата на Индия? О-о, изключително много съм слушал за твоя милост – още преди да стъпя в тази страна.

– Да, аз съм бегумата и ти можеш следователно да ми кажеш защо вече не се числиш към инглите.

– Защото станах служител на твоя брат, махараджата на Аугх.

– По кой начин ще му служиш?

– Той ми предостави реорганизацията на неговите войски.

– Значи трябва да ти има голямо доверие.

– Аз го обичам!

– Благодаря ти, защото аз също го обичам. Но не допускай любовта ти да бъде като това цвете, което ухае само за късо време и после умира!

И тя откъсна една близкорастяща роза.

– Моята любов и вярност приличат на желязното дърво, което на никой вятър не се оставя да го повали.

– В такъв случай благославям деня, който те доведе при моя брат.

Тя ми подаде розата, аз я взех и докоснах при това нейната нежна, топла ръчица.

– Благодаря ти, сахиба¹²! Тази роза ще бъде при мен и когато един ден умра!

– Аз съм чувала за теб и името ти още преди да дойдеш в Аугх. Моят брат ми е разказвал за теб. Аз съм негова довереница, с която той споделя всичко, което вълнува сърцето му. Ти ще делиш неговите грижи! Мога ли да бъда и твоя довереница?

При този въпрос ме овладя едно непознато досега чувство. Над нас се простираше наситено тъмното небе на Юга със своите бляскави съзвездия, около нас бленуваше и ухаеше пищната тропическа природа, а богатата растителност се полюляваше излеко от зефира, прошумоляващ сред палмовите върхари. И до мен се намираше най-прекрасната жена на земята.

– О, де да беше възможно, сахиба! – отговорих.

– Възможно е и аз те моля за това – заяви тя. – Има някои неща, които един слуга премълчава от любов към господаря си, за да не му създава грижи, ти всичко това ще трябва да доверяваш на мен. Искаш ли?

– Искам.

11. бегум – княгиня или принцеса (Б. а.)

12. сахиба – господарка (Б. нем. изд.)

Тя ми подаде ръка, аз я взех в своята и имах чувството, сякаш в сърцето ми нахлу някакъв порой, изливащ се от благословията на боговете. Аз забравих да освободя ръката ѝ, а тя забрави да си я издърпа. В онези тропически страни всяко природно събитие настъпва с по-голяма бързина отколкото при нас и също чувствата на човека овладяват неговия живот, мисли и действия, без първом да питат за разрешение хладно преценяващия разсъдък. Аз прошепнах с треперещ глас:

– Желая да ти служа и се подчинявам, докато Бог поиска живота ми! Но нали е запретиено да се общува с жени.

– Аз съм бегум и мога да заповядвам. Законите се създават от царете и царете следователно имат и правото да ги отменят или променят. И кой ще узнае, че разговаряме? Брат ми, раджата – не, а някой друг – толкова по-малко.

– И къде ще можем да говорим, без някой за това да се научи?

– Ела, ще ти покажа!

Държейки се все още за ръка, ние се изправихме. Тя ме поведе предпазливо към женското отделение на градината.

При един построен в арабски стил и обграден от три страни с отбит от Ганг канал павилион тя спря.

– Умееш ли да наподобяваш трелите, които бюлбюлт¹³ извива, когато сънува?

– Умея.

– Когато поискаш да говориш с мен, ала насам, без да позволиш някой да те съгледа и издай тези звуци! С настъпването на вечерта една вярна робиня постоянно ще те чака, докато се появя самата аз. Тя ще те отведе във вътрешността на къщичката и ще те скрие там до моето пристигане. Ако аз самата съм тук, ще чуеш гукането на гургулица и можеш веднага да влезеш, не чуеш ли обаче тези звуци и също аз не дойда, то това ще е знак, че брат ми пребивава при мен. Тогава трябва да се скриеш, докато си тръгне.

– Аз ще дойда, сахиба! – Това беше всичко, което успях да кажа.

– И никога няма да скриваш нещо от мен?

– Никога.

– Нищо от вашата политика и вашите военни работи и също нищо за... за... за теб самия?

– Нищо и за мен самия! – врекох се аз.

– Вярвам ти. Сега върви! Лека нощ!

13. бюлбюл – славей (Б. нем. изд.)

– Лека нощ! – отговорих.

Улових още веднъж малката й ръка и я притеглих до устните си. Почувствах нейното треперене и лъха на диханието й.

После тя се насочи към къошка, а аз се отправих обратно към дво-реца, намирах се като в някакъв сън и така и не можах да подиря почивка, чак додето при настъпване на утрото сънят се смили над мен и прокуди виденията, които услужливата фантазия твореше магически и им придаваше най-пламенни краски.

Колчем, както и днес също, се връщам към моята Раббадах, трябва буквално със сила да насочвам мислите си към суровата действителност. Кое изобщо в моя живот е истина? Принадлежи ли към реалността любовната пролет, която сънувам в близост до моята покойна жена, или аз никога не съм бил нещо друго освен чорлавият, четинест отшелник, какъвто ме показва отражението в течащия край колибата ми поток? Едва откак ми липсва мекото, облагородяващо влияние на моята съпруга ли съм станал такъв? Или все съм си бил грозният пещерен обитател от прастаро време, какъвто се виждам? Веднъж четох в някаква книга за един мъж, който за наказание на неговото престъпление бил изоставен на един самотен, но в останалото много уютен остров, и полека-лека изпаднал до животинска дивота. Тогава се бях присмял невярващо на силата на въображението на писателя, ала днес вече не мога да бъда така несправедлив към него. О, Раббадах, защо си отиде от мен обратно в онези сияйни селения, от които бе слязла при мен, за да ме направиш най-щастливия човек от всички смъртни! Върни се отново при мен или придай криле на моя копнеж, че да ме измъкнат от моя затвор и отнесат там, където твоето слънчево присъствие може да ме ощастливи и дъхът на твоята уста да ме облъхне!...

Ние бяхме все пак навремето, когато корабът ни изхвърли на брега на този остров, толкова щастливи в своята несрета! Целият екипаж беше мъртъв – избит от негодяите, които се домогваха до съкровището на махараджата. Ние двамата единствени преживяхме трагедията, в която другите трябваше да оставят живота си. Като че бяхме изгубили родината и всички възможности да се върнем там. Но какво вредеше това? Та нали притежавахме нас си двамата... и се обичахме!... Не мога да разкажа много за робинзоновия изобретателски дух. Всичко, от което се нуждаехме за един живот, който бих могъл да нарека почти приятен, го имаше в изобилие на кораба и аз имах късмет да го спася на острова, преди последната корабна талпа да е потънала във вълните. Касаеше се само една колиба да си построим, а дървен материал имаше в наличност

предостатъчно. Вярно, беше прекомерно изискване за моите несвикнали с работа ръце да боравят с триона и брадвата, с които повалих най-красиво израслите стебла на палмите арка и дланите ми бързо се покриха с мазоли и мехури, Но аз забравях всяка болка и всяка умора, щом очите ми се спираха върху любимата фигура, която подобно някоя светлолика елфа се скиташе по брега или седеше, виейки венчета, при нозете ми – самата най-красивото и уханно от всички цветя.

Когато колибата беше готова, аз бях немалко горд от своето дело. Вярно, тя не беше палат и аз се съмнявам дали някой селянин от моята родина би пожелал да живее в нея, но на мен ми се струваше по-прекрасна и от приказния замък на Спящата красавица. Помещението, в което се стъпваше току от вратата, беше тъкмо толкова голямо, за да може да служи за кухня и всекидневна, а малката спалничка, долепена до задната стена, побираше само двата кревата, които бях спасил от кораба. В едно просто преграждение отвън бяха наместени спасените припаси. Като цялост всичко би направило едно много мизерно впечатление на някой разглезен европейец. Но аз се чудех колко бързо моята Спяща красавица, обградена досега от едно направо приказно ориенталско великолепие, се приспособи към променената житейска ситуация. Заобиколена от цяла армия слугини, задоволяващи и най-малката й прищявка, тя никога не е била запозната с една истинска работа. Но не бяха минали и четири седмици и тя хазяйстваше вътре и извън колибата като същинска домакиня, сякаш това открай време е било нейното призвание. Аз бих предпочел, наистина, да изземам всяка работа от нейните розови пръсти, ала биваше ли? Необходимо беше да се помирим с настоящето и да се подготвим за няколко години недоброволна самота. Така нещата по-веляваха да сведем до минимална мяра всички прекалени очаквания, които все още можехме да предявяваме към нашия живот. И Раббадах удовлетворяваше тези стремежи с финия си женски усет. Аз много се съмнявам дали би била подходяща за един безделен живот дори и да съществуваше такава възможност. Тя се нахвърляше с пламенно усърдие на всички видове женска работа, каквито имаше за вършене в нашето уединено жилище. А каквото не знаеше, отгатваше го с инстинкта на жената. О, Раббадах, сладък ангел, как умееше да превръщаш нашия затвор в небеса! Ако благословията на един клет, озлобял към живота мъж важи нещо пред Бога, то Всеблагият ще ти се отплати в своя рай хилядократно и милионкратно за всичко, което ти стори за мен, безотечественика, откак те видях за пръв път на пейката под драконовите дървета на твоя брат!...

Но време е да продължа с моята история. В мен витае някакво неспокойствие, което ми е било чуждо през всичките тези години. Миналото със своите образи ли е виновно за това безпокойство, или във въздуха е залегнало нещо неподдаващо се на измерение, което не мога да определя, и което може би е предчувствие за нещо задаващо се, дето ще придаде друг поврат на моята съдба? Не зная. Бъдещето ще покаже дали все още може да има някакво подобрене в моя начин на живот. Предоставям всичко на Всемогъщия и неговото мъдро провидение. Петнадесет години самота са ме научили да се задоволявам и да насочвам надеждите си от този забравен остров нагоре към звездите, където живее един мъдър отец, който няма да забрави и мен, неговото самотно, изоставено чадо...

Вече разказах, че след първата среща с Раббадах сънят дълго бе прогонван от моите възбудени нерви. Когато природата най-сетне представи своето право и аз изпаднах в кратка, но дълбока дрямка, по широкия двор на палата вече цареше активен нощен живот. Хората се бяха заели да издигат постройки, които се протегляха околоръст зида и чието естество човек трудно можеше да различи при недостатъчната факелна светлина. Едва когато утрото просивя и светлините бяха угасени, се различи една бойна арена, около която бяха изградени трибуните за зрителите.

Точно над входа към двора се издигаше една беседка, предназначена за княза на Аугх. Срещу нея, така че да е подсигурен достъп откъм двореца, можеше да се види втора, чиято дървена решетка даваше да се предположи, че ще приеме дамите на махараджата. От двете страни на двора имаше и по една лежа – едната много вероятно за англичаните, а другата за големците на княжество Аугх.

Странично се намираще една двойна, изготвена с талпи от желязно дърво клетка, чиито страни бяха така затулени с рогозки, че човек не можеше да види нейните „квартиранти“. Тя представляваше навярно обиталището на пантерата и мечката от Хималаите.

Не бях спал дълго. Понеже утрото още не беше се сгорещило, реших да направя една разходка из околността. Онази част от нея, която граничеше с реката, вече познавах и поради това се насочих към другата страна.

След като бях прекрачил пределите на града, достигнах помежду ширнали се оризови, маниокови и бананови насаждения до една палмова горичка, която след известно време премина в гъст лес от тикови дървета. Опасявайки се от диви животни, вече се канех да се връщам,

когато до мен в храстите се прошумоля. Измъкнах сабята, ала не стигнах до удар, защото още преди да съм съгледал някакво човешко същество, един ремък изсвистя около тялото ми и ми стегна ръцете, после бях повлечен със страхотна бързина през храсталаците, така че изгубих съзнание.

Когато се свестих, се намирах на една тясна полянка, обградена околоръст от високи колкото дървета папрати. Лежах все още вързан на земята, а около мен клечаха двайсет и няколко диви фигури, чийто дързък вид не вещаеше нищо добро за мен. Бяха въоръжени до зъби, като една част носеха в поясите характерните закривени ножове, а друга бяха овесили копринени примки. Слушаха словата на един мъж, който бе заел върху един камък малко по-издигнато място и с будещ ужас патос им говореше.

Стана ми страшно. Примките, които носеха, ме осведомиха, че съм попаднал в ръцете на банда от онези известни с мрачната си слава тхаги, при които убийството се е превърнало в религия и които с ужасяващо усърдие се отдават на устава на своята тайна лига. Тези тхаги са разпространени из цяла Индия; събират се от всички касти и съсловия – от презрения парий, та нагоре до облечения в бяло жрец и до брамина.

Тхагът е най-опасният човек, който може да съществува. Той те напада в самотата на гората или джунглата, убива те дори посред града, посред някое събрание даже когато изплъзването му е невъзможно. Стъпваш от кораба на сушата и една копринена примка внезапно те стяга за гърлото, той те придружава години наред като предан и грижовен слуга през Индия и ето че в последната нощ на твоето заминаване ставаш жертва на тая зловеща примка. Пред тях никой не е сигурен – нито индиецът, нито чужденецът, макар действително най-често на последния да хвърлят око. Никой от принадлежащите към тази страховита тайна лига не издава другите, дори най-големите мъчения не са в състояние да изтръгнат от него думица за пъкления ѝ устав и само се знае, че в тази гилдия на убийци има различни степени и стъпала, изкачвани постепенно от членовете. Прилежащите към една степен убиват само с примка, други – с отрова, трети – чрез удавяне, четвърти – с изгаряне, пети – с боздугани и останалите – с други методи и инструменти на смъртта.

Най-ужасният член на тхагите обаче е фанзегарът, чието смъртоносно оръжие се състои в една копринена примка. На един такъв фанзегар със сигурност не се изплъзва никоя жертва и ето как човек може да си представи моя смъртен страх, когато по страшните примки разпознах

в чии ръце бях попаднал.

Говорителят беше един побелял, навярно вече седемдесетгодишен мъж, чиито жестове обаче въпреки тази възраст бяха с такава дива живост, че кафтаноподобната одежда се развяваше постоянно около мършавото му тяло като някой шибан от вятъра облак.

Доляях ясно всяка негова дума. Този човек сигурно не бе получил ни най-малкото образование, ала неговата реч, с която опитваше да вдъхнови своите спътници, представляваше нещо като фанатична поезия – достойна както за удивление, така и за безпокойство.

След настъпилите бурни аплодисменти той продължи словото, което в превод би гласяло приблизително:

„На джунглата в мрачните плетеници, където се пантерата промък-ва, змиите стрелкат отровни езици и се скита за плячка сюикронга¹⁴, лежи Бование¹⁵ на мощ богатата, унесена под акации дивни. А около лика ѝ с нощна бледност играе щастие от сънища златни.

Полята ламбадански тя сънува, къдет' стоеше нявга храмът ѝ свещен, прежде нейният народ да познава към пътища незнайни подтика неутолен; къдет' при светлика на хекатомби се градеше голямото царство нейно, додет' от хлътналите катакомби надзърта дете ѝ последно родено.

Тогава се колоните срутиха, в които се облакът разкъсваше, свещените аркади потънаха, в които си на народа говореше.

Когато за последен път надигна глас към трона с кърви напоен, запрати тя в яростта необузdana робското проклятие връз своя син...“ Повече сега не сполучих да чуя. Най-близко седящият до мен индиец беше забелязал, че съзнанието ми се е върнало, и ми върза една стара, парцалива кърпа през ушите така, че не можех да чувам. След известно време обаче вехтата кърпа поддаде и разбрах завършека на речта:

„По вечерина на запад снижава то привидно хода си свой дневен, ала пак се на изток извисява по утринта с венец победен.

На запад народът ти пропадна, от хълмите на Ламбадана далеч, на изток ще се с омая победна от своята пепел възкръсна веч'.

После нощта на ден ще се обърне и мракът на слънчева виделина, фанзегарът на земята ще стане тогаз на властелините властелина!“ Говорителят скочи от камъка. Очите му се бяха налели с кръв и докато се въртеше с бясна бързина на куц крак в кръг, другите се надигнаха и

14. сюикронг – индийският тигър (Б. нем. изд.)

15. Бование е богинята на нощта и смъртта (Б. нем. изд.)

започнаха да подражават на движенията му, додето не се строполиха от изтощение на земята.

Сега последва пауза на „вземане на сулука“. След туй старият главатар на бандата пристъпи към мен и ми сне превръзката от ушите.

– Чужденец ли си?

– Да – отговорих аз.

– От коя страна?

– От Франкистан.

– Лъжеш. Не дойде ли тук с инглите?

– Да.

– Тогава значи си от Инглистан!

– Не. От Франкистан съм, макар и да пристигнах с инглите.

– Ама принадлежеше към инглите.

– Да. Но вече не се числя към тях.

– Пак лъжеш! Та нали носиш тяхната униформа.

– Аз едва вчера вечерта постъпих на служба при махараджата на Аугх и още не съм имал време да си набавя друго облекло.

– Ето че отново лъжеш. Махараджата на Аугх не би взел никои ингли на своя служба. Ти трябва да умреш!

– Убий ме тогава! Но бързо!

Другият даде да се чуе грозен смях.

– Бързата смърт е най-велелепният дар, с който Бование удостоява своите синове. Как може един ингли да изисква такъв дар?

Не бих показал страх пред лъва и тигъра, ала тук беше нещо друго. Направих едно движение да се освободя от вървите – нищо не помогна.

– Бъди спокоен, чужденец! – ухили се главатарят. – Вие сте дошли от Инглистан, за да отрязвате къс подир къс от нашето отечество. Ние ще си упражним разплата. Удуши го! – обърна се той към стоящия вече в готовност душвач.

– Помощ! – извиках аз с пълната сила на моя глас.

– Тихо! – повели убиецът, като коленичи върху тялото ми. – Никои не може да ти помогне, защото ние сме сами. А пък и стотици да имаше наблизко, те не биха посмели да ни обезпокоят.

Вече нямаше никаква надежда. Затворих очи. Искях само още една-единствена дума да кажа, тя си проби път до устните ми като гореща молитва на умиращ:

– Раббадах!

Фанзегарът беше развил вече примката от кръста, ала в този миг почувства ръката си задържана.

– Стой! – повели предводителят.

– Защо? – извика другият.

– Не питай!

След това срязване той се обърна към другите.

– Оттеглете се, додето приказвам с този ингли!

Те се подчиниха и аз почувствах в сърцето ми да оживява плаха надежда.

– Как е името ти? – попита фанзегарът.

– Хуго фон Голвиц.

– Наистина ли си от Франкистан?

– Да.

– Въпреки това ще трябва да умреш, ако се лъжа. Преди малко ти извика една дума. Защо нея?

– Това не мога да ти кажа.

Фанзегарът задълба очи в моите.

– Не можеш да ми кажеш? И дори ако трябва да умреш заради премълчаването си?

– Дори тогава!

– Ти си твърд и смел. Но аз зная защо не искаш да кажеш. Къде беше вчера към полунощ?

– При раджата.

– А после?

– В моето жилище.

– Лъжеш. Ти беше и на едно друго място, където бюлбюлт въздиша и гургулицата гука.

Сега се уплаших заради Раббадах. Този човек се беше намирал в градината и подслушвал.

– Какво искаш да речеш с това? – попитах с престорено учудване.

– Не се страхувай от нищо! аз не можах да зърна твоя лик и днес не те разпознах. Но когато назова името на бегумата, заподозрях, че това си ти. Ти трябва да доставиш оръдия на раджата, за да прогони инглите?

– Да.

– В такъв случай си свободен. Но трябва да ми се закълнеш в твоите богове, че на никого няма да разкажеш, дето фанзегарът е подслушвал, за да защити своя княз.

– Може би ще се закълна, ако ми кажеш защо ти, убиецът, искаш да защитаващ княза и неговата сестра.

– Ще ти кажа. аз отидох при фанзегарите, защото Таму,

министърът, ми отне всичко, което притежавах. Упътих се при княза, бащата на сегашния раджа и бях не само отритнат, но и бит и хвърлен в затвора, където щях да си ида мърцина, ако не бях съумял да се измъкна. Владетелят умря, а в деня, когато сегашният раджа стана крал, върна на моя син всичко, което ми бяха взели. Затова ще закрилям него, бегумата и теб, защото вие никога няма да сторите нищо, което ще причини болка на народа. Таму обаче трябва да умре от бавната смърт, дето беше определена преди малко за теб.

– Той вече не е министър.

– Чух, защото лежах зад вас на земята, когато раджата говори с теб.

– Чул си какво беше говорено?

– Да.

– И после... си бил още там, когато се върнах?

– Бях там и долових всяка дума. Но ти не се страхувай! Аз ще те закрилям.

– Вярвам ти.

– Закълни се, че и ти няма да разкажеш за мен!

– Заклевам се.

– Тогава ти си свободен. Чувал ли си вече за тхагите?

– Да.

– Те са страшни само за своите врагове, по-страшни и от дивите зверове на джунглата, за своите приятели обаче са като слънцето за земята и росата за тревата. Ето, вземи този зъб, носи го на гърдите си и го покажи, ако попаднеш пак в ръцете на братята! Ти ще бъдеш пуснат като приятел.

Разгледах ценния подарък. Той беше зъб от млад крокодил.

Висеше на прост шнур и върху му беше шлифован по особен начин.

– Благодаря ти! Често ли ще бъдеш в градината на раджата?

– Не зная. Защо?

– Бих могъл някой път да поискам да говоря с теб.

– Тогава ще тръгнеш от града право на изток към голямата гора, която можеш да достигнеш за шест часа. Тя е гора от колеах. Точно по средата ѝ се намират руините на един храм. Вземи някой остър камък или нож и нарисуй по средата на най-долното храмово стъпала един крокодилски зъб, тогава аз ще те потърся. Сега ела! Ще те придружа до града.

Той ме освободи собственоръчно от вървите. После прекосихме палмовата горичка и полята. При границата на тези поля фанзегарът

спря. Той ми подаде ръка и изчезна между насажденията.

Отдъхнах си дълбоко. Имах чувството, като че съм се пробудил от някой кошмарен сън. Кому дължах живота си? Всъщност на бегумата, защото само името на принцесата бе възпряло от мен ръката на убиеца.

Чувствах се като новороден, докато крачех през града, за да стигна до двореца. Там чух, че раджата вече питал за мен. Отпратих се към него и в първия миг бях посрещнат от сърдечно приятелство, но после с живо учудване.

– Ти си бил излязъл, когато наредих да те повикам?

– Да, сахиб. Бях излязъл извън града.

– Не си ли помислил, че ще те повикам?

– Напротив! Но не смятах, че ще се върна толкова късно.

– Някое приключение ли си преживял?

– Откъде го предполагаш, сахиб?

– Дрехите ти са разкъсани.

Едва сега забелязах, че тоалетът ми беше значително пострадал.

– Да. Имах едно приключение.

– Какво?

– Не мога да го разкажа.

– Кажу само дали си дал дума да мълчиш!

– Да.

– В такъв случай няма повече да настоявам. Виждам, че са те нападнали, може би защото са те сметнали за англичанин. За съжаление не мога да накажа виновните, понеже ти не искаш да ми ги назовеш.

– Прости им, сахиб, както им простих и аз.

– Сега ела с мен! Преговорите с англичаните ще започнат, а аз преди туй трябва да ти дам дрехите, които ще носиш за в бъдеще.

След четвърт час седях с раджата в една стая, която по средата беше застлана с килим, а покрай стените обзаведена с дивани. Освен няколко глинени охладителни съда в помещението нямаше нищо друго.

Тези порьозни гърнета от печена глина биват пълнени с вода, която лесно се изпарява през порите и вследствие на това разпространява една приятна хладина в стаята. За да се използва хладината не само в едно помещение, често по междинната стена в втора стая се избиват ниши, в които се поставят тези съдове.

Стаята, в която се намирахме, също имаше две такива ниши и през тези отвори човек можеше да чува всяка изговаряна в съседната стая дума. Там седяха лорд Хартли и ротмистър Мерикур, за да преговарят с пълномощника на раджата. Гордият англичанин значи все пак бе

благоволил да се яви, ала тази жертва, види се, не се увенчаваше с успех, защото отстъпките, които му се правеха, ставаха само при условията, обсъдени с мен вчера от Мадрур Сингх.

Исключено беше Англия да се съгласи с тях, но лордът се въздържа от мнение и заяви, щял първо зряло да обмисли нещата. Той се надигна и даде с ръка знак на ротмистъра да говори.

Този също така се надигна и рече ей тъй помежду другото на тръгване:

– А-а, трябва да поставя още един въпрос, който за малко да забравя. Къде живее лейтенант Хуго фон Голвиц?

Пълномощникът беше вече подготвен от раджата.

– При моя господар – отговори той. – Та нали го знаете.

– Знаем го – рече ротмистърът. – Но лейтенантът е мой подчинен и аз желая той да живее при мен.

– Негова светлост не даде ли разрешение лейтенантът да може да пребивава при моя господар, раджата?

– Даде го, но се вижда принуден да го оттегли.

– Това ще засегне господаря ми, който много почита лейтенанта. Негова светлост иска да оскърби моя господар, махараджата Мадрур Сингх на Аугх?

– Той няма такова намерение, но лейтенантът не е достоен за това гостоприемство.

– По каква причина?

– Той е предател спрямо своите началници.

– Също спрямо раджата?

– Също спрямо него.

– Ако той е предал вас, то това не засяга раджата, а ако предава раджата, те моля да го докажеш.

– Не го считам за необходимо.

– Необходимо е! Ти си мъж, а каквото един мъж каже, трябва да може и да го докаже. Позволи ми да предам думите ти на моя господар!

– Да. Той после веднага ще ни прати лейтенанта.

– Не. Той ще те попита чрез мен по кой начин лейтенантът го е предал, и ако ти не му дадеш отговор, ще те сметне за клеветник, а лейтенанта за почтен мъж. Прави каквото искаш!

– Аз изисквам лейтенантът да ми бъде предаден!

– Ти не си негов началник. Той се числи към друга войскава част.

– Това не е така. Негова светлост тук командва дивизията, в която служи лейтенантът. Може ли при това положение Негова светлост да му

заповядва?

– Да.

Сега най-сетне лордът благоволи да каже някоя дума.

– Аз го заповядвам!

– Какво?

– Лейтенантът да бъде предаден!

– Да го предаде би могъл, разбира се, само махараджата. Значи Вашата светлост претендира да дава заповед на моя господар, княза на Аугх?

При този поврат Хартли се намери като в небрано лозе.

– No! (He!) – отвърна той с натъртване. Ротмистърът взе отново думата.

– Негова светлост заповядва на лейтенанта да дойде при мен!

– Така ли е? – попита пълномощникът.

– Yes! – отговори лордът.

– Срещу това моят господар не би имал ни най-малко нещо против.

Негова светлост може да даде тази заповед на лейтенанта!

– Така и ще стане! Дава ли Негова светлост заповедта?

– Yes, с тези думи! – потвърди Хартли.

– С тези думи? Негова светлост мисли, че аз съм ви слуга, който е длъжен да препредаде тази заповед? Първо заповядвате на махараджата, а сега на мен!

– Ние заповядваме, на когото си искаме! – рече ротмистърът. – Нали, екселенц?

– Yes.

– Наблюдавайте тогава как ще бъдат изпълнявани вашите заповеди!

– Те ще трябва да бъдат изпълнявани. Нали, екселенц?

– Yes.

С този крепък израз лордът закричи към изхода, а ротмистърът го последва с убеждението, че достойнството на Стара Англия с нищо не е уронено...

Скоро след това своеобразно разискване дворните порти на двореца бяха отворени и мъжката част от обитателите се стече, за да присъства на зрелището на животинската битка. Малко преди започването раджата ме накара да отида при него. Той посочи един разкошен костюм, който лежеше на една маса.

– Облечи тази одежда! Тя е формата на военните в Аугх. Ти ще ме придружиш съвсем сам до моята галерия. Поне това удовлетворение искам да ти дам пред англичаните.

Преоблякох се в едно съседно помещение и препасах на кръста английската си шпага. Тя не си хармонираше, наистина, със сегашното ми облекло, ала на мен през ум не ми минаваше да дам на враговете си повод за предположение, че все пак съм склонил да сваля честната си шпага.

Когато стъпих до страната на раджата в предназначената за него лежа, всички места бяха вече заети. Срещу нас забелязах в женската трибуна две богато облечени, но забулени жени – вероятно съпругата и сестрата на раджата. Лявата лежа бяха заели големците на княжество Аугх, а в дясната седяха офицерите от английската делегация. Аз добре забелязах удивените погледи, които отправиха към нас, ала не ги удостоих с честта да ги зачета. Също и долните места бяха заети до последното.

Сега раджата плесна с ръце и веднага няколко седящи върху клетката туземци отстраниха рогозките от едната врата. Тя се отвори и една исполинска черна пантера с един-единствен скок се намери по средата на арената. После се огледа в кръга, нададе гневен рев и се излегна на пясъка.

Сега бяха отстранени рогозките от втората врата и ние съгледахме една мечка, която остана спокойно да си лежи и изобщо не понечи да си смени местопребиваването. Туземците я смушиха отгоре с бамбукови пръти, но тя като че не ги почувства. Пуснаха върху ѝ няколко запалени фойерверки, тя малко се пораздвижи и се отърколи, за да потуши полепналите по руното ѝ искри.

Намиращите се върху клетката мъже сега прибягнаха към най-сигурното средство: изляха един съд с оризова ракия върху мецаната и пуснаха после долу няколко „жабички“. Тези тутакси хвърлиха по нея своите искри, козината пламна и мечката офейка в тръс от клетката, която бе отново затворена след нея. Животното бе също като пантерата с необикновена големина. То потуши огъня, като се отърколи няколко пъти в пясъка.

Пантерата добре беше забелязала противника си, но се бавеше с нападението заради огъня. Когато той бе угасен, тя се надигна и се запромъква в котешки снишена стойка на няколко пъти около мечката.

Тази се изправи на задните крака и размаха благодушно предните лапи във въздуха. Тогава пантерата стори внезапно един страничен скок към нея, Всичко живо беше напрегнато. Едно „Ах!“ на изненада премина сред зрителите – мечката се оказа по-умна от своя противник. Тя само се бе преструвала на безгрижна. В мига, когато пантерата скочи към

нея, тя се отпусна на земята. По този начин скокът се оказа твърде високо нацелен и докато пъргавата котка прелиташе над нея, тя стрелна мъниеносно лапа... проехтя ужасяващ рев и в него се вмести доволно ръмжене – мечката беше разпрала корема на пантерата, при което червата се повлякоха подир раненото животно към ъгъла, където то незабавно се оттегли.

Само след късо време то отново се надигна и приближи с фучене и пхтене към мечката. Тази разтвори кървавочервена паст, завъртя малките си очички и предпазливо се отдръпна до стената на арената. В следващия миг пантерата се изстреля въпреки раната си към мечката. Тази се облегна с гръб на стената и посрещна врага с разтворени предни лапи. Сега последва едно крайно напрегнато зрелище. Двете животни се вчепкаха с лапи, нокти и зъби; те паднаха на земята и се затъркаляха в пясъка наоколо, вдигайки гъст облак прах. Кожата на пантерата предлагаше по-лесна за захващане повърхност отколкото рунтавото руно на противника. Мечката беше вкарала задните си лапи в коремната рана на врага и ровеше яростно във вътрешностите му. Пантерата надаваше ужасяващ рев, докато от мечката не се долавяше и най-малкото ръмжене. В един момент пантерата се изви, отекна страховито изреваване, последва глухо, гъргорещо, скимтящо хъхрене, след което настъпи тишина, нарушавана единствено от пукане и прашене на кости. Мечката беше раздробила черепа на своя победен противник, за да изяде мозъка.

Всички акламации възнаградиха победителя за неговата храброст. Той не се поинтересува от аплодисментите, а се изтегли след изконсумираното на мозъка в намиращия се до клетката ъгъл.

Сега се отвори водещата от двора към пътя външна порта и под галерията на махараджата бе въведен един мъжки слон. Бяха го определили да се бие с пантерата, мислейки, че тя ще победи мечката.

– Как ти харесва новият герой? – рече раджата.

– Великолепно животно! – отговорих аз. – Но щеше да е по-добре ако беше героиня.

– Защо?

– Не са ли слониците по-храбри от слонете?

– Да. Но пък този е най-добрият ми ловен слон.

– Той бил ли се е вече с мечка?

– Не.

– Тогава изходът е съмнителен, защото той не познава методите и прийомите на мечката.

– О-о, това животно е не само храбро, но и умно и предпазливо...

Дебелокожото нямаше корнак¹⁶ да му седи на тила и беше значи предоставено само на себе си. То съгледа мечката, нададе предизвикателен тръбен зов и хвърли с бивните си пясък нагоре. После zakрачи предпазливо към Баба Меца. Тя, изглежда, нямаше никакво желание да участва във втора битка – измъкна се в тръс околоръст арената и сега се вижда, че на гърба и десния хълбок бе получила по една незначителна рана. Слонът я държеше зорко под око.

Внезапно мечката спря. Тя никога не се беше била с такъв противник и бе предприела своята обиколка само за да го опознае от всички страни. Сега вече беше готова със своето наблюдение и наясно с плана си. Тя се изправи на задните лапи.

Слонът схвана това като предизвикателство и се втурна към нея. Издигнал високо нагоре лесно уязвимия хобот, той наведе бивни да намушка врага. Но когато тези опасни оръжия бяха отдалечени само на фут от тялото на мечката, тя се хвърли съвсем както преди малко на земята. Преди той да е спрял своя бяг и да е съумял да се обърне, мечката беше се вкопчила вече в задния крак на страшилището и забивайки нокти в месото, започна да се изкатерва нагоре.

Слонът нададе болезнен рев и затича околоръст бойния плац, стеники и тръбейки от ярост. С това движение искаше да отхвърли от себе си врага, когото не можеше да достигне с хобот. Не му се удаде. Ноктите на мечката бяха много дълги и остри, те намираха сигурна опора в грамадите месо.

Тогава измъчваното животно бе споходено от една мисъл, която можеше да му доведе спасението. Мечката беше вече достигнала с предните лапи задната част на гърба и беше крайно време да се освободи от нея. Слонът тръгна сега заднишком към перилата на арената и опита да размаже с натиск там противника.

Натискът беше твърде могъщ, цялата постройка се разтресе, директите, които носеха зарешетената ложа, поддадоха... прокътятя крясък на ужас от стотици гърла... скелето на двете жени се наклони и рухна.

Намерението на исполина беше постигнато – той свлече противника, ала бе така ранен и разкъсан, че тичаше като бесен наоколо. Мечката сигурно бе получила сериозни контузии, но стоеше в добро настроение на четири крака и оглеждаше спокойно развалините на трибуната, под които лежаха почти погребани двете жени.

Всичко, освен двама, седяха като парализирани от страх. Тези

16. корнак – водач (Б. а.)

двама бяха махараджата и аз. Ние се втурнахме надолу към арената по водещите към нашата трибуна стъпала. Вбесеният слон ни забеляза пръв и се обърна с враждебни звуци към нас. Той издигна хобота за смъртоносен удар срещу раджата; този извърши един скок настрани, който го спаси и бе принуден да се оттегли.

На мен се удаде да се промъкна край животното.

– Убий мечката – извика махараджата – и княжеството е твое!

Хората едва смееха да си поемат дъх и наоколо владееше тишина, която позволяваше да се долови и най-малкия шум. С тръбящия колос зад себе си, аз се втурнах, въоръжен само със сабя, към непобедимата мечка. Пътем свалих тюрбана от главата, откъснах от него финия кашмирнен шал, увих го около ръката си и измъкнах с десницата сабята. Звярът се изправи да ме посрещне, разтвори паст и разпери, когато острието вече докосваше гърдите му, предните лапи за смъртоносна прегръдка. В същия миг аз захих стоманата в сърцето му и натиках защитената от кашмирения шал ръка в гърлото му. После двамата се сгромолихме и се затъркаляхме няколко мига по пясъка.

Прегръдката на Баба Меца беше толкова мощна, че когато се измъкнах с усилие изпод нея, се намирах в състояние на полузашеметеност. Трябва да бях и ранен, защото рамото и гърдите ме боляха. Прогонил единия враг, дебелокожият сега идваше да търси другия. Той ме забеляза тъкмо когато ставах от земята и тронаво се понесе към мен с високо вдигнат хобот. „Сега приближава смъртта!“ Това беше единствената мисъл, която мозъкът ми в този миг можеше да побере. Вече си мислех, че ще ме размаже с хобота, когато видът на мечката го накара да се опомни. Заплашително издигнатият хобот се сведе бавно, за да изследва мечката и намирайки я мъртва, със сабя в тялото, надареното от природата с толкова разум животно схвана, че аз съм неговият спасител. То нададе триумфиращ рев, обхвана ме нежно с хобот, издигна ме на гърба си, набучи мечката с могъщите бивни и ни понесе така – победител и победен, на няколко кръга из арената.

Високо ликуване прозвуча от зрителските места. Забелязах, че сега махараджата се завтече начело на всички към двете жени. Те, изглежда, не бяха получили никакво нараняване, защото той ги предостави на противалите слугини и веднага се обърна към слона, който сега разпозна в него своя господар и се остави да бъде помилван.

– Ранен ли си? – попита ме.

– В лявото рамо – извиках аз от гърба на слона – и малко ми са поразмачкани ребрата, но сигурно не е нещо сериозно.

– Ти си герой, каквото още не съм виждал. Слез, за да ти превържа раните!

Аз се плъзнах по врата на животното и тъкмо се канех да тръгна с княза към входа на двореца, когато видях генерала и ротмистъра да идват към нас. Какво искаха? Да не би чак да имаха на ума си да се дърлят с мен, считайки ме за омаломощен от битката с мечката? Само че тук сякаш да сбъркат адреса. Действително ротмистърът се обърна към мен.

– Господин лейтенант, моля да ме последвате до жилището на екселенц.

– И после?

– Толкова малко проникателност ли притежавате, та не съзнавате, че искам да ви арестувам?

– Не сте човекът за тая цел.

– Въздържайте се в тона, господин лейтенант, иначе ще ви покажа как трябва да ми говорите и как се отнасяме спрямо предатели и дезертъри! Нали, милорд?

– Yes.

– Тогава навярно и аз ще ви покажа как се отнасям към някой клеветник! – избухнах аз сега.

– Какво искате да кажете с това?

– Днес вие сте твърдял, че съм предал махараджата. Моля ви най-учтиво да докажете истинността на това твърдение.

– По отношение вас не е необходимо никакво по-нататъшно доказателство. Нали, екселенц?

– Yes.

– А, тъй, тъй! В такъв случай ви освобождавам от показването как трябва да разговаря човек с вас, защото начинът ми е много добре известен. С вас се разговаря какво с всеки друг мерзавец, а именно така!

Замахнах и ударих ротмистъра с такава сила с пестник в лицето, че оня залитна назад.

– Човече! – изрева Мерикур. – Какво се осмеляваш!

– Нищо! Да дамгосаш един страхливец, не е кой знае каква смелост.

Ротмистърът се разпени. Той обнажи сабята.

– А-а, ето че го имам най-сетне тоя човек пред острието си! С тези думи изтръгнах сабята от тялото на лежащата наблизо мечка и се обърнах към моя противник. Тоя направи някаква своеобразна физиономия и каза:

– Лейтенант фон Голвиц е изменник, нали, милорд?

– Yes.

– А с един изменник никои почтен офицер и благородник не се бие?

– Yes.

– Вие го чухте. Следвайте ни!

– Пъзливи безчестници, хвани единия, та удари другия! Ротмистър и милорд, заявявам ви, че ако до една минута още се навъртате в моя близост, ще се разправя с вас както с мечката.

Извадих часовника от джоба.

– Милорд, тоя е пощръклял! – разколеба се ротмистърът.

– Yes.

– Да го арестуваме някой друг път!

– Yes.

Те се обърнаха и закрачиха към тяхното жилище.

– Какво ще речеш за тези хора, сахиб? – попитах махараджата.

– Ако не бяха пратеници на Англия – отвърна този, – щях с камшик да ги прогоня от страната си. Ела горе! Ликът ти е блед. Кръвта струи от рамото ти и животът ти може да изтече заедно с нея.

Отправихме се към двореца. Едва сега почувствах слабостта – последница от загубата на кръв и болките в гърдите, пострадали от мощната мечешка прегръдка. Когато стъпих с раджата в моите покои, се строполих в безсъзнание на дивана.

Почти щях да забравя – понеже мислите ми обитават повече миналото отколкото настоящето – какъв трагичен ден е утре. Аз съм го отбелязал в моя календар, който самичък съм си изготвял през всичките години, с три кръста. Утре няма да пиша нищо в дневника си, защото утре се навършват петнадесет години от смъртта на моята Раббадах.

Понеже утре ще почивам, а неспокойствието ме подтиква час по-скоро да довърша дневника, ще опитам днес да приключа с описанието на трагичните събития, стоварили удар след удар върху Аугх и неговата владетелска фамилия...

Когато се пробудих за пръв път от моето безсъзнание, беше нощ. Като че бях сам в стаята. Завесите на леглото ми бяха дръпнати и през тях върху постелята ми падаше светлината на една лампа. Трябваше ми време да си спомня какво се бе случило. Една силна болка в гърдите и рамото призова в паметта ми последните събития.

В този момент една сянка се придвижи между мен и светлината. Завесата се разедини, появи се една бяла ръчица, а сетне един лик, чиято красота ме заслепи и аз спуснах морно клепки върху очите.

Беше бегумата. Тя ме сметна за още в безсъзнание и ми наля в устата някаква крепителна напитка. После подсуши потта по челото и страните ми, при което почувствах лъха от нейните устни. Не можах да се съдържа, трябваше да отворя очи.

Тя го забеляза и отскочи назад с възклик, съдържащ и уплах, и радост.

– Раббадах!

– Ти се събуди, ти отново говориш!

– Колко дълго съм спал?

– Пет дни.

– Пет... дни!

Стори ми се невероятно, имах чувството, като че съм затворил очи едва преди час.

– Да, пет дни. Ти беше много болен.

– И... ти си при мен!

Тя се изчерви.

– Никой не бива да го знае. Знаят го само лекарят, твоят слуга и Аймала.

– Аймала! Коя е тя?

– Жената на брат ми.

– Която, а-а, която бе съборена заедно с теб?

– Да, тя. Тя беше вече при теб. Ти ни спаси живота и ние нощем с драго сърце се грижихме за теб. Не го споменавай пред раджата! Умори ли се?

– Не. Къде е генерал Хартли?

– Замина си още в деня, в който ти ни спаси.

– Той ще се върне с войска, а Аугх не е въоръжен. Боже мили, зърни ми здравето и силата!

– Успокой се! Ти не бива да се вълнуваш. Ох, а пък ни беше забранено да говорим с теб при събуждането ти. Трябва да помоля лекаря за извинение и веднага да го пратя при теб.

– О, остани! – рекох с умоляващ глас, ала тя излезе бързо от стаята. И след няколко минути аз отново заспах.

Това беше оздравителен сън, който, както е известно, трае дълго. Когато се събудих, вече се чувствах толкова укрепнал, че станах и се облякох без чужда помощ. Но тъкмо се канех да отворя вратата, за да се

отправя към парка и влезе раджата.

Той ме погледна учудено и поклати глава.

– Радвам се, че почти си се възстановил, но трябва още известно време да пазиш стаята. Гърдите ти тежко пострадаха. Ти си герой и аз трябва да те пазя.

– Аз до кончината си ще бъда край теб.

– Благодарен съм ти и мога да те ползвам дори ако лежиш болен в кревата.

– Как бих могъл сега да ти служа?

– Със съвета си. Англичаните приближават границата ни.

– Ах! Вече?

– Проклети да са! Всичко е било подготвено за война още преди лорд Хартли да дойде при мен. Делегацията е била пратена само с цел да изтръгнат насила от мен повод за враждебни действия. И им се удаде.

– Многобройни ли са?

– Толкова са много, че само с помощта на съседите мога да им изляза насреща. Аз веднага им пратих вестоносци.

– А твоите войни?

– Всички са свикани под оръжие. Ох, де да имах артилерия!

– Ще имаш!

Раджата подскочи удивено.

– Аз? Откъде?

– Ще я отнема от англичаните и ще ти я докарам. – Беше ме обхванал боеви патос. – Дадеш ли ми необходимите войни, ще унищожа англичаните със собствените им оръдия!

– Колко топа ще са ни нужни?

– Това сега не мога да знам. Но ще се ориентирам. Нямам право повече да съм болен, трябва да се бия за теб, за себе и за... Аугх!

Вместо последната дума насмалко да дойде друго име на устните ми.

– Но ти си още твърде слаб!

– Не, вече не съм слаб. Погледни! Болен ли съм?

Взех шпагата от стената и я развъртях вихрено с такава сръчност над главата си, че действително никой не би предположил в мен човек, току-що възкръснал от смъртта.

– Е, добре – рече раджата. – Аз се нуждая от теб и поради това ще престъпя повелите на лекаря. Ела при мен да участваш в съвещанията ни!

Когато пристъпих в дивана на раджата, видях събрани всичките му

съветници. Бях поздравен с дълбоко уважение и скоро установих, че дворецът е превърнат в главна квартира, в която през минута пристигаха доклади и излизаха заповеди.

Всички намиращи се на разположение бойци бяха вече пратени срещу приближаващия враг. Досегашните приготовления признах, при положение че можеше да се разчита на помощта на съседните държави, като правилни. Помолих за позволение да тръгна незабавно към армията, за да предприема една по-голяма рекогносцировка, от чийто резултат щеше да зависи по-нататъшното.

Желанието ми беше удовлетворено. Махараджата искаше после самият да се присъедини към войската, за да поеме главното командване.

По време на тези свещения се бе свечерило. Щях да напусна столицата в полунощ с двеста новопристигнали конници. Когато се подготвих за ездата, реших за пръв път да се възползвам от разрешението на Раббадах да я навестя.

След като се уверих, че няма да бъда потърсен от раджата, се запромъквах към градината и благополучно стигнах до къшката в женското отделение. Дадох сигнала. Отвътре тутакси прозвуча гукането на гургулица.

Изкачих с разтуптяно сърце малкото стъпала и стъпих в едно осмоъгълно помещение, обзаведено с разкош, мислим само за един ориенталски княз. Върху бухналата кадифена тапицария седеше едно същество, слязло сякаш от небесата на Мохамед, за да възплъти най-изисканите представи за красотата. И един майстор сред живописците не би могъл да магьоса тази жена върху ленено платно; никой поет, та казал се той и самият Хафиз¹⁷, не би съумял да възпее подобаващо този божествен лик. Тя ме посрещна с пленителна усмивка и ми подаде ръка.

– Знаех, че ще дойдеш.

– Откъде?

– Чух през решетката вашите съвещения. Седни!

Заех място до страната ѝ и тя позволи да задържа ръката ѝ в своята.

– Да не ни изненада някой? – попитах.

– Няма. Аз съм разставила слугините си и те ще ми дадат сигнал, ако някой дойде.

– Ще имам ли време да напусна къшката?

– Не е нужно. Къшкът има само това единствено помещение, но при все туй крие едно сигурно скривалище. Той е построен като

17. Шамс-ад Дин Мухамад Хафиз (ок. 1325–1390) – персийски поет (Б. пр.)

прибежище срещу всяка опасност за владетеля и неговата фамилия. Към войската ли тръгваш?

– В полунощ.

– Ти тържествено ми обеща да бъдеш искрен с мен. Каж ми тогава направо, да се страхувам ли за Аугх, или да се надявам!

– Още нито едно от двете. Когато приключа с разузнаването си, ще ти отговоря. Дали няма да се излъжем в съседите?

– Аз мисля, не.

– О-о, англичаните са умни и хитри и умеят с пари и бляскави обещания да заслепят и някой иначе непоколебим съюзник. Би било страшно, ако, докато сме потеглили срещу тях, Аугх бъде нападнат от друга страна.

– Ще се браним.

– С какво?

– Със собствените си ръце!

– Вярвам ти. Но вие ще умрете още преди да сме могли да ви доведем помощ.

– Да умрем? – Тя поклати глава. – Не. Този къшк ни предлага сигурно убежище.

Аз хвърлих изучаващ поглед из помещението, ала не можах да открия нищо, което да подкрепи това твърдение. Тя се усмихна и рече шеговито:

– И цял Аугх да бъде оплячкосан, ти при все това ще ни намериш тук ведно със съкровищата, та дори и в случай че къшкът бъде изгорен. Необходимо е само да повикаш името ми и да дадеш сигнала на бюлбюла.

– Е, добре, това ме успокоява, макар да се надявам, че толкова далеч няма да се стигне. А сега трябва да си вървя. Полунощ е близо.

Тя също се надигна и разви пояса от хълбоците си.

– Ти ще се биеш за нас и... също за мен. Вземи този шал, нека той носи оръжието ти и ти бъде талисман във всяка опасност!

– Няма ли да ме издаде пред раджата?

– Раджата не го знае, носи го спокойно!

Тя уви скъпоценния дар около кръста ми и ми подаде после десница за сбогом.

От вътрешно вълнение аз едва бях в състояние да говоря и само прогъгнах:

– Сбогом!

Къшкът остана зад мен, а половин час по-късно, след като се бях

сбогувал с раджата, напуснах града. Князът ми беше поверил най-добрия си кон и аз препуснах начело на малкия отряд на изток.

Силните коне се носеха в тръс по ширната равнина. Трима ездачи се канеха да минат край нас.

– Стой! – извиках – Накъде?

– Към Аугх – гласеше отговорът.

Тримата ездачи различиха сега, че си имат работа с цял отряд, и спряха конете.

– При кого?

– При махараджата.

– Откъде?

– От полесражението.

– От полесражението? Ах! Сражение ли вече е имало? Навярно имаш предвид някоя среща, малко стълкновение!

– Не, сражение.

– Какъв изход имаше то?

– Англичаните победиха. Те дойдоха по-бързо, отколкото си мислехме. Напристигаха от всички страни, а ние бяхме само конница, без топове и пълководец. Войските на Аугх са унищожени, разпилени по всички ветрове. Вие кои сте?

– Аз съм военният министър на владетеля и исках да дойда при вас.

– Ох, сахиб, не си мисли, че сме се проявили като страхливци! Виж раните ни! Ние се бихме храбро, ала не можахме да се противопоставим на враговете.

– Вярвам ви. Тези британци ни нападнаха по вероломен начин, преди още да сме съумели да се екипираме за битката. Къде стана сражението.

– При Собрах.

– Колко е далеч това отгук?

– Дотам имаш да яздиш осем часа, ала ние сме яздили, за да занесем бързо вестта, само пет часа.

– Кога започна битката?

– Днес следобед.

– Значи англичаните са отдалечени приблизително на девет часа от столицата. Побързайте натам и кажете на раджата, че ще опитам да събера около себе си разпръснатите из околността на полесражението, за да покрия с тях столичния град. Сбогом!

Вече се канех да продължа ездата с ускорена бързина, когато ме

задържа възклик на ужас.

– Какво има?

– Виж огъня там на запад, сахиб!

Погледнах назад. Точно в посоката, от която идвахме, хоризонтът се бе зачервил – първо само една тясна ивица, после обаче явлението възприе, изкачвайки се все по-високо и по-високо, един обхват, който си беше за плашене.

– Това е някакъв страхотен огън! Това е пожарът на голям град!

Във вътрешността ми нещо заклокочи. Пред мен едно изгубено сражение с пръсната войска, а зад мен... Боже Господи, да, там не можеше да гори нищо друго освен столицата Аугх. Смуших коня с шпорите, от което той се изправи с цвилене на задните крака.

– Обръщайте! Назад! Аугх е нападнат и подпален! Препускайте, колкото могат да тичат конете, и се дръжте вкупом!

Това даде езда, сякаш пъкълът се бе отвързал подире ни и ни преследваше. Беше ни необходим само половин час за изминаване два часа дългото разстояние. Колкото по-близо стигаме, толкова по-ясно различавахме, че не бяхме се излъгали. По-голямата част от града бе обхваната от пламъци. Това не можеше да е последица само на отделно избухнал пожар.

– Какво се е случило? – попитах първия срещнат.

– Султанът на Симоре нападна Аугх, а от запад настъпва раджата на Камоох.

Изскърцах зъби.

– Едно отдавна подготвено и грижливо държано в тайна вероломство! Къде е Мадрур Сингх, махараджата?

– Никой не знае, никой не го е виждал.

– Врагът силен ли е?

– Наброява хиляди мъже.

– Хайде, напред! Кой ще дойде с мен да спасим раджата?

– Всички ние!

– Браво! Заемете широк фронт! Всеки от срещаните бегълци да бъде спиран и да ни следва!

Отрядът прогърмя нататък и когато се намирахме в непосредствена близост до града, вече броеше около четиристотин добре въоръжени мъже.

– Сега право към двореца на раджата! Напред!

Аз начело, другите плътно зад мен, нахлухме като буря в града.

Врагът за щастие вече не се състоеше в пълни войскови корпуси, а

се бе разпилял да плякосва. Само тук и там отекваше някой изстрел или малък отряд се противопоставяше на безстрашните пред лицето на смъртта спасители, ала такива препятствия просто биваха прегазвани с конете. Моето животно доказва, че има благородна кръв.

Колкото по-близо стигаме до двореца, толкова по-многоброен ставаше врагът, а пред самата постройка се водеха ожесточени двубои.

– Ура, удрай и вътре! – извиках аз, вдигнах коня на задните крака и размахвах сабята.

Врагът първо отстъпи изненадан, но като разбра с какъв малък брой противници си има работа, поде убийствен куршумен огън, който тутакси започна да разрежда хората ми. По бързо прекосените улици извес-тен брой от тях бяха вече паднали, ала сега като че бяхме обречени на пълно унищожение.

Видях в двора да се бият скупчени няколко слуги. Като сатана профучах през портата и разпилях противниците им.

– О, сахиб, ти си пак тук! – прозвуча насреща ми.

– Къде е раджата?

– Към градината.

– А харемът?

– С него.

– Бягайте и вие нататък! Нийде другаде няма спасение!

Без да слизам, препуснах нагоре по стълбите, през широкия коридор на двореца, където проснах неколцина врагове и после навън в градината. Тук също се кършеше битка и току прокънтяваше яростен или победен кръсък. Раббадах бе споменала някакво прибежище в къшката. Махараджата трябваше да се намира там, в случай че беше още жив.

Къде поваляйки, къде прегазвайки отделните противници, аз се добрах до женското отделение на градината. Тогава зад мен прозвуча пръхтенето на коне. Огледах се. Петима от верните ми хора ме бяха последвали и ме настигаха. Без да зачитам великолепно устроените градински площи, аз се устремих при сиянието на горещия дворец право към къшката. Там из един път заковах коня си. Пред мен лежаха два трупа – на мъж и жена. Веднага разпознах махараджата и неговата съпруга Аймала.

Двамата мъртъвци бяха надупчени от куршуми и пробождания. Но какво беше станало с бегумата?

– Приберете тези трупове! Вдигнете ги!

След тази повеля навлязох помежду няколко живи плета и достигнах малката открита площадка, на която бе съграден къшкът. Каквото

съгледах там, отново ме хвърли в ужас.

На едно от стъпалата към къошка стоеше Раббадах с един закривен скиримар и се отбраняваше според силите си. Не беше ранена, бяха я пощадили. С каква цел, това веднага щях да видя. Двамина врагове тъкмо я хванаха и ѝ изтръгнаха оръжието.

– Къде е съкровището на махараджата? – ревноха те.

– Гърсете го! – отвърна тя спокойно.

От трийсет гърла отвърнаха крясъци на ярост и заплаха.

– Ти си бегумата. Ти знаеш къде се намира съкровището. Кажи го, инак ще умреш посред хиляди мъчения!

– Измъчвайте ме!

– Е, хубаво, запалете ѝ на първо време тюрбана!

Тя беше здраво уловена от петима, а шести домъкна една главня, за да превърне в реалност страховитата закана.

– Раббадах!

Само този едничък вик наддадох, сетне вече бях сред враговете, които отстъпиха изненадано. Възползвах се от този миг.

– Горе при мен!

Два остри саблени удара, рязко обръщане коня на задните копита, една бърза хватка... любимата лежеше пред мен върху животното. Същевременно се появиха петимата ми придружители, двама от които с трупове на махараджата и съпругата му пред себе си.

– След мен, през зида в реката! Напред!

Като в дива хайка се понесохме нататък. Знаех едно ниско място на зида, което един добър ездач би трябвало да може да прелети. Препуснах изпървом обратно в мъжкото отделение на градината и после право към това място. Другите ме следваха.

– Раббадах, не се плаши! Ще скочим в реката!

Вдигнах врания кон и пъргавото животно прелетя като стрела над зида сред талазите на голямата река. Още пет също така успешни скока, след което се насочихме към отсрещния бряг, който достигнахме необезпокоявани, макар три от конете да имаха да носят двоен товар.

– Сега накъде, сахиб? – попита един от мъжете.

– Слезте и позволете първо на конете да си отдъхнат! За кратко време тук сме в безопасност. Предстои ни усилна езда и трябва още веднъж да преминем реката.

Слязох с Раббадах и другите ме последваха, държейки се на почти телно разстояние от нас. Бегумата беше вир-вода, но при климата на Индия това нямаше значение. Без да обръща внимание на капещите

дрехи, които плътно обгръщаха снагата ѝ, тя се хвърли към трупите на брата и снахата, оросявайки ги с горещи сълзи.

После притъпи към мен и ми подаде ръка.

– Ти беше заминал. Как се върна като спасител в тази ужасна беда?

– Видях заревото на огъня и заподозрях какво се е случило. Затова се върнах.

– Благодаря ти! Всичко ли е изгубено?

– Всичко! Англичаните в следобед ни разбили съкрушително, султанът на Симоре е взел Аугх, а от запад е нахлул раджата на Камоох.

Тя склучи ръце и замълча. После вдигна десница към небето. Стоеше подобно някое неземно същество, озарено от пламъците на горещия град.

– Проклети да са инглите! Те лъжат и мамят, опожаряват и горят, плякосват и убиват, проклетие за тях, хилядократно проклетие!

Възникна мрачна пауза. Сетне аз попитах:

– Какво стана днес след сбогуването ми? Разкажи ми!

– Сега не! Сега не мога да мисля, не мога да разказвам, мога само да проклинам, да проклинам тези ингли и дяволите от Симоре и Камоох, които лицемереха приятелство пред нас, а пък са се умилквали около врага, за да се доберат до богатствата ни. Никой могул, шах, султан и раджа няма такива съкровища като махараджата на Аугх... Това те знаеха, но няма да ги получат. Махараджата на Аугх, най-благородният и справедлив от царете, е мъртъв, предаден от англичаните и вероломно убит от своите „приятели“. Неговите съкровища принадлежат на бегумата и никога няма да паднат в ръцете на онези, заклевам се в духовете на двамата убити, лежащи тук пред нозете ти!...

Не мога да продължа писането, прекалено възбуден съм. Имам чувството, сякаш виждам пред себе си вторачените очи на убития махараджа и съпругата му. Те не ми дават покой.

Трябва да стана и изляза до морето. Може би после, когато бушуването на прибоя закънти до ухото ми, бледите сенки, призовани от разказа ми, ще се отдръпнат от мен и възбудените ми нерви ще се успокоят. Вдругиден възнамерявам да продължа с писането.

От този „вдругиден“ вече минаха четиринадесет дни.

Деня на смъртта на моята Раббадах прекарах, както през всичките години, до нейния ковчег. А после... после ме връхлетя старият копнеж с непреодолима сила, копнежът по избавлението от моя затвор. Отново

сторих същото, на което преди много години се бях отдавал в отчаянието си – в продължение на осем дни седях от ранно утро, когато слънцето изплуваше на изток от морето, до настъпващата нощ на най-високия връх на острова и насочвах корабния далекоглед по безкрайната шир. Копнеещите ми очи обследваха всеки цол ширина за някоя точка, която би могла да се възплъти в платно, хиляди пъти може би подскачах с разтреперани нозе, когато слънцето ме залъгваше с някой преливен отблясък като гонено от вятъра ветрило и хиляди пъти тупвах пак разочарован на земята. А когато настъпваше вечерта, домъквах планина от сухи дърва на върха и поддържах цялата нощ грамаден огън, който сигурно не би се изплъзнал на никой съд, намиращ се в кръг от петдесет мили. Защо постъпвах така? Години наред копнежът бе стоял край мен и ме бе съпътствал на всяка стъпка. Той си лягаше с мен и на заранта заставаше бодро до постелята ми, докато сянката му полека-лека потъна в едно море от разочарование и последната надежда се разби в подмолните скали. И сега аз стигнах до познание, че копнежът все пак не е умрял. По-жив от всякога се възнесе той от своя гроб сред вълните. С бистри очи застава пред мен, сочейки с пръст на запад, на запад, където се намира моето отечество, на запад, където прекарах в мечти своето детство и където зная едно място, което някога е било моя родина... което и сега е още моя родина.

Резултатът от взирането ми, продължило осем дни, не бе по-успешен от всичките години насам. И късче от платното на някой кораб не бях мярнал. И все пак, когато слязох накрая, уморен от озъртането, при колибата си, по никой начин не бях така обезсърчен, както по-рано. Вярно, аз бях повече от всякога убеден, че да се надявам на освобождаване отвън, означаваше още двадесет и три години напрасно да чакам. А толкова дълго не бих бил в състояние да издържа в моята самота. Но какво пък ми пречеше да разкъсам оковите и със собствени сили да подиря освободението, щом като никой друг не можеше да ми помогне? Чувствах се все още достатъчно силен да опитам рискованото начинание. А не ми ли се удадеше, то нали в крайна сметка бе все едно дали трупът ми ще лежи на дъното на морето, или ще изтлее в някой ъгъл на моя остров. И докато този план възприемаше в мозъка ми по-определени форми, сам се чудех, че идеята през всичките години ми се е виждала нереализируема. Докато моята Раббадах бе все още жива, имах извинение, защото за никаква награда не можех да я подхвърля на опасностите на едно такова безумно рисково дело. А сам да предприема опита и да се отделя от жена си, също толкова малко бях готов да го сторя. Но

после, когато моята Раббадах си бе отишла от мен и самотата заметна върху мен своето безотраднo наметало, поне тогава трябваше да ме сподобят идеята. Смъртта на съпругата ли ме беше толкова обезкуражила и изчерпала цялата дееспособност на моите мускули? Сега, когато записвам това, стигам до съзнанието, че тук на острова съм станал по-различен от онова, което бях в Индия. Колко често Раббадах, моята жена, ме тешеше и крепеше в часовете на униние, което нерядко ме връхлиташе. Без нея и без спомена за нейната силна, героична женственост отдавна да съм извършил самоубийство като моя злощастен предшественик. Тя ли е тази, която ми казва сега да строша оковите си и възкресява надеждата в гърдите ми?

Когато си легнах на осмия ден да почивам, в моя дух бе твърдо залегнало решението да напусна острова и да потърся пътя си през безбрежната водна пустош обратно към... хората!...

На следващата утрин потеглих призори със секирата и триона, за да започна строежа на платноходка.

Аз не съм моряк, още по-малко корабостроител, но съм учил да майсторя лодка и разбирам от конструкцията на съд, от какъвто се нуждая. Днес благослових часа, в който реших да взема с другите неща на острова също капитанската библиотека и корабните инструменти. Изпървом ги отминавах нехайно, защото от боравенето с тези инструменти си няхах: никакво понятие, още по-малко разбирах странните неща, за които ставаше дума в книгите на капитана. Но когато отплавах за последен път с лодката до останките на разбития кораб, се смелих все пак над тези вещи – по-малко заради ползата, която щях да имам от тях, а повече заради голямата им стойност. И не се разкайвах, че съм ги взел. В безкрайните дни на самота толкова често се бях зачитал в книгите, че знаех съдържанието им наизуст. Те ми бяха помагали да отмахвам смъртната скука и ме поставяха в състояние доста точно да мога да определя местоположението на моя затвор. Сега знаех, което по-рано ми беше безразлично, че островът лежи на $92^{\circ} 14'$ източно от Гринуич и $9^{\circ} 37'$ южно от Екватора, и сега мога не само да отлича топлатното от брамплатното, но и познавам всички други неща, които ще ми бъдат добре дошли, надявам се, когато спусна един ден от стапела собственоръчно построената барка.

Преди всичко вярвам да знам в какво съотношение трябва да се намират отделните части на една годна за мореходство лодка. Старата корабна йола естествено вече не я бива, тя прогни и тече и аз бих ѝ се поверил най-много за едно плаване за разходка из спокойните

крайбрежни води и от вътрешната страна на рифовете. По-рано излизах сегиз-тогиз в открито море и обхождах моето малко царство. Но тези времена отдавна бяха отминали – сега един подобен опит би означавал игра със смъртта.

На острова ми растат множество хлебни дървета с представителна обиколка. Едно от тях подбрах за моята цел. То притежаваше диаметър повече от метър и половина и растеше на доста голямо разстояние от брега. Беше немалка задача да поваля шестнайсет метра високия дървесен исполин. Но каква радост, когато най-сетне, след четиринайсетчасов труд той лежеше в краката ми. На следващия ден отрязах короната и после се залових да придавам с брадвата желаната форма. Така, както в последните дни, не бях работил от времето, когато трябваше да подслоня на острова корабния товар. Режех и одялвах, сечах и дълбаех, мерех и изчислявах и едва намирах време да се храня. После смъкнах до брега на валци обдялания на грубо труп. Но и с моите сили бях на края си.

Днес е неделя, затова няма да работя. Впрочем не бих и бил в състояние, понеже се чувствам като разпънат на чекрък от необичайната и напрегната работа. Ето защо възнамерявам да използвам свободното време на днешния почивен ден за продължаване на записките си...

В северната част на Аугх се простира в продължение на часове покрай брега на Ганг гъст, почти непроходим от увивните растения вековен лес.

Само няколко тесни пътеки водят през тази гора до средата ѝ, където лежат руините на индийски храм, с които са в състояние да се мерят само развалините от циклопските храмови постройки на Ява.

В ранното утро след нападението на Аугх шестима ездаци и една ездачка следваха тясната змиевидна пътека, водеща откъм столицата в гората от колаех.

Начело яздех аз, някогашният лейтенант на английска служба и последният военен министър на махараджата Мадрур Сингх. Следваше ме Раббадах, бегумата на Аугх и после идваха петимата ездаци, двама от които държаха по един труп пред себе си на коня.

– Бил ли си вече веднъж тук? – попита бегумата.

– Никога! – отвърнах аз.

Тя беше изплашена, личеше ѝ.

– И претендираш тук да ни намериш сигурно прибежище?

– В тази гора и тези руини аз имам един могъщ приятел.

- Къде можем да го намерим?
- Не зная, но скоро ще го науча.

Разговорът отново секна, докато стигнахме едно място, където втора пътека се откриваше към първата и тази сега придоби почти двойна ширина. Тъкмо бяхме достигнали мястото и от гъсталака пристъпиха някъде към двайсетина диво изглеждащи мъже. По поясите им висяха страшните, на мен толкова добре познати примки. Раббадах нададе вик на ужас.

- Фанзегари! – изрева следващият я ездач.

Той се плъзна от коня и изчезна в хаоса от увивни растения; другите четирима незабавно последваха примера му. Дори конете си зарязаха.

- Стой! – извика най-предният от мъжете. – Кои сте вие?
- Приятели – отговорих аз спокойно. Извадих крокодилския зъб и го показах.
- Ти си приятел. Коя е тази жена?
- Това мога да кажа само на онзи, който ми даде този знак и при когото искам да отида.

- Как се казва той?
- Не ми назова името си.
- Това те прави подозрителен. Слизайте и ни следвайте! Я гледай, два трупа! Каква е работата с мъртвците?
- Искаме да ги погребем тук.
- За тая цел има други места. Впрочем ти си англи или франки, защото при нас труповете биват изгаряни. Ти ми ставаш все по-подозрителен. Хайде, напред!

Бяхме взети от фанзегарите по средата и сега продължихме да следваме пеша пътя, докато стигнахме до едно свободно от високи дървета място, на което можеха да се съгледат гигантските каменни масиви на някогашния храм.

Хората бяха водили конете след нас и ги вързаха.

- Елате нататък! – повели водачът.

Той ни поведе помежду огромните скални късове и останки от зидове към един ходник, който продължаваше под земята. Вървахме опипом в мрака, додето водителят спря.

- Чакайте тук! Не знам дали ще мога бързо да се върна.

Най-много три от крачките му можаха да се чуят, после стана тихо.

– Ами ако ни изостави тук, за да не се върне никога! – прошепна Раббадах.

- Не се безпокой! Ние сме в добри ръце.

– Знаеш ли го със сигурност?

– Толкова сигурно, както бих предпочел хиляди пъти да дам живота си, преди косъм да позволя да падне от главата ти. Чуй!

Зидът, на който се бяхме облегли, не можеше да е много дебел, защото сега доловихме крачките на много хора и жуженето на приглушените им гласове. Същевременно се разнесе миризма, приличаща тази на смолата. И внезапно се извиси висок, отчетлив глас:

„Слез от твоите свещени висини, къде си ти в скритост тронуваш; да видим, о, Шива, позволи ни, че ти при нас все още поменуваш!

Бива ли слънцето ти да помръкне от висотите на Чаломандела¹⁸, и в забвение си да погине в Джалауа¹⁹ звезда ти избледняла?“ Веднага разпознах този глас – беше на стария фанзегар, дето ми даде знака.

– Това е приятелят, който ще ни закриля – успокоих Раббадах.

Гласът междувременно продължи:

„Строши на гроб си скалната обвивка, от склеп, о, Калидан, се въздигни, при Тхуда, дет' копнеещо те вика, ела в обилие и сили прежни!

Да спи ли браминът трябва да отиде със сакунтала в ръката напо- дир, отркъ' магията ли не му иде, коят' го единява с твой мир?

Възвисява от царството облачно могъщия си гръб Хималая и глави- те на гигантите смирено поглеждат нагоре към Извечния.

Слави го на морето вълната мощна, коят' се на Курачиския бряг разбива, и на кораба във дирята шумна при звездния зрак за него разказва.

Слави го на сюикронга гласа, долитащ гръмливо от джунглата, ко- гат' на дивата победа в беса лапи ноктести вкопчва в плячката.

Слави го на планината халата огнена, коят' сърце всяко с ужас из- пълва, когат' от гърловина си бездънна море пламъчно бездната бълва!“

– И това е един фанзегар, убиец? – подпита бегума. – Той говори като поет.

– Той е станал фанзегар, понеже навремето Таму му е иззел всичко. И при все това едва ли някой източен или западен стихоплетец би могъл да го надмине! Случай!

Нататък прозвуча:

„И господар е той: от Ледената страна, къдет' се Лена към морето разлива, надалеч до скалистата бреговина, на Яху²⁰ се дет' дивакът изплъзва.

18. Така бива наричан в Индия Короманделския бряг (Б. нем. изд.)

19. Така нарича индиецът Малабарския бряг (Б. нем. изд.)

И господар остава: в звездния рой съзираш дирята му величава; нога му почива в вселенския безкрай и закона негов е природата.

Да си приближава с пагубни вихри от запад буреносната нощ, нека все си тя облаци тюрми, Хиндукуш ще разбие нейната мощ.

Омаломощени се вихрите къдрят с дъх хладен като вечерен повей на Персийско море от водите и шептят сега на Пенджаб полята в нежен люлей. Кога алмеата²¹ изтихо песни на нощната Бование припява, отеква в гхаутите²² смълчани звукът гръмък на тръбата бойна.

Уханните тханакски полета стъпкват с желязно копито конете; фанзегарът побягва в гората пред победния вик на враговете.

На Ганг вълните трябва да ги носят до свящото място²³ чак на Шива и техните огнени лодки прогонват животните свещени на Бога.

Насетне се с наметка празнична за един друг Бог наставлява и от тълпата лесно подводима мъжът от Фалестхин²⁴ се божествява.“

Не можахме да чуем по-нататък, защото фанзегарът, който ни бе оставил тук, се върна, но не от поетата преди малко посока.

– Следвайте ме по-нататък!

Закрачихме бавно след него, докато стигнахме едно каменно стълбище, водещо нагоре до подобен ходник. Този взе закривено направление и при излиза си бе изпълнен с пушек. Сега стъпихме в едно арковидно разширение, от чиито каменни перила можехме да надзъртаме в значителна дълбочина.

– Седнете тук! И издадете ли звук при това, което видите, ще се сгромолите долу! – заплаши водачът.

В задната част на галерията се протегляше дълъг каменен перваз, на който бяха заели места дванайсетина-петнайсет тхаги, готови очевидно да изпълнят тази закана.

– Можем ли да разговаряме тихо помежду си?

– Да.

– А можем ли също да приближим до перилата, за да видим какво става там долу?

– Даже сте длъжни да го сторите, та да ви е ясно какво ви чака, в случай че не сте наши приятели.

Аз пристъпих напред и бегумата последва примера ми.

20. Яху е дяволът на новозеландците (Б. нем. изд.)

21. алмеа – танцьорка (Б. а.)

22. гхаут – долина (Б. а.)

23. Бенарес (Б. нем. изд.)

24. Палестина, има се предвид Христос (Б. нем. изд.)

Съгледахме пред нас едно високо, сформирано от огромни каменни зидове, катедралоподобно помещение, в чийто заден план ние се намирахме на нещо като чардак. Долу в кораба на тази катедрала коленичеха пред един каменен олтар някъде към двеста мъже, всеки от които носеше факла. Оттук мирисът на смола и пушекът. Тези мъже можеха да се разпознаят по оръжията като тхаги и най-вече фанзегари, защото в екипировката им преобладаваха копринената примка и ужасният закривен нож.

Между тях и олтара крачеха може би двайсетина вързани персони, всички носещи английска униформа. Аз се загледах по-внимателно и попитах бегумата:

– Виждаш ли пленниците?

– Да. Те са англичани.

– Погледни двамата вдясно в предната редица, но... бъди предпазлива и мирувай!

Тя показа, че ги е познала.

– Лорд Хартли!

– И ротмистър Мерикур!

Тогава приближи фанзегарът, който ни беше довел.

– Виждам, че разпознахте пленниците!

– Да.

– Тогава вие сте изгубени, защото принадлежите към тях.

– Те са наши врагове!

– Блазе ви, ако е така!

– Как бих могъл като ваш враг да се добера до този знак?

– Може да си го намерил или откраднал.

– Щях ли да се осмеля тогава да дойда насам?

Той ме изгледа с подозрение и се оттегли после безмълвно. Там долу до олтара стоеше фанзегарът, от когото бях получил крокодилския зъб. Речта му бе свършила.

Той даде знак с ръка и всички тхаги се надигнаха.

– Учениците напред! – повели. Трима мъже пристъпиха към олтара.

– Вие трябва да изпълните първия си истински номер. Упражнявахте ли се прилежно по чучелата?

– Да! – прозвуча от три гърла.

– Покажете тогава какво сте научили!

Един от пленниците беше сграбчен и замъкнат пред олтара. Първият новак пристъпи към здраво държания от трима тхаги мъж и се престори, сякаш искаше да го погледне в лицето. В миг обаче му метна

копринената примка на главата.

Аз улових бегумата за ръката, иначе тя сигурно щеше да нададе крясък при гледката на убийството.

– Трябва да седна – прошепна тя.

– А аз ще гледам да изтрия тук – отговорих. – Може би за пръв път се позволява на европейец да наблюдава една такава жертва на тхагите и аз съм задължен към човечеството да събера сили и бъда свидетел на това пъклено зрелище.

Вероятно минаха два часа, преди да отстъпя назад до седалката, и през това време ужасяващи предсмъртни хъхрения бяха намирали път до нашата „ложка“. Последните осъдени бяха Мерикур и генерал Хартли.

И тогава най-сетне се надигна пак нашият водач.

– Сега майсторът разполага с време. Елате!

Той ни съпроводи по един ходник, който водеше все надолу и накрая излезе на открито. По една виеща се между скални блокове пътека достигнахме от другата страна на храма отново при конете. Сега майсторът дойде в съпровод на двайсетина свои подчинени. Разпознах го веднага и той мен също.

– Ти тук? Чух, че един мъж и една жена много желаели да говорят с мен, но че това си ти, не помислих, понеже на стъпалото нямаше знак.

– Твоите хора ни плениха, преди още да сме стигнали при храма. Бих желал да ти изложа една молба.

– Молба? Към фанзегара? Говори!

– Виж този мъртвец!

Снех кърпата от лицето на трупа, фанзегарът приближи, ала тутакси отскочи назад.

– Мадрур Сингх, махараджата! Кой го уби? Ти идваш да изискваш отмъщение и аз ти се заклевам, че ще го получиш!

– Погледни втория труп!

– Коя е тази красива жена?

– Съпругата, щастието на махараджата. Убили са я до страната му.

– Това ще бъде десетократно отмъстено! Ами коя е жената тук до тебе?

Принцесата повдигна малко шала, който забулваше лицето ѝ.

– Аз съм Раббадах, бегумата на Аугх.

– Бегумата! Мъже, коленичете бързо и целунете подгъва на дрехата ѝ! Тъй! А сега кажи, кой умъртви махараджата и неговата жена?

– Ние не знаем убица – отговори Раббадах. – Това се случи вчера вечерта по време на завземането на Аугх.

– Сънувам ли? Столицата е завзета?

– Да.

– Невъзможно! В следобедна беше сражението при Собрах и инглиите няма как да са били вечерта в Аугх, толкова повече че аз плених техните предводители, за да ги накажа за измяната спрямо махараджата.

– Не бяха англичаните това, а султанът на Симоре.

– Тогава той е убиецът на махараджата, все едно кой е извършил деянието! Вечерта аз плених инглиите и през нощта ги докарах тук. Мислех, че ще бъде полезен на махараджата чрез страха, който щеше да се породи в техния стан при забелязване липсата на предводителите. А сега значи така стоят работите! Аугх принадлежи на султана на Симоре?

– И навярно също на раджата на Камоох, който вечерта вече се намираше в настъпателен марш.

– И тоя ли! Тогава той също е убиецът на нашия махараджа. Те ще има да се каят за това! – Обръщайки се към бегумата, той прибави: – Каквото заповядаш, сахиба, това ще стане!

– Моля те най-напред да се погрижиш за съхраняването на тези двама мъртъвци.

– Не желаш ли да ги изгориш?

– Мога ли да ги изгоря сега с цялата тържествена церемония, подобаваща на махараджата на Аугх?

– Можеш, сега къде по-добре отколкото по-късно.

– Как? На кое място и по кое време?

– Предостави това на мен, сахиба! И какво ще заповядаш още?

– Не знаеш ли някое място, където бихме могли да се скрием за известно време с този верен приятел на моя брат? Враговете се домогват до неговия и моя живот.

– Елате! – подкани ни той без забавяне.

Поведе ни покрай храма навътре в гората. След приблизително десет минути спряхме пред втори, но по-добре запазени руини.

– Досега ти беше само в предстройката, сахиба – поясни той. – Тук е същинският храм. Хората ми познават отделни части от него, но като цяло е познат само на мен и моя син. Той пребиваваше вчера в Аугх, Ако не е вече жив, горко на убийците му!

Изкачихме се до една може би тридесет метра широка колонада и влязохме във величавия паметник на строителното изкуство от време, лежачо хилядолетия преди настоящето. Из тези огромни зали на човек му се струваше, че прилича на някоя мравка, забъркала пътя си в Кьолнската катедрала.

Майсторът нямаше време да се задържа с обяснения. Той вървеше с бързи крачки и ние го следвахме до... но стоп! За тези неща моят дневник трябва да мълчи. Защо, това скоро ще схване онзи, в чиито ръце паднат тези листа.

И тъй, стигнал до едно място, той натисна някаква каменна плоча, която за наше удивление веднага се отвори. Зад нея се разкри стълбище.

– Там горе ще бъде вашето жилище. Запомнете мястото, което докоснах, и ме следвайте!

Изкачихме низ от стълбища и стъпихме после в един ярко осветен ходник, към който се отваряха дванадесет врати, чиито отверстия бяха затулени с розозки.

– Тук някога са били жилищата на жреците – обясни той. – Заповядай, сахиба, колко помещения искаш да имаш! Останалите ще принадлежат на твоя закрилник.

– Нека първо ги видя! – помоли Раббадах.

Ние влязохме, за да се възхитим на дванадесет стаи, така подредени по китайски, малайски, индийски или европейски маниер, че и княз не би се посвенил да живее в тях.

Бегумата изпляска ръце.

– Какво великолепие! Кой е обзавел тези помещения?

– Аз – отвърна майсторът със самочувствие.

– Но за кого? Той се усмихна.

– Аз съм махараджата на тхагите в Аугх! При мен нередко идват знатни сахиби. Ето защо трябва да имам жилища, подходящи за такива хора.

– В такъв случай навярно се грижиш и за обслужване?

Той отново се усмихна със съзнание за собствената си цена и показа един метален гонг, който висеше до входа с чукчето си.

– Сахиб, я дай един сигнал!

Аз ударих с чукчето по метала и в същия миг влезе едно момче, което се поклони със скръстени ръце до земята.

– Дай два сигнала, сахиб!

Сторих го и се яви едно дванадесетгодишно момиче, което поздрави по същия начин.

– Дай три сигнала!

Сега се появи една жена на средна възраст.

– Дай четири сигнала, сахиб!

Този път влезе мъж на същите години.

– Това е прислугата – поясни майсторът, по чийто знак четиримата

се отдалечиха. – Вече знаете сигналите и можете да се възползвате изцяло според угодата си. Във всяка стая има прибори за писане. Нуждаете ли се от нещо особено, то е добре винаги да го записвате и вечер да предавате бележката на някой слуга.

– Кога обикновено може да се говори с теб? – осведоми се Раббадах.

– Това ще можеш всеки ден да узнаваш от прислугата, сахиба. Моят ден не протича под режим, както денят на един брамин, а сега, когато страната принадлежи на врага, нещата още малко ще се влошат!

– А моят кон? – попитах аз.

– Твоите седем коня стоят долу в конюшната и ще намерят добри грижи, сахиб.

– Днес някой от хората ти ще отиде ли до Аугх?

– Твърде много.

– Нареди тогава да проучат всичко, което би ни било от полза да знаем!

– И – прибави бегумата – нареди да погледнат в женската градина на двореца дали къшкът още си стои!

– Ще се подчиня на заповедите ти и ще погледна също за къшката, защото – добави той многозначително – онова, което той крие, не бива да попадне в ръцете на враговете.

– Което той крие? Какво искаш да кажеш?

Една лека, но горда усмивка плъзна по неговото лице.

– Фанзегарът знае повече от другите. Той прониква в скритото и разбулва тайните на своите врагове и приятели. Едните той сразява, но собствеността на другите пази с ръката си и окоето му бди над техния живот. И дори къшкът да е разрушен, ти ще си получиш каквото ти принадлежи... Сахиб, ако искаш да видиш...

Дотук беше стигнал читателят, забравил сякаш всичко около себе си, когато един вик на ужас от страна на малаеца го пренесе обратно в настоящето. Вдигайки поглед, той откри досами хоризонта един предмет, проблясващ в бяло на слънцето.

– Всички дяволи, това е кораб и то доста голям, за да се вижда от такава далечина.

– Дали вече са ни забелязали?

– Считам го за изключено. Ние сме много по-малки и освен това в заслепяващите лъчи на слънцето.

– Какъв ли курс държи?

– Това още не мога да кажа определено. Но като взема под внимание отдалечеността ни от брега и сегашното местоположение на кораба, то почти съм склонен да мисля, че идва от Мадрас или даже от Калкута. Вероятно плава към кота Раджа.

– Какво ще правим? Смяташ ли, че все още можем да му се махнем от пътя?

– Поне трябва да направим опит. Ама пък би трябвало всичките дяволи да си напъхат гагата, че да бъдем заловени сега, почти в последния миг.

– Може би изобщо няма да ни обърнат внимание и ще си отминат.

– Възможно е, но ние трябва да отчитаме и обратното. Виж само как за няколко минути нарасна! Вече се различават върховете на мачтите. Той, изглежда, е отличен ветроход. Ние трябва да извием обратно на север. Дай ми другите две гребла!

Малаецът го погледна учудено.

– Какво се каниш да правиш с греблата, сахиб? Та тази лодка е устроена само за един гребец.

– Не разпитвай дълго, а действай бързо! Аз знам какво искам.

Той нацепи куртката на мъртвеца, която все още висеше на кърмата на лодката, на дълги ивици и ги навърза една за друга. После свърза двете гребла, получавайки двулопатно весло, подобно онези, употребявани от гренландците за техните каяци. Измайстореното по този начин гребло в никой случай не беше леко, наистина, ала дребният го въртеше от кормчийската пейка с енергия, каквато човек изобщо не би очаквал от неговата възсуха фигура. И понеже сега имаха вятъра в гърба си, лодката полетя по вълните с такава бързина, че разпенваше водата пред носа.

Но скоро щеше да си покаже, че усилията им са напразни. Корабът на хоризонта видимо растеше. Не след дълго можеше да се различи такелажът му. Беше клипер с такелаж на шхуна и, понеже плуваше с половината вятър, беше поставил възможно повече платна, наклонен силно към подветрената страна. Разстоянието все още бе толкова голямо, че двамата се надяваха да не бъдат открити, толкова повече че корабът нито на разтег не бе променил посоката си. Но не мина много и те видяха надеждите си измамани. Досега бяха имали стройния корпус на неизвестния съд пред себе си, ала сега той трябва да правеше завой, защото видяха носът да се насочва към тях.

С едно проклятие дребосъкът престана да гребе и захвърли веслото в лодката.

– Пъкъл и Сатана! Те са ни забелязали и са ни турили око. Не можем да им се изплъзем.

– Ще трябва да ни оставят на мира! – процеди малаецът. – Или ще направят запознанство с камата ми! Да не би спокойно да зяпаме как ще ни набутат пак в дупката?

Дребосъкът сви рамене.

– Работата не е толкова опасна, както изглежда. Макар и по облеклото ни да могат да заключат кои сме, то не виждам каква ще им е ползата да ни тикнат в дранголника. Освен ако са англичани. Тогава действително ни е спукана работата.

– Какво ще правим с мъртвеца? Дали да не го изхвърлим в морето?

– Какво ти скимна? Сега е твърде късно. Можеш да се досетиш все пак, че ни наблюдават през далекоглед.

– Но като намерят умрелия при нас, накрая ще вземат да ни сметнат и за негови убийци.

– Точно от това не се опасявам. Та нали и слепец би различил по какъв начин е умрял.

– Но те ще ни пребъркат джобовите и ще намерят торбичката с бисерите.

– Няма как да променим нещата. За крадци никой не може да ни сметне, понеже си е чисто безумие да оставиш на един мъртвец такова богатство.

– Значи ти мислиш, сахиб, че трябва тук да ги чакаме?

Европеецът не отговори, а огледа с мрачен поглед кораба, който така ненавреме им се беше изпречкал на пътя. После взе решение.

– Дяволът ни обеси този ветроход на врата. Той буквално гълта водата. След по-малко от половин час ще е при нас. Чуй какво ще ти кажа! Налягаш с всичка сила веслата и продължаваш да гребеш на север. Трябва да спечелим време. Разбра ли ме?

– А ти, сахиб?

– Аз междувременно ще приключа с четенето на книгата, която намерих при мъртвия.

Спътникът му го погледна със зяпнала уста.

– Ти... междувременно... ще четеш...? Защо...? С каква цел...?

– Защото считам това за най-доброто, което мога да направя. Нямам време да ти давам обяснения, но ще ти кажа само едно: касае се за една тайна, която, ако си запазим свободата, може да ни направи най-богатите хора на земята. Но за целта е необходимо да съм напълно наясно с картинката, когато ни е настигнал корабът, защото се пита дали

няма да ни отнемат всичко, следователно и тази книга, така че вече да не съм в състояние да наваксам пропуснатото. Та подчинявай се значи и гребци, колкото позволяват веслата!

С тези думи той вече се беше наместил на кормчийската пейка и взел дневника на мъртвия в ръка. Спътникът му се подчини и налегна с такава сила веслата, че те почти се извиваха.

Мъжът при руля трябваше да притежаваше нерви от стомана, че да може така спокойно да чете пред откритата опасност, застрашаваща тяхната свобода. Вярно, той сега вече не отделяше време да разчита точно всяка дума, тъй като иначе надали щеше да се справи до пристигането на преследвача. Той по-скоро прескачаше цели страници, които му се струваха по-малко важни, а в замяна се застояваше по-дълго на дадени места, особено в края на книгата. Минута след минута течаша, очертанятията на преследвача си личаха все по-ясно над ватерлинията, ала двамата преследвани – единият гребейки, другият четейки – ни най-малко се грижеха зй това.

Читателят няма защо да бърза толкова, както преследваният пресптпник, и поради това ще съумее да посвети повече свободно време на забележителните събития, за които осведомява самотният, изчезнал от света мъж...

6. ДНЕВНИКЪТ НА БЕЗСЛЕДНО ИЗЧЕЗНАЛИЯ

Втора част

...Сахиб, ако искаш да видиш какви разпореждания ще дам, за да отмъстя на убийците на раджата, то ме последвай!

Напуснахме помещението и се отправихме по вече познатия път обратно към предните руини. Там трупът на Мадрур Сингх лежеше в сянката на един зид. Край него стояха на стража неколцина тхаги, фанзегарът се обърна към един от тях:

– Лубах, ти си бил в Симоре. Познаваш ли султана?

– Аз бях сред неговите конници и го познавам добре.

Той се обърна към втори:

– Ти, Тимур, беше в Камоох и сигурно познаваш раджата, нахълтал сега в Аугх?

– Познавам го.

– Тогава чуйте какво ще ви кажа! Тук лежи князът на нашата страна. Той беше мъдър, добър и справедлив. Бил е предаден от своите

приятели и е умрял под техните удари. Неговата душа ще се възнесе при Бога на живота и смъртта и там тя трябва навеки да бъде прислужвана от духовете на неговите врагове! Вдругиден, когато слънцето възходи от Замъка на нощта, свещеният огън ще обгърне неговото тяло и заедно с него ще погълне и телата на предателите – на инглите, които днес съдихме, на султана на Симоре и на раджата на Камоох. Знаете ли какво ще ви заповядам?

– Знаем – отвърнаха двамата с равнодушие.

– Вие трябва да доведете при мен султана и раджата, живи или мъртви.

– Ще го сторим.

– Фанзегарът не се бои нито от мъчения, нито от смърт, но вие сте моите най-добри синове, които не ми е приятно да изгубя. Та вземете значи колкото братя са ви необходими, за да разрешите задачата си, без това да ви коства живота!

Очите на този, когото бе нарекъл Лубах, проблеснаха неустрашимо.

– Аз не се нуждая от братя!

– Тогава върви сам! Зная, че ще доведеш султана.

– Дай ми един кон!

– Взemi най-добрия, който намериш.

– Аз мога да ползвам само най-лошия, защото ще го изгубя.

Лубах се обърна и потърси вътрешността на някогашния храм. В едно ниско, но широко помещение стоеше значителен брой животни, някои от които бяха вече оседлани. Той си избра един неоседлан, изведе го на открито, възседна го и препушна.

Ловкостта, с която бе скочил на коня и го направляваше сега без юзди и оглавник, а само с натиск на бедрата, навяваше предположение, че той е отличен ездач. Стариат доралия под него сякаш из един път се беше подмладил и изчезна в гъвкав тръс по тясната дивечова пътека.

Поръчението, което фанзегарът беше дал на двамата си подчинени, звучеше така невероятно, та все едно го бе дал само за да ми вдъхне уважение. В успеха на това безумно начинание нямаше как да повярвам. Но в рамките на двадесет и четири часа щях да стигна до по-добър ум. Към полунощ в двора на храма пристигна един мъж на потънал в пот кон – Тимур. На седлото пред него лежеше един пленник – раджата на Камоох. А два часа по-късно долетя на един кон с драгоценна сбруя, достоен за княз и Лубах. Напреко на коня му лежеше вързан и със запушена уста султанът на Симоре. Двамата тхаги като на шега бяха изпълнили онова, което на мен се струваше невъзможно.

Подробностите, как им се е удало изненадващото нападение, узнах едва няколко дни по-късно, когато пепелта на убитите владетели и англичани отдавна беше потънала в талазите на Ганг. И моето удивление от тези ужасни хора се примеси с едно чувство, което почти като страх бих могъл да окачествя, макар от тяхна страна да не ме грозеше никаква опасност. Аз не съм някой писател, който не би лишил своите читатели и от най-малката подробност на тези вълнуващи събития и поради това ще се задоволя само с описание приключението на Лубах, коствало живота на султана на Симоре.

По откритото поле Лубах напредвал естествено по-бързо отколкото в гората. Ако препускал така, много скоро щял да види Аугх. Но той описал дъга, която трябвало да го отведе около града. Възнамерявал първо да поразунае и тогава да предприеме решителната крачка.

Било по свечеряване същия ден. Султанът на Симоре бил установил главната си квартира във все още димящия град и заел с приближените си почти разрушения дворец на махараджата. Седял на непокътнатото запазилия се трон, на който Мадруп Сингх бе приел англичаните, а около него стояли или седели велможите на неговото султанство – управлението му той бил оставил в ръцете на своя везир – и командващите войската му.

Многобройни пратеници пристигали и заминавали – носели му вест и изпълнявали заповедите му. За тези, които трябвало да си служат с коне, известен брой животни стоял в готовност в двора на палата.

През портата влязъл един мъж и бавно приближил към трона. Бил Дубах, фанзегарът. Той вече завивал, за да стигне до султана, когато малък отряд ездаци свърнал в двора и спрял пред стъпалата на аркадата, в която се намирал тронът. Предводителят им, някакъв кънъл²⁵, слязъл и приближил до султана с онова самоуверено държане, което британският офицер има навика да демонстрира дори пред най-изтъкнатия индийски княз.

Султанът смръщил вежди.

– Кой си ти? – извикал той в гнева си.

– Името ми е Брайтън, кънъл Брайтън от войските на Нейно величество кралицата на Англия.

– Какво искаш?

– Нося ти две важни вест. Главнокомандващият нашата армия, генерал лорд Хартли, е изчезнал безследно с неколцина свои офицери

25. кънъл (англ. colonel) – полковник (Б. нем. изд.) – всъщност е френски (BHorse)

след битката при Собрах и нашите разследвания установиха, че трябва да е попаднал в ръцете на банда тхаги...

Той поискал да продължи, ала султанът, чието чело из един път се изгладило, го прекъснал:

– И втората вест?

– Бях в стана на махараджата на Камоох, където цареше голямо вълнение. Раджата напуснал лагера със своя сердар²⁶, за да предприеме кратка езда около него. След известно време намерили сердара да лежи мъртъв на земята, но раджата не се върнал.

Чертите на султана възприели кажи-речи израз на радост. Трудно му било да скрие чувствата, които изпитал при новината, че този опасен съперник е изчезнал.

– Аллах е велик! – извикал. – Той провожда смърт и живот по свое благоволение. Какво имаш още да ми кажеш?

– Идвам по заръка на заместник-командващия. Ти трябва да ни помогнеш да заловим и накажем тхагите.

Султанът се усмихнал с превъзходство.

– Аз трябва? – попитал, остро натъртвайки на последната от двете думи. – Ти си християнин и не познаваш нашия Свещен Коран. Пророкът казва: „Волята на човека е неговата душа. Който жертва волята си, той губи своята душа.“ Султанът на Симоре никога не е бил принуждаван, той винаги е вършил онова, което му е било угодно. Но вие сте мои приятели и поради това аз доброволно ще ви помогна да заловите тхагите. Само ми кажи по-напред къде се намират!

– Това ние не знаем и тъкмо това трябва да разузнаеш за нас.

– Значи генералът ти ме счита за свой шпионин? Вие сте чужди в тая страна и ето защо ще се престоря, сякаш не съм чул това оскърбление. Но не го казвай още един път, защото ще нареда на слугите си да те пребият!

Полковникът сложил ръка върху грифа на сабята си.

– В качеството си на пратеник на моята кралица аз съм неприкосновен и своя под закрилата на международното право.

– Ти се лъжеш. Ти си само пратеник на генерала и стоиш под закрилата на вашето международно право само доколкото не ме оскърбяваш. Отбележи си това! Раджата на Камоох е изчезнал. Знаеш ли къде?

– Не.

– Аз подозирам!

26. сердар – генерал (Б. нем. изд.)

– Кажи го!

– Няма да го сторя, инак ще ви оскърбя и ще се отдалеча от закритата на вашето международно право.

Тези думи били казани с тон, от който ясно можело да се схване, че султанът таи подозрение срещу англичаните за изчезването на махараджата. Полковникът за втори път сложил ръка върху сабията.

– Оскърблението вече е налице, защото ти достатъчно ясно се изрази.

– Ти отново се лъжеш. Аз нищо не съм казал, но са ми разправяли за някои князе, изчезнали във ваша близост. Затова не ми се струва добре да дойда при вас.

– Тогава толкоз по-охотно ще се подчиниш на заповедта, която имам да ти предам.

– Заповед? Кой би могъл да се осмели да даде заповед на султана на Симоре?

– Аз!

– Ти? – Султанът прелетял фигурата на англичанина с поглед, в който личало какво презрение, така и състрадание.

– Да, аз! И то по заръка на моя генерал.

– Тогава слънцето трябва да е изсушило мозъците ви. Вие двамата сте станали безумци.

– Ти си следовник на учението на Мохамед, а аз знам, че това учение не презира безумца, ами го облажава. Ако не беше такъв случаят, нямаше да ти дам отговора си в думи.

– Каква е заповедта, дето трябвало да получа от теб?

– Ти трябва да се разкараш от Аугх, защото ние ще установим тук главната си квартира.

– Аллах е велик, а светът – широк. На него има място и за нас, и за вас. Установете вашата главна квартира, където си щете. Аз обаче съм в Аугх и ще остана толкова дълго, колкото ми е угодно.

– Помисли за подписа си!

– Помислете вие за вашите! Аз оставам.

– Ти нарушаваш условията, на които си се съгласил.

– Вие самите не изпълнихте тези условия, защото не вие завоювахте Аугх, а аз!

– Знаеш ли какви последици ще има твоят отказ за теб и хората ти?

– Ще ги дочакам на рахат.

– И не искаш да ни помогнеш да издирим тхагите?

– Каж ми къде са и аз ще те подкрепя да ги заловиш и накажеш.

– В такъв случай аз свърших и мога да си вървя.

– Аллах дано насочва крачките ти, та да не се препънеш!

Офицерът се качил на коня и напуснал с придружителите си двора.

Лубах бил чул разговора дума по дума. Везирът на махараджата на Камоох бил убит, а самият раджа – изчезнал. Другият фанзегар значи вече успешно бил изпълнил номера си. Сега повече нямало време за ба-вене. Лубах изкачил стъпалата към залата и се хвърлил после на земята.

– Кой си ти? – попитал строго султанът.

– Господарю, оставиш ли очите си да ме озарят, ще познаеш твоя най-покорен и верен слуга!

Той повдигнал малко глава, така че султанът можел да го погледне в лицето. Владетелят го разпознал.

– Лубах, моят най-верен сювари²⁷ – възкликнал той. – Аз те считам за мъртъв. Защо ме напусна?

– Не съм те напуснал, господарю. Аз бях пленен от твоите врагове и отведен в страната на узуфцексит²⁸. Там ме държаха, додето не убих сеюда²⁹ и се измъкнах.

– И как се озова насам?

– За да стигна до Симоре, трябваше да мина през Аугх. Тук се разболях, защото много изстрадах по време на пленничеството и ето как не можах да продължа. Но сърцето ми ти остана вярно и понеже ти сега дойде в Аугх, приближавам до теб, за да ти докажа, че винаги съм ти бил предан.

– Ако те разбирам право, ти искаш нещо да ми събщиш?

– Аз мога да говоря, ако ме слушат само твоите уши.

– Стани и пристъпи по-близо до мен!

– Господарю, ти си много могъщ и богат, ала махараджата на Аугх беше по-богат от тебе. Колко богат беше той, само аз знам точно.

– Ковчезник ли си му бил? – попитал султанът с добре пресметната подигравка.

– Не. Той нямаше ковчезник, защото неговите съкровища не се нуждаеха от вардене; никой човек освен него и бегумата не знаеше къде се намират.

– Аллах е велик, а ти казваш истината. Аз търсих навсякъде и нищо не намерих. Но говори по-нататък!

– Аз бях болен и за да закрепнат крайниците ми, трябваше много да

27. сювари – конник (Б. а.)

28. узуфцекси – афганистанци (Б. а.)

29. сеюд – афганистански вожд (Б. а.)

се къпя в реката. Обичах да го правя най-вече вечер, защото в горещия ден топлината причиняваше болки в главата ми. Веднъж лежах късно до полунощ на брега, за да си почина от плуването. И ето че една голяма лодка се спусна по реката, и пристана в моя близост. Най-напред слезе един наиб³⁰ с неколцина джувани³¹ и сетне един сахиб с една забулена жена. Сахибът беше Мадрур Сингх, махараджата на Аугх, а жената – Раббадах, бегумата...

– Аллах ил Аллах – прекъснал го султанът, – ти си видял бегумата, най-красивата жена на земята, дето е по-драгоценна и от всички съкровища на махараджата?

– Аз я видях!

– И тя наистина е толкова красива, както разправят? – подпитал султанът жадно.

– Още хиляди пъти по-красива! Когато съзрях нейния лик, сякаш бях погледнал към лъчезарното слънце.

– Къде е тя? Ако можеш да ми кажеш това, ще те възнаграда богато. Тя трябва да дойде в моя харем, разбираш ли?

– Разбирам и ти ще я имаш, без дори да ми даваш имане. Аз не се нуждая от него, защото ако поискам, всичките съкровища на махараджата начаса ще станат моя собственост.

– Тогава ти знаеш мястото, където махараджата ги е скрил?

– Знам го така точно, както мястото, на което сега стоя.

– Къде е то? Тези съкровища ми принадлежат. Аз покорих Аугх и всичко, което се намира в тази страна, е моя собственост.

– Имай предвид, господарю, че не си дошъл сам в тази страна! Тук са хората от Камоох и също инглите. Кой сега е притежателят на страната Аугх?

– Аз, защото столицата се намира в мои ръце.

– Столицата, но не съкровището, понеже то е скрито извън града.

– Как? Извън града? Та това би било една голяма непредпазливост от страна на махараджата.

– Да ти разкажа ли по-нататък моята история?

– Стори го!

– Като слезе, раджата се отпрати с бегумата към едно място, което ще ти покажа и другите го последваха. Носеха кирки и лизгари със себе си и изкопаха и съградиха едно скривалище. В него натъквиха много

30. наиб – лейтенант (Б. а.)

31. джуван – слуга (Б. а.)

сандъци и други неща, които бяха докарани с лодката. Това бе съкровището на княза на Аугх. Те заличиха грижливо следите и нахвърляха излишния пясък в реката. По време на тази работа раджата отиде сам до лодката; аз лежах наблизко и можах да го наблюдавам. Забелязах една огнена искра да секва за миг в ръцете му, после той се върна отново при лейтенанта. Предугадох какво е сторил. Найбът и джуваните знаеха къде лежи съкровището и трябваше да умрат, та да не могат нищо да издадат. Той искаше да ги вдигне във въздуха ведно с лодката.

„Качвайте се и поемайте обратно!“ – повели сетне махараджата.

Те се подчиниха, а той остана с бегумата на брега. Едва се бе отдалечила лодката, на борда ѝ нещо проблесна, екна силен грохот, един огнен стълб се възвиси и аз чух да падат из водата отломките от лодката и разкъсаните трупове. Делото беше успяло и махараджата вярваше, че тайната отсега насетне принадлежи единствено на него и бегумата.

– Какво ще поискаш, за да ми покажеш в замяна скривалището на съкровището?

– Господарю, аз съм твой слуга и живея само за твоята милост. Дай ми каквото ти е по сърце! Аз не искам нищо, стига само окоето ти да почиства с драгост върху мен.

– Лубах, ти си най-верният сред всичките, дето ми служат. Ти ще станеш големец в страните Аугх и Симоре! Но кажи ми, къде е бегумата?

– Тя се изплъзна на твоите войни. Един дързък мъж я измъкна. Но ти ще я видиш и отведеш в твоя харем. Тя е скрита при един гуркха³², който се числи към моите приятели и при когото аз вече тайно я наблюдавах. Заповядай, господарю, кога да ти покажа мястото на съкровището!

– Утре, защото днес е твърде късно за тая цел.

– А инглите?

– Какво искаш да речеш?

– Не бяха ли те току-що тук, за да ти поискат столицата? Те ти поставят това искане, защото знаят, че махараджата притежаваше неизмерими богатства, за които си мислят, че се намират в Аугх. Техните пратеници си отидоха гневни от теб и аз мисля, войните им утре ще са тук, за да ти отнемат града.

– Нека дойдат и опитат!

– Но при този опит, дори да победиш, съкровището може да ти

32. гуркха – член на непалско племе (Б. нем. изд.)

пропадне. При мир то сигурно ще остане неоткрито.

Султанът нямало как да не признае това основание. Той кимнал в знак на съгласие.

– Имаш право, аз трябва да навестя мястото още днес. То далеч ли се намира оттук?

– От този палат ще го достигнеш на някой бърз ат за четвърт час. Вечерта вече настъпва, ти трябва бързо да се решиш.

– Ти какво ме съветваш? Да отида веднага да вдигна съкровището или да го оставя да си лежи?

– Мислиш ли, че тук в стана ще ти е сигурно?

– Не.

– Тогава го остави още да си лежи. Достатъчно е да знаеш мястото, та в случай на битка така да вземеш мерките си, че да държиш врага на разстояние от него.

– Съгласен съм с теб. Вземи си един кон, потегляме веднага.

Лубах се извърнал и се отправил към животните. Нито с мускул не издало лицето му радостта от щастието, което го съпътствало при неговото опасно намерение. Колко вероломно и ужасно било това намерение, му било безразлично. Той беше фанзегар, смъртен фанатик; според неговото верую убийството на султана не беше нищо повече от една стъпка напред по страховития път към блаженството.

След известно време султанът яхнал един кон със скъпоценни такъми, дал знак на Лубах да заеме място до страната му и напуснал с него двора. Един малък отряд сювари ги следвал като охрана.

Пътят водел най-напред през няколко улици на града и после през множество конници и пешаци продължил по откритото поле. Междувременно вечерта бързо се спуснала над земята.

Лубах бил поел под остър ъгъл към Ганг и когато минал четвърт час, спрял коня си. На неколкостотин крачки пред тях шумели величавите талази; можели ясно да различат потрепващото им блещукане и да почувстват разпространяваната от влажността хладина.

– Ние сме почти при целта, господарю – пояснил фанзегарът.

– Защо спираш?

– По хатъра ли ти е сюварите зад нас да отгатнат тайната, господарю?

– Не. Ти си много предпазлив, Лубах!

Той се обърнал, заповядал на свитата да спре и изчака тук завръщането му и продължил после пътя си.

Лубах давал вид, все едно търси разпознавателния знак на

скривалището, додето между тях и съварите останало надлежното разстояние. И сега дошло неговото време.

– Кажичи-речи оставам с впечатлението, че си забравил мястото – забелязал султанът.

– Аз го знам така точно, че и в най-дълбока тъмнина съм в състояние да го намеря.

– Намери го тогава! – повелил владетелят. – Нощ е, а инглите са наблизко. Аз не бива да се отдалечавам повече от Аугх, ако не искам да падна в ръцете им.

– Аллах! Ние сме при целта!

– Вай! Къде е мястото?

Лубах протегнал ръка странично напред.

– Виждаш ли скалите, господарю, дето проблясват там от брега?

– Не ги виждам.

– Твоите очи гледат твърде надясно. Позволи да ти покажа точно!

Той сбутал коня си до този на султана, сложил лявата ръка върху задната част на седлото на последния и протегнал десница, така че ръката му почти докосвала лицето на старешия се да различи несъществуващите скали владетел.

– Ей там са.

– Аз все още не ги виждам. Скривалището в близост до тези камъни ли е?

– Да.

– Защо спираме тогава тук? Напред, нека идем все пак до съответното място!

– Аз ще ида до съответното място, но ти не!

Той обяснил веднага на дело двусмислието на тези изречени със заплашителен тон слова – султанът не отишъл до скалите, но фанзегарът отишъл до съответното място, сиреч от своя кон върху този на владетеля. По време на думите си Лубах се бил изправил на седлото и се метнал към другия. Озовал се седнал зад него и сключил ръце около гърлото му, така че нападнатият султан звук не съумял да издаде. Замятал конвулсивно ръце и крака във въздуха и притихнал после приспан. Заедно с дъха изгубил и съзнание.

– Добре сторено! – промърморил Лубах. – Той не е мъртъв и аз ще изпълня майсторския си трик, като го закарам жив при руините. Неговият Аллах не можа да го спаси.

Той накачил по себе си оръжията на припадналия, смъкнал му чалмата от главата и го вързал напреки на коня, така че оня ни ръце, ни

крака бил в състояние да помръдне. После скочил на седлото зад султана и препуснал в кариер...

Пресвети Боже! Какъв страх тази нощ! Бях си легнал уморен от работата по моята платноходка, която отиваше към завършване, и бях спал може би два часа, когато ме събуди един мощен блясък, дошъл изпод мен. Сkochих удивен и разтърках сънените очи. Но кой би описал ужаса ми, когато почувствах земята по такъв начин да се люлее под мен, че изгубих равновесие и паднах обратно на кревата си. Та това беше земетресение и то с изключителна мощ и сила! Събрах сили да се изправа пак от постелята и тръгнах пипнешком, държейки се за дървесните стебла на стената, към вратата на открито.

Асфалтовочерна тъмнилка ме обръгна във. Небето трябва да се бе прихлупило от гъсти облаци, защото луната и звездите и с най-слаб проблясък не предявяваха претенциите си. Затова пък прибоят реवेशе във при кораловите рифове своята гръмовита песен, а откъм гората се носеше олелията на подплашения птичи свят и пронизващият кръсък на унгкото³³. Това бяха най-зловещите часове от моето дълго пленничество, преживени на острова. Защото до часове се проточваха за мен отделните паузи на земетръса, докато лежах изпълен със страх и затаен дъх на земята и слушах нечуваните досега гласове из утробата на моя остров. В действителност от първия тласък, който ме изплаши в съня, до последното предупредително хрущене на земната кора, надали бяха минали повече от десет минути. Дълго лежах още, след като животните в гората отдавна се бяха успокоили, с разтреперани колена пред колибата и когато най-сетне се свързах и влязох вътре, ужасните представи за това, което бе могло да се случи, ме държаха в своя власт и прокуждаха съня от клепките ми.

Още щом се процеди първият мъждив светлик на деня и напуснах колибата, за да огледам щетите от нощта. Но трябваше да се насиля, че да не сметна нощните страхотии за някой обръкан сън. Защото нищо, додето окото ми стигаше, не издаваше и следа от ужасното природно явление. Спокоен и приветлив, както от двайсет години насам, лежеше брегът пред моя поглед. Прибоят припяваше своята монотонна песен, сякаш нищо не се бе случило, и сякаш само до неотдавна не бе запокитвал с бясна ярост разпенените си вълни срещу кораловите баражи. Нито едно изкоренено дърво, нито отместена подводна скала, нищо, нищичко

33. унгко – вид маймуна от рода на гибоните (Б. нем. изд.)

не сочеше за нощното събитие. Над веригата хълмове на изток небето поруменя, обещавайки един от онези прекрасни, с дълбока синева, безоблачни дни, каквито вече с хиляди бяха придавали по-голяма поносимост на моето островно пленничество.

Но когато слязох при гроба на моята Раббадах, видях, че нощните трусове все пак не бяха отминали съвсем без следа острова. Скални късове до големината на човешка глава лежаха пръснато по земята наоколо, по стените и тавана на ходника, изглеждащ предопределен за вечността, зееха широки пукнатини, а на едно място трябваше да прескоча една цепнатина, лежаща напреки на пътя.

Това, което видях там долу, ме изпълни с нов ужас. Какво, ако земетресението се повтори? Ако онова, което сниши не достигна пълна мощ, следващия път толкоз по-добре успее? За пръв път от дълго време насам в мен се прокрадна страх за живота ми. Духът на острова ли беше протегнал своята могъща ръка, за да попречи на бягството на пленника? Тогавя той сигурно щеше да повтори своя опит. И аз взех решение да ускоря довършването на моята лодка. Ни един-едничък ден не исках да остана по-дълго на острова, отколкото бе безусловно необходимо. С всички сили и до последно щях да противодействам на моя невидим тъмничен надзирател. Бъдещето ще покаже кой от двамата ни ще остане победител.

Събитието от последната нощ бе само едно потвърждение на онова, което вече отдавна знаех, че островът именно първоначално е бил много, много по-голям и сегашната си форма дължи на някое природно явление, подобно онова, което тази нощ ме хвърли в ужас, когато за пръв път пребродих с Раббадах острова, намерих по крайбрежието толкова много несъмнени останки от по-раншни жилища, че стигнах до убеждението, островът трябва да е бил по-обширен от сега. Защото в днешната си големина той едва ли би могъл да предложи прехрана на повече от двамаст жители. Моето предположение се бе потвърдило по-късно, когато намерих посред най-гъстата част на вековната гора могъщите останки на един храм на Шива, който по своята композиция живо напомняше онзи в леса на Аугх, дето бе служил известно време като прибежище на Раббадах и мен. Къде бяха отишли обитателите на острова, издигнали този строеж? Не бях намерил нито един скелет, който да напомни за онова време. Може би на островитяните се беше удало да стигнат със своите съдове до открито море и да се спасят? Може би всички те са били погълнати от морето при този опит? Кой би могъл днес да отговори на тези въпроси? Във всеки случай – поне това ми изглеждаше сигурно

– някогашните островитяни са били свързани с жителите на Индия с религия и език. Храмът на Шива служеше като доказателство...

Майсторът на фанзегарите се стремеше по възможност да облечки принудителното бездействие на Раббадах и мен. Самият той се държеше посредством шпиони постоянно в течение хода на събитията, разиграващи се в и около Аугх и бе така любезен да ни осведомява, колчем получеше някоя важна новост.

За англичаните не останало за дълго скрито, че раджата на Камоох и султанът на Симоре, техните досегашни съюзници, са изчезнали. Нищо не можело да пасва по-добре за техните планове от тази новина. Главнокомандващият решил да се възползва от бъркотията, предизвикана от изчезването на султана, и да овладее Аугх.

Английските въоръжени сили настъпили още през нощта към столицата на страната. Авангардът се състоял само от сипаи, които врагът лесно можел да сбърка със своите, а начело пък на тези сипаи отново имало многобройни местни шпиони, които отлично познавали местността, щъкали напред и незабавно предавали назад и най-малкото подозрително нещо.

По този начин им се удало да нападнат внезапно и пленят подразделението, осмелило се да излезе твърде далеч от града. В по-нататъшния ход на офанзивата били обградени и обезвредени и по-големи войскови корпуси и когато утрото просивяло, англичаните стоели толкова близо пред града, че можели веднага да предприемат атаката.

Загрижените само за своя султан воини на Симоре се учудили немалко, когато изневиделица няколко английски батареи открили огън срещу Аугх, под чието прикритие колоните се подредили за атака. Настъпила ужасна бъркотия. Всеки искал да заповядва и никой не знаел кому трябва да се подчинява. Пожарът вече бил опустошил града; улиците били труднопроходими от купища отломъци и развалини, а снарядите на досегашните приятели, обърнали се из един път на врагове, никак не допринасяли за оправяне на безредието. Тогава англичаните шурмували с мощ, на която нищо не било в състояние да се противопостави. Те помитали всичко. Туземците бягали и зарязвали всичко, което можело да забави тяхното бягство, Денят още не бил напреднал кой знае колко и ненавистните англичани станали господари на Аугх, а кавалерията им преследвала сразените така настървено, че им било невъзможно вече да се обединят.

И отново една процъфтяваща страна бе станала жертва на безогледната колониална политика на Англия.

През следващата нощ бях събуден от разтърсване по рамото, фанзегарът стоеше с една свещ пред мен.

– Сахиб, имаш ли кураж?

– Изпитай ме! Знаеш, че не съм страхливец.

Фанзегарът кимна и продължи:

– И ти като мен знаеш добре, че инглите са господари на страната. Те станаха това чрез ред предателства и вероломства. Сърцето ми кърви, но аз не мога да върна нещата назад. Но каквото мога, ще го сторя. С настъпване на утрото ще дам на иглите едно зрелище, което те още дълго ще помнят. И ти ще трябва да ми помогнеш. Искаш ли?

– Искам. Но би ли ми казал за какво...

– Не питай, а ме следвай! С времето всичко подробно ще узнаеш.

Аз навлякох набързо дрехите и последвах фанзегара долу до двора, където един тхаг държеше за юздите два оседлани коня. Миг по-късно поехме по пътя към реката, но не в посоката, както добре забелязах въпреки тъмнината, от която Раббадах и аз бяхме дошли, а повече западно, така че по мое пресмятане щяхме да достигнем голямата река на известно разстояние над града, фанзегарът яздеше начело мълчаливо и вгълбен в себе си и аз не смеех да го смущавам с въпроси. Часовете минаваха и когато стигнахме реката, на изток небето розовееше. В една бухта лежеше някакво странно плавателно средство, От конструкцията му нищо не се виждаше. Аз различих над водата някакво особено скеле, по което висяха известен брой човешки фигури и то над една образувана от снопове сухи съчки и дебели клони клада, на която комай лежах два трупа. Неколцина мъже тъкмо бяха приключили с издърпване средство-то във водата и по даден знак на фанзегара се отдалечиха с конете ни. Този скочи върху сала и ми махна да го последвам. Като се намерих там, можах отблизо да огледам забележителното транспортно средство. Косите ми едва не се изправиха от внезапен ужас, когато разпознах във висящите по бесилките лорд Хартли, Мерикур и английските офицери – всички с въже на шията. Само двамина не бяха провесени за вратовете, а на един ремък, прекаран под мишниците им. Те бяха още живи и за да не станат гласовити, имаха по един парцал в устата. Бяха раджата на Камоох и султанът на Симоре. А в труповете, лежащи върху кладата, разпознах убития махараджа на Аугх – моя нещастен приятел Мадрур Сингх, и неговата съпруга Аймала.

И сега от един път разбрах каква бе работата със странното

плавателно средство, фанзегарът искаше да проведе погребалната церемония на своя мъртъв владетел и същевременно да му принесе жертви. И жертвите бяха трупове на английските офицери и пленените предателски съседи на покойния махараджа. Изтръпнах от ужас.

На предната и задната част на сала бе прикрепено по едно гребло, за да се определя посоката на превозното средство – досущ според начина на нашите немски салджии, фанзегарът пристъпи към задното кормило, а мен натовари с обслужване на предното. После развърза ликовото въже, свързващо сала със сушата, и той се отдели от брега.

Изпървом държахме посока към средата на реката, където течението беше най-силно. После се оставихме да ни носи в едно доста бързо пътуване по реката. Сегиз-тогиз хвърлях по един поглед към висящите със запушени уста на бесилото владетели, отиващи към една ужасна смърт. Цялата ми душевност се бунтуваше срещу този начин на изпълнение на присъдата им, ала не можех и не биваше нищо да възразя срещу това, ако не исках да загубя цялото доброжелателство на моя водач. Една лека мъгла се стелеше по реката и скриваше от очите ни другия бряг. Но когато достигнахме по моя преценка близо до града, фанзегарът насочи сала към другата страна. Само след късо време мъглата се раздига пред погледите ни като някакъв воал и ние можехме да огледаме отвъдния бряг. Тъкмо бяхме отминали първите къщи на лежащия в развалини град и сега се плъзгахме бавно покрай една купчина отломъци към друга, отбелязващи местата, където само преди няколко дни са се издигали бляскави дворци. След четвърт час пред нас лежеше и паркът на махараджата.

Досега не бяхме забелязали жива душа. Англичаните очевидно не бяха сметнали за нужно да разставят постове от тази страна на града. Паркът на мъртвия Мадрур Сингх също бе напълно безлюден. Но когато оставихме зад себе си следващата извивка на реката, картината се промени, докдето около бе в състояние да погледне, брегът беше осеян с палатки – лагерът на англичаните. Хората, изглежда, още спяха. Но чакай, не стоеше ли там на малката височинка, вдаваща се в реката, един мъж? Аз се възрях по-остро и различих пост с пушка на рамо. Сега той също ни забеляза – заключих го по припряното движение, което направи. Наблюдаваше зорко странното плавателно средство, плъзгащо се така бавно край него. В следващия миг един изстрел продра утринната тишина и помежду палатките се оживи. Войници в добре познатата ми униформа се показаха по лагерните улици и стотици очи се загледаха с израз на напрегнато любопитство към нас.

До момента фанзегарът дума не беше обелил. Със стиснати устни и мятаци очи искри следеше всяко движение на брега. Сега наруши за пръв път мълчанието.

– Сахиб, помагай ми само още четвърт час и аз ще бъда твой слуга, докогато поискаш.

– Не би ли ми казал, всичко това какво...

– Не питай! – прекъсна ме той нетърпеливо. – Изтрай само още няколко мига! Отговорът ще дойде от само себе си. Погледни там отсреща!

Аз проследих посоката на протегнатата му ръка и забелязах върху една могила великолепно палатка – очевидно на командващия. Помежду няколко офицери стоеше един мъж, който, както ясно различих въпреки значителното разстояние, носеше генералска униформа. Един друг, в носията на туземец, му говореше възбудено и често сочеше с ръце към нас. Сега той се отдели от другите и се затича към брега. Пристигнал до водата, захвърли одеждата, гмурна се в талазите и се насочи към нас, цепейки вълните с мощни ръце. Фанзегарът пусна своето кормилно весло и се обърна към мен.

– Сахиб, поддръж за малко направление към мъжа! Нека чуем какво има да ни каже.

Аз се подчиних на заповедта и придадох на сала желаното направление. При това не забелязах какво ставаше зад мен. Плувецът още не беше ни достигнал, когато чух зад себе си някакво прашене. Обърнах се уплашен. Една ужасяваща гледка ми се представи, фанзегарът беше запалил и мушнал една факла във вършинака, който огънят тутакси бе обхванал. Буйни пламъци вече лижеха кладата. Не можах да се въздържа да не хвърля един поглед към бесилото. По челата на султана на Симоре и раджата на Камоох бяха избили едри капки пот. Очите им като че се канеха да изхвъркнат от орбитите, а по устните на запушените уста се виждаше бяла пяна. Беше ужасно. Не можех да издържа по-дълго гледката и се отвърнах потресен, фанзегарът стоеше на задната част на сала, сякаш цялото това страховито зрелище не го засягаше и наблюдаваше със скръстени ръце и мрачен поглед плувеца, който междувременно бе приближил. С още няколко силни замаха достигна плвателното средство и се покачи на края му.

В този миг фанзегарът се обърна към мен:

– Сахиб, вземи пак направление към средата на реката!

Сега последва разговор, чието дословно съдържание се е запечатало неизличително в моята памет. Не мога да опиша настроението, в което

се намирах. Зад мен горящата клادا с разтрепераните от страх лица на осъдените; пред мен слънцето, което подобно някой окървавен бог тъкмо изплуваше от вълните на Свещената река, за да приеме сякаш своята жертва; на отвъдния бряг англичаните, които не знаеха как да си изтълчват кладата; до мен двамата мъже, принадлежащи към едно и също племе и все пак толкова различни в своя начин на мислене.

– Кой те праща? – попита фанзегарът съгледвача със свъсено чело.

– Генералът на англичаните.

– Като какъв?

– Като разузнавач.

– Което значи шпионин. – фанзегарът направи с ръка едно движение, изразяващо презрение. – Ти сиреч предаваш твоята страна, твоя народ и твоя бог! Знай, нечестивцо, боговете ще те накажат чрез ръката на фанзегара!

Другият се ухили с превъзходство.

– Аз не се страхувам нито от тхага, нито от фанзегара. Но я ми кажи какво означава тази джола³⁴! Кой е покойникът, когото се каниш да принесеш в жертва на Бога на смъртта?

– Ти ми кажи по-напред защо не се страхуваши нито от тхага, нито от фанзегара!

– Аз стоя под една закрила, която е по-могъща от мощта на всички фанзегари.

– Коя закрила имаш предвид?

– Тази на англичаните.

– Глупец! Погледни нагоре към това дърво! Мъжът със светлите коси и разреза на гърлото беше лорд Хартли, могъщият сердар-и-сердар³⁵; оня, дето виси до него, се казваше Мерикур и беше негов субадар³⁶, а другите отядясно на него бяха все офицери на инглите. Фанзегарите обаче измъкнаха тези могъщи мъже изпосред лагера на врага и ги осъдиха. Не виждаш ли, че всеки от тях носи на шията си среза на фанзегара?

– Човече, тогава ти самият си фанзегар?

– Ти го каза. Не съм ли аз по-могъщ от онези, чиито най-високопоставени мъже горят? Виждаш ли мъртъвците върху дървата? Това са благородният Мадруп Сингх, махараджата на Аугх и неговата любима жена, убити от предателите. Аз предавам техните души на Бога на небето.

34. джола – сал (Б. а.)

35. сердар-и-сердар – буквално; генерал на генералите, т. е. главнокомандващ (Б. а.)

36. субадар – пълномощник (Б. а.)

И виждаш ли двамата мъже до чуждоземния сердар вляво? Това са султанът на Симоре и раджата на Камоох. Ние подмавихме двамата да излязат от средището на хората им. Те са още живи, ала миговете им са преброени. Виждаш ли как пламъците вече се извиват около крайниците им? Добрият и справедлив Мадрур Сингх беше нападнал чрез измяна и убит; фанзегарите ще отмъстят за него. Те плениха най-главните от неговите врагове и ще ги изгорят мъртви и живи над неговия труп. И за да разбере цял свят колко дързък и мощен е фанзегарът, той докара кладата тук посред вас. Виж този нож! Аз бих те убил, понеже си предател, ала генералът те праща и аз искам да му разправиш какво съм ти казал. Давам ти разрешение да се върнеш, но ти обещавам в името на нашите закони, че в рамките на три дена ти ще вкусиш тоя нож, та ако ще на негото или в пъкъла да се свреш. Сега върви! За днес свърших с теб!

Фанзегарът изговори тези думи с такъв заповеднически тон и цялата му стойка бе така недостъпна, че съгледвачът се плъзна във водата, без дума да възрази, и се устреми към другия бряг, където, както забелязахме, бе очакван и разпитан от генерала. Но сега ние нямахме време да се интересуваме за нещата на брега, защото положението върху нашия сал започна да става неудобно. Горещата клода излъчваше почти непоносима жегата, която с всяка секунда ставаше все по-осезаема.

– Сахиб, нашата задача е изпълнена и ние можем да се върнем при бегумата, за да ѝ разкажем как сме отмъстили за смъртта на владетеля.

– Да се върнем? По кой начин? На сала...

– Не, със сала не става, а ще трябва да плуваме. Ти да не би да се страхуваш от малко вода?

Аз не дадох отговор на този въпрос, прозвучал кажи-речи подигравателно, а скочих в реката, без да дочакам някакво понататъшно указание, фанзегарът ме последва от място. Лежейки по гръб, ние се оставихме течението да ни носи, като правехме само по някое движение, за да спазваме посоката към отвъдния бряг, на който се намираше гората от колеах. А салът се задържа по средата на реката със своя зловещ товар и скоро изчезна от нашите погледи. Какво е станало с него, не зная. Вероятно е изминал още едно порядъчно разстояние по реката, додето жаравата на огъня е прогорила ликовите въжета, свързващи гредите му и Свещената река е приела пепелта на Мадрур Сингх, моя нещастен приятел, и заедно с нея пепелта на неговата жена, на англичаните и двамата владетели-предатели, постигнати бързо и сигурно от отмъщението на фанзегара – точно така, както съм твърдо убеден, че ножът на злокобния мъж след три дена е намерил непогрешимо друга жертва, а именно

съгледвача, когото генералът беше изпратил за информация до нашия сал. Достигнали при брега, ние се изкачихме при едно плитко място. След адския зной, царящ на сала, банята ми подейства благотворно и аз се чувствах като новороден. Едва бяхме почувствали твърда земя под краката си и ето че изникнаха от нея като изкарани с тропане двама мъже – тхаги, както разпознах по тяхното въоръжение. Те държаха юздите на конете, които ни бяха носили от руините до Ганг. Двамата мъже ни бяха следвали по заповед на фанзегара по отсамния бряг на реката и ни очакваха тук с животните, фанзегарът пристъпи към тях и им даде с тих глас някаква заповед, която не разбрах, и те веднага се отдалечиха надолу по течението. А ние двамата се качихме на конете и след късо време се добрахме до пътеката, по която бях стигнал с Раббадах до руините.

Аз имах множество въпроси на езика, ала фанзегарът се държеше резервирано и мълчаливо, така че не се осмелих да го заговоря. Ето как имах време да се отдам на мислите си, които не бяха, наистина, от розов характер. Бъдещето лежеше мъгляво и неопределено пред мен. При това мислех по-малко за себе си, колкото за Раббадах, която съдбата бе довела на пътя ми. Аз я обичах сега с всички фибри на сърцето и тя – чувствах го в душата си – също ме обичаше. Какво щеше да стане с нея? И как можех, ако решеше да стане моя жена, да ѝ предложи живота, на който беше свикнала, аз, беглецът без средства и родина? Е, да, ако англичаните не бяха дошли толкова скоро!... Само в продължение на три месеца да бях заемал службата си министър на войната и щях, подкрепян от такива мъже като фанзегарите, така да посрещна англичаните, тези бакали, че да забравят някога пак да дойдат. Сега обаче вече не можеше да се мисли за спасение.

Като стигнахме при руините, ние слязохме от конете. Майсторът взе моя за юздите и се отдалечи към вътрешния двор, а аз се качих при Раббадах да я осведомя за случилото се. Тя ме изслуша тъжно, но стойчески. Едва бях свършил с разказа си, вратата се отвори и влезе фанзегарът. Раббадах незабавно се надигна от своите възглавници и му подаде ръка.

– Благодаря ти за погребението, което си устроил на моя брат и за верността, която доказва. Не бих желала някога да съм твоя неприятелка, защото ти повеляваш над живота и смъртта, без да си длъжен да даваш отчет пред народ или някой обществен глас...

Фанзегарът дълго я гледа замислено, после отговори:

– Фанзегарът е могъщ като княз, но той желае да ти земе властта си, додето се спасиш от англичаните и се намериш на сигурност.

– Защо мислиш, че трябва да напусна Аугх и да бягам от англичаните?

– Защото Аугх ще им принадлежи. Те ще завоюват също Симоре и Камоох. Аугх е завинаги загубен за теб.

– А аз?

– Те ще се стремят да те получат в ръцете си.

– Това, докато съм жив, никога няма да им се удаде! – подметнах аз.

Тхагът леко се усмихна.

– Как се каниш да им попречиш?

– Ще избягам с нея.

– Накъде?

– Към някое владение на холандците.

– Това е добре, защото холандците са врагове на англичаните. Но ти имаш да изминеш много дълъг път, водещ все из провинции, в които са се установили британците. Ти скоро би им паднал заедно с бегумата в ръцете.

– Посъветвай ни тогава! – помоли Раббадах.

– Вие ще избягате още днес. Гората, в която се намираме, лежи толкова близо до Аугх, че англичаните скоро ще бъдат тук. Мнозина от тях ще паднат, защото фанзегарът ще вилнее из техните редици, преди да им предаде руините на храмовете. Но когато започне битката, вие вече трябва да сте се махнали оттук. Моите съюзници кръстосват цялата страна. Ще ми коства само един знак, за да стои на ваше разположение на Ганг един кораб, който сигурно ще ви закара до Калкута. Моряците са верни хора, на които можете да разчитате и ще ви отведат при един мъж. Той ще гарантира, че ще напуснете надеждно страната с някой кораб, дето ще ви закара при холандците. Да го дам ли този знак?

– Стори го! Но кажи ми по-напред кога ще бъде готов корабът!

– Днес през нощта.

– Това е твърде рано. Аз трябва преди туй да отида до Аугх.

– Какво искаш да правиш там?

– Там се намира нещо, което предпочитам да затрия, отколкото да оставя.

– Онова, което искаш да вземеш със себе си, лежи добре съхранено под твоя къшк.

Бегумата го погледна учудено, почти сачисано.

– Какво знаеш за моя къшк?

– Че под него са скрити съкровищата на махараджата на Аугх.

– Кой ти разправи тази приказка?

– Това не е приказва, а истина, фанзегарът знае много неща, които друг не е и сънувал.

– Е, добре, искам да призная, че имаш право. Но достъпът до съкровището не ти е познат. Ти няма да го намериш и следователно се налага да присъствам, ако съкровището трябва да бъде вдигнато.

Майсторът отново се усмихна.

– Трябва ли още веднъж да ти кажа, че фанзегарът знае всичко? Вярваш ли, че за мен е останала скрита плочата, която е необходимо само да натиснеш, за да се завърти къшкът около своята ос и разкрие входа към съкровището? Аз често съм бивал в сводестото помещение, където златото пламти като огън и диамантите искрят като звезди.

– Как? Ти си се осмелил да подслушаш нашата тайна и да проникнеш в скривалището? Ако Мадруп Сингх знаеше това, щеше да си изгубен!

– Той нямаше да ми стори нищо – отговори фанзегарът гордо. – А сега кажи, как възнамерявате вие двамата да вдигнете съкровището, за да го скриете от инглите?

– Бихме потърсили верни хора, които да ни помогнат.

– Това би било опасно, защото златото е по-могъщо от верността. Но не ги ли намерихте вече тези верни хора? Повери ми твоите богатства и аз ти обещавам, че и най-дребното нещо няма да ти се изгуби!

– Отреди тогава какво да сторим и ние във всяко отношение ще се вслушаме в твоя съвет.

– Подгответе се за заминаването! Моите ездачи ще ви придружат и съумеят да закрилят срещу всяка опасност.

– Накъде ще тръгнем?

– Тук Ганг прави един завой към местността Ралаак. Вие ще скосите този завой и при границата на страната ще чакате мен и сала, на който ще ви докарам съкровището на махараджа Мадруп Сингх.

– Да бъде, както казваш. Но какво сега, ако англичаните не съумеят да задържат Аугх?

– Те вече няма да го изгубят. Но ако това все пак се случи, ти ще бъдеш нашата княгиня, която ние ще повикаме обратно и на която ще се подчиняваме.

– Ти после няма да знаеш къде сме. Как ще те осведомим за това?

– Оставете тая работа на мъжа от Калкута, който ще има грижата да ви предостави морски кораб! Аз ще го науча от него и после ще мога да

ви пращам всяка новина. Сега ви казах всичко необходимо. Трябва да вървя, за да направя приготовленията за през нощта! Вие също се пригответе за потегляне!...

Когато следобедната жегата намалела, потеглихме, придружавани от десет тхаги на коне. По време на ездата узнах, че петима от тях ще пътуват с нас до Калкута, за да бдят над нашата сигурност. Ездата през хладната вечер не бе всъщност никакво напрежение, особено до страната на моята обична Раббадах, но въпреки това се чувствах доста уморен, когато достигнахме най-сетне по късен вечерен час целта и Ганг се ширира пред нас; вълненията и напрегнатите преживелици от последните дни си казаха своето.

В една малка бухта на Ганг лежеше на котва тесен едномачтов кораб с три платна. Носеше името „Бадая“³⁷. По страната на корабния нос, което в действителност забелязах едва на утрото, беше изрисувана на обшивката танцуваща женска фигура с развян воал. Капитанът на малкия ветроход ни очакваше и като поздрави Раббадах и мен извънредно учтиво, ни поведе към ахтердека³⁸, където за нас бяха приготвени две малки, но чудесни каюти. Тъй като фанзегарът със съкровището на махараджата следваше да се очаква едва на утрото, ние веднага си легнахме да почиваме и аз скоро заспах дълбоко без съновидения.

Събудих се от едно докосване по рамото. Пред мен стоеше капитанът с глинена лампа в ръка. Трябва да бе около два часът сутринта по европейско време.

– Сахиб, ела бързо, защото повелителят всеки миг ще бъде тук.

Тъй като по ориенталски обичай бях спал с дрехите, веднага бях готов да го последвам. Когато стъпих на ахтердека и хвърлих един зорък поглед нагоре по течението, видях при звездната светлина на известно разстояние един сал да се носи бавно към кораба. Той беше от същата направа като онзи, на който вчера станах свидетел на ужасното събитие и газеше доста дълбоко във водата – последица от носения товар. На борда съгледах само двама мъже. Затова пък от двете страни на сала и зад него забелязах голям брой тъмни точки да съпровождат плавателното средство. Това бяха, както предположих и както и скоро се установи, плаващи гърнета, с които крайбрежните жители на Инд, Ганг и други индийски реки си служат, за да изминават с тяхна помощ без усилие

37. бадая – индийски израз за баядерка (Б. а.)

38. ахтердек – задна палуба (Б. пр.)

големи разстояния по вода.

Такова едно плаващо гърне е изключително практична вещ. В краищата на един здрав, но лек бамбуков прът е закрепен по един празен глинен съд. Плувецът обляга тяло на напречния прът и бива удобно държан над водата от глинени съсъди.

Салът и придружаващите го плаващи гърнета идваше все по-близо. Той пристана при ветрохода откъм страната на водата. Първият, който се метна на борда, беше фанзегарът. Като ме съгледа, той се упъти към мен и попита:

– Къде е бегумата?

– Спи. Да я събудя ли?

– Остави я да спи! Онова, което има още да се свърши, може да стане и без нейно съдействие. Ние имаме съкровището на махараджата.

– Наистина ли? Как стана?

– Не беше трудно. Паркът на мъртвия владетел беше напълно безлюден и работата ни беше лесна. За един час всичко беше сторено.

– Слава Богу! Сега какво трябва да се прави по-нататък?

– Ние веднага ще пренесем на борда съкровището, което е стегнато в здрави и лесно преносими кожени пакети. После корабът незабавно ще поеме плаването си.

– Накъде?

– Към Калкута. Там имам един приятел, който ще ви окаже всевъзможно съдействие, за да можете веднага да излезете в морето към Батавия.

– Как ще се легитимирам при този твой приятел?

Фанзегарът измъкна от одеждата си една кожена кесийка и я отвори. Тя съдържаше дребен, изработен от сребро нож, който имаше формата на фанзегарски нож.

– Когато пристигнеш в Калкута, предай този нож, който е тайният знак на тхагите, на капитана на този кораб. Той е посветен във всичко и ти можеш да му се доверяваш като на самия себе си. Той ще се погрижи за всичко необходимо. Но дръж пред всеки друг ножа в тайна!

– Ще постъпя точно според указанията ти.

– А сега нека не губим време! До един час съкровището на махараджата трябва да бъде на борда. Когато слънцето започне своя ход, трябва да види „Бадая“ в пълно плаване.

Само да бе подозирал фанзегарът, че при своето нощно дело в парка на покойния Мадрар Сингх е бил подслушан и че двама дръзки и на всичко решени мъже са на път да ни оспорят съкровището, то навярно

нямаше да говори с такава крепка вяра. И съдбата на Раббадах и моята щяха може би да приемат един по-щастлив развой...

Моят океански ветроход в груб строеж е готов. Аз наистина съм горд от своето произведение. Никога досега, изключвайки първите години, когато Раббадах стоеше до мен, дните и часовете не са ми минавали така като в полет. И аз за сетен път стигам до познание, каква могъща благословия почива в работата, в целенасочената работа. Чувствам се като подмладен, като новороден, мускулите на ръцете ми се стегнаха и кръвта циркулира почти осезаемо в жилите ми.

И като че ме е споходил друг манталитет. Аз вече недоумявам по-раншния си живот. Как съм могъл толкова много, много години да оставам да отминат в безделна печал, без дори един-едничък опит да направя да стана господар на своята съдба? Едва сега, когато усещам отново в себе си старата дееспособност, съзнавам колко много възможности да избягам от моя затвор са пристъпвали с приканващ жест към мен. А аз съм се отклонявал от тях страховито и със стиснати очи. Дали сега не е вече твърде късно? Дали съдбата, чийто зов не съм разбирал, не се е уморила вече от мен и този път иска да ме накара да падна? Нека е тъй! Аз чувствам в себе си сили да изляза на двубой с моята орис. И не съумее ли да я победа, то все пак мога и искам едно: борейки се очи в очи с неотменимото, да си отида със спокойна съвест като мъж.

Земетресението не се повтори. Ни най-малкият признак не наемква, че силите на дълбините планират гибел. Аз се срамувам от раншния си страх и се оприличавам на дете, което се е оставило да го подплаши един предупредителен изстрел. Наистина ли съм се вдетинил? Сегиз-тогиз съм почти склонен да си го помисля – толкова ведро и безгрижно гледам на бъдещето. Овладеяла ме е една крепка увереност, която, като си помисля за мъчнотиите, дето се тюрмят над моето намерение, трябва каже-речи като лекомислие да окачества.

За четиринадесет дена се надявам да съм стигнал толкова далеч, че да мога да спусна моето корабче от стапела и в рамките на един месец да разкъсам, ако пожелае Бог, оковите на моя затвор и като птица да се зарея към далнините – към свободата или провалата...

Пътуването по Свещената река протичаше като в сън. Аз си се представях като принца от приказката, който трябва да пробуди Спящата красавица за живот... за живот и любов. Още не бях казал нито дума

на Раббадах за чувствата, които се бяха събудили за нея в моето сърце. Това не беше и необходимо, защото ние се разбирахме без слова. Сърцата ни сякаш летяха едно към друго, носени от невидими вълни.

Като цяло плаването протичаше без събития. И все пак още в първата вечер се случиха две неща, които се оказаха решаващи за цялото ни бъдеще: Раббадах ми изповяда любовта си към мен и... но нека не изпреварвам разказа.

Ние пътувахме само през деня. Вечер потърсвахме някое закътано място по брега, където оставахме до утрото. Така и първата вечер. „Бадая“ беше направила добро плаване и при настъпването на мрака легна на котва в една малка бухта. След като се бяха погрижили за работата по палубата, моряците и нашата състояща се от тхаги охранителна група отидоха на брега и се установиха на лагер край един набързо стъкнат огън, на който си приготвиха своята проста вечеря. Раббадах скоро се оттегли в кабината си. Понеже не усещах още сън, аз също напуснах плавателния съд и се присъединих към седящите на брега, които с готовност и почителност ми предоставиха място край огъня. Те бяха съвсем обикновени, неуки хорица, никой от които не бе посещавал някакво училище, но притежаваха истинско богатство от саги и не мина много, и разказването беше в пълен ход.

Аз се предоставих охотно на магията на техните приказки, разказващи ми за един непознат свят, и часовете летяха един подир друг. Трябва да бе приблизително десет часът вечерта, когато към огъня ни приближиха двама мъже. Според облеклото те принадлежаха към най-бедната социална класа, ала лицата им носеха наглед сериозен, достопочтен отпечатък. Създаваха впечатление за поклонници, завръщащи се от далечни краища в родината.

Един от седящите край огъня моряци се надигна при приближаването им и попита:

– Вие сигурно идвате от много далеч. Как се потите?

Този поздрав е общоприет сред индийците, тъй като в тази гореща страна потенето е признак на здраве, докато липсата на пот означава приближаваща болест.

– Благодарим, братя! – отговори по-възрастният от тях. – Ние се потим добре и трябва за това да славословим бога, понеже имаме дълго пътуване зад себе си.

– Откъде идвате?

– От Свещените планини там горе, където слънцето никога не може да стопи леда.

– Какво сте правили там?

– Бяхме до прочутия извор на Ахабар, от който пие Свещения бик на планините. Който вкуси неговата вода, нему се прощават всички грехове и той носи прошка дори за тези, които поделят с него своята постеля и ориза си. Вие как се потите?

– Ние се потим много, защото имаме да водим този кораб.

– Накъде възнамерявате да отидете?

– Надолу към Калкута. А вие, мои благочестиви братя?

– Също към Калкута.

– Толкова далеч?

– Не е далеч. Царството на ласкарите³⁹ е по-обширно отколкото от Калкута до Ахабар и оттам пак обратно до Града на реката.

– Как, вие сте ласкари? Тогава бъдете добре дошли! Седнете и яжте и пийте с нас! После ще ни разкажете за вашето благочестиво пътуване!

Те не оставиха това да им се каже два пъти. Седнаха и получиха своя ориз. Сетне всеки си приготви според индийския обичай яденето отделно от другия и започна да се храни, като седеше така, че никой, съобразно индийския адет, да не може да го наблюдава.

Докато двамата се хранеха, един от моряците посегна към стеблото на един пиперен храст, на който висеше неговата рафлах⁴⁰. Той настрои струните и запя някаква песен, акомпанирайки ѝ с монотонна апликатура.

– Сега ни разкажете какво сте чули и видели! – рече капитанът, след като артистът свърши.

– Нека първо този мъж изпее още една песен! – помоли говорещият от името на двамата. – Аз обичам рафлах и песента, а от дълго време не съм слушал нищо.

– Тогава ти навярно самият подрънкваш струните?

– Да, сахиб.

– В такъв случай трябва да ни изпееш някоя песен! Вземи рафлах и ако песента ти ми хареса, ще ви взема безплатно до Калкута.

– Твоето сърце е изпълнено с милостивост, сахиб! – отговори мъжът зарадван. – Аз ще се постарая да се харесам на теб и хората ти.

Той взе рафлах, акордира в друг строй струните и поде:

„Носи се фанна безотечествено по вълната там разлюляна, когат' върху езерото гигантски голямо на талха сянката поляга.“ Всички

39. ласкар – индийски моряк (Б. а.)

40. рафлах – музикален инструмент от рода на лютнята (Б. а.)

присъстващи се превърнаха на слух и аз също се отдадох на омаята на звуците. Това бяха различни тонове от онези, които иначе бях свикнал да слушам. Певецът забеляза впечатлението и продължи:

„Мрежите той свои поставя в сребрилата лунна пътека, песен в нощта тиха подпява и в блянове се унася полека. И ето се вълните заплискват, тъй призрачно бели и красиви; ладията му своя бяг следва и веч' се из погледа губи.“ В този момент над борда на плавателния съд се появи един приказно красив женски лик, Раббадах се беше събудила и излязла от кабината, за да послуша сантименталните вопли на тази песен. Аз едва можах да откъсна очи от нейните неземни черти, докато сега певецът довърши песента:

„А фанната се носи безотечествено по вълната там разлюляна, когато върху езерото гигантски голямо на талха сянката поляга.“ Мъжете заудряха в знак на аплодисменти длани по коленете. На мен песента оказва неизразимо въздействие, предизвикано от настроението на нощта и близостта на любимата. Ето защо се надигнах от огъня и приближих до певеца.

– Кой си ти? – попитах го.

– Аз съм ласкар на име Лидрах, сахиб. А този мой придружител е брат ми Калди.

– Ти пееш и свириш, както никога не съм чувал от някой индиец.

– Научих се от един мъж, дето беше дошъл от страната на франките.

– Помислих си го. Знаеш ли и други такива песни?

– Да, сахиб!

– Сахибата там горе с удоволствие би чула още една.

– Ако тя заповяда, на драго сърце ще се подчиня.

Той взе отново лютнята в ръка и започна с няколко встъпителни акорда по струните. Видя тъмните очи на Раббадах отправени към него и запя с тъжен глас:

„Цъфти лотосовият цвят така самотен в езерото; с тих копнеж надига сглед той търсецо към небето.

Почиват бреговете сенки, ах, от дълго веч' тъй студени.

околно по водите дълбоки, коит' обливат го тъй хладни.

Сега би желал в наскорен час лъча на слънцето да зърне, който в бяг към тъмния лес сенките мрачни да обърне.

И умислен по водите плавам аз с ладията моя; любовта обсебила ме е с изгарящата жава своя.

Аз със своята тежка печал съм така изолиран и сам, а как до страната ѝ бих желал от щастие огрян да съм там.

А пък от погледите нейни, дето все не ме разбират, към мен няма никога сияйни на любовта лъчите да проблеснат.“

Песента свърши и получи същите аплодисменти като предишната.

– Аз съм доволен от теб – рече водителят на кораба. – Вие двамата ще тръгнете с нас за Калкута. Вие сте ласкари и значи разбирате от корабоплаване?

– Да, сахиб.

– Вашето благочестиво пилигримство позволява ли ви да работите на някой кораб?

– Да, стига да спазваме броя на молитвите, за които сме дали тържествен обет.

– Вие ще ги спазвате и при все това ще получите едно добро възнаграждение, ако до Калкута ми помагате от време на време в нагласянето на платната.

– С охота ще ти помагаме, сахиб. Ти само ни осведомявай за заповедите си!

Аз се качих обратно на палубата и бях единственият, който се намираше там с Раббадах. Тя беше седнала при щевена и ме очакваше.

– Този мъж исконен жител ли е?

– Да.

– Но той пееше така непознато и красиво, както съм си представяла по описание на моя брат песните на франките.

– Той действително ги е научил от някакъв франк.

– Удивително как вие франките умеете всичко по-добре от нас!

– За това има две важни причини.

– Кажете ми какви причини имаш предвид!

– При нас няма касти; всеки може да стане какъвто иска и да развие и употреби заложбите, с които Бог го е дарил.

– Значи при вас един парий би могъл да стане жрец, брамин?

– Да, защото Бог е създал двамата по свое подобие. Не произходът дава стойността на човека, а той стои точно толкова високо или ниско, колкото мислите, които го занимават, чувствата, които изпитва, и делата, които извършва.

– Това звучи така красиво и правилно, но аз не мога да го разбера. Може би ще дойде време, когато ще знам какво искаш да кажеш. А втората причина?

– При нас жената има същите права като мъжа. Момичето бива така свободородено, както момчето; то учи всичко, което иска да учи; може само да си избере своя съпруг и не е негова робиня. Участва в неговите радости и страдания и има над децата същата власт като него. Бог е могъщество и любов, а човечеството е негово подобие. И понеже човечеството се състои от мъже и жени, то мъжът трябва да е подобие на Божието могъщество, а жената – подобие на Божията любов. А където по земята могъществото и любовта тясно си съдействат, там човекът все повече наподобява своя Творец, там се спускат небесната мъдрост и праведност и народите все повече се доближават до величието и велелепие то на Този, който им е дал живот и съществуване.

– Това също не го разбирам – рече тя, – но желая да можех да го схвана. – После повтори замислено: – Жената да е подобие на Божията любов...

Погледът на нейните прекрасни очи беше отпратен към звездите. Ликът ѝ беше като на ангел, спуснал се от далечни висини. Аз не можех да отклоня взор от нея и се осмелих, увлечен от обаянието, което упражняваше, да сложа ръка върху нейната.

– Познаваш ли любовта? – попитах с тих глас.

– Не зная.

– Значи никога не си обичала?

– Може би все пак. Или не е любов онова, което човек изпитва към майката и брата?

– Да. Но има и една друга любов, която е безкрайно по-богата и ошастливяваща и превръща тази клета земя в обиталище на блаженството.

– Коя имаш предвид?

– Любовта в сърцето на мъжа и жената. Ти опознала ли си я?

– Не. Аз мъж не съм познавала, не съм искала и не съм обичала.

– И сега също още не познаваш и обичаш някой мъж?

– Бива ли според вашите обичаи една жена да каже това?

– Да.

– На кого може да го каже?

– На този, когото обича.

– Ама тогава нали той ще знае, че тя го обича.

– Че защо да не бива да го знае?

– Ами ако той пък не я обича?

– О-о, любовта е всемогъща и никое сърце не може да ѝ противостои. Който обича с дълбините на своето сърце, той ще намери ответна

любов.

– Дано да е вярно това! – прошепна тя унесено.

Аз притеглих ръката ѝ до сърцето си и обвих ръце около възхителното същество. Плътно и задушевно лежеше тя на моите разтуптени от безкрайното блаженство гърди.

– Душа моя, ангел мой, богиньо моя, искаш ли да станеш моя жена, искаш ли да пребиваваш при мен, сега и завинаги?

– Сега и завинаги! – прошушна тя, отвърщайки на целувката, която притиснах към нейните устни.

– Тогава ти се заклевам, че всеки миг от моя живот, всяко дихание на моите гърди и всеки удар на моето сърце ще принадлежи единствено на теб, Раббадах!

Ние седяхме, плътно обгърнати, един до друг: звездите искряха като диаманти, Южният кръст блестеше към нас; ала звездите, които бяха изгрели в моето сърце, сияеха много по-ярко от брилянтите на тропическото небе.

Долу при огъня междуременно разговорът бе стигнал своя край и хората се приготвиха да се отправят към почивка. Мъжете проснаха завивките си в близост до огъня, а двамина от тях се изкачиха по възената стълба от сукани палмови влакна на плавателния съд, за да поемат нощната вахта. С това на нашия мир за днес бе сложен край и ние се надигнахме, за да се отправим на свой ред към почивката. При вратата към кабината на Раббадах аз си взех с дълга, нежна целувка сбогом с любимата.

Тази нощ сънят дълго бягаше от мен. Сърцето ми беше изпълнено с блаженство, мислите ми странстваха из бъдещето, а възбуденото въображение ми рисуваше най-магични картини. Глупакът аз! Аз си нямах и понятие, че край нас дебне предателството и че достопочтените лица на двамата новопристигнали бяха само маска, зад която се таяха най-тъмни намерения...

Няколко седмици по-късно „Бадая“ пристигна в Калкута. Двамата ласкари се бяха изявили като много полезни хора и с разни дребни услуги бяха съумели да спечелят обичта на моряците. Беше вечер, когато нашият съд хвърли котва. Капитанът даде заповед никой да не напуска кораба, но той самият се качи на малката лодка и собственооръчно загреба към брега, след като бе получил от мен тайния знак на тхагите. Аз останах, любопитен да узная дали влиянието на фанзегара достигаше до средището на една отдавна намираща се в притежание на Англия провинция.

Трябва да бе минал приблизително час, когато вратата на кабината ми се отвори и влезе капитанът, следван от един мъж, когото по своеобразното облекло веднага разпознах като един от онези парси⁴¹, които са известни в Индия със своето богатство и строга правдолюбивост. Крепко сложената фигура носеше висока барета и една дълга, разделена по средата брада се стелеше на вълни до гърдите.

Едва непознатият бе влязъл, то капитанът заключи зад него вратата. Парсът ме изгледа с дълъг изучаващ поглед и вдигна после ръка за поздрав.

– Мир и благополучие за теб! Ти ли си този, дето е повикал Самдхаджа?

– Аз съм. Седни!

Аз показах на госта място до себе си на дивана, подадох му едно персийско хука и му предложих огън.

– Позволи да те обслужа! Тук ние не се нуждаем от чибукчи⁴².

Парсът запали и се облегна удобно на възглавницата, очаквайки обяснение за какво е повикан на борда.

– Получи ли знака? – поинтересувах се аз.

– Да.

– Беше ми казано, че ще го уважиш.

– За мен той има валидността на заповед. Кой го предаде на капитана, ти или някой друг?

– Аз.

– Тогава говори какво искаш от мен.

– Един кораб.

– Закъде?

– За Батавия!

– Един още на заранта заминава за там. Ти би искал да получиш най-доброто място.

– Аз трябва да имам единствено него.

– Това би означавало да изгоня пътниците, които вече се намират на борда.

– Дай ми тогава друг кораб!

– Ти говориш, сякаш притежаваш милиони! Кой си всъщност?

– Казвам се Хуго фон Голвиц и бях доброволец, лейтенант на английска служба...

41. парси – персийски поклонник на огъня (Б. нем. изд.)

42. чибукчи – слуга, който пали тютюна (Б. а.)

– Значи не си англичанин?

– Не. И тръгнах с генерал лорд Хартли за Аугх...

– За да откраднете с предателство на махараджата неговата страна – рече парсът с гневно проблеснали очи, като челото му се покри с дълбоки бръчки.

– Аз не можех да бъда предател, защото бях приятел на махараджата.

– Ти?

– Да. Запознах се с него тук, когато пребиваваше инкогнито.

– А-а, тогава ти си онзи лейтенант, за когото той ми разказва! Ти си добре дошъл при мен, защото е невъзможно да си станал негов противник.

Аз разказах сега всичките си преживелици от последно време. В края парсът рече:

– Какво стана с бегумата? И тя ли беше убита?

Аз се надигнах и отворих вратата към съседната каюта.

– Тя е тук.

Раббадах застана на вратата. Единствената ѝ гиздило беше нейната красота, но тя бе толкова омагьосваща, че парсът, който също се бе надигнал, се наведе объркано да целуне ръба на дрехата ѝ.

– Княгиньо – извика той, – повелявай над мен и моя живот! Той ти принадлежи!

– Твоето име е Самдхаджа. Ти си стареят на парсите в Калкута?.

– Такъв съм.

– Мадрур Сингх те обичаше, ти беше негов приятел. Искаш ли да бъдеш и мой?

– Искам да бъда твой приятел и твой роб.

– Една бежанка има нужда от приятели, роби тя не може да си купи. Този мъж ще стане мой съпруг. Искаш ли да ни отведеш тайно до Батавия?

– Ще го сторя. Още в ранни зори ще замине един кораб и пътуването няма да ви струва нито рупия. Кажете ми дали се нуждаеш от пари. Аз ще ти дам.

– Не са ми необходими, защото имам при себе си цялото съкровище на Аугх. Но седни и ни позволи да ти разкажем онова, което имаме нещастieto да изпитаме!

– Прощавай, княгиньо, че сега ще се отдалеча. В Калкута вие нито за миг не сте в безопасност и поради това аз трябва час по-скоро да приготвя един мой съд и да отстраня всички пречки при пристанищните

власти, които биха могли да забавят отплаването в открито море. Ти ще имаш моя най-добър кораб и моя най-добър капитан. Само си мисля, че при тази спешност, ще ми липсват добри моряци. Дори да издира всичките си хора, пак ще липсват двамина.

– Ние имаме двама при нас на борда – вметна бегумата.

– Що за хора?

– Ласкари.

– Те обикновено са храбри и кадърни моряци. Кога дойдоха на „Бадая“?

– При гнацита на Аугх.

– Дръжте ги в готовност, когато намина да ви взема! А сега, княгиньо, трябва да побързам. Ще можем да си разказваме, когато се намерим на борда на тримачтовия...

Беше приблизително една седмица по-късно. Бързият ветроход „Бахадур“⁴³ беше минал край Андаманите и Никобарите, насочвайки се откъм западната страна на Суматра на юг, за да поеме после с пасата към Ява. На борда всичко беше добре, както можеше да се види по жизнерадостното лице на капитана, разхождащ се с мен напред-назад по ахтердека. Той беше немец като мен и поради това никак не бе за чудене, че по време на пътуването ние обичахме да си общуваме. Капитанът тъкмо ми рече:

– Нашето пътуване протича добре и до Батавия видимо ще претърпи само едно късо прекъсване.

– Какво?

– Аз винаги съм имал рядкото щастие да бъда доволен от хората си, ала в последното плаване на борда ми се домъкна един тип, дето все ми създаваше главоболия. За да не подстрекава и другите, ми хрумна на мисълта да го сваля. Снабдих го с достатъчно провизии и го закарах на един малък остров, който му доставяше плодове и вода в повече от нуждите на десет мъже.

– Значи една малка робинзониада?

– Малка и къса, защото той трябваше да остане там само додето мина да си го прибера.

– Което сега ще сторим?

– Да. Островчето лежи, наистина, малко извън нашия курс, но тъкмо затова бе подходящо за моята цел. Аз знаех, че е известно само на мен и следователно никой друг кораб не би скъсил отшелничеството на

43. бахадур – герой (Б. а.)

моя „каещ се грешник“.

– Кога ще пристанем там?

Капитанът проучи ветрилата.

– При сегашния вятър може да се предположи, че ще достигнем временната тюрма още днес преди нощта. Ако ли не, ще кръстосвам пред него до утрото.

– Островът голям ли е?

Капитанът се ухили.

– Голям? Да-а, мисля, че ще дойде малко по-голям от дланта ми.

– Има ли дървета на него?

– Да, видях достатъчно, преди всичко в голямо количество кокосови палми.

– Също и вода в наличност?

– Също. Но, хер, защо се осведомявате толкова ревностно за острова? Може би искате да си поиграете на Робинзон на него?

– Точно това не – засмях се аз. – Но неволно се поставих в положението на един Робинзон и ми се прииска да знам дали нещата на този остров са поносими.

Де да подозирах, че само след късо време ще ми бъде отредено да водя битието на един истински Робинзон, навярно нямаше да ми е до смях.

Оттук насетне събитията се развиха трескаво бързо и сложиха внезапен край на моите блянове за бъдещето. Двамата ласкари и в открито море се бяха проявили като кадърни мъже, но от няколко дни започнаха хич да не ми харесват. По-възрастният от тях, Лидрах, оглеждаше моята Раббадах, когато тя се разхождаше по палубата, с много особени погледи, които ми навяваха размисли. Тя идваше винаги забулена, наистина, ала той във вечерта на своето пристигне все пак беше видял лика ѝ, макар и само за кратко време. Действително не беше за учудване, дето нейната красота бе оказала голямо въздействие и на този прост мъж, но не това ми правеше лошо впечатление и възбуждаше подозрението ми. В неговите погледи се четеше не голо възхищение, а ламтеж, пламенен ламтеж. И странно! Станал веднъж внимателен, аз направих още една констатация. Когато се мислеше за ненаблюдаван, виждах внезапно сегиз-тогиз погледа на Лидрах отправен към мен с такъв израз на враждебност, да, направо с жажда за убийство, че се плаших. Обикновено двамата ми услужаха с почителност, дори с раболепие. Ето защо това наблюдение толкова повече ме постави в недоумение и ме направи толкова по-подозрителен. Аз реших да държа зорко двамата под око.

В следобедна вятърът полека-лека замря и дори когато по свечеряване малко се възстанови, беше толкова слаб, че движението ни една се усещаше. Въпреки това забелязах преди настъпване на мрака един малък остров да се надига от морската шир. Отидох при капитана.

– Ще спуснете ли лодка да приберете мъжа? – попитах го, докато наблюдаваше острова през далекогледа.

– Не. В тези ширини тъмнилката се спуска толкова бързо, че лодката не би стигнала преди нея до острова и лесно би могла да ни изгуби. И дори и да достигне сушата, може би ще се наложи тепърва да се търси мъжа, а и не можем да знаем какъв дрейф ще имаме и какви непредвидени събития биха могли да настъпят.

– Какво ще правите?

– Ще наредя така да държат руля, че при този слаб ветрец да се носим през нощта към острова и на известно разстояние от него. На сутринта лесно ще намерим мъжа и бързо ще го приберем. Забелязвате ли колко бързо се стъмва? Вечерята е готова. Нека отидем в каютата!

След вечеря вахтата бе оповестена⁴⁴ и ние се оттеглихме в спалните кабинни. Повече от привичка отколкото от предпазливост щракнах след себе си бравата на вратата. Още не възнамерявах да спя и седнах на стола до леглото. Но не запалих свещ, защото в тъмнината можех по-добре да се отдам на мислите си. Това и обстоятелството, че се държах съвсем тихо, ми спаси живота. Негодяите са ме мислили за потънал в дълбок сън, иначе, аз навярно щях да бъда първият, който щеше да падне тази нощ жертва на смъртоносната стомана.

За кого мислех? Това вероятно не е нужно специално да казвам. Само още няколко дни и „Бахадур“ щеше да доплува в Батавия, а аз да пристъпя към олтара с Раббадах под закрилата на холандския флаг. Само още няколко дни! А после? Е, изобщо не ми хрумваше да остана в Ява и да чакам как ще се развие политическата ситуация в Аугх. Това можех също така добре да сторя и в моята родина. С първия холандски или немски ветроход, това бе твърдото ми намерение, щяхме да отплаваме за Зюдерланд. Дали обаче Раббадах щеше да тръгне с мен? По този пункт аз, наистина, още не бях говорил с нея, ала бях твърдо убеден, че ще каже „да“. След като все пак веднъж бе осъдена на изгнание, можеше да ѝ е все едно дали страната на нейната прокуда ще се казва Ява или Зюдерланд. И ако за нея въпреки това представляваше трудност да се изсели толкова далеч от страната на своите деди, е, любовта

44. корабно време (Б. нем. изд.)

преодолява всичко. И моят сърдечен стремеж щеше да бъде да я накарам да забрави изживените страдания и в лоното на моята фамилия една втора родина дай...

Аз се сепнах в моите щастливи мисли за бъдещето, защото ми се стори, като че долових откъм отсрещната страна, където се намиреше каютата на капитана, приглушен вик за помощ. Затаих дъх и се заслушах. Ето... сега отново! Този път мислех, съвсем ясно да съм разбрал гласа на капитана и думата „убийци“. Без дълго да се замислям, скочих грабнах от стената сабята и постоянно заредения револвер и се стрелнах към палубата.

Моята каюта се намиреше срещу тази на капитана и за да я достигна, трябваше да прекося цялата корабна ширина. Вече вдигах крак, когато вратата на капитанската каюта се отвори и двамата ласкари – веднага ги разпознах на ярката лунна светлина – се появиха на прага. Те също ме съгледаха и спряха при вида ми.

Какво имаха да търсят двамата при капитана? Сега, в този късен вечерен час? Това ми се стори подозрително. Ако двамата крояха нещо лошо, то не биваше да ги допускам да приближат съвсем до мен. Та измъкнах значи револвера и го запънах.

– Какво става при капитана? – викнах през палубата. Лидрах бавно се запромъквя към мен и отговори с обичайния си смирен тон:

– Капитанът трябва да е сънувал, сахиб, защото...

– Стой! – пресякох го. – Спри, иначе стрелям!

Лидрах видя проблясващата цев на револвера насочена към себе си и машинално спря.

– Кормчия! – извиках аз високо.

Не прозвуча никакъв отговор. Работата започваше да ми се вижда вее по-загадъчна. Огледах се. Недалеч от мен забелязах да лежи неподвижното тяло на някакъв човек.

– Всички моряци на палубата! – провикнах се сега с цялата сила на гласа си.

Това също бе напразно, то предизвика само едно-единствено движение. Лидрах вдигна ръка. Камата му просвистя насам и ме уличи в лявата ръка. Но тогава вече отекна и моят изстрел и мъжът се срина на палубата, уцелен от куршума в главата. В следващия миг стоях пред Калди; сабята ми проблесна и острието се вряза толкова дълбоко в рамото на ласкара, че той се строполи.

Тогава чух зад себе си шум. Обърнах се рязко. Пред мен стоеше

Раббадах с дълга нощна роба.

– Какво става тук? – попита с уплашен глас.

– Не се страхувай, Раббадах! Трябва да се е случило някакво нещастие.

– Какво?

– Убих тези двама мъже тук, защото те поискаха да ми отнемат живота. Но, Раббадах, това не е гледка за теб. Върни се в твоята кабина! На палубата е зловещо. Или всички са избити, или на борда има метеж и хората само дебнат да се оголя.

– Да те напусна? Никога! Оставам при теб!

– Тогава почакай за миг!

Върнах се в моята кабина, донесох лампата и я запалих. После осветих най-напред предпазливо в каютата на капитана. Този лежеше мъртъв на пода, Значи не бях се излъгал и правилно бях разбрал вика. Но все още не можех да си разтълкувам хода на събитията. Не можех да си представя, че двамата ласкари сами, без участието на другите, биха успели да извършат едно дело, което все пак нямаше да им донесе никаква полза. Трябваше да се касае за общ бунт. Но в такъв случай се налагаше преди всичко да се погрижа за моята и сигурността на Раббадах. Тя изглежда хранеше същата мисъл, защото ме улови за ръката.

– Каква опасност за теб! Ела бързо в моята кабина, додето настане денят!

Аз меко се освободих от нея и отговорих:

– Не, Раббадах! Може би някой се нуждае от нашата помощ и би бил изгубен без нас.

Раббадах нямаше как да не ми даде право, ала не съумях да я увеся да се прибере в каютата си. Напротив, тя се държеше плътно до страната ми, когато сега обходих предпазливо цялата палуба. Онова което открих, беше ужасно. При шурвала кормчията лежеше с пронизано сърце. Беше вече почти студен. Очевидно е бил първият, паднал жертва на камата на убийците. Продължих да крача към бакборда, ала не намерих наоколо никого освен мъжа, който най-първо ми бе привлякъл вниманието и който вероятно е бил на вахта. После тръгнах с натежало сърце към люка, водещ надолу към помещението на екипажа. Какво щях да намеря там? Когато блъснах вратата и хвърлих един поглед на слабо осветеното от една газена лампа спално помещение, косите ми настръгнаха. Цялото помещение плуваше в кръв. Това беше гледка, която Раббадах не можа да понесе. С един силен крик на ужас тя се изскубна от мен и избяга. Не биваше да я последвам, защото първо трябваше да се

уверя, че вече не мога да окажа никаква помощ.

Изследването не продължи дълго. Убийците твърде добре бяха постигнали целта си – вече никой от осмината мъже не беше жив. Аз съм виждал някоя и друга потресаваща картина, без при това с мигла да съм трепвал, ала гледката на тези умъртвени по толкова зловещ начин мъже ме ужаси. И до днес си спомням с чувство на потрес онази чудовишна картина. Поиска да ме налегне слабост, ала аз силно се взех в ръце, защото положението, в което се намирахме, изискваше силна воля, цялото присъствие на духа. Започнах да размишлявам. Каква цел може да са имали двамата мъже, като са устроили тая ужасна кървава баня? Това беше въпрос, на който само те единствено можеха да отговорят. Ама пък те бяха мъртви и вече не можеха да говорят. Но бях ли действително толкова твърдо убеден, че в тях вече нямаше никакъв живот? Аз трябваше да добия сигурност. Ето защо избързах обратно на палубата и се завтекох към Лидрах. Той беше мъртъв, очите му се бяха вперили стъклено в пустотата. Но докато се занимавах още с него, ми се стори, като че долавам някакво хъхрене откъм страната, където лежеше Калди. Бързо се упътих нататък и коленичих при него.

Ласкарят беше получил ужасен удар; цялото му рамо зееше и колкото и кратко да бе лежал тук, загубата на кръв беше все пак толкова голяма, че никаква помощ вече не бе възможна. Но той, изглежда, бе в съзнание, защото очите му бяха с израз на разпознаване към мен. Ако исках нещо да узная, то не биваше, виждах това, нито миг да губя.

– Нещастнико, какво сторихте?

Раненият повдигна с немощно движение неувредената ръка и промълви откъслечно и с ломотене:

– Съкровището... искам аз... а Лидрах... иска... бегумата.

Ето какво било значи! С това имах обяснението за зловещото деяние. Но как бяха стигнали до познанието за съкровището на махараджата и откъде знаеха, че моята спътница е бегумата? Аз не бях издал на никого, дори и на капитана, коя е моята придружителка и можех да приема, че тхагите, които бяха пътували с нас до Калкута, също са си мълчали. Сянката на смъртта започна вече да поляга по разкривените черти на умиращия и ако исках да науча още нещо по-подробно, трябваше бързо да питам. С накъсани, все по-отслабващи слова той ми призна всичко. Малко бяха думите, които съумя да изрече, ала аз лесно можах да допълня липсващото.

Двамата братя не били ласкари, както се представиха, а

произхождали от Аугх. През нощта станали свидетели как фанзегарът прибрал със своите тхаги съкровището от къшката в парка и в тях съзрял планът да го обсебят. Тайно последвали носачите и когато открили, че пакетите били отнесени на „Бадая“, решението им вече било готово. Избързали по един по-кратък път пред „Бадая“ и на следващата нощ се присъединили към компанията ни. С надеждата да им се позволи да пътуват с кораба се представили за ласкари, които нямат друга родина освен откритото море, и сега се връщат от поклонение. Измамата им се удала толкова по-добре, понеже фактически били пътували веднъж по море и усвоили необходимите познания. Вечерта на пристигането им Лидрах видял незабулената Раббадах и от този миг той се стремял не само към притежание на съкровището, но и също така много към бегумата. За наше щастие по време на пътуването по Ганг не им се предоставила възможност да осъществяват своето намерение и техният стремеж сега бил така да уредят нещата, че да могат да тръгнат с нас по морето. И понеже капитанът на ветрохода се нуждаел от още неколцина свестни моряци, то от само себе си станало, че били поканени да участват в пътуването като матроси. Днес, когато островът влязъл във видимост, те поискали да доведат до изпълнение своя мерзки план. Възнамерявали след избиването на целия екипаж да акостират с кораба при острова, да свалят съкровището и бегумата на острова, да пробият плавателния съд, за да потъне, и да изчакат на острова момента, когато ще бъдат взети от някой случайно минаващ кораб, и да могат поне част от съкровището да отнесат на сигурност. По-късно смятали да се върнат за по-голямата част, след като преди туй са се отървали от бегумата, ако започнела да им става твърде неудобна.

Разказът беше изчерпал ранения. Той загуби за късо време съзнание и дишането му ставаше все по-слабо. Вече го мислех мъртъв, но ето че той се полуизправи още веднъж до седящо положение.

Очите му се отвориха широко и се отправиха с трескав блясък в една определена точка, сякаш виждаше някого, когото аз не можех да забележа. И с последни сили и пресекващ глас заломоти:

– На острова... със съкровището... бегумата... да бъде твоя... съкровището... мое... мое... мое.

Силите го напуснаха... той падна възник в предишното си положение.

Сега, когато знаех всичко, за мен беше важно да използвам промененото положение в наша изгода. Но най-напред трябваше да видя Раббадах. Намерих я в нейната каюта да коленичи на пода със забулена

глава. Гледката на толкова много избити беше дошла свръх силите ѝ. Аз пристъпих към нея и притеглих главата ѝ нагоре към мен.

– Раббадах!

И тогава тя сякаш се пробуди от някаква дълбока летаргия. Конвулсивно се вкопчи в коленете ми и силно треперене разтресе тялото ѝ, когато посред хлипане промълви думите:

– Любими мой! Ох, ако бяха убили и теб!

Аз също хич не се осмелявах да си представя ужасното, което щеше да ѝ се случи, ако тези дяволи бяха успели изцяло в намерението си. Погалих я успокоително по меките коси и притиснах една целувка към челото ѝ.

– Бог ме е закрилял! Но е страшно, ужасно!

– Сами сред трупове, в самотното безбрежно море!

– Не се страхувай, моя...

Не успях да довърша изречението, защото бях запокитен с непреодолима сила на пода. И същевременно долових особен скрипящ и режеш шум, сякаш хиляди ръце се бяха заели да разнебитят корпуса на кораба. Бегумата нададе уплашен крясък, а мен ме споходи мисълта за големя, недопустим грях, който бях извършил. Вместо да погледна кормилото, аз бях пропилял скъпоценните минути да измъквам от умиращия неща, знанието на които все пак не можеше да допринесе никаква полза. Междувременно неуправляемият кораб се бе носил по своя път и сигурно нейде в близост на острова се бе натъкнал на риф, Втурнах се към палубата. Велики Боже! Каква безутешна гледка се предложи на моите очи! Точно пред носа на съда се издигаше застрашително една тъмна скална маса, а от двете страни се протегляха каменни бруствери, образувачи своего рода тесен канал, през който корабът бе налетял на острова. За спасението му не можеше да се мисли и трябваше да се нарече цяло щастие, задето вятърът бе духал така слабо, иначе плавателният съд веднага щеше да се разбие при сблъсъка.

Побързах да слеза в трюма и намерих една пробойна, през която водата неудържимо нахлуваше. Дупката беше толкова голяма, че за мен, неопитния, бе невъзможно да я запуша. Според едно приблизително пресмятане, което набързо направих, оставаше ми малкото време до утрото да спася нас и пренеса на острова едно-друго от товара на кораба.

Относно резултата на нашата спасителна операция вече съм осведомил и поради това мога само бегло да го засегна. С мъка спуснах зад кърмата една йола. Най-напред трябваше да бъде спасена любимата и нейното имущество. Докато Раббадах помагаше в пренасянето на

всичко, аз свалих колкото може от пакетите в лодката и се спуснах после с възлюбената, за да гребя към сушата. Брегът се изкачваше стръмно от водата, но ми провървя при зараждащата се дневна светлина да открия едно място, където удобно съумяхме да пристанем. После се върнах обратно до кораба, за да приключа със спасяването на съкровището и да прибавя към него още някои провизии и други неща, които смятах за желателни или полезни.

Когато пристанях за четвърти път, утрото беше вече толкова напреднало, че човек можеше да различава отделните предмети. Раббадах стоеше на брега и сочеше към един близък шубрак.

– Я погледни, какво е онова? – попита страхливо.

– Там на дървото?

– Да.

Пристъпих колебливо към мястото. И какво да видя? От един як клон на дървото висеше на разсукания край на едно въже човешка глава, а полуизгнилото тяло лежеше на земята. До него имаше нож, непромокаема моряшка барета и редом с разни дреболии се виждаше трудова книжка. Отворих я и прочетох вписаното име.

Стоях пред трупа на изоставения на острова моряк, който не бе понесъл самотата и по този начин й беше сложил край. Там корабът с труповете, тук останките на един самоубиец... потръпнах, като си помислих за нежното същество, изложено заедно с мен на тези страхотии...

Голямото дело успя. По-добре, отколкото бях смеел да се надявам. Аз не знам, наистина, какво би рекъл един корабостроител за производението ми, но съм изпълнен с чувството, че добре съм си свършил работата.

За да мога по-лесно да владя моя съд, аз го снабдих само с едно основно и едно спомагателно ветрило. Аз добре осъзнавах, наистина, че моето пътуване дори при благоприятен вятър и нищо непредвидено да не настъпеше си беше една безразсъдна дързост, ала така или иначе трябваше да се рискува.

Когато спуснах вчера лодката от стапела, бях съвсем празнично настроен. Вярно, нямах бутилка шампанско да разбия на носи на моя съд, както е обичайно при такива случаи, но не ми се вярва някога някой кораб да е поел в пробното си плаване с по-гореща благословия от моята „Раббадах“, когато я изведох с гребане от малкия пристан в близост до колибата ми.

„Раббадах“! Това име и никое друго биваше да получи моята кръщелница. Защото след смъртта си тя беше моят ангел-хранител, без когото несъмнено щях да сложа край на живота си; тя ще ми бъде и ангел-хранител в опасностите, чакащи ме в открито море.

Моето първо плаване протече блестящо. Действително аз се придържах благоразумно във вътрешността на пръстена, който рифовете затварят на разстояние половин морска миля около тази част на острова. Толкова близо до брега не можех, разбира се, да употребя платното, но кормилото слушаше и най-лекия натиск на моята ръка, а носът пореше леко и грациозно вълните. В този ден си легнах да почивам с радост и благодарност към Бога.

Тази сутрин изведох моя съд на весла през рифовете и издигнах ветрилото. Обиколих острова от южната и източната страна. Духаше благоприятен бриз и аз направих едно чудесно плаване. Като стигнах при източната страна, свалих платното и насочих лодката към брега. Гладко и бързо летеше барката по вятъра, движена само от греблата, към познатите две скали – единствените сред многобройните коралови рифове, между които една лодка с незначително газене можеше да достигне брега. Това беше опасно начинание, наистина, тъй като аз все още не бях сигурен в моята платноходка, но успях благополучно да премина и няколко минути по-късно извих в подземната галерия, водеща във вътрешността на планината до гробницата на Раббадах. От години, което означава откак йолата на „Бахадур“ бе станала толкова пропусклива и прогнила, за пръв път пристъпвах пак към гроба на Раббадах от тази страна.

И сега е времето да поверя на дневника моята тайна. Не знам дали намерението ми ще успее и дали някога ще бъде в положение да пренеса на сигурност съкровището на махараджата. Но дневникът ми може би после ще достигне по някакъв начин до ръцете на-моята фамилия, а тя, само тя единствено трябва да притежава наследството на Мадрур Сингх и Раббадах, което е и мое наследство. На никой друг, който поиска да извлече полза от тези записки, те не биха допринесли благословия, а гибел. Никога и никога не би му се удало да намери съответните две скали, между които е единствено възможен достъпът до съкровището на махараджата. Неговата лодка най-много би се разбила горко върху остриите като игли коралови рифове. А че достъпът до моята тайна да стане невъзможен откъм сушата, за това ще имам грижата преди моето опътуване...

Докато строях нашата колиба, няхах време и също желание да разгледам нашия затвор. Но когато се устроихме удобно, тръгнахме да огледаме нашето малко царство.

Островът не е голям. Но въпреки това не беше толкова лесно да добием обзор над него. Брегът е равен само от страната, където се беше разбил нашия „Бахадур“. По-нататък сушата се изкачва към вътрешността постепенно, но постоянно и е обрасла с гъста, почти непроходима девствена гора.

Ние се придвижвахме при нашия пръв излет между гората и южния бряг, който див и прорязан от цепнатини се изкачва на изток до много високо. Бавно си пробивахме път през хаоса от дървесна увивна растителност и скални отломъци. След два часа достигнахме върха. Още няколко крачки и... спряхме стъписано. Под нозете ни се простираше не суша, както бях очаквал, а безмерното море, лежащо на една дълбочина от може би триста метра над нас. Преходът беше така неочакван, че насмалко да получим световъртеж. Накарах Раббадах да остане назад, а аз предпазливо приближих до ръба на издатъка, върху който стояхме. Каквото видях, ме изпълни с изумление. Скалата пропадеше в морето отвесно и гладко като стена. Нито едно място, на което кракът би могъл да намери опора! Само горе при мен ръбът беше малко изветрял и изронен, няколко метра по-надолу обаче започваше шеметно стръмната, обработена сякаш със заглаждащ нож стена, която рязко и отвесно продължаваше до северния край на острова, без да губи висота и стръмнота, и се връзваше под формата на полукръг в сушата. Морската вода в образуваната чрез тази полуокръжност бухта беше напълно спокойна и връзването би представлявало едно великолепно пристанище, ако един пръстен от коралови рифове, започващ от северния край на бухтата и завършващ в южния, не го правеше напълно недостъпно. Вън пред кораловите рифове прибоят беснееше със сила, каквато никога не бях наблюдавал.

Как беше възникнало това забележително брегово образование? Аз намерих само едно обяснение. Нашият остров някога трябва да е бил много по-голям, може би два или три пъти по-голям от сега. Някое мощно земетресение после го беше разделило като с нож по средата на две и морето погълнало едната половина. Един втори земен трус вероятно бе издигнал кораловия пръстен от водите, опасващ сега като верига новообразуваната бухта. Не зная дали науката би се съгласила с това обяснение, но друго аз не знаех, не знам и до днес.

Неочакваното откритие породи у нас желанието да не се връщаме още при нашата колиба, а да продължим пътя си тук по горе, докато не се появи някое непреодолимо препятствие. Но се придържахме на предпазливо разстояние от ръба на бездната, тъй като аз не се доверявах на здравината на почвата. Теренът тук горе се оказа по-проходим отколкото по-надолу; ветрове и бури бяха разделили девствената гора и поради това можехме бързо да напредваме. Оказа се, че отвесното пропадане фактически достига до северния край на острова. Никое човешко същество не беше в състояние да се спусне оттук и също така малко би се осмелил най-дръзкият алпинист да изкатери от долу стените, накамарени една връз друга от гигантска сила до шеметни висоти.

Бяхме тръгнали от нашата колиба в късно утро, а когато достигнахме северния край на острова, слънцето стоеше още високо в небосвода. Рабадах се беше уморила, така че си позволихме един час почивка, при което си изядохме взетите провизии. Сега имахме достатъчно време да се върнем по пътя, по който бяхме дошли. Но тъй като по мое пресмятане спускането покрай северния бряг беше по-кратко, решихме се на него. И не се разкаяхме за решението си. Вярно, бяхме задържани доста често от повалени от бурята дървесни исполини, изцяло оплетени от увивни растения, но все пак се придвижвахме по-лесно отколкото при изкачването заранта, и слънцето още не беше се спуснало прекалено ниско на запад, когато каталясали до смърт, ала щастливи и доволни, видяхме при една извивка на брега пред нас да лежи нашата колиба.

Тогава аз не подозирах, че откритието на деня ще се окаже подпомагачо за сегашните ми планове.

На следващия ден се осмелихме, въоръжени с компас, да проникнем в девствената гора, за да се запознаем и с вътрешността на острова.

Това, което видяхме, всъщност не заслужава квалификацията „девствена гора“. Аз отдавна бях направил наблюдението, че островът по-рано трябва да е бил обитаем. Саморазбираемо островитяните не са оставили гората, включена към жизнените им условия, в нейното първично състояние. Но оттогава бяха минали много, много години и буйната увивна растителност бе взела такъв превес, че буквално трябваше с нож да пробивам път. Рабадах крачеше плътно зад мен и ми съкращаваше времето със своето весело и детинско бърбене. Но аз чувах само половината от нейните приказки, защото работата ангажираше цялото им внимание и потта се търкаляше на едри капки от челото ми.

Но ето че из един път спрях. Бях чул нещо, което не можех да очаквам на това място. Досуц ми се стори, като че на известно разстояние

някой пееше. Да, наистина! Това беше пеене, не само някакво изкрещяване! И певецът разполагаше с изключително мощен глас. А какво пееше? За мое удивление она караше цяла октава на тоновата стълбица нагоре и надолу, и то няколко пъти едно подир друго.

Улових Раббадах за ръката.

– Чуй, какво е това? Означаваше ли все пак, че не сме единствените хора на острова?

Раббадах весело се разсмя.

– Това не е човек, а маймуна.

– Маймуна? Невъзможно! Една маймуна не би могла да изпее музикалната гама и то напълно сигурно и безпогрешно.

– Аз не зная какво е музикална гама, но тези тонове са ми много добре познати. Те произхождат от унгкото. Моят брат донесе веднъж от Ява едно такова животно. Това беше голяма рядкост, защото унгкото е извънредно плашливо и не може лесно да се улови. За съжаление то скоро умря – не можа дълго да понесе пленничеството.

Тези думи възбудиха любопитството ми във висша степен. Исках да видя забележителния певец и се блъсках и борих известно време с доста гъстия тук подлее към посоката, от която звучеше песента. Напразен труд. Животното трябва да бе забелязало приближаването ни, понеже се изтегли пред нас, както долових по звука и внезапно престана, надавайки остър крясък, да пее. И ние останахме с пръст в уста.

Но трябва да спомена, че по-късно аз многократно имах възможност да наблюдавам животното. Виждал съм понякога цяло стадо вкупом. Унгкото достига височина приблизително метър и притежава малка кръгла глава, оброчена от венец гъста козина. То се отличава с необикновено дълги и тънки ръце, които достигат при изправено положение на животното до земята. Аз често пръвех по-късно опит да пипна някое от животните, за да опитам да го опитомя. Но никога не ми провървя да стигна по-близо от сто крачки.

Този пръв път не мернахме унгкото в лице, наистина, но в замяна пък направихме едно друго откритие. Бяхме проникнали по моя оценка приблизително три мили навътре в гората и аз здравата се бях наситил на мъчителното напредване, когато дърветата из един път се разстъпиха. Гората пораждаше впечатление, че по-рано тук е имало поляна. Докато проследявах тази мисъл, Раббадах нададе вик и посочи с ръка странно напред, където на известна отдалеченост видях да надзъртат през дърветата зидове. Приблжихме любопитни и бяхме немалко сащисани, когато съгледахме крупните, следствие употребената порода скала още

добре запазени останки на един храм, който според планировката и стила фрапиращо напомняше храма в гората на Аугх. Приликата беше така поразителна, та си помислих, че в следващия миг аха-аха ще пристъпи иззад някой ъгъл фанзегарът. Раббадах се чувстваше също като мен. Тя сграбчи ръката ми и се заозърта страхливо на всички страни, но никакъв тхаг не тръгна с гол нож към нас и никакъв звук не наруши горската тишина.

Когато Раббадах преодоля уплаха, ние предприехме изследване на постройката. Закрачихме през аркадата към вътрешността на храма. Беше посветен на Шива, както схванах от лингама⁴⁵, символа на бога, който намирах изсечен по различните колони. Целокупността в своята самобитност и запустялост оказваше върху мен по-голямо въздействие отколкото върху Раббадах, чийто мисловен свят стоеше много по-близо от моя до това свидетелство за една залязла култура.

Улисани така в разглеждане, ние навлизахме все повече във вътрешността на храма. Тъй като светлина можеше да прониква само от входа, при нас цареше дълбок сумрак. Тъкмо бяхме достигнали мястото, съответстващо на онова в храма край Аугх, зад което бе скрито тайното стълбище. Повече от любопитство отколкото с надеждата да имам някакъв резултат, аз натиснах твърдо с ръка каменната плоча и бях повече изплашен отколкото изненадан, когато плочата действително поддаде на натиска и изчезна навътре. Раббадах изкрещя високо от изненада. Пред нас зейна една тъмна дупка, в която можеха да се различат няколко стъпала, само че този път те не водеха нагоре, а надолу.

Любопитството ме подтикваше веднага да проуча загадката и да проникна зад тайната. Ала устоях на изкушението. Ние нямахме свещ, а без светлина би било опасно начинание да слизаме надолу. Колко лесно можехме, незапознати с обстановката, да се сгромолим в някоя бездна. Та отложихме, значи, много доволни от днешната работа, по-нататъшното разследване за другия ден и се върнахме.

През следващия следобед бяхме отново на мястото с един корабен фенер. Изпървом се вървеше стръмно надолу. Стъпалата бяха доста сухи и малко пострадали, така не бързо напредвахме. Трябва да бе паднала здрава работа при исчиането на тези стъпала, защото по моя преценка, когато стигнахме долу, бяхме поне петдесет метра под руините и се намирахме вероятно на едно равнище с морската повърхност Долу ходникът продължи безкрайно дълго, додето внезапно се разшири и

45. лингам (санскр.) – изображение на фалос (Б. пр.)

образува едно просечено в скалата сводесто помещение, в което имаше място може би за сто човека.

За каква цел бе служила тази зала? Не съществуваше ни най-малък признак, от който човек да може да заключи нещо за първоначалното му предназначение: то беше напълно голо. От другата страна ходникът продължаваше в същата посока – на изток, както показваше компасът.

Бяхме изменили навярно три километра, а въздухът все още не беше се влошил забележимо; той беше сух и добър за дишане. Но сега долових едно влажно течение, а след може би петстотин крачки няколко стъпала водеха надолу и когато осветих с фенера, проблесна нещо като вода. Казах на Раббадах да спре и предпазливо слязох до ръба. Това явно бе канал, който се присъединяваше странично към ходника. А когато се наведох напред и проследих с очи посоката на канала, видях на далечно разстояние една ярко светлееща точка. Вече знаех къде съм: ярката точка представляваше очевидно излазът на галерията. Но къде излизаше? Естествено нийде другаде освен на източния бряг. Защото като премислих пътя, който ни бе довел до това място, друго обяснение не беше възможно.

Изкачих стъпалата и се обърнах към бегумата.

– Раббадах, не можем да продължим. Оттук един канал води право към морето.

– Към морето? – попита тя удивено. – Кой бряг може да е това?

– Източният, който завчера видяхме отгоре.

– Източният? Това не е възможно. Той все пак би трябвало да е много по-далеч.

– Заблуждаваш се. Вземи предвид, че преди два дни вървахме нагоре и имахме да минаваме през много препятствия. Това естествено задържа и води лесно до заблуда по отношение действителното разстояние.

– В такъв случай пътят, който днес изминахме, е най-пряката връзка между нашия дом и източното крайбрежие?

– Да. При предпоставката, че съществува необходимост често да навествяваме брега.

– Но за каква цел може да е служило цялото това устройство? Ти нали си на мнение, че каналът, понеже островът е бил много по-голям, притежава само част от някогашното си измерение? Все пак ще да е било една безкрайно мъчителна работа да се изпълни едно такова съоръжение и то трябва да е касало някоя важна цел.

– Така мисля и аз. Вероятно цялата работа е свързана с жертвената

служба на жреците на Шива, които благодарение на този канал са можели незабелязано да влизат и излизат от храма. Може би е бил използван и за тайното премахване на противни личности, за чието изчезване са набеждавали после бога.

Като една по-нататъшна загадка ми изглеждаше природният феномен, който бе имал за последица унищожението поне на половината остров. Беше си все пак една забележителна игра на природата, дето земетресението беше премахнало напълно едната половина, докато другата не показваше никаква забележима следа от катаклизма. По целия път през ходника не бях забелязал нито една-едничка цепнатина или пукнатина, която да наемква за труса на земната кора. Природното явление трябва да е действало със силата на могъща брадва, отсичайки гладко едната част на острова и оставяйки другата напълно недокосната.

Тук долу сега-засега нямаше какво повече да търсим и ние се върнахме по същия път през ходника и през сводестата зала обратно горе...

В същата тази зала положих за вечен покой моята Раббадах.

Как ме споходи толкоз бърже нещастие? Аз нямам желание да разчовърквам и разкрътвавам отново старите рани. Ето защо ще кажа без много приказки: тя умря от носталгия. Никакво доказателство за любов от моя страна не успя да я накара да забрави пламенния чар на нейната индийска родина. Не че влечението ѝ към мен се бе намалило или пък ориста ѝ, сравнена с по-раншния разкош, бе станала непоносима. Тя беше като някое цвете, което може да вирее само на родна земя, и посадено в друга почва, бавно повяхва.

При нозете на Раббадах положих след осем години съкровището на махараджата – три пълни лодкови товара. Тук ще си остане то, додето някоя добра съдба доведе при него онзи, за когото е предназначено – някой от моите братя. Или ще пропадне ведно с острова! Никое чуждо човешко око не бива да го съгледа и се опие от неговия блясък.

Но да допуснем случая, че аз умра по-рано, или островът влезе във владение на някое държавя? Ще бъде ли тогава съкровището действително съвсем сигурно скътано? От страна на сушата – може би, защото никой не би могъл да знае нещо за камъка, който води към подземната сводеста зала. Но дали също откъм страната на водата. През следващите седмици бях истински воден плъх. Отсякох известен брой дебели колкото ръката ми фиданки, които пренесох под земята и свързах в малък, но товароспособен сал. С него обиколих навярно десет пъти бухтата при източния бряг, което не представляваше никаква опасност, понеже водата във вътрешността на кораловия пръстен беше напълно спокойна. И

намерих, че не би могло да има по-добър пазач за моето съкровище от тези скали и приборя, изливащ разпенени вълни върху тях. Аз може би сто пъти напусках сала и мерих дълбочината на водата при скалите; изброих и прегледах всеки отделен риф от северния до южния край и добих убеждението, че на едно, но само на това единствено място бе възможно човек да преодолее приборя и да се добере до бухтата, и то само с лодка, имаща много плитко газене. После спуснах във водата лодката на „Бахадур“ и опитах да вляза откъм морето през входа към залива. Удаде ми се, макар за минута да имах чувството, сякаш нахълтвам в пъкълъ. Но никоя сила на света не би могла да ме принуди да направя опита и на друго място. Това би означавало да предизвикам Бога!

През двадесет и трите години пленничество аз станах мрачен човек. Но съхраних вярата си в Небесния водител на човешките съдби. И в мен се таи някакво предчувствие, че доброто Провидение ще изпреде една нишка, която да води от дома на моите предци до този самотен, забравен остров. Дано това, което имам още да казвам, допринесе благословия на моите близки!

Аз не мога и не бива да опиша пътя, водещ през храма до съкровището на махараджата. Тогава всеки непознат, в чиито ръце попаднат записките ми, би го имал под ръка и би вдигнал съкровището. Само един-единствен достъп съществува до сводестата зала, и то от морската страна; откъм сушата при моето заминаване такъв вече няма да има. А двете скали, между които единствено води пътят към галерията, може да намери само някой от моята фамилия.

В семейството ми се помни едно съдбоносно събитие. Аз не намирам нужда да го засегна по-подробно. Онези, които касае, си знаят за какво става дума. Тази фаталност е свързана с едно число. Аз знам, че сред членовете на моята фамилия никога не се говори за тази фатална случка, следователно толкова по-малко би била спомената пред някой непознат. И по тая причина съм убеден, че съобщението, което сега ще направя, не би ползвало никого, който не принадлежи към моята фамилия.

Ако моите записки стигнат до своето предназначение – аз го схващам да попаднат в ръцете на някого от братята ми, то нека той съблюдва следното: Да извади от въпросното число тридесет и шест и да раздели остатъка на сто осемдесет и три! Полученото число определя скалата, зад която, отчитано от север, може да се преодолее приборят. Заблуда не е възможна, защото скалите образуват един почти математично точен полукръг, чиито отделни брънки ясно се набиват на очи по време на

отлив.

Тази алюзия е напълно достатъчна за онзи, който единствено трябва да наследи съкровището на махараджата. Нека никои друг не се реши на риска да прибере скъпоценностите. Сто на едно съм убеден, че прибоят ще го погълне.

С това аз поверих тайната си на моя дневник... и след осем дни ще съм в открито море...

Заровете са хвърлени – аз разкъсах оковите и плавам с чудесен пътен вятър в гърба на изток... към свободата. Моето корабче в последните двадесет и четири часа отлично оправда очакванията. Почти имам чувството, че то долавя моите мисли и желания – така драговошно се подчинява на управлението. Вятърът духа с равномерна сила, така че мога да се осмеля да притегна здраво шкотите⁴⁶ и да освободя по този начин двете си ръце. Искам да използвам свободното време, за да доведе до завършек записките в дневника.

Та вчера значи застанах за последен път при ковчега на моята Раббадах. Чувствам се в приповдигнато настроение, ала въпреки това сбогуването не беше леко.

„О, Раббадах, ти беше слънцето на моя живот! Как те обичах! Как все още те обичам! Всеки ден до мен ти ми се струваше като един скъпоценен, незаслужен дар. Ти, бегумата, почитана и боготворена някога от хиляди, беше спрямо мен само една жена – всеотдайна, вярна и покорна. Но никога по-покорна както в деня, когато, сгущена в мен, ми каза: «Любими, разкажи ми за твоята вяра! Аз бих желала да я познавам и... да се науча да я обичам, както я познаваш и обичаш ти.» После ме погледна очаквателно. О, Раббадах, целувката, която тогава ти дадох, беше само един слаб израз на радостта, изпитана от мен при тези думи. После ти стана прилежна, любознателна ученичка. Никога някой мисионер не е имал един по-внимателен, по-старателен слушател. А кръстът, който връзах над твоя ковчег в стената на сводестата зала, беше без украса и скромен, наистина, но и най-велелепният паметник от мрамор, издигнат над гроба на някой толкова лоши християни, трябва да се преклони пред непресторената, хрисима детинска вяра, с която ти служеше на твоя Бог. О, моя Раббадах, грамадният букет от цветя, които положих за сбогом при твоите нозе, ще повехне като всеки от хилядите,

46. шкот (хол. schoot) – въже за разпускане на ветрилата и управляване на съда с тях (Б. пр.)

дето ежедневно берях за теб, ала споменът за теб никога няма да избледнее в моето сърце; мислите ми ще кръжат около твоя гроб всеки ден, който Бог още ще ми дари, и моето последно дихание ще бъде една благословия за теб, моя обична, незабравима кралице!“ Такива ми бяха мислите, преди с един последен тъжен поглед да си взема сбогом... надявам се, не завинаги. Аз се върнах в храма. После натъпках в една дупка, която предния ден бях изкопал в стената в непосредствена близост до отвора към стълбището, всичкия си, вече не кой знае колко голям запас барут. След като бях стъкмил и запалил възпламенителния фитил, аз бързо се отдалечих на открито. Когато експлозията последва и можех да приема, че барутният дим се е разнесъл, се върнах обратно. Можех да бъда доволен от разрушителното дело, което бях извършил с вътрешна неохота. Цялата задна стена на храма се беше срутила и образуваше една исполинска грамада развалини – достъпът до сводестото помещение беше препречен.

Бях избрал времето за последното посещение при гроба преди сипване на утрото, защото исках да използвам за отплаването свежия бриз в първите часове на деня. Когато слязох при лодката, която лежеше на котва в бухтата готова за отплаване, небето тъкмо зарозовя. Ден преди туй бях приготвил всичко за отпътуването. Един голям куп кокосови орехи и хлебни плодове лежеше добре наместен при ахтершевена, а отпред бях прикрепил с въжета бурето с питейната вода, за да не може да го смете през борда евентуална връхлитаща вълна. Хвърлих още един изпитателен поглед на обшивката и кормилото и се отблъснах от сушата. До рифовете си служех с веслата. Но когато оставих прибоа зад себе си, вдигнах платното. С половината вятър се плъзнах покрай брега на юг. Очите ми се приковаваха към всяко място, а толкова много от тях бяха свързани с някакъв спомен. Най-дълго обаче се застояха по планинския склон, където скрит зад дървесата се издигаше храмът на Шива. Сбогом, Раббадах, любима съпруго! Сбогом и на теб, тъмничарю мой, обиколен от прибоа! Ти ми ограби двадесет и три години от моя живот, ала аз ще си спомням без горчило за теб.

Когато южният край остана зад мен, обърнах плавателния съд и свих голямото платно. Вятърът духаше, отгатнал сякаш моето желание, точно от югозапад и аз правех добро плаване. След два часа изчезна в морето и последното мъгляво петно от моя остров... бях сам, една нищожно малка пращинка върху безкрайната морска шир.

Часове наред аз сериозно се бях съвещавал със себе си дали да взема с мен дневника, или да го оставя на острова. Потънеше ли с мен, то

беше изгубен, докато ако намерението ми успееше, нямаше да може да ми окаже никаква заслужаваща да се спомене услуга. Напротив, оставех ли го в колибата, то може все някога, макар и след години, на острова да стъпят хора, които да го намерят и предадат на моето семейство. Но накрая все пак реших, противно на всякакъв разум, да го взема със себе си. Сякаш нещо като вътрешен глас ме посъветва за това и ми прошепна, че при мен той ще е по-добре скътан отколкото на самотния остров. Бъдещето ще покаже дали съм имал право, като съм се вслушал в този глас.

Ако вятърът се задържи както в последните двадесет и четири часа, то се надявам до четири дни да стигна до някоя точка от крайбрежието на Ява. Но може и още преди туй да срещна някой кораб, който има същата цел като мен и който да помоля да ме приеме. През първите два-три дни, разбира се, не бива да се надявам на такава възможност, додето не се намеря в оживени води.

Аз приключих с миналото и моите мисли пребивават постоянно в бъдещето, което си рисувам с бляскави краски. Нося със себе си една малка торбичка перли. Те ще стигнат за закупуването и на най-красивата яхта. Повече не пожелах да взема от съкровището на махараджата най-вече защото не би било лесно да укривя нещата от алчни очи. Ако щастието ми се усмихне и достигна бреговете на Ява, най-първата ми работа ще е да се превърна в цивилизован човек. После ще се огледам за някой подходящ съд и сетне... но може би е по-добре да не кроя прекалено много планове за бъдещето. През всичките тези години преживях толкова много разочарования, че имам всички основания да очаквам малко от настоящето и много по-малко от бъдещето.

Вятърът започна да се усилва и с по-нататъшното писане се свърши, защото сега трябва да насоча вниманието си към други неща. На добър час в по-нататъшното си пътуване, гордо мое корабче! Лети, моя „Раббадах“, и ме носи към свободата и щастието!...

Как да опиша с кратки думи страшното, което вчера се случи? Аз се стромолясах от небето на моите възжелания в една зловеща преизподня и се намирам в ужасно положение. Цялото мачтово съоръжение отиде през борда, всичките ми провизии и бурето с питейната вода лежат на дъното на морето, греблата са отнесени, кормилото е строшено – всичко в промеждутъка на един час. Аз съм изгубен, ако не дойде някое непредвидено спасение...

Както внезапно връхлетя днес по обяд стормът, така и рязко утихна. Вълните се загладиха и слънцето си пече все така жарко и се отразява в морето в хиляди играещи в преливни отблясъци образи.

Вятърът се обърна и сега духа от юг, от жадуваната страна. И моето корито – друго име съдът не заслужава, макар корпусът му да не е пострадал – се клатушка безпомощно по вятъра на север. От гребната пейка стъкмих едно временно кормило, с което се мъча да държа по вятъра лишената от весла лодка.

Де да не бях сам в нещастieto! Тогавя нещата нямаше да стигнат толкова далече. Но първата връхлитаща вълна наемете припасите ми и напълни лодката наполовина с вода и докато се мъчех да изгребвам с помощта на един издълбан кокосов орех нахълталата вода, пристигна втора вълна и отнесе мачтата заедно с вързаното за нея буре с вода. Беше чудо, дето лодката не се обърна, ала всичко, що не беше занитено или заковано, изчезна във вълните.

Защо ли ужасната съдба не приключи с мене? Една бърза смърт във вълните би била сто пъти по-поносима от дните, които ме чакаха. Без всякакви ядивни продукти и вода за пиене съм предоставен на бледия призрак на глада и жаждата. Добри Боже, какви са ти плановете с мене? Ако ще трябва да загина, защо не ме остави да умра, когато – колко често! – лежах разтърсван от треска в моята дървесна колиба? Може би твърде малко съм страдал през всичките години, та ми даваш да изпия и тая чаша, която е по-горчива от всичко предшестващо?

Умората се кани да ме надвие. Ще си легна да поспя един час, но преди туй ще вържа кормилото, за да не излезе плавателният съд от правата посока. Вятърът е спокоен – мисля, мога да рискувам. А ако междувременно смъртта ме изненада в някоя форма, какво вреди това? Подълго от четири дена без храна и вода и бездруго не бих могъл да издържа. Ами после какво?...

Минаха четири дни, четири безкрайно дълги, ужасни дни! Курсът е все още същият; движа се на север, бавно, но непрестанно на север, както сочи компасът, който за щастие още нося в джоба. За да използвам слабия бриз, скалъпих от куртката и парче от планшира едно ново ветрило. При неговия вид някой непричастен би го напушило смях, ала то ми изпълнява добра служба, поне докато вятърът духа от юг. Защото в севера, макар и на стотици мили отдалеченост, ще опитам да подиря бреговете на Суматра. Жив, наистина, без чужда помощ не бих могъл да

ги достигна, но нали е възможно да бъде забелязан от някой кораб, пресичащ курса ми. По мои сметки аз постепенно ще се доближавам до оживени води.

Само че колко дълго още мога да издържа? Вече се намирам в състоянието, в което гладът престава да се усеща, защото това чувство е изтласквано от една палеща, разяждаща жажда. Трябва с всички сили да се браня срещу пълната апатия, която иска да ме овладее. Клепачите ми имат сякаш тежестта на олово, през артериите жарее течен бронз, а ларинксът ми е така пресъхнал, че не съм в състояние думица да изрека. Когато пробвах веднъж да изговоря една сричка, колкото да установя дали гласът ми е хрипав, имах чувството, че този звук ще ми пръсне гърлото. Когато поискам да мисля за родителите и братята вкъщи в далечното отечество или за Раббадах, или поискам да събера мислите си в молитва, то не става – мозъкът ми ври. Чудя се на самия себе си, дето мога да нанасям тези слова на хартията, макар усилието така да тласка кръвта ми по артериалните съдове, че ме болят и отказват да вършат службата си.

Аз копнея за нощта, която ще ми донесе поне няколко часа сън и облекчение. И копнея за една друга нощ, от която няма пробуждане. Колко ли дълго още ще се бави тя? И колко дълго ще мога да държа далеч от себе си призрака на умопомрачението, което алчно опъва пръст към моя мозък? Боже в небесата, моля те само за една милост, ако друга не желаеш да ми окажеш. Предпази ме от отчаянието!...

Осем дни... или десет, все на север... не мога повече... никакъв кораб... огън във вените... родители... братя... сбогом... Бог... Раббадах...

КАРЛ МАЙ

ИНЧУ-ЧУНА – ВОЖДА НА АПАЧИТЕ

1. „ТИГЪР“

По курса от Калкута към Кота Раджа плаваше под ветрила един съд. Той беше спретнато построен тримачтов кораб, който носеше под шприта и на кърмата изписаното със златни букви име „Тигър“. Облеклото на екипажа удостоверяваше, че корабът служеше за военни цели, макар някои дреболии по конструкцията и такелажа да навяваха предположението, че не е бил построен за тази цел.

Понастоящем командващият, един все още пъргав морски вълк, стоеше на кварталдека и гледаше нагоре към вантите, където един от мъжете бе увиснал с далекоглед в ръка и поддържаше зорко наблюдение.

– Е, Петер, виждаш ли нещо от сушата?

– Не, комодоре, засега нищо не се забелязва. Ние сме още твърде далеч от сушата и слънцето ни блести в очите.

– Разбира се, ти си прав, Петер. Следи добре и ми докладвай, ако забележиш нещо необичайно!

Фалкенау – благосклонният читател сигурно е отгатнал, че той беше комодорът – се извърна, закрачи по задната палуба и влезе в рубката на кормчията. Този беше истински исполин по фигура и би бил страшен, ако грубовато-добродушният израз на неговото лице не смекчаваше впечатлението от неговата персона.

– Е, кормчия, как е? Получихте ли в Калкута добри новини от вашите?

– Благодаря, комодоре! Моите са в добро здраве. И момчето се справя. Въпреки младостта си вече стигнало до флотски лейтенант.

– Наистина ли? Е, тогава моите най-добри благопожелания за едно такова момче, кормчия! Кога го видяхте за последен път?

Една сянка прелетя по чертите на исполина.

– Аз така и още не съм имал възможност да го видя, комодоре!

Фалкенау отстъпи учудено крачка назад.

– Какво казвате? Още изобщо не сте го виждал? Не си ли прекарвахте отпуска редовно въщи?

– Та тъкмо там е работата, я – рече кормчията с нотка на тъга в гласа. – Когато аз съм хвърлил веднъж котва у дома, момчето няма отпуск.

А когато то си е издействало някой път четиринайсет дена, то аз, неговият баща, гарантирано плавам в открито море.

Тези думи бяха произнесени с такава комична сериозност, че Фалкенау беше принуден да се засмее.

– Защо не сте подал молба синът ви да бъде преместен на „Тигър“? Херцог Макс щеше да зачете прощението, понеже вашият син е храненик на майор Хелбиг.

– Вижте, комодоре, не бих могъл да прося за сина си. Моето момче трябва само да си намери курса. То не бива по-късно да каже, че все някой друг го е пилотирал в пристанището.

– Кормчия, това разбиране ви прави чест. Но ако някой друг уреди тая работа, примерно аз, това навярно ще ви устрои. Или не?

Очите на кормчията просветнаха.

– Буря да отнесе Марса и Брама... прощавайте, комодоре, исках да кажа, за мен би било радост и то каква, моят единствен син да е при мен.

– Е, добре, аз няма да изгърва от очи работата. Но я кажете, как е майката на момчето? Нали се оженихте за нея? Поне знам, че бяхте твърдо решен.

Физиономията на кормчията тутакси помръкна пак.

– Действително го имах на ума си, а и сега още. Ама работата е чепата.

– Чепата? Да не би тя вече да не ви желае?

– Точно това не. Но нейният мъж е още жив, а пък религията ѝ запрещава при тези обстоятелства да вземе на влекач друг съпруг.

– Това наистина е лошо. Значи мъжът ѝ е още жив?

– За жалост! – даде за отговор кормчията с похвална откровеност. – Той е опандизен за десет години, които наскоро изтичат. После ще е свободен и отново ще опита да хвърли котва до жена си.

– Но тоя път сигурно ще остане на сух док, а?

– Това ми се ще да мисля. Нека оня посмее макар и само с пръст да я побутне и ще се запознае с кормчията Балдуин Шуберт! Така ще го взема между пестниците, та ще си помисли, че чува ангелите в небето да пеят.

Кормчията се беше разпалил и навярно щеше още дълго да продължи в тоя тон, ако Фалкенау не беше отклонил разговора.

– Какво ще кажете за нашето плаване, кормчия? Великолепно, нали?

– Великолепно, комодоре! Това е един от най-красивите курсове,

по които съм плавал. От бурята при ширината на Цейлон имаме море, гладко като паркета на дамски салон.

Комодорът се усмихна.

– Че стъпвал ли сте пък някога на паркета на някоя дама?

– Ами, разбира се. В къщата на майор Хелбиг, който има три сестри.

– И как ви понесе историята?

– Зле, комодоре, твърде зле! Казвам ви, чинеше ми се все едно съм някой утлегар⁴⁷, от който очакват да затанцува по здраво опънато въже, без да се наклони.

Фалкенау се разсмя.

– Това действително би било дръзко искане. Впрочем когато пишете пак до къщи, поздравете от мен близките си и също Хелбигови!

– Благодаря, комодоре, на драго сърце ще го сторя. Но стой! Трябва ли и трите сестри на майора да поздравя?

– Вие да не би да мислите, не?

– Аз ви съветвам да не го правите.

– Защо? Защото всяка от трите шалупи веднага ще си помисли, че искате да прилегнете борд до борд с нея, а после ще ви бъде трудно да отведете плавателния си съд.

– Така го мислите вие, кормчия. Но за мен не съществува никаква опасност, тъй като аз вече здраво съм хвърлил котва.

– А, да де, вярно! Ама и аз съм си една акула, дето ги дрънкам такива дивотии. Та нали вие вече си имате една женичка, по-мила от която не мож' намери.

– Действително, кормчия! Та значи поздравете и дамите от мен! И още едно: Така планирайте следващия си отпуск, че да можете да видите веднъж най-сетне сина си.

Фалкенау си тръгна, оставяйки кормчията насаме с неговата радост.

Едва бе стъпил комодорът на кварталердека, то от наблюдателницата прозвуча:

– Лодка ахой!

– Къде?

– Север-североизток.

– Ветроходна?

– Не, гребна.

Гребна лодка в открито море и на такава отдалеченост от сушата,

47. утлегар – продължението на бушприта, към който се привързват кливерите (Б. пр.)

това не можеше да не направи впечатление.

– Колко гребци?

– Не знам. Разстоянието е още твърде голямо.

Точно тогава дойде на палубата боцманът. Това беше Каравей, известният ни от по-рано циганин.

– Боцман!

– Комодор!

– Я ми донесете далекогледа от каютата!

Каравей тръгна и скоро се върна с желаното, Фалкенау го разпъна и насочи към указаното място.

– Правилно! Гребна лодка, както сега може да се различи, с двама гребци. Какво ще кажете за тая работа, боцман?

– Корабокрушенци от някой пострадал кораб.

– Така мисля и аз. Но стой! Лодката май е извърната от нас. Това ми се струва подозрително. Ако бяха корабокрушенци, нали щяха да държат курс към нас. Те трябва отдавна да са ни забелязали, защото слънцето им стои в гърба. Я погледнете и вие през стъклата, боцман!

Каравей откликна на подканата на комодора.

– Правилно, комодор, те не искат да знаят за нас.

– В такъв случай явно имат причина да ни се разкарат от пътя. Ще ми се да ги погледам по-отблизичко. Или вие не сте на това мнение, боцман?

– Както желаете, комодоре! На мен работата също ми се струва крайно подозрителна.

В следващия миг по дека прозвуча заповедта на Фалкенау:

– Момчета, приберете шкотите!

Командата беше мигновено изпълнена.

– Маат! Север-североизток!

„Тигър“ описа лека дъга и вятърът, който сега идваше откъм кърмата, легна напълно в платната, така че корабът почти удвои скоростта си. Не след дълго лодката можеше да се различи и с просто око.

– Честна дума, такова чудо още не ми се е случвало – рече след известно време Фалкенау, който държеше тръбата непрекъснато насочена към лодката. – Единият гребе, сякаш има пъкля подире си, а другият държи ръцете си в скута и нито даже се оглежда, като че хич не му пука за цялата история. Ако тук не се крие някоя дяволщина, нека не съм комодор на тоя добър кораб. Боцман, я по-добре повикайте няколко души! Човек не може да знае дали си нямаме работа с някои много опасни обесници.

Каравей даде необходимите заповеди и после всички напрегнато зачакаха. Лодката бързо приближаваше, ала пасажерите не промениха своето поведение – единият гребеше с всички сили, а другият седеше неподвижно като восъчна кукла. Комодорът поклати глава.

– За Бога, типове! трябва да са откачени, иначе щяха барем да осъзнаят, че е жалко за всеки веселен удар, който правят.

– Разрешете, комодоре – забеляза Каравей, – двамата хич не ми изглеждат толкова откачени. На мен ми се струва, че те само искат да спечелят време.

– Може и тъй да е – даде му право Фалкенау. – Но оня на кормчийската пейка за мен е загадка. Даже си мисля, че чете книга. Това трябва наистина да е най-увлекателният роман, който може да се намери, защото мъжът ни най-малко не се оставя да бъде смутен.

„Тигър“ сега беше съвсем близо до двамата и Фалкенау нареди да свият платната. Работата беше така сръчно изпълнена, че корабът спря на няколко дължини пред гребната лодка, полюляван само от вълните. По същото време наблюдателите от тримачтовия видяха как мъжът при руля се изправи и скри в пазвата си някакъв предмет. В същия миг другият изтегли греблата.

Цялото облекло на двамата мъже се състоеше в нещо като риза, която достигаше до глезените им и имаше по ръкавите няколко знака; като колан им служеше една проста връв. Фалкенау веднага се ориентира къде е.

– Аха, престъпнически ризи! Имаме си работа с бегълци, офейкали вероятно от Андаманите. Нека видим какви лъжи ще ни надрънкат.

Той се наведе над релинга и попита на английски двамата мъже, гледащи нагоре очаквателно, но не и изплашено:

– Откъде идвате?

По-дребният от двамата, на вид по-надарен от спътника си, беше потиснал един могъщ ужас при прочитане на кърмата името „Тигър“. Той беше слушал за този кораб и знаеше, че принадлежи на норландци. Но се овладя, така че вълнението му би се изплъзнало и на най-внимателния наблюдател. Сега всичко зависеше от това дали на палубата се намираще някой, който го познаваше; в този случай беше изгубен. Той добре забеляза също погледа, хвърлен от комодора на облеклото му и осъзна, че ще е най-добре да се придържа по възможност по-близо до истината, макар естествено да не можеше да му хрумне да назове истинското си име. С един бърз поглед прелетя лицата на мъжете, облегли

се на релинга и като не съгледа нито едно познато сред тях, отговори с облекчение:

– От Андаманите.

– Така си и помислих. И накъде се каните да идете?

– Към Кота Раджа.

– Това също го очаквах. С каква цел?

– Господине, спестете ни отговора! Личи ви, че и бездруго знаете, че сме бегълци.

– Тъй, личи ви, а? Ти си май разтропан момък. Защо бягахте от нас?

– Защото не знаехме какъв флаг носи корабът ви. Можехте да бъдете и англичани.

Фалкенау се засмя. Разговорът с двамата му доставяше удоволствие.

– Значи от англичаните имаш голям страх, а от нас, напротив, не. Какво сега, ако малко ви пленим и предадем на англичаните?

– Господине, ние нищо не сме ви сторили.

– Това знам – ухили се Фалкенау. – Е, искам открито да ви кажа, че според моето мнение наказанията за извършени престъпления не се дават, за да останат неизпълнени. Но вие не ми изглеждате на някои зако-равели типове, а и прочее нямам желание да се правя заради други на тъмничен надзирател. Как всъщност се казваш?

– Името ми е Джонсън, господине.

– Значи англичанин. А спътникът ти?

– Той е малаец. Името му и аз самият не го знам.

– Имате ли в действителност пари, за да си купите дрехи?

– Н... не – даде запитаният колебливо за отговор.

– Как тогава се каните да си набавите облекло? Като задигнете, а? Или пък...

Той спря по средата, защото погледът му падна на едно място в лодката на бегълците. – А-а, вие вече сте се снабдили с костюми. Защото онова там долу под кормчийската пейка сигурно е вързоп дрехи? Нали?

– Не, господине.

– Какво иначе?

– Един мъртвец.

– Какво? Труп? Вие сте духнали тримца и един от вас пътем е умрял?

– Не, ние намерихме трупа.

От удивление комодорът остана известно време безмълвен. После

избухна:

– Ей, капалии, да не би да искате да ми се надсмивате?

– Това и през ум не ни минава, господине. Такава е истината.

– Ама човек все пак не намира трупове посред най-спокойното море, което може да си представи!

– Ние не го и намерихме във водата, а в лодка.

– В лодка? В каква пък?

– В тази, господине.

– Че къде пък тогава е вашата? Нали все пак не сте плавали по въздуха?

– Ние избягахме с една андаманска пирога, но на юг оттук я разменихме с тази на трупа, тъй като беше значително по-голяма.

– Хм-м! Интересно! Я вземи, та ми разкажи как се случи тая история!

Досегашният говорител се отзова на подканата и осведоми събитията доста правдиво, ала премълча находката, която бяха направили при мъртвеца.

Когато разказвачът свърши, Фалкенау рече замислено:

– Приказките ти биха могли да са верни и съм почти склонен да им вярвам. Но такива обесници като вас често не са за вярване. Може пък мъжът да си е бил още жив и едвам вие да сте го направили студен.

– Какво си мислите, господине! – престори се затворникът на докачен. – Ние не сме убийци.

– Кажете ми само още едно! Вие няма начин да не сте претърсили трупа. Не намерихте ли нещо, от което да се заключи кой е?

– Нищо не намерихме.

– Странно! Дали наистина е нямал нищо при себе си? Работата заслужава човек да я разследва по-обстойно. Елате на борда!

– Господине, ние казахме истината. Пуснете ни!

– Ако действително си казал истината, обещавам ви, че до половин час ще можете безпрепятствено да си вървите по пътя. Преди туй обаче трябва да се подчините, ако не искате да ви пратят на дъното.

Срещу тези изречени със заплашителен тон думи не можеше да се възрази. Дватама съзнаха, че трябва да се подчинят и се покориха макар и с вътрешна ярост на своята съдба. При заповедта на Фалкенау загребяха, доближавайки лодката до корпуса на „Тигър“. После им беше подхвърлено едно въже, по което се изкатериха на борда. Един от моряците слезе долу по знак на комодора, за да прибере мъртвеца. Когато после трупът лежеше на палубата, изпитата фигура направи дълбоко

впечатление на околностоящите. Комодорът се наведе да я прегледа, ала призракът на глада беше оставил толкова ясни следи, че човек не можеше нито за миг да се съмнява от каква смърт е умрял мъжът, Фалкенау се изправи и се обърна към двамата; бегълци, които стояха наблизко с очакване и видимо нетърпение.

– Вярно, мъжът е умрял окаяно от глад и жажда. Но с твърдението си, че той не е носил нищо у себе си, сигурно сте си направили майтап.

– Не сме се майтапили, господине.

– Ти какво прибра, когато се надвесихме над теб?

– Нищо не съм прибирал.

– Не лъжи, хубостнико! Аз ясно видях.

Като разбра, че тайната му е в опасност, мъжът промени учтивия досега тон.

– Остави ни на мира, господине! Това, което нося у мен, си е моя собственост.

– Ако се окаже, че ти принадлежи, то и ще ти остане.

– Искате да ми откънете наградата за намереното?

– А-ха, значи все пак се касае за някаква находка, направена при мъртвеца. Дай я!

– Вие сте може би наследникът на покойника?

– Човече, не ставай нахален! Вади я! Или трябва да те подпомогна?

– Да, ще я извадя! Ама няма да я имаш ти, мошенико, а морето!

При тези думи затворникът бръкна светкавично в деколтето на робата си и измъкна дневника на покойника, за да превърне заплахата си в реалност. Само че си беше правил сметката без кормчията.

Докато се разиграваше разказваното, неговата служба беше изтекла. Смяната беше дошла и кормчията бе приближил любопитно до групата, образувана около избягалите престъпници. При това случайно заснана зад този, който се бе нарекъл Джонсън. В разгорещеността на диалога този не бе забелязал, че вече не е свободен откъм гърба. В мига, когато ръката му изскочи с книгата от ризата, две мишци стегнаха с такава сила раменете му, че тутакси му секна дъхът. Едно посягане... и кормчията държеше застрашената книжка в пестника си.

– Ха така, кормчия! – похвали комодорът. – Не го пускайте! Нека видим дали не носи и нещо друго, дето не му принадлежи.

Стягата, в която се намираще изненаданият, бе така здрава, че той можеше само да рита с крака. Малаецът, не издал до момента нито звук, показва желание, наистина, да се притече на помощ на спътника си, но виждайки само застрашителни лица около себе си, спря спласен. Очите

му обаче бяха алчно отправени към книгата, която кормчията връчи на комодора.

– Ето, комодоре, вземете нещо на съхранение! Но внимавайте за другия! Той е облещил очи като люкове към него.

– Не се бойте, кормчия! Веднага ще му избием дивотиите от главата.

Един знак на Фалкенау и малаецът беше сграбчен и прикован от десетина ръце. Докато това ставаше, кормчията продължи да претърсва своя пленник. Скоро намери и торбичката със скъпоценностите и я предаде на комодора. Отваряйки я, този нададе вик на изумление.

– Перли, перли от най-чиста проба! Та това е цяло състояние! Човек, да не се каниш да твърдиш пък, че един осъден на принудителен труд престъпник може да спечели такива съкровища?

Пленникът замълча, скърцайки зъби.

– Ще имаш ли добрината да признаеш от кого произхождат перлите?

Никакъв отговор.

– Е, все някак ще ти развържем езика. Кормчия, пуснете обесника!

С намерение да изпълни нареждането, кормчията за пръв път хвърли поглед в лицето на своя пленник и отскочи назад като ухапан от змия.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Кой пък е това?

– Нима го познавате? – попита Фалкенау бързо.

– И още как! Я кажете, комодоре, какво име ви съобщи той?

– Нарече се Джонсън.

– Лъжа, нищо освен лъжа! Аз го познавам под съвсем друго име. Този човек се казва Натер.

– Натер? Невъзможно! И все пак! Би могъл и той да е наистина. Та нали се говореше, че този опасен за държавата човек е бил предаден на Англия.

– Той е, комодоре, със сигурност е той. Можете да бъдете уверен в това, познавам си аз човека.

При ненадейното назоваване на името му, онзи беше пребледнял. Това беше удар, какъвто не бе очаквал. Напразно се постара да изглежда непринуден, когато извика:

– Лъжете се, господине! Моето име е, както казах, Джонсън.

– На мен тя не ми минават, момче! – ухили се кормчията. – В

Норланд ти се наричаше Натер.

– Аз през живота си никога не съм бил в Норланд.

– Не лъжи! Мутра като твоята човек лесно не забравя. А пък и ти личи, че ме позна.

– И все пак се лъжете. Аз едвам днес ви виждам за пръв път.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Работата взе да ми става твърде тъпа. Ще признаеш ли, че си бил в Норланд и се казваше Натер?

Същевременно пристъпи към мъжа и облегна ръце така здраво около тялото му, че оня загуби ума и дума и лицето му възприе морав цвят.

– Пуснете ме, господине! Та вие ще ме задушите!

– Ти Натер ли си, или не?

– Да, в трите имена на Дявола, аз съм този.

– Виждаш ли колко бързо си възвърна говора? А сега искам да знам от кого имаш торбичката с бисерите. Говори, иначе ще те изстискам като сюнгер!

– Ама нали вече говоря! Взех я от умрелия.

– Хубаво, момчето ми. Действително трябва да те похваля, задето толкова бързо си показа флага. Да-а, не е майтап да доплаваш в кунките на кормчията Шуберт. А сега нека е волята ти.

С тези думи той разхлаби обятия от рамене на малтретирания, който изпусна дълбока въздишка на облекчение.

– Добре я свършихте, кормчия – похвали го комодорът. – Не е ли забележително, че за трети път някой Шуберт играе роля в разобличението на тоя човек? Да, тъй е – ухили се той, като видя, че Натер направи учудена физиономия. – Ти може би още изобщо не знаеш, кому дължиш втория удар. Четиринадесетгодишното хлапе, дето преди десет години те примамило така красиво в мрежата, е именно синът на нашия прекрасен кормчия.

Натер, комуто това действително не беше известно, прехапа устни и замълча.

– Човече, колко ли тежко си престъпил законите на Англия, че те е пратила на Андаманите! Мен това естествено не ме интересува, но аз ще имам грижата да не ти убегне наказанието за онова, което си съгрешил спрямо Норланд. Вържете типове и ги пхнете на топло!

Заповедта беше изпълнена с готовност. Съзнавайки, че този път трябва да приеме играта за изгубена, Натер се покори без съпротива на съдбата и се остави да го вържат. Същото се случи и с неговия другар. После ги смъкнаха под палубата.

Когато командата бе отвела двамата престъпници и комодорът

остана само с кормчията, измъкна книгата на покойния от джоба.

– Я да видим дали ще можем да научим нещо за името и фамилията на мъртвия... Хм, изглежда е бил образован човек, съдейки по начина на изразяване – рече той, след като бе прегледал бегло първата страница.

Известно време прелиства, докато из един път спря.

– Ето че го имаме – извика зарадван. – Мъжът се казва Голвиц, Хуго фон Голвиц и произхожда от Зюдерланд.

– Голвиц... Голвиц... – рече кормчията замислено. – Къде ли вече съм срещал това име?... Стой, сега се сетих! Комодоре, аз познавах този човек.

– Наистина ли? Та това би било удивително. Къде и кога сте го видял?

– Да, това беше отдавна, някъде преди двайсет и пет години. По онова време аз служех на един английски боен кораб като матрос. С нас пътуваше един млад човек, който се нарече фон Голвиц и си беше наумил да постъпи като доброволец в английските колониални войски. Какво е станало по-късно с него, не знам, но аз добре го съхраних в паметта си, защото той хич не беше надменен и общуваше приятелски и с нас, простите моряци.

– Той е, той е без съмнение – потвърди комодорът, изслушал внимателно всичко. – Той също пише в дневника си за своята служба като доброволец. Кормчия, с тази книга ние направихме една находка, която ще достави голяма радост на фамилия фон Голвиц, да, а може би и нещо повече. Сега аз няма време да чета дневника, ще го отложам за по-късно. Задръжте го на съхранение, Шуберт, вие имате най-голямо право на това, понеже вие го предпазихте от унищожение. Без вашата намеса мошеникът щеше да изпълни намерението си да го хвърли в морето. А когато доплаваме до родината, което, разбира се, ще стане едва след месеци, тогава ще имате честта и радостта да връчите на фамилията фон Голвиц завещанието на мъртвия. Торбичката с перлите междуременно аз ще взема под мой надзор...

Докато на палубата се водеше този диалог, в помещението, в което бяха наместени пленниците, се състоя разговор от друго естество. Те лежах с вързани с ремъци ръце и крака в нещо, което би могло да се нарече по-скоро преграден с дъски коптор, отколкото каюта. Когато стъпките на докаралите ги до това място матроси отзвучаха, известно време остана тихо. Минаха пет минути и още пет. Тогава малаецът

изпусна дълбока въздишка.

– Сахиб!

– Да. Какво искаш?

– Мислиш ли, че биха могли да ни подслушват?

– Не, считам го за изключено. Аз много добре внимавах за шума от крачките, когато хората се отдалечиха. Четирима ни доведоха и четирима си тръгнаха. Стража, изглежда, не смятат за нужно да поставят, защото и бездруго така сме вързани, че едва можем да се помръднем.

– Ти трябваше да се вслушаш в съвета ми и още в самото начало да хвърлиш мъртвеца във водата. После всичко щеше другояче да се развие; ние нямаше да бъдем претърсени и щяха да ни пуснат да си вървим.

– Не се заблуждавай! Тези кучета при всички случаи щяха да ни пипнат, защото кормчията, когото Дявола доведе насам тъкмо в неподходящото време, ме разпозна.

– Мислиш ли, че още има спасение?

– Аз не губя надежда.

– Наистина ли?

– Да. Тези норландци сигурно ще ни откарат до Кота Раджа, за да ни предадат на някой английски кораб. Там вероятно ще пристигнем, когато се е стъмнило, така че за тази нощ сме още в безопасност. Може би тогава ще се отдаде случай за бягство. Само да не бяха проклетите ремъци, които са толкова стегнати, че кожата прерязват!

– Ха, ремъците! – избъбри малаецът с презрително хилене. – Ти нали познаваш зъбите ми. Бих желал да се запозная с ремъка, които ще противостои на острата ми захапка. Нека само почакаме да се стъмни! Тогава аз ще ти прегризя вървите, а сетне ти ще ме развържеш.

– Вярно, така би могло да стане – рече Натер зарадван. – После ще е налице само мъчнотията как да се измъкнем от тая дупка. Аз сега още си нямам понятие, наистина, как бихме могли да го осъществим, но опит трябва да се направи. Ако освобождението не ни се удаде до утре заран, то ние сме изгубени.

– Ами какво ще правим, ако благополучно се отървем от ремъците и излезем от дупката?

– Тогава просто ще скочим през борда и ще плуваме към брега.

– С нашите ризи, дето веднага ще ни издадат на всеки, който ни види?

– Имаш право. Ще трябва да си набавим моряшки костюми. Също и на капитанската каюта се налага да направя едно посещение.

– С каква цел?

– Да не си мислиш, че драговолно ще се откажа от торбичката с бисерите? Ние се нуждаем от пари и ето защо ще отида да си взема онова, което и бездруго ни принадлежи по правото на намерилия го.

– Но с това ще се подхвърлим на голяма опасност.

– Опасността, в която ще се озовем, ако останем съвсем без средства, е много по-голяма. Впрочем аз не виждам нещата така черно като теб. Предполагам, че командирът ще отиде на сушата веднага щом корабът хвърли котва, така че от среща с него няма защо да се опасявам. А сега стига сме бърбили. Най-добре ще е да поспим няколко часа, та вечерта да сме отпочинали. В последните дни и без това почти не сме мигнали.

Бяха минали часове, когато Натер се събуди. Той се изправи в седнало положение и се послуша. Всичко беше тихо. Също шумът от килватера вече не се долавяше, от което заключи, че корабът лежи на котва. Някакво друго наблюдение не можеше да се направи, защото в преградното помещение, в което лежах, беше съвсем тъмно. Натер следователно не знаеше дали е следобед или вечер.

Неговият спътник, изглежда, още спеше – ясно се долавяше дълбокото му дишане. Но веднага се събуди, когато Натер го повика и попита:

– Сахиб, ще започваме ли?

– Потрай още известно време! Аз не знам, наистина, колко е късно, но прекалено дълго в тоя гълъбарник не сме спали. Възможно е преди настъпване на нощта да имаме още една визита.

Скоро се оказа, че двамата много добре бяха сторили, като изчакаха. Стълбата заскърца. Някой слизаше. Долу спря и запали светлина. Натер я видя през зирките и цепнатините на вратата. Тъй като тя беше от меко дърво, дъските с течение на времето така се бяха разединили, че някои от пролуките бяха по-широки от ръба на нож.

Натер веднага бе спокоден от мисълта за резето. Потърси го с очи и го откри много лесно. Беше монтирано по средата на вратата и точно там, където преминаваше в рамката на вратата, имаше една пролука, която така добре подхождаше, че сърцето на Натер се разтупа от радост. Ако човек втикнеше някой остър предмет в процепа и го забиеше в резето, щеше да го задвижи, следователно можеше да си отвори отвътре.

Едва беше направил Натер това наблюдение, за което му бяха необходими само две-три секунди, вратата се отвори и влезе един моряк. При светлината на лампата, която мъжът носеше в ръка, пленниците за пръв път можеха да огледат затвора си. Той представляваше тясно помещение, високо тъкмо колкото морякът да може да стои изправен.

Освен двамата затворници в него нямаше нищо; не се виждаше нито даже кука или пирон.

– Е, как ви се харесва тук? – захили се мъжът. – Покажете си вървите! Нека видим дали междувременно не са се разхлабили.

Той остави лампата на пода и огледа ремъците. Резултатът от прегледа изглежда го задоволи. Една широка усмивка плъзна по лицето му, когато рече:

– Вървите са добри. От тях не можете да се освободите за цяла вечност. Днес впрочем нещата са ви още поносими. Ама утре! Трябва да знаете именно, че в пристанището лежат на котва два английски кораба. Единият от тях ще ви вземе, а после Бог да се смили над вас!

Пленниците премълчаха, а морякът продължи:

– Комодорът загреба преди един час с кормчията към сушата. За да не можете обаче да се оплачете после от липса на гостоприемство, той нареди да ви нахраним и напоим. Ето защо съм при вас, макар че отпред в екипажното помещение, където днес е много весело, всъщност щеше да е по-приятно.

След тези думи той излезе пред врата и донесе един самун хляб и една стомна вода, които преди туй бе оставил на стълбите.

– Но ние не можем да ядем с вързани ръце – каза Натер.

– Това нищо не вреди, момчето ми. Аз така ще ви обслужвам, та ще си мислите, че ядете от скута на майка си, тъпчеща в устата ви един по-друг козуначни песмети.

Същевременно измъкна ножа си и започна с „тъпченето“, като пяха с редуване ту на Натер, ту на „съкафезника“ му по един залък в устата. Мъжете, които не бяха яли нищо от ранното утро и изпитваха силен глад, понасяха добре тези майчински грижи и не мина много, самунът беше изчезнал.

– Така, деца, гозбата май ви се услади. Но понеже не бива човек да си върши наполовина работата, сега ще имате и питие.

Той грабна най-малко пет литра побиращата стомна и я долепи до устните на вързаните. Когато се бяха напили до насита, я остави настрана и рече доволен:

– Тъй, деца, сега сте вече сити и сигурно ще искате да нанкате. Желята ви много спокойна нощ. Синът на моята майка впрочем е радостен, че не е дянат във вашата кожа.

Той взе лампата, измъкна се през вратата и тикна резето. При стълбите угаси лампата, остави я на най-долното стъпало и се изкачи. Не напълно изпразнената стомна беше оставил при пленниците, макар да

трябваше да си каже, че тя на вързаните мъже нищо не можеше да помогне.

Натер беше следил всяко движение на моряка с истински рисови очи и със задоволство бе забелязал оставянето на стомната. Когато стъпките на излезлия заглъхнаха, малаецът се обади:

– Той си отиде, сахиб, и ние можем да започваме. Извърти се така настрани, че да мога да достигна със зъби вървите на ръцете ти!

– Вече не е нужно. Знаем едно средство, което ще ни помогне по-бързо да стигнем до целта, човекът има великолепната приумица да остави стомната. Ние просто ще я строшим и после няма да е трудно с помощта на някой чиреп да срежем ремъците.

– Но трясъкът, който ще възникне при строшаването, може да ни издаде и всичко да погуби.

– О-о – рече Натер безгрижно, – той няма да бъде чул. Морякът нали каза, че в помещението на екипажа тая вечер било весело. Какво означава това и каква дандания се вдига, ти знаеш точно толкова добре като мен. Ама чуваш ли макар и само един звук? Също толкова малко ще проникне нищожният шум от счупването на стомната. Ние изобщо не бихме могли да нацелим по-благоприятен момент. Комодорът е заминал, а командата се весели в трюма. Значи палубата, с изключение на вахтата, е пуста и би трябвало всички дяволи да си напъхат пръста в работата, та планът ни да не успее. Но сега стига приказки! До половин час трябва да сме свободни.

Тъй като помещението беше тясно, стомната стоеше съвсем наблизо. Натер се прибута бавно, докато краката му я докоснаха. Като вдигна предпазливо колене, удаде му се да получи стомната между тях. Един силен натиск – вървите при глезените действията подсилващо като лост – и един хрущящ звук осведоми двамата, че стомната е станала на парчета. Вярно, Натер не можа да попречи чирепите да не наранят коленете му, но какъв въпрос щеше да прави от това един мъж, преследван с всички кучета.

Когато стомната лежеше на чирепи, той опита да улови един отломък. Това не беше лесно, понеже ръцете му бяха вързани на гърба, но стана. После малаецът трябваше така да се премъкне с гръб към него, че ремъците на китките му да дойдат в догем с чирепа.

Беше мъчителна работа и потта се лееше на едри капки от челото на Натер. Но след десет минути ремъкът беше дотолкова протрит, че за малаеца не беше трудно да го разкъса. Останалото беше дело за няколко минути. След късо време те стояха свободни на краката си и опъваха и

протягаха вкочанените крайници.

– Какво сега? – изпъхтя малаецът. – Как ще се измъкнем от този коптор?

– Това вече не е трудно. Не забеляза ли преди малко при светлината на лампата, че между вратата и страничната града има една широка пролука? Ако през тази междина втъкнем в резето един остър чиреп, няма да е трудно да отворим.

И тази операция протече бързо. Вярно, на Натер му бе необходимо малко повече време, тъй като в тъмнината можеше да разчита само на осезанието си, но като вбиваше отново и отново чирепа в най-предното място на резето, удаде му се милиметър по милиметър да го избута назад.

Половин час, за който бе говорил Натер, още не беше съвсем изтекъл и двамата стояха във вратата. Сега се налагаше да прилагат изключителна предпазливост. Малаецът остана, а Натер се плъзна към стълбите. При това кракът му докосна оставената от моряка лампа. Озарен от внезапно вдъхновение, той се наведе и я вдигна, при което между пръстите му попадна и кутия кибрит.

Стигнал най-сетне до палубата, се огледа. Гореше само една-единствена светлина – един фенер, окачен на фокмачтата. Натер познаваше достатъчно корабното устройство, за да знае къде трябва да търси капитанската каюта. Използвайки постоянно като прикритие най-плътната сянка, той мина край грот-мачтата, на която се облягаше една фигура, отправила поглед към нощното небе – палубната вахта.

Невидян от нея, достигна каютата на комодора. Опита да натисне дръжката на бравата – стана, кабината не беше заключена. Бързо се шумгуна вътре и придърпа вратата след себе си.

Тук го обгърна дълбок мрак, изключвайки слабата мерзелееща светлина, която падаше през обърнатия ким страната на водата каютен прозорец. По тая причина Натер се осмели да светне. Първият му поглед падна върху писалището, което стоеше до задната стена. Едно шкафче по средата особено привлече вниманието му. Ако торбичката с бисерите се намираще някъде тук, то трябваше да е в него. Но как да се добере до нея? Огледа се търсещо и погледът му се прикова към една ножица за хартия, която лежеше на масата редом с разни канцеларски принадлежности. Бързо решил, той я взе в ръка и я провря между ключалката и стената на шкафчето. Трудът му скоро бе възнаграден – чу тиho изшракване и вратичката отскочи.

Натрапникът трябваше да се овладее, за да не изрази гласно

радостта си – пред неговият поглед лежеше търсената торбичка, а до нея няколко фишека монети. В следващия миг всичко беше изчезнало в шлица на робата му. Но колкото и да търси и се рови сред книжката, от дневника не можа и следа да намери. Това действително беше лошо. Защото ако стигнеше до ръцете на близките на покойника, неговото познание върху съдържанието ставаше безстойностно. Но не биваше да пилее скъпоценното време в търсене. Ето защо шракна пак ключалката на шкафчето, за да не открият прекалено скоро нещо от неговата визита, после угаси лампата и излезе на палубата. По същия път, по който беше дошъл, достигна отново до стълбището, в подножието на което малаецът нетърпеливо чакаше.

– Доста дълго продължи. Вече се опасявах, че са те открили.

– Всичко мина добре. Имаме бисерите, имаме даже и пари.

Удивлението на спътника му беше безгранично.

– Имаш бисерите? О-о, тогава всичко е наред! Как всъщност ти се удаде?

– Това ще ти разкажа по-късно. Сега няма време. Недей забравя, че се нуждаем и от дрехи.

– Да, вярно! Но, сахиб, остави тай работа да я свърша аз. Нещата са ми ясни, знам къде да търся.

– Е, къде? – попита Натер.

– Естествено в спалното помещение на екипажа. Главното е сега вътре да няма никой. Остави ме само да действам! Не съм за пръв път на кораб.

– Добре, тогава няма място за двоумене. Във вечер като днешната никой моряк няма да се търкаля в койката си.

– Е, тогава пречки няма да има. Изчакай ме тук, сахиб!

В следващият миг малаецът беше изчезнал в мрака и бе ред на Натер да чака. Неговото търпение беше поставено на мъчително изпитание. Вече си мислеше, че оня го е сполетяла някоя беда, когато той се появи горе при излиза на стълбата. На ръка носеше голям вързоп дрехи. Дори обуца и барети имаше в наличност, така че ако им се удадеше да доплуват до сушата, можеха да се покажат, без ни най-малко да бият на очи.

Бързо оформиха от дрехите два вързоба. Всеки закрепил своя на главата, та колкото се може повече да го предпази от водата, после се запътиха към бордовата стълбичка, която за тяхна радост беше спусната. Не бяха я изтеглили след като комодорът и кормчията бяха напуснали кораба. Още няколко мига и двамата престъпници се изгубиха в

тъмнилото на нощта.

Мъчното, направо невъзможно изглеждащото дело им се беше уда-ло с леко усилие. Те отново се бяха изплъзнали от наказателното правосъдие.

Когато на следващото утро бе забелязано изчезването на пленници-те, веднага бе уведомена бреговата охрана. Но нейните усилия останаха напразни – двамата мъже, за които Фалкенау бе определил висока наг-рада, не бяха открити...

* * *

Границата между държавите Норланд и Зюдерланд се образуваше от една планинска верига, която по величавост едва ли има сравнима на себе си. Ландшафти, пълни с най-страховита дивота, навяващи в сърце-то на друмника спомени за средновековната разбойническа романтика, се редуват с картини, за чиято прелест думата „несравнима“ означава твърде малко. Особено много се предпочита от любителите на природа-та важното преходно шосе южно от Хелбигсдорф, което с множество за-вои води нагоре до седловината на Химелшайн и оттам, постепенно снижавайки се, се спуска в долината. Всяка извивка разбулва нова, изне-надваща гледка, така че удивлението и възхищението просто нямат край. А когато странникът достигне чак горе на седловината и спирай-ки, обгърне с поглед изминатото разстояние, остава опиянен от велико-лепието, което се предлага на неговия поглед. Обърне ли накрая глава на юг, за да продължи пътя си, то кракът му отново застива на място.

От височината на седловината един добре поддържан път води с много завои още по-високо и завършва при външното стълбище на една крепост, носеща както и планината името Химелшайн. Тя никога не е била покорявана или разрушавана, защото нейното разположение я пра-ви напълно непревземаема.

Но зъбите на времето са гризали безспир нейните зидове и когато стана притежание на графската фамилия Хоенег, беше станало необхо-димо да се ремонтира из основи, при което подредбата ѝ бе изцяло съ-образена с изискванията на новото време. Сега тя принадлежеше на младия граф Хоенег, наричан „Лудия граф“. Беше му останала като нас-ледствена част по майчина линия, докато бащиното наследство трябва-ше да отстъпи на Нурван паша, по-големият брат на неговия баща и за-конен притежател. Тук той се оттегляше всяка година по за няколко ме-сеца, за да ловува из далеч простиращите се гори, когато се умореше от изтощителните забавления на столичния град.

Ако човек, оставил крепостта зад себе си, продължи да върви на изток по хребета на планината, то след пет минути ще стигне до малко, обградено от гъста елова гора езеро, което се подхранва от един планински поток и излива излишната си вода под формата на няколко каскадно разположени водопада в една дълбока клисура, на която народната уста е дала образното име Дяволската клисура.

Тази стръмна провала е нещо повече от романтична, тя е зловеща. Горната, обърната към планината част, е напълно недостъпна, тъй като срыващият се от висините поток изпълва изцяло дъното на клисурата. Стените се възкачват отвесно нагоре и никои катерач, дори най-дръзките, не би събрал кураж да постави крак върху стръмните и хлъзгави, мокрени от водния прашец на водопада скални цепнатини.

Едва известно разстояние по-надолу клисурата се отваря до по-голяма ширина и отпуска пространство за една тясна, малко използвана пътека, излизаща сред четвърт час в една напречна долина, през която минава лош и каменист коларски път.

В една голяма, разкошно обзаведена ъглова стая седеше на масата пред обилна утринна закуска Лудия граф. Изгледът, на който човек можеше да се наслади от прозорците на това помещение, бе навярно един от най-красивите на земята, ала душевността на графа беше замряла за красотите на природата. Сладострастният френски роман, който тъкмо разлистваше, му предлагаше една далеч по-голяма наслада.

Стаите на графа бяха точно същите покои, в които някога бяха живели старите Химелщайн, но тежките дъбови мебели бяха изчезнали, за да направят място на мебелировка в нов стил, а малките кръгли прозорци бяха заместени от големи бляскави стъкла, които при залез слънце лъщяха обикновено като пламтящо злато по ширната страна. Оттук старите рицари са тръгвали да се отдават на благородния занаят разбойничество по пътищата и оттук продължаваше графът тази прекрасна професия по начин, нагоден с настоящите условия.

В един момент вратата се отвори и влезе кастеланът. Ние вече сме се срещали веднъж с него – навремето, когато трябваше да прехвърли през границата с купето на графа тримата избягали от Хохберг затворници.

Графът вдигна поглед от книгата.

– Е, Гайслер, какво имате да ми съобщите?

– Хер графе, в чакалнята има един мъж, който моли за разговор.

– Не му ли казахте, че не приемам?

– Не, не се осмелих.

– Не сте се осмелил? Вие? – попита Хоенег учудено.

– Да, така е. Хер графът именно ще се удиви, като назова името.

– Е, тогава съм любопитен да го чуя.

– Аз мога лесно да задоволя любопитството на хер графа то е Мерикур?

– Какво? – извика Хоенег, скачайки от стола. – Мерикур? Кой Мерикур имате предвид? Да не би оня, дето в Англия се наричаше Джонсън, а в Норланд – Натер?

– Да, да, Ваша светлост! Тъкмо него имам предвид.

– Това е невъзможно. Не мога да си представя все пак, че англичаните са го пуснали на свобода.

– Да го пропусна ли, хер графе? Той самият ще може да даде най-добър отговор на вашите въпроси.

– Да, имате право. Въведете го!

Кастеланът се отдалечи и покани посетителя да влезе. Никой не би могъл да разпознае в знатния, облечен според най-новата парижка мода господин, който сега пристъпи прага с лека походка, андаманския беглец.

– Натер! – извика графът, отстъпвайки изумено крачка назад. – Значи наистина! Случват се знамения и чудеса!

– Мен навярно не сте очаквал, хер графе?

– Не, действително не! Нека Дявола ме отнесе, ако съм считал таково нещо за възможно.

– В такъв случай може би не съм добре дошъл при вас?

– Мътните го взели, не! Не това имах предвид. Надявам се, няма да придадете погрешно тълкуване на моето сливане. Аз не мога само да се начудя, че англичаните са ви пуснали на свобода.

– Е-е – ухили се Натер, – толкова човеколюбиви те не бяха.

– Не? Тогава вие сте... тогава сигурно сте...

– Да, така е. Аз благополучно им се изплъзнах.

– Трябва да ми разкажете. Но настанете се преди туй и ми помогнете при закуската!

Натер се отзова на поканата и седна срещу графа. Този натисна настолния звънец и заповяда на влезлия кастелан:

– Донесете още един комплект прибори за този хер!

Когато виното заискри в шлифованите чаши, графът, който едва можеше да владее любопитството си, поде:

– И тъй, Натер, вие идвате сега от Англия?

– Не, графе, тук страшно се лъжете. Аз идвам направо от

Андаманите.

– От...? – Вилицата изпадна от ръката на изненадания домакин. – Ами че това е почти невероятно! Сред стотиците случаи, когато някой „гост“ на острова опита бягство, се удава едва ли един.

– Приемете спокойно моя случай като едно от тези редки изключения и позволете да ви разкажа! Вие ще имате възможността да чуете един роман, който много вероятно ще ви заплени повече от книгата, която четяхте при влизането ми.

И сега Натер започна да разправя на напрегнато заслушания граф нещата, представляващи съдържанието на предходните глави. Той не го прекъсваше нито с дума. И когато след един час разказвачът беше привършил, ястията в чинията на графа стояха недокоснати, виното – също.

– Натер, това е една поразителна история. Какво смятате да правите сега?

– Не е трудно да отгатнете. Ще встъпя във владение на съкровището.

– Но то не ви принадлежи.

– На фамилия Голвиц принадлежи също толкова малко. Няма правна точка, на чието основание да имат реална претенция за съкровището. Връзката на Хуго фон Голвиц с бегумата не е била законна, значи и невалидна. Помислете, напротив, каква изгода би имало сдружението, за което работех, ако съумея да му доставя съкровището. То би могло да движи своите цели, насочени срещу съществуващия обществен строй, със съвсем други изгледи за успех. И освен това аз разглеждам работата като въпрос на лична чест. Голвиц говори в дневника си с такова презрение за Мерикур, че аз като негов брат нямам никакво желание да го преглътна безнаказано. Не, съкровището трябва да бъде мое.

– Но знаете ли месторазположението на острова?

– Да, аз много точно запомних неговите координати.

– И ви е известно също скривалището и достъпът до него?

– И да, и не. Както го възприеме човек. Голвиц именно така е предал сведенията, че само член от неговото семейство да може да открие достъпа до скривалището.

– Е, тогава усилията ви ще бъдат напразни.

– Това тепърва ще видим, графе. За мен най-напред е важно да бъда въведен във фамилия фон Голвиц и за тая цел ще трябва вие да ме подпомогнете.

– Аз? – попита графът удивен. – Как така мога аз да ви подпомогна?

– Ще ми дадете едно препоръчително писмо до фамилията фон Голвиц. Та аз всъщност затова съм и дошъл при вас.

При това изявление графът избухна в гръмък кикот.

– Драги приятелю, тук сте попаднал на неподходящия човек. Уверявам ви, моята препоръка би имала тъкмо противоположния резултат. Ония веднага ще ви изхвърлят на улицата.

– Не ми се вярва. Все пак ми казаха, че сте добре познат с тази фамилия.

– Вярно е. Но познанството ни е от онова естество, което в обикновената езикова практика се нарича вражда.

– Вие сте си развалил отношенията с фамилията фон Голвиц?

– Скъпи приятелю, това са стари истории, за които не обичам да говоря. Задоволете се с думата ми, че моята препоръка не може да ви допринесе никаква полза.

Разочарованието на Натер беше очевидно. Известно време той гледа замислено пред себе си, после каза решително:

– Е, щом не можете да ми помогнете, ще трябва да потърся друг път.

– За какво се касае всъщност? Не бихте ли дал поне някакъв намек? – попита графът любопитно.

– Касае се за някакво нещастие, сполетяло фамилията фон Голвиц преди много години, за което само членовете на този дом имат по-подробни сведения. При това произшествие играе голяма роля някакво число и тайната се върти около него. То представлява, така да се каже, ключът към скривалището.

Хоенег беше следил с голямо внимание думите на Натер. Сега скочи и закричи замислено напред-назад из стаята. Натер го гледа известно време озадачен и после попита:

– Какво ви е, графе? Да не би да знаете нещо за работата?

Заговореният спря отривисто пред Натер.

– Да, знам нещичко за работата. Знам дори цялата история. И което е още по-добре, мога да ви кажа числото.

Това разкритие дойде така изненадващо, че Натер подскочи като наелектризиран.

– Вие навярно се шегувате, хер графе? Как ще сте се добрал до...

– Седнете си обратно и ме изслушайте спокойно! И ще видите, че не се шегувам.

С тези думи той зае отново мястото си при масата и Натер също се отпусна колебливо.

– Както знаете, моят баща беше министър на херцога на Норланд. Като такъв имаше възможност, както можете да си помислите, да се занимава с някои неща, които всъщност не са били предназначени да достигнат до негово знание. Един ден той получил чрез пратеник сведение за някакъв таен договор, който Зюдерланд сключила с една външна сила. Неговата любознателност веднага заговорила и шпионинът получил поръчението да достави тайния договор, колкото и да коствало това. След осем дни татко държал договора в ръцете си.

– Но какво общо има тая работа с Голвиц?

– Само имате търпение! Ей сега ще стигнем дотам... Съдържанието на тайния договор било известно само на три лица: на министъра на онази чужда сила, на княза на Зюдерланд и... на барон Ото фон Голвиц, който беше таен секретар на княза.

– Аха! Сега започна да ми просветва!

– Нали? На барона, чичото на Хуго, бил връчен договорът с нареждане да изготви един препис. Документът не останал за дълго в негово притежаване – той изчезнал по необясним начин от неговото писалище и баронът изпаднал в немилост, понеже никой не хванал вяра на уверенията му в невинност.

– Тъй, значи така стои въпросът! – рече Натер замислено. – Но числото?

– Още не съм свършил. Когато преди двадесет години моят баща беше свален, тогавашният ковашки син и сегашен херцог Макс намери сред неговите книжа и изчезналия договор, заедно с прикрепеното към него документално доказателство, че барон фон Голвиц ни най-малко не е причастен в цялата работа. Последницата можете да си я помислите. Голвиц беше реабилитиран, назначен на всичките му длъжности и получи блестящо удовлетворение. За това авторът на дневника естествено нищо не е знаел.

– Но числото! Числото! Знаете ли го?

– Знам го, но не мога да ви го кажа.

– Как? – възкликна Натер удивен. – Не искате да ми го кажете?

– Не можете ли да се досетите за причината? Мислите, че ще ви дам сведение, чиято стойност е толкова голяма, че не се поддава на никаква оценка, без да имам някаква изгода от това?

– А-а, сега ви разбирам, графе. Вие желаете да получите от мен пари.

– Виждате ли колко бързо поумняхте? – кимна Хоенег. – Да, драги мой, искам пари от вас.

Натер се изхили подигравателно.

– Мамите се, хер графе, ако смятате сведението си за толкова ценно. Сега, след като работата е взела толкова благоприятен поврат за Говлиц, те няма вече така свенливо да я крият и аз считам, че в никой случай няма да е трудно да им измъкна тайнственото число, чиято цена те естествено не знаят. Та аз значи по никой начин не разчитам на вашата помощ.

– Така ли мислите? – ухили се Хоенег. – А аз пък ви казвам, че неизбежно се нуждаете от мен.

– Само че аз не виждам как! Аз си се сближавам просто с фамилията по някакъв невнушаващ подозрения начин и...

– А аз – прекъсна го на думата графът – ще отправя до фамилията предупреждение да внимава за някой си там Натер.

Този коз бе по-силен. Натер се вторачи вцепенено в седналия отсреща. После кипна:

– Хер графе, вие сте един...

– Стой! Нито дума повече! Можете да си мислите за мен каквото си щете, но оскърбления в моя дом не търпя. Отбележете си това!

Известно време двамата седяха, впили очи враждебно един в друг, след което Натер го избди на принуден смях.

– Графе, вие навярно само се шегувате с вашата заплаха.

– Нейсе, считайте го за шега! Но разсъдете. Така, както аз преценявам нещата, вие нямате време за губене. Вие не знаете колко скоро ще достигне дневникът до ръцете на законните собственици, а после, Натер, после за вас ще е твърде късно. Те ще ви изпреварят. Кой всъщност ви казва, че фамилията Говлиц сега вече не притежава познание върху това, което вие толкова гордо наричате ваша тайна?

– Това аз считам за невъзможно. Аз отпътувах по възможно най-бързия път за Зюдерланд. Но въпреки това не подценявам вашите опасения. Кажете ми числото и ние вече сме се споразумели.

– Най-сетне се вразумихте. И за да видите, че с мен може да се преговаря, ще ви дам желаното осветление, преди да сме сключили сделката. Изчакайте за миг, ей сега ще се върна с договора.

– Как? Той е все още във ваше притежание? Не казахте ли, че херцог Макс го е конфискувал?

– Да, оригиналът пропадна. Но преписът, който татко наредил да изготвят, си е налице и то тук в крепостта Химелщайн. Кой би си помислил, че документът някога ще има и друга стойност освен възпоменателна!

Хоенег отиде до работната си стая и се върна след няколко минути с един син плик от твърда хартия, който сложи на масата със закуската. Като сръза скрепящия го шнур, наяве излезе един лист в канцеларска форма, към който двамата се наведоха с любопитна напрегнатост. Бяха се вглеждали само миг и очите им откриха търсеното.

– Ей тук на го имаме – извика графът, посочвайки левия долен ъгъл – Я го прочетете!

– Две хиляди седемстотин осемдесет и едно – разчете Натер. – Наистина ли мислите, че това е търсеното число?

– Убеден съм в това. Но нека видим за сигурност дали не се среща и друго число.

Оказа се, че числото в ъгъла, което вероятно беше изходящ номер, бе единственото в документа, изключвайки естествено датата.

– Няма никакво съмнение, че това е търсеното число – рече в заключение Натер, като скочи в прехлас от стола. – Също съвпада, че то е голямо число, едно такова трябва да е по мои сметки, защото иначе онова, с което има още да се дели, щеше да е много по-малко.

– Какви ги дрънкате тук за някакво дялящо число? Не вдявам нито дума от това.

– А, да де, та вие още нищичко не знаете по въпроса. Е, след като знам веднъж дяволското число, за мен няма никаква причина да съдържам цялата истина. Та слушайте!

И Натер разказа на графа онова, което преди туй беше премълчал – аритметичната задача, сега вече лесна за решаване.

– А сега – каза, когато беше дал малкото необходими обяснения – сега нека проверим дали сметката излиза:

Той измъкна един бележник от джоба и нахвърля на един празен лист няколко числа.

– Уравнението, което първоначално съдържаше две неизвестни, гласи по следния начин: $(x - 36) : 183 = y$. Неизвестното x вече намерихме, а именно 2781. Следователно y също вече не създава мъчнотии. Пита се само дали делителят се съдържа без остатък. Дроб естествено не бива да се получи, иначе ще сме на погрешен път... Небеса, сметката излезе, излезе прекрасна! Ние спечелихме, спечелихме!

Графът гледаше през рамото му и прочете като резултат числото петнадесет.

– Значи смятате, че числото петнадесет маркира скалата, зад която трябва да се търси единствено възможния проход към съкровището на махараджата?

– Да, така смятам, така смятам – извика Натер с ликуващ тон. – Бих могъл да се закълна за това със сто свети клетви.

– И каква сума ще получа за моето, както изглежда, безценно сведение?

– Какво ще ви предложи? Един милион, един милион... естествено едва когато имам твърдо съкровището в ръцете.

Графът зяпна Натер с ококорени очи.

– По дяволите, щом така щедро ръсите милиони, то действително трябва да се касае за нещо повече от само шепа жълтици... Кога мислите да пристъпите към дело?

– Утре... не, още днес... не, сега веднага! Със следващия влак отпътувам за крайбрежието и се оглеждам за някой подходящ съд. Ще наема яхта, от мен да мине, цял тримачтов, ако другояче не стане.

– И на кого се каните още да се доверите? Съвсем без чужда помощ все пак не можете да вдигнете съкровището, а екипажа на кораба също няма да искате да посветите във вашата тайна.

– О-о, що се отнася до това, имам един придружител, на когото мога да разчитам. Малаецът, за когото ви разказах, ме чака в Карлсхафен, където акостирахме. В държането си той, наистина, е половин дивак, но е привързан към мен и ми е предан като куче. По-добър спътник изобщо не бих могъл да имам.

– Е, пожелавам ви пълна сполука във вашето намерение – рече графът, като улови чашата и даде знак на Натер да стори същото. – Пийте, Натер! Дявол знае, не всеки има щастието да наследи някой махараджа. Нека се надяваме, че това, което преследвате, не е сапунен мехур, иначе ще е жалко за камарата пари, дето ще прахосате. Щастливо пътуване, драги приятелю! Да живее съкровището на махараджата!

И чашите иззвънтяха весело една о друга...

2. ТЕКСАСЕЦА ФРЕД

– Damn!⁴⁸ Ако продължава така, то Дявол ме взел, ако съумеем да видим и само косъм от опашката на една-едничка команческа кранта!

Мъжът, изговорил тези думи, притежаваше херкулесова снага, от която човек, ако тя беше от дърво, сигурно щеше да може да издялка две фигури в естествена големина. Неговите могъщи крака бяха напъхвани в чифт дълги непромокаеми ботуши, които той беше изтеглил до

48. Damn! (англ.) – Проклятие! (Б. пр.)

чатала. Нагоре носеше жилетка от еленова кожа, а върху нея беше намъкнал яке, направено от кожата на бизон. На главата си имаше висока шапка, по която се виеха множество кожи на гърмящи змии. Лицето му беше така гъсто обрасло, че човек бе в състояние да различи единствено носа и двете очи. В ръката си държеше двуцевна кентъкийска карабина, а в стария шал, който беше увил около хълбоците, си правеха мирна компания един револвер и ловджийски нож, който обаче къде-къде повече приличаше на байонет.

Той се ровеше в една купчина дървесна пепел, която покриваше земята и привеждаше доказателството, че тук е бил запален необичайно голям огън.

– Я погледни, Фред – продължи вкиснато, – преди колко време, да речем, тази пепел е била още гореща?

– Огънят е бил угасен вчера заран – гласеше категоричният отговор.

Мъжът, който го даде, беше значително по-млад от предишния. Той можеше да наброява най-много трийсет и две години и беше облечен в един от онези индиански костюми, които обикновено биват носени от дендитата на саваната и по който производителките трябва да работят години наред. Но въпреки чистия си тоалет той нямаше вида на янлъш ловец. По здравия му врат човек можеше да различи белега от дълбок срез на нож, а по бузата личеше следата на удар, който много вероятно произхождаше от томахок. Оръжията му се състояха от пушка „Спенсър“, един боуи найф⁴⁹ и два револвера.

– Правилно – съгласи се исполинът. – Но какво ни помага това сега? Камарадите са мъртви, конете откраднати, а нъгите, дето ги събирахме едно по едно в Калифорния, за да можем и ние веднъж да се поизперчим в Изтока – задигнати. Сега търчим подир тия проклетни команчи, пък пеша все пак не можем ги настигна. Ама горко на нехранимайковците, ако аз, Бил Санфорд, ги връхлетия!

Той издигна пестник и го разтърси заплашително на юг.

– Аз мисля, че все ще се доберем до имуществото си – рече този, когото той беше нарекъл Фред.

– Че как?

– Дирята, която следваме, води към Рио Пекос, протичаща край Сиера Бланка, а тя понастоящем е границата между териториите на команчите и апачите.

49. боуи найф (амер.-англ. bowie-knife) – дълъг нож с двуостър край (Б. пр.)

– Какво общо има това с нашите коне и нъгите?

– Твърде много! Команчите, които ни окрадоха, оттук насетне могат по всяко време да се натъкнат на някой отряд апачи и следователно не бива да яздят вече без съгледвачи напред. Какво следва от това, Бил?

– Хм-м, че ще са принудени да яздят по-бавно. Възгледът ти не е лош. От апачите ти значи не се страхуваш?

– Не. Те сега са приятелски настроени към бледоликите. Изобщо те са по-благородни и храбри от команчите и особено откак повечето техни племена се подчиняват на великия Инчу-чуна, един ловец може с доверие да се осмели да отиде при тях.

В този миг зад тях нещо прошумоля. Двамата се обърнаха светкавично и вдигнаха карабините си. Пред тях стоеше един индианец, облечен почти като Фред, само че неговата собствена коса представляваше единственото покритие на главата му, а от пояса блестеше томахок с ценна изработка. В ръката си държеше пушка, чийто приклад беше обкован със сребърни гвоздеи. Тъмните му очи гледаха с крепка увереност двамата ловци и вдигайки леко десница за поздрав, той заговори с дружелюбен глас:

– Червеният мъж долови думите на своите бели братя. Те са врагове на команчите и приятели на апачите; той ще седне при тях и ще изпъши заедно с тях лулата на мира.

Той се настани, без много-много да се церемони, на земята, натъпка украсения с пера калюмет и запали тютюна с помощта на пункса си.

Двамата ловци седнаха срещу него.

Той смукна шест пъти дим от лулата, издухвайки го към четирите посоки на света, после нагоре към слънцето и накрая надолу към земята, подаде след това калюмета на Санфорд и заговори:

– Великия дух е с апачите и белите мъже. Техните неприятели са като мухите, бягащи от нашия огън.

Ловците повториха тържествения ритуал и Санфорд отговори:

– Моят червен брат е вожд на апачите, виждам го по калюмета. Ще ни назове ли той своето име?

– Моите братя приказваха преди малко за Инчу-чуна, сина на апачите.

– Инчу-чуна? Под това име ли се води наистина брат ми?

– Апачът никога не лъже! – гласеше неговият прост отговор. Това бе среща, по-щастлива от която изобщо не можеше да се желае. Ето защо Бил попита:

– Моят червен брат сам ли е в тази местност?

- Инчу-чуна е сам, той не се бои от хиляда свои врагове.
- Къде е неговият кон?
- Стои долу сред дърветата. А моите братя къде са оставили своите животни?
- Ние нямаме такива.
- Той ги изгледа невярващо.
- Нямате? Ловецът без кон е като ръка без китка!
- Ние имахме много добри животни, но ни бяха откънати от команчите.
- Защо белите мъже не са убили команчите?
- Не бяхме там, когато са дошли.
- Нека брат ми разкаже!
- С още десет придружители яздехме от Калифорния през саваните и планините насам, за да отидем на изток. Отседнахме на бивак край брега на Рио Гранде и още не бяхме застреляли нищо. Ние двамата получихме заръка да направим месо. Тръгнахме, а когато след един час се върнахме, всички наши спътници лежах мъртви и скалпирани на земята, конете бяха изчезнали и нъгитс заедно с тях.
- Какво сториха моите братя?
- Изброихме дирите на команчите. Бяха оставени от половин стотица. Последвахме ги, за да отмъстим за убитите и си върнем обратно имуществото.
- Моите братя са храбри войни, докато команчите са като койотите, които нямат никакъв разум. Те е трябвало да видят, че липсват двама бледолики и да изчакат и убият моите братя. Откъде ще се снабдят бледоликите с нови коне?
- Ще ги вземем от команчите.
- Нека бледоликите чакат, докато Инчу-чуна се върне.
- Той се надигна, взе карабината си и изчезна между дърветата. Дватама ловци се спогледаха с особени очи.
- Една дяволски благоприятна среща – рече Бил. – Може да е за наш късмет.
- Така мисля и аз. Но, хм-м, по-късно едва не ме достраша – отвърна Фред.
- Защо? Ние говорехме за него.
- Да, да. Дрънкането в приятя си е наистина една голяма глупост. Човек може така да се издаде.
- Ако не бяхме говорили добре за него, то се обзалагам на сто към едно, че щеше да ни очисти.

– Съвсем сигурно. Нека поне сега си затваряме човките и да си потърсим някое място, където можем да го чакаме, без да бъдем забелязани от други!

Те напуснаха открития район и изчезнаха сред храсталаците.

Трябва да бяха минали малко повече от два часа, когато апачът застана, без да е бил доловен някакъв шум, на същото място, където бе изпушена лулата на мира.

– Уф!

При този възглас двамата ловци се измъкнаха от скривалището си.

– Нека моите братя последват Инчу-чуна!

Той се обърна и ги поведе през обширната, високостеблена девствена гора, докато достигнаха едно светло връзване на прерията. Там лежеше един мустанг, четирите крайника на който бяха вързани с онези неразкъсваеми ремъци, служещи за изработването на ласа. Пот се стичаше на капки от животното и големи, гъсти фъндъци пяна лежаха наоколо – толкова се бе съсипало в стремежа си да се освободи.

– Умеят ли белите ми братя да яздат див мустанг?

Вместо какъвто и да е отговор Фред заметна карабината на гърба, застана широко разкрячен пред коня и го освободи с два бързи среза на ножа си от вървите. Той в миг скочи. Ездачът седеше без седло и юзда, на голо животно. То се стъписа и изцвила уплашено, заизправя се ту на задните, ту на предните крака, извиваше се настрани и полетя накрая, като не можа да се освободи от ездача, с могъщи скокове навътре в прерията.

– Моят млад брат е добър ездач! – рече индианецът одобрително. После продължи да крачи на едно голямо разстояние навътре в саваната лежеше втори кон, вързан по съвсем същия начин като предишния.

– Нека брат ми вземе този и после да се върне!

Той се запъти към храсталака, в който много вероятно бе спянал своето животно. Бил Санфорд пристъпи към коня, постъпи както преди малко Фред и само след няколко секунди се понесе върху дивия мустанг навътре в саваната.

Едва след изтичането на един пълен час можа да се различи в края на кръгозора една тъмна точка, а после и втора. Бяха двамата ловци, връщащи се върху укротените коне. Когато достигнаха малката прерийна бухта, Инчу-чуна пристъпи измежду храстите, водейки животното си за юздите.

– Моите бели братя сега имат коне, за да настигнат своите врагове

и ще могат да си вземат седлата и всичко, което им е необходимо.

Мястото, на което се намираха, беше белязано с множество следи от копита. Тук индианецът се бе промъкнал до дивите коне и ги беше нападнал. Как бе съумял да залови два от тях, той не счете за нужно да хаби думи.

– Накъде ще върви червеният ни брат? – попита Бил Санфорд.

– Той ще следва дирите на команчите, за да разузнае накъде се насочват.

– Не иска ли Инчу-чуна да язди с нас?

– Апачът е брат на белите мъже. Той ще остане до страната им, ако те пожелаят да го дарят с доверието си.

– Ние ти вярваме!

– Хау!

По този начин бе сключен съюз, който според обичая на саваната задължаваше всекиго в случай на нужда да даде живота си за сигурността на другите.

Двамата бели ловци размотаха ласата, които носеха увити около хълбоците и така ги вързаха около главите и муцуните на конете, че се получи своего рода юзда.

– Сега пак на бивачното място ли ще се върнем? – поиска да знае Бил Санфорд.

– Защо? – запита апачът късо.

– За следите на команчите.

– Моите бели братя няма да се връщат, а ще ме следват.

– Знае ли Инчу-чуна някой по-добър път, по който да настигнем разбойниците?

– Команчите ще следват долината на река Рио Пекос, защото иначе няма да имат вода за толкова много коне. Но реката тече в един голям завои, който е почти кръг и ако моите братя пожелаят да ми се подчиняват, то ще бъдат при команчите много по-рано, отколкото си мислят.

– Ние ще се вслушваме в теб! – заяви Санфорд.

След това тримата ездаци потеглиха. Двама нови коня в началото малко затрудняваха ездата, ала лека-полека посвикнаха и когато вечерта притъмня и трябваше да помислят за нощен бивак, можеха да ги спънат без притеснение. Признал веднъж властта на човека, конят му остава верен и покорен спътник.

На другото утро ездата беше продължена много рано. В хода на следобед стигнаха до малка рекичка, която изпращаше водите си в тази на Рио Пекос. Покрай брега ѝ се образуваше тясна саванна ивица.

В южната част на Ню Мексико, между Рио Гранде дел Норте и Рио Пекос, се извисяват сьерите Хуеко, Бланка, Сакраменто и Гваделупа и образуват една територия от диви, хаотично навлизащи една в друга планински вериги.

Тези вериги се проявяват ту като голи исполински бастиони, ту са обрасли с гъста и мрачна девствена гора и тук се делят от дълбоки, почти отвесно пропадащи каньони, а там от меко спускащи се долинни улеи, които сякаш от своето възникване са изолирани от външния свят.

И въпреки това вятърът носи цветен прашец и семена по високите зъбери и хребети, позволявайки да се развие оскъдна растителност. Въпреки това черната и сивата мечка се изкатерива нагоре по скалите, за да се спусне в царящата от отвъдната страна самота. Въпреки това дивият бизон намира тук отделни проходи, през които съумява да проникне на стада от хиляди глави при своите есенни и пролетни преселения. Въпреки това тук се появяват ту бели, ту медно оцветени фигури – диви като самата територия, а когато отново изчезнат, никой не знае какво се е случило, защото непристъпните каменни великани са неми, а вековната гора мълчи.

Там долу в равнината си граничат ловните полета на апачите и команчите; по тази граница се вършат геройски дела, за които никоя история не уведомява. Откъснати понякога при битките между тези юначни племена отделни отряди проникват нагоре из планините и трябва да се борят там на всяка стъпка със смъртта и стихиите, чието побеждаване като че стои извън възможностите на човешките сили.

Рио Пекос извира недалеч от Тручас Пийк, източно от Санта Фе, тече първо на югоизток и се насочва после, напускайки предпланините на Скалистите планини, право на юг. Докато тук сега Ляно Естакадо се простира до левия бряг с всичките си ужасии, отдясно пристъпват разклоненията на гореспоменатите сieri, но често се отдръпват толкова назад, че намира място по някоя прерийна ивица с тучна тревна растителност, която се губи в спускащата се от височините до подстъпите на планините вековна гора.

От такова естество са и повечето му притоци.

Това е една крайно опасна област. Планините се проточват надълго и много нарядко има някоя теснина или дефиле, водещи настрани. И който срещне тук враг, няма как да се отклони, ако не иска да зареже коња си, без който впрочем също би бил изгубен.

Речната долина, по която язدهа тримата, беше от същия характер: от двете страни на водата прерийни ивици, с които граничеше гъста,

тъмна девствена гора.

Инчу-чуна яздеше начело. Той тъкмо понечи да свърне в долината на Рио Пекос, но из един път дръпна назад животното с такава сила, че то едва не се преметна. В следващия миг бе скочил и изчезнал с коня си в гората.

Двамата ловци моментално последваха примера му и вкараха животните си между дърветата, където вождът ги очакваше. Той закри с ръка ноздрите на своя мустанг, за да не може да издаде с пръхтене местонахождението им.

– Какво наблюдение направи моят червен брат? – попита Фред.

– Инчу-чуна забеляза двама червени мъже, които плуваха през реката, наричана от бледоликите Рио Пекос.

– Апачи или команчи?

– Команчи.

– Накъде ли се канят да се отправят?

– По поетата от тях посока Инчу-чуна предполага, че ще прекосят долината, в която се намираме.

– Тогава нека просто ги вземем между два огъня. Когато се натъкнат на нашите следи, те вероятно ще слязат да ги прегледат. Ние ще се възползваме от тази възможност да изскочим. Инчу-чуна ще язди към изхода на долината и ще им препречи пътя, а ние ще им се явим отпред.

Вождът даде с леко кимване да се разбере, че е съгласен. После минаха десет минути в мълчаливо очакване. Вече си мислеха, че червенокожите са поели в друга посока, когато те се появиха при излиза на долината. Бяха двама още много млади войни, както можеше да се разпознае въпреки изрисуваните им лица. Единственото им въоръжение беше висящият на колана нож. Като цяло правеха толкова безобидно впечатление, че тримата скрити сред дърветата мъже не чакаха дълго. Апачът скочи на коня си и префуча като хала навън и към двамата индианци, които в изненадата си пропуснаха подходящия миг. Преди да са разсъдили правилно, вождът беше в техен гръб и насочи към тях Сребърната карабина.

– Уф! Уф! – извикаха те изненадано, когато сега и белите ловци се стрелнаха към тях измежду дърветата.

Ако бяха по-възрастни, по-опитни войни, може би щеше да им хрумне мисълта да побягнат настрана. Но на тях това изобщо не им мина през ума. Те по-скоро държаха очите си отправени с един кажи-речи благоговееен страх към вожда, който спря на приблизително десет крачки от тях като излят от бронз.

– Знаят ли младите синове на команчите кой съм?

– Ти си Инчу-чуна, най-великият воин на апачите.

– Тогава те знаят също, че кръвта им няма да бъде пролята, ако се предадат без съпротива. Нека предадат те своите ножове на двамата бледолики.

Червенокожите, които, види се, бяха предприели първия си боен поход, се спогледаха въпросително. После единият предаде ножа си на Бил, а другият – на Фред, без дума да кажат. Те съзнаха, че съпротивата би била глупост.

– Синовете на команчите носят по ръцете си знаци, каквито шаманът има право да даде само на синовете на някой голям вожд. Искат ли младите войни на команчите да кажат на Инчу-чуна кой е техният баща?

– Сокола е нашият баща. Този червен воин е мой брат.

– Сокола! Той е най-храбрият вожд на команчите. Какво ще каже той, когато чуе, че синовете му са пленени?

– Големият вожд на апачите ще ни освободи. Секирата на войната не е изровена между войните на команчите и синовете на апачите.

– Вие не говорите истината. Не носите ли по лицата си цветовете на войната?

– Те не касаят апачите, а бледоликите, чиито скалпове искахме да отидем да вземем.

– Какво са ви сторили бледоликите?

– Бледоликите са крадци и разбойници. Преди два пъти по десет слънца известен брой от тях нахлуха в територията на команчите и им откъснаха много коне. Затова няма да има мир между червените мъже и бледоликите.

Значи отново старата история! Белите, не червените, бяха виновниците, които, както се казва при нас, си бяха показали рогата.

– Защо тогава войните на команчите наказват невинните?

– Кого има предвид вождът на апачите?

– Той има предвид десетимата бледолики, които на пет дни отук са били убити и ограбени от команчите?

– Кой му е казал тази лъжа?

– Това не е лъжа. Тези бели ловци са принадлежали към групата, която е била нападната от команчите, и са потеглили след тях, за да си върнат ограбеното.

– Уф! Това няма да им се удаде.

– То ще им се удаде, защото вождът на апачите стои до страната им и ще се бие за тях.

– Това Инчу-чуна не бива да прави. Бледоликите не го засягат.

Вождът сви вежди.

– Инчу-чуна самият знае какво бива и какво не и не се нуждае от напътствията на хлапета. Бледоликите са негови приятели и братя и той пи с тях дима на калюмета. Синовете на команчите сигурно знаят какво означава това.

Скастрените замълчаха смутено. От само себе си се разбира, че знаеха какви задължения налага изпушването на калюмета, но пък и не искаха да дадат право на вожда.

Апачът продължи разпита си:

– Къде е златото, отнето от бледоликите?

– На път към колибите на команчите.

– Колко войни са с него?

– Пет пъти по десет.

– Къде са разположени колибите на команчите?

– На четири дни път оттук на юг.

– Как стана, че младите бойци на команчите се намират тук, а не при своите войни?

– Те бяха изпратени назад, за да разузнаят дали двамата бледолики, които принадлежаха към нападнатите, следват дирите на команчите.

– Защо команчите не го сториха по-рано?

Запитаните премълчаха засрамено.

– Синовете на команчите са лоши войни, защото едва сега име дошла тази мисъл. Вие виждате, че двамата бели ловци упорито се придържат по дирята на команчите. Те ще яздят след тях, за да си вземат ограбеното злато. Искате ли драговолно да им върнете златото, ако ви дарим свободата?

– Плячката не принадлежи само на нас. Това, което питаш, трябва да бъде обсъдено.

– При колибите на команчите?

– Да.

– И къде ще узнаят те какво ще стане?

– Пак там!

– Значи мислите, че трябва да дойдем с вас при команчите?

– Вие можете да ни придружите и да се върнете, без да ви се случи зло.

– Вождът на апачите вярва на вашите думи, защото той познава

обичаите на червените мъже. Но той може да има златото и без да отива в ловните полета на команчите. Той ще застигне петдесетимата войни, преди те да са стигнали до своите.

– Големият вожд се лъже, той няма да ги настигне.

– Защо мислиш така? Дирите на команчите са стари само един ден. Ако побързаме, ще можем да ги достигнем за два дни.

– Инчу-чуна се мами. Когато днес войните на команчите преброиха плякосаните коне и направиха откритието, че вероятно още двама мъже са принадлежали към нападнатите, сметнаха, че ще бъдат преследвани, и от този момент те яздят много по-бързо.

Вождът се загледа замислено в земята. После отправи изпитателно тъмните си очи към двамата.

– Ще останат ли двамата млади войни при нас, без да бягат, ако не ги вържем?

Очите на запитаните просветнаха радостно.

– Ние няма да бягаме.

– Дори и ако бъдем нападнати от вашите?

– Ние ще останем при вас, докато ни освободите.

– Вождът на апачите вярва на вашите думи.

Двамата ловци бяха следили внимателно разговора. Сега Бил взе думата:

– Мисли ли Инчу-чуна наистина, че бихме били сигурни след команчите!

– Той го мисли. Ние ще отидем да преговаряме. Докато се намираме при тях, нищо няма да ни се случи.

– Тогава моето мнение е да продължим да гоним петдесетимата. Застигнем ли ги, все ще намерим някакво средство да ги принудим да върнат ограбеното. Не ги ли настигнем, ще яздим до техните вигвами.

Колкото авантюристичен и рискован да беше този план, той все пак бе одобрен и от Фред и късо време след това малкият отряд се раздвижи. Команчите яздеха без ремъци. Те бяха дали своята дума и останали-те можеха да бъдат сигурни, че няма да предприемат опит за бягство.

Ездата следваше течението на Рио Пекос. След известно време достигнаха мястото, където синовете на вожда се бяха отделили от другите. От дирите се виждаше, че команчите оттук насетне се поддържали възможно най-голяма бързина. За съжаление днес не можеха повече да следват дирята, тъй като следобедът беше отминал и вечерта започваше да настъпва.

Беше потърсено подходящо място за бивак и запален огън, чиято

светлина не съумяваше да проникне надалеч поради растящите наоколо храсталаци. Конете бяха спънати така, че не можеха да отидат далеч. Тъй като мустангите имат навика да се държат съвсем безшумно през нощта и да издават с пръхтене приближаването на всяко враже същество, хората можеха да се чувстват относително сигурни и скоро възникна една от онези непринудени лагерни сцени, които в Дивия запад излъчват такова голямо обаяние.

Инчу-чуна се беше увил веднага след скромната вечеря в своята завивка и легнал край огъня. Двамата команчи последваха примера му и само белите ловци не показваха още желание да подирят почивката. Бил впери поглед известно време умислено в жаравата на лагерния огън и после се обърна отривисто към своя спътник.

– Дявол да я отнесе тая скучна история! Ако продължава така, то имаме лоши изгледи да се доберем до имуществото си. Ти какво ще речеш, Фред?

– Действително изглежда, като че ли няма да застигнем червенокожите преди селото им.

– 's death⁵⁰, като си помисля, че сега най-сетне сяха да мога да се оттегля на спокойствие, ако не бяха се набъркали тези червенокожи! Направо акъла да си изгубиш!... Egad!⁵¹ – прекъсна се той, като видя, че седящият, насреща му слуша безучастно. – Ама на теб май хич не ти дреме, дете нъгитсите ти са отишли по дявола?

– Pshaw!⁵² Не ми е до нъгитсите, макар да не отричам, че сяха да ми бъдат много добре дошли.

– Dash it all!⁵³ Тогава си развържи най-сетне езика, де! Аз вече отдавна съм забелязал, че някъде те стяга чепикът и с най-голямо удоволствие бих узнал къде. Мисля, че би могъл все пак да дариш с малко доверие един стар камарад, който по всяко време е влизал за теб в огъня.

– Доверие съм ти имал достатъчно, Бил! Но няма смисъл да се разравят стари истории. Всеки трябва да има достатъчно сили сам да си носи товара.

– Neigh-ho!⁵⁴ Толкова унил, скъпи приятелю? Сега ти толкова повече трябва да си излезеш сърцето. Може би ще съумея да ти помогна в търсенето.

50. 's death! (англ.) – По дяволите! (Б. пр.)

51. Egad! (англ.) – Ей Богу! (Б. пр.)

52. Pshaw! (англ.) – израз на презрение (Б. пр.)

53. Dash it all! (англ.) – Дявол го взел! (Б. пр.)

54. Neigh-ho! (англ.) – ух, уф, ох! като израз на почуда, тъга, досада... (Б. пр.)

– В търсенето? Как тъй? Кого трябва да търся?

– Good luck!⁵⁵ Човекът наистина ме смята още за грийнхорн! Че що за друга причина ще ти има един млад, симпатичен сър, който лази из Дивия запад, без да го принуждават никакви икономически условия, освен да търси някого, чиято дияра е изгубил.

Фред се вгледа за миг замислено в огъня, после вдигна с бързо движение глава.

– Няма да отрека, Бил, че имаш право. Да, аз търся един човек, търся дори двамина.

– Не го ли казах? Най-сетне, най-сетне си разкри боята. Heavens⁵⁶, колко мъки костваше това! Ами сега само не отстъпвай! Всичко трябва да знам аз, всичко!... Ти се наричаш Фред. Много вероятно имаш и друго име. Бива ли човек да го научи?

Фред се засмя.

– След като ме стискаш така в пресата, то май няма къде да мърдам, освен да ти кажа всичко.

– Тъкмо това е и моето мнение – рече Бил доволен. – Та почвай значи историята!

– История в истинския смисъл на думата тя точно не е. Аз не знам дали...

– Neigh-ho! Ето че пак започва да го усукваш! Виждам, че човек при теб не може да стигне до края, ако не ти изкопчава с ченгел думите една по една. И тъй, go on⁵⁷! Ти се казваш Фред, което действително знам вече от столетие, толкова дълго комай стана. Само че напусто яздя подир някогашното ти име.

– Аз се казвам Голвиц, Фредерих фон Голвиц от Зюдерланд. „Фон“-а обаче спокойно можеш да забравиш, По тия места тук той не чини нищо.

– Well, прав си. В тая благословена държава чини само мъжът. С някаква си там титла не можеш и един окаян прериян заек да гръмнеш.

– Моята фамилия е една от най-старите в страната, но за съжаление несподобена с големи богатства. И с това се започва веднага злата участ. По-големият ми брат Хуго замина за колонията в Индия, за да си извоюва положение под английска служба. Трябва да са минали двайсет и пет години оттогава... по онова време аз бях още малко момче. Ние никога вече не чухме нещо за него. Вероятно е загинал в битките срещу

55. Good luck! (англ.) – Късмет, успех, на добър час! (Б. пр.)

56. Heavens! – Небеца! (Б. пр.)

57. Go on! (англ.) – Продължавай! (Б. пр.)

махараджата на Аугх, защото последното му писмо беше пуснато от Калкута, малко преди Хуго да замине за вътрешността на страна.

– Zounds!⁵⁸ Дяволски сълзливо начало! Но смятам, че не този си свой брат търсиш в Dark and bloody grounds⁵⁹?

– Не, не него. Що се отнася до него, ние отдавна изоставихме всяка надежда. Но идва още по-лошо! Вторият ми брат беше предопределен за дипломатически кариера. Той притежаваше талант, спечели доверието на своите началници и следваше да се очаква, че ще се изкачва стъпало по стъпало с по-голяма бързина, отколкото обикновено това става.

– By God⁶⁰, хич не бих му зловидил!

– Тогава взе, че се разлици и една история с моя чичо, която му дойде много на сгода, само че не ѝ е тук мястото. Накратко казано, той имаше най-бляскави перспективи. Тогава Дяволът пожела в столицата да пристигне цирк, чиито артисти умееха да изпълняват неща, които преди туй не бяха считани за възможни, и особено една ездачка, която така изпъкваше с постиженията си, че появата ѝ представляваше кулминацията на представлението. Наричаха я мис Ела. Същинското ѝ име никога не узнах.

– Аха, същината на разказа тепърва започва!

– В балета и на въжето тя беше също така изкусна както и на коня и говореше множество езици по начин, навяващ предположението, че от най-ранна младост се намира по турнета.

– Трябва да е била някоя направо дяволска фуста!

– Такава беше! Имаше и замах, да, една пъргавина на тялото и ума, която увличаше зрителите. Не е трудно да се помисли, че едно такова същество няма начин да не стане опасно за мъжкия свят.

– Навярно и за твоя брат?

– И за него. Той беше страстен ездач. Изпървом посещаваше цирка рядко, но после ежедневно. Един такъв посетител естествено е познат с всички артисти. Той контактуваше с разните изтъкнати участници на цирка и се виждаше и говореше с мис Ела по-често, отколкото бе приятно на родителите и подобавашо на неговото положение. Татко се видя принуден да му поиска обяснение, ала Теодор се засмя и не му даде отговор. Но скоро отношенията му с мис Ела така се задълбочиха, че вече открито се показваше с нея. Разхождаха се с коне и кола и работата достигна до точка, която принуди родителите до остра намеса. Брат ми

58. Zounds! (англ.) – Дявол да го вземе! (Б. пр.)

59. Dark and bloody grounds (англ.) – Мрачните и кървави поля (Б. пр.)

60. By God! – За Бога! (Б. пр.)

трябваше да се яви пред целия семеен съвет и пред него той нескрито заяви, че ще се жени за цирковата артистка.

– Bounce!⁶¹ И тогава сигурно бомбата избухна?

– Майка го молеше със сълзи да се откаже от това намерение, татко го заплашваше с изгонване... напразно.

– А ти?

– Аз ли? Аз обичах брат си така сърдечно, че бях по-склонен да го съжалявам, отколкото да му се ядосвам. Теодор беше достатъчно голям, за да знае какво върши. Ако само момичето беше достойно за него!

– Zounds! Да не би да е нарушила верността си?

– Точно това не бих желал да твърдя, защото те още не бяха сгодени. Но тя при всички случаи играеше двойка роля. Появи се един съперник, който бе поощряван от мис Ела почти точно колкото самият Теодор. Тази благосклонност много вероятно бе последица по-малко на личните му достойнства, а повече на неговото богатство, с което моят брат действително не можеше да се мери.

– Кой беше всъщност типът?

– Той беше граф и заради безбройните си откочени номера биваше наричан единствено Лудия граф. Беше направил престоя си в Норланд невъзможен – как, това е една дълга история, която може би друг път ще ти разкажа – и оттогава ощастливяваше с присъствието си Зюдерланд, където имаше имения. За нещастие на Теодор графът насочи вниманието си към красивата циркова ездачка и ѝ оказваше ред любезности, които бяха свързани с такива разноски, че брат ми в това отношение не можеше да излезе на турнир с него. Стигна се до открита разпра между двамата съперници, която можеше да се реши единствено с оръжие. Като място на дуела беше избрана една клисура в близост до крепостта Химелщайн – едно имение на графа. Теодор замина и... не се върна. Вечерта на неговото отпътуване мис Ела трябваше да се появи, но и тя беше изчезнала.

– Всички дяволи! Били ли са се всъщност двамата противници?

– Това не зная. Нашите разследвания по този въпрос не доведоха до резултат.

– Не се ли обърнахте към Лудия граф?

– Сторихме го, разбира се, но без успех. Графът само ни даде високомерния отговор, че трябвало да търсим местонахождението на Теодор при мис Ела. Тя била лицето, към което трябвало да се обърнем.

61. Bounce! (англ.) – възглас на изненада, учудване (Б. пр.)

– Dash it all! Това означава все едно, че брат ти е духнал с мис Ела. И вие повярвахте?

– Като че ли трябваше, защото след дълго време получихме едно писмо от Съединените щати, което носеше подписа на коняра на брат ми, един там Георг Марлай. В него той казваше, че бил натоварен от Теодор да съобщи на фамилията Голвиц, че намерил живота си за нетърпим в Зюдерланд и затова заминал за Америка. Нямамо никога да се върне и щял да промени името си, без да дава повече някакъв признак на живот за себе си.

– А мис Ела?

– За нея не бе спомената нито сричка.

– Egad! Странно е, дето брат ти не е писал сам, а чрез трети.

– Той беше сърдит и огорчен.

– Нека е тъй! Но аз все пак не мога да си представя, че брат ти, който все пак, изключвайки историята с мис Ела, се е проявявал все като добър син, ще бъде толкова студен и безсърдечен да изфиряса без всяко сбогом. Аз не вярвам нито сричка на съдържанието на писмото. Зад него се крие някаква дяволщина или нека не се казвам Бил Санфорд. Какво предприехте въз основа на писаницата?

– Ние естествено не оставихме работата на мира. Най-напред писахме на Марлай да ни съобщи адреса на Теодор, писмото се върна неотворено. Мъжът се беше преместил, никой не знаеше къде: После си подсигурихме помощта на властите – и това средство остана без резултат. Така минаха две години, без да получим ни най-малък признак на живот от Теодор. Неможейки да понасям повече мокрите очи на мама, чийто особен любимец беше Теодор, аз тръгнах през океана, за да се заема лично с издирванията.

– By God, било е почтено от твоя страна!

– Най-напред се отправих естествено към Кингстън на Мисури, откъдето произхождаше писмото на Марлай. Там чух, че бил тръгнал към Ню Орлиънс. Оттук следата му водеше към Хавана, от Хавана към Мексико. Акостирах там и останах все по дирята му, която ме отведе в Тексас и оттам в прериите край Ред Ривър. Странствах като Скитника евреин, но Марлай не видях. По определени признаци стигнах до заключение, че е забил към Сан Франциско, в дигинс⁶² и го последвах и натам – както виждаш без резултат. Всеки път когато отивах на мястото, където Марлай определено трябваше да се намира, се оказваше, че той вече пак

62. дигинс (англ. diggtins) – мини, рудници (Б. пр.)

е запитал нанякъде. Но аз няма да си отдъхна, додето не го намеря; в мен има някакво предчувствие, което ме ободрява, не позволява да губя надежда. Трябва да се срещна с него и тогава и той ще трябва да ми каже къде се намира брат ми.

– All right!⁶³ И аз идвам с теб!

– Наистина ли? – попита Фред зарадван.

– Да. Тексасецът Фред е камарад, от чиято компания човек не е нужно да се срамува.

При споменаването на това име апачът надигна изненадано глава – знак, че той в никой случай не е спал. Също и от страната, където лежаша двамата команчи, прозвуча едно тихо, учудено „Уф!“, от което можеше да се заключи, че името не беше непознато и за команчите.

– Няма ли мъжът, когото търсиш, нещо отличително във външността си?

– Да. Той бие на очи със своята крещящочервена коса.

– Червена коса? А-а, ето защо значи се разправя за Тексасеца Фред, че се нахвърлял буквално с омраза към червенокосите. Неговият първи въпрос, когато пристигнал в някое селище, винаги бил колко люде носели рижи коси. И не продължавал, додето не видел и последния, отличаващ се с червена украса на главата си.

– Тъй ли? Така ли говорят за мен? – засмя се Фред. – Е, сега имаш простото обяснение. Значи наистина тръгваш с мен?

– Да – каза Бил простичко. – Където е Тексасецът Фред, там е и Бил Санфорд. Топ, дай си ръката!

– Инчу-чуна също ще тръгне със своите бели братя.

Двамата погледнаха изненадано вожда. Този отметна завивките, колкото да се изправи в седящо положение, и после рече:

– Вождът на апачите ще остане при бледоликите, докато неговите червени братя го повикат. Той познава всички животни и всички мъже в гората и прерията; той може би познава и слугата, когото те търсят.

– Ти? – попита Тексасеца Фред, надигайки се от изненада.

– Инчу-чуна познава един бледолик, който вече от дълго време пребивава при команчите.

– Откъде е дошъл?

– От страната, която белият ловец преди малко спомена.

– И как изглежда?

– Той има очите на небето и косата на огъня.

63. All right! (англ.) – Правилно, вярно, разбира се! (Б. пр.)

– Сини очи и червена коса? Това съвпада. Иначе Инчу-чуна нищо очебийно ли не е забелязал по него?

– Бледоликият има малък белег на устната си.

– Това също е вярно. Този белег произхожда от една добре оперирана заешка устна.

– *Heigh day!*⁶⁴ – намеси се тук ликуващо Санфорд. – Това е той и сега вече няма какво да ни възпира да навестим команчите. Знае ли Инчу-чуна къде се намира постоянният им бивак?

– Той знае и ще заведе своите бели братя. Но пък нека попитат те и тези пленници, които знаят кой е бледоликият, дето се намира при тях.

Тексасецът Фред се вслуша в съвета и се обърна към двамата индианци, ала не успя да изкопчи нищо от тях. С това разговорът замря, докато накрая съвсем замлъкна. Беше хвърлен жребий за стражата и после мъжете се отдадоха на почивката...

3. ПРИ ВИГВАМИТЕ НА КОМАНЧИТЕ

Когато нощта започна да се разсейва, хората се надигнаха, за да продължат следването дирите на команчите. Те водеха все от дясната страна на Рио Пекос до мястото, където разклоненията на Сиера Гваделупа пристъпват до реката. Оттук мъжете се насочиха надясно нагоре в планината, чийто отвъден склон достигнаха едва другия следобед. Вечерта групата се спусна до откритата прерия, по чиято трева дирите отново бяха по-лесни за следване.

За съжаление се оказа, че за евентуално настигане на крадците преди тяхното село не може и да се мисли. Настоящите притежатели на заграбените нъгитс имаха твърде голяма преднина, за да съумееха да ги настигнат още по път. Следователно не оставаше нищо друго, освен да дръзнат да влязат в тяхното село. При притежанието на двамата пленници това начинание, разбира се, не беше чак толкова рисковано, както се създаваше впечатление.

По време на дългата езда на следващото утро малко се говори. Всеки се бе отдал на собствените си мисли. В следобедна бе направена кратка почивка, а по свечеряване на хоризонта изплуваха няколко тъмни линии, които при по-внимателно вглеждане можеха да се отличат като редица шатри. Това бе големият бивак на команчите, издигнат във връзка с лова на бизони.

64. *Heigh day!* (англ.) – възклик на изненада (Б. пр.)

Инчу-чуна беше яздил все начело. При вида на селото той спря коня си и слезе. Белите ловци последваха примера на вожда, макар да не отгатваха какво възнамерява. Апачът седна на земята там, където стоеше, извади калюмета си, запали го и каза:

– Ако младите войни на команчите не искат да умрат, то нека пият с вожда на апачите и неговите бели приятели пушека на мира!

Без дума да възразят, братята слязоха и седнаха срещу апача. Когато лулата извърши обиколката си в съпровод на общоприетите церемонии, той им повели:

– Нека синовете на команчите, които сега станаха наши братя, яздят до своите, за да ги възвестят за нашето пристигане и им кажат, че ние идваме като техни гости.

Те се подчиниха безмълвно на заповедта, възседнаха конете си и препуснаха. Ловците и апачът останаха да седят на самото място.

Не им се наложи дълго да чакат резултата от долагането, защото много скоро се зададе един многоброен конен отряд, който се разгъна и образува кръг около тях. Този кръг беше внезапно стеснен, като команчите препуснаха от всички страни в галоп към тях с размахани оръжия, създавайки впечатление, че ей сега на ще ги повалят. Една група от четирима вождове действително се носеше в карьер към тях и ги прескочи. Ловците останаха спокойни, без и с око да мигнат.

После вождовете слязоха, приближиха и най-възрастният взе думата:

– Защо не се изправят белите мъже, когато вождовете на команчите пристъпват към тях?

Бил се нае да даде отговора.

– С това ние искаме да кажем, че сте добре дошли при нас и можете да заемете място до страната ни.

– Вождовете на команчите седят само до страната на главатарите. Кой е вашият предводител и къде са вашите вигвами и вашите войни?

– Белите мъже нямат вигвами, а големи каменни градове, в които живеят хиляди войни. Моите червени братя могат без грижа да седнат при нас: всеки от нас е вожд.

– Какви са вашите имена?

Питащият вече ги знаеше, защото двамата команчи му ги бяха казали. Не беше добър знак за ловците, дето той се преструваше. Особено очебийни бяха мрачните погледи, които биваха хвърляни на Инчу-чуна.

– Ще ви ги кажа – отговори запитаният. – Моето име е Бил

Санфорд.

– Санфорд. Познавам това име. Белият мъж е враг на индианците, но не е зъл човек.

– Този млад мъж е наричан от всички червени и бели войни Текса-сеца Фред.

– Неговото име също ми е известно. Той е наш враг, но убива червените мъже само когато е бил принуден. Кой е този червен мъж?

– Това е Инчу-чуна, вождът на апачите.

– Той е едно куче, което скоро ще умре. Лешоядът ще изкълве неговите очи, а месата му ще бъдат изръфани от вълците като мърша. Всички вие още днес ще умрете на кола на мъченията.

– Ние? Гостите на команчите?

– Вие не сте наши гости!

– Ние сме такива. Ние оставихме живота на синовете на вашия вожд, а те дадоха думата си, че можем мирно да отседнем в колибите на команчите.

– Те ще съдържат своята дума, но за тях щеше да е по-добре, ако ги бяхте убили. Един храбър воин предпочита да умре, вместо да позволи на врага си да му подари живота. Вие сте техни гости и стоите под тяхна закрила. Ние другите обаче не сме ви обещали нищо. Когато нашият върховен вожд Сокола, бащата на вашите закрилници, се върне, ние ще ви вземем скалповете!

Белите се спогледаха въпросително, Инчу-чуна обаче се надигна без колебание. Имаше право. Те бяха обградени от такова множество команчи, че измъкване нямаше. Бяха дръзнали да влязат в бърлогата на лъва и сега бяха длъжни да изчакаат по-нататъшното. Всички се качиха на конете. Пленниците бяха взети от червенокожите по средата и кавалкадата препусна във вихрен галоп към лагерното село, после между редиците шатри и накрая спря пред една от тях.

Индианците слязоха и старият вожд повели:

– Нека белите мъже влязат тук!

– Кому принадлежи това жилище? – попита Фред.

– То принадлежи на тези, които са се наели да ви закрилят. Предайте оръжията си!

– Един бял ловец се разделя със своите оръжия едва след като е умрял.

– Не знаят ли белите мъже, че един пленник не може да има оръжия?

– Ние сме гости, но не пленници.

– Вие сте и едното, и другото. Сдайте оръжията си!

Тогава Инчу-чуна дигна ръка в знак, че иска да говори. Той каза:

– Синовете на команчите искат оръжията ни, защото се страхуват от нас. Техните сърца са боязливи и куражът им е колкото на прерийната кокошка, която побягва при всяко шумване.

Това беше както гордо, така и умно казано и последицата се прояви веднага. Старият вожд го измери с гневни очи и отвърна:

– Пимо⁶⁵ е грозен като краставата жаба от блатото. Неговият език говори лъжи. Няма нищо, от което команчът би могъл да се бои. Присътпете в тази шатра и задръжте оръжията си!

Сега ловците слязоха, вързаха конете си и се отправиха към вътрешността.

Шатрата беше от онова естество, което се среща при северно живеещите индианци. Работата по нейното издигане се върши само от жените – индианецът всъщност не познава друго занимание освен войната, лова и риболовството. Всичко останало и прехвърлено върху плещите на жената.

Шатрата беше празна, в нея имаше място за една далеч по-голяма компания.

– Ето че сме тук! – рече Санфорд. – Как обаче ще се разкараме, това е друг въпрос.

– Все ще видим! – забеляза Фред лаконично.

– Зависи от това дали ще ни третират като гости, или като пленници. В последния случай с нас е свършено.

– Ние ще бъдем пленници – рече индианецът – заради присъствието на Инчу-чуна. Ако моите бели братя бяха сами, може би щяха да бъдат гости; към апача обаче команчите няма да се отнесат миролюбиво...

– Какво да предприемем, че да се спасим?

– Нека братята ми сторят същото, което ще извърши Инчу-чуна.

– Какво?

– Ще изпуши с команчите калюмета.

– Не ми се вярва да ни дадат лулата на мира.

– Ако не ни я дадат, ние сами ще си я вземем. Инчу-чуна ще пуши от лулата, а после всеки от братята ми трябва бързо да направи едно всмукване, преди да са съумели да ни я изтръгнат.

– Дали ще видим и белия, когото търсим?

– Инчу-чуна така ще уреди нещата, че той да не може да се скрие.

65. пимо – обидно прозвище за апач (Б. нем. изд.)

С това разговорът приключи. Ловците се умълчаха. Шатрата им беше оградена от стражи и се предлагаше възможност за подслушване. След известно време входът се отвори и се появи единият от двамата главатарски синове.

– Моите братя са в голяма опасност – поде той.

– Може ли да бъдем в опасност, след като се намираме под твоя закрила? – попита Бил.

– Животът на братята ми е сигурен, доколкото се намират в моята шатра. Веднага щом я напуснат, се свършва с гаранцията.

– Няма ли някакво средство да се спасим?

– Моите братя трябва да станат команчи и всеки трябва да си вземе за жена някоя тяхна дъщеря.

– Дявола ще взема аз! – изруга Санфорд. – Аз не мога бяла жена да търпя, та камо ли меднокожа!

– Тогава моите братя са изгубени.

– Бледоликият, за когото вече говорихме, сред команчите ли се намира? – запита Тексасаца Фред.

– Той е тук.

– Ще можем ли да говорим с него?

– Това не знам. Но вие ще го видите.

– Къде.

– Бледоликият се числи към вождовете на команчите. Той ще седи заедно с другите в кръга на съвета, когато се обсъжда съдбата на моите братя.

Той пак се отдалечи. След изтичането на един час влезе един мрачно гледащ индианец.

– Нека белите мъже и апачът ме следват! – повели той. Те накихиха оръжията по себе си и закрачиха след него по протежение на шатрената улица до извън бивака. Там се бяха насъбрали всички войни. Те образуваха един голям кръг, в чиято среда бяха заели място вождовете. Огънят на съвета гореше, а богато украсеният с перли и пера калюмет лежеше в готовност за употреба. Странично от групата бяха забити в земята няколко кола на мъченията.

Между вождовете седеше един бял. Той се носеше като индианец. Беше си оставил дори един дълъг кичур, за да докаже с вплетените в него орлови пера, че не бива да го причисляват към обикновените войни.

Когато пленниците приближиха, старият вожд взе лулата, разпали я и поднесе цевта към устата. Той стори шест смуквания, издуха дима на

север, юг, изток и запад, после към небето и земята и я подаде след това на своя съсед, който трябваше да извърши само едно смукване. От този лулата тръгна нататък. Четвъртият тъкмо поиска да я предаде на петия, когато Инчу-чуна пристъпи с една бърза крачка и му я изтръгна.

Това бе деяние, което никой не бе считал за възможно. Индианците седяха като вцепенени от изумление и се раздвижиха едва когато беше вече твърде късно. Инчу-чуна веднага беше препредал лулата; тя беше заобиколила белите и вече отново се намираще в ръцете на апача, когато вождът се надигна яростно:

– Куче, какво стори! – наруга той Инчу-чуна.

Този смукна спокойно още веднъж от калюмета и отговори:

– Откога е обичай сред червените мъже да наричат своите приятели и братя кучета?

– Ти си наш приятел и брат?

– Ние сме ваши братя и гости, защото пушихме с вас калюмета, изготвен от свещената глина.

– Вие ни го изтръгнахте.

– Но въпреки това си остававярно, че сме пушили с вас лулата на мира.

– Това няма значение, защото ние не сме ви я предложили.

– Вие не ни предложихте гостоприемство и ние си го присвоихме. Въпреки това го притежаваме също така сигурно, все едно доброволно сме го получили от вас, Великия дух ще види дали войните на команчите ще имат смелостта да прегрешат спрямо законите на лулата на мира. Аз казах! Хау!

Команчът беше изслушал със слисана физиономия тази аргументация; Той помълча известно време, после рече, сядайки:

– Войните на команчите ще се посъветват по този случай. Отдръпнете се, ние ще ви уведомим за нашето решение!

Белите се подчиниха на повелята. Те видяха, че съвещанието беше много бурно, както удостоверяваха оживените движения на команчите, Мина половин час, преди то да свърши. Сетне вождът им махна да пристъпят по-близо. Той се надигна и даде знак, че ще говори.

– Нека белите мъже и апачът слушат, защото вождовете на команчите ще говорят.

След тази встъпителна подкана той започна речта си:

– Преди много, много слънца червените мъже живееха още сами по земята между двете Големи води. Те строяха градове, сядяха дървета, ловуваха лоса, мечката и бизона. На тях принадлежеше слънчевата

светлина и дъждът. На тях принадлежаха реките и езерата, гората, планината, долините и всички савани по просторната страна. Те имаха своите братя и синове, своите жени и дъщери и бяха щастливи. Тогава дойдоха бледоликите, чийто цвят е като снега на зимата, но чието сърце е черно като саждите, които хвърчат с пушека. Те бяха малцина и червените мъже ги приеха в своите вигвами. Но те донесоха със себе си огнени оръжия и огнена вода, донесоха също други богове и други жреци; те донесоха лъжата и предателството, болестите и смъртта. През Голямата вода прииждаха все повече от тях; техните езици бяха фалшиви, а ножовете им – остри. Червените мъже бяха добри. Те им вярваха и биваха мамени. Те трябваше да предадат страната, в която лежах гробовете на техните бащи; те биваха с лукавост и сила изгласквани от техните вигвами и ловни територии, а когато се бранеха, ги убиваха. За да ги победят по-лесно, бледоликите сееха раздори между тях; червените племена се разединиха; те започнаха да воюват и помежду си. Сега те трябва да умрат както койотите в пущинака. Проклятие за белите, толкова проклятие за тях, колкото звезди стоят на небето!

След една малка пауза той продължи:

– Днес при вигвамите на команчите дойдоха бледолики. Те са оплели един червен мъж да тръгне с тях и да стане техен брат – вожда на апачите. Той си е заслужил смъртта, той и те заедно с него. Ние щяхме бавно да ги убием на кола на мъченията, ала на тях им се удаде да пият от пушека на нашия калюмет, и ето как вождовете на команчите решиха да уважат лулата на мира и да им дадат място край лагерния огън, докато бъде съдбата им по-нататък решена. Аз казах, нека хората ми отговорят!

Той си седна. Всъщност с това бе казано достатъчно, ала толкова мълчаливият иначе индианец не пропуска случая да държи реч. Има вождове, прочути надалеч с ораторската си дарба. Техният образен език много напомня начина на изразяване в Ориента.

След него се изправиха и другите вождове, за да кажат в речите си същото, което той беше вече изрекъл. Когато последният свърши, се надигна Тексасецът Фред, който от пръв поглед беше разпознал някогашния коняр на своя брат.

– Аз знам, че моите червени братя вярват в един Велик дух, С това те постъпват правилно и техният Маниту е също нашият Маниту. Той е господарят на небето и земята и бащата на всички народи. Той иска всички хора да го почитат. Смятат ли обаче моите червени братя, че на техния Маниту, който е и наш, може да е угодно, когато те ограбват и

убиват хора, които нищо не са им сторили? На синовете на команчите е известно моето име и те знаят, че аз убивам червени мъже само когато съм бил принуден. Аз никога не съм бил техен враг. Искат ли те нещата да се променят? Нека червените мъже върнат нъгите, които не им принадлежат, и ние ще се разделим в мир с тях.

Той направи пауза и погледна стария вожд. Този отвърна предпазливо:

– Войните на команчите ще се посъветват кому принадлежи златото.

– Нека го сторят и аз вярвам, че ще решат по право. Но белият ловец не е свършил, защото той дойде и по една друга причина при команчите.

– По каква? Нека белият мъж ни изтъкне причината!

– Отвъд Голямата вода, в моята, родина, живееше един мъж, притежаващ една тайна, от която зависи щастието на няколко души. Той напусна своето отечество и аз го последвах през планини и езера, през реки и потоци, през савани и гори. Аз чух, че той пребивава при войните на команчите и побързах да отида при тях, за да говоря с него.

– Кой е този мъж? Ние не сме приели при нас бледолик от отвъд Голямата вода.

– Не виждам ли помежду ви един бледолик?

– Този бледолик е от страната, която лежи на юг. Той се спусна от планините, за да покаже на команчите множество добри неща.

– Той ви е излъгал.

Марлай стрелна ръка към томахока си, ала не изрече нито дума, тъй като старият продължи разговора.

– Ти мислиш, че той е този, когото търсиш?

– Той е. Позволи да говоря със самия него!

– Позволявам ти.

Сега Тексасеца Фред се обърна към белия.

– Как е името ти сред тези хора?

– Казвам се Рикаро.

– А как те наричаха по-рано, преди да дойдеш при команчите?

– Аз дойдох при войните на команчите, за да забравя света. Моето име изчезна. Аз не го казвам.

– Нито ти си забравен, нито името ти! Ти се казваш Георг Марлай.

– Георг Марлай? Подобно име никога не съм чувал.

– Никога? – изхили се Фред. – И никога не си чувал също за фамилията фон Голвиц?

– Не.

– Също за един там Лудия граф? Граф Хоенег?

– Не.

– Не си чувал също за някоя си мис Ела, работила в цирк и изчезнала после безследно?

– Не.

– Хм-м! Рикаро, ти си един голям лъжец; ти ги познаваш всички тях.

Оскърбеният се надигна и посегна към томахока.

– Човече, не ме наричай втори път лъжец, ако не искаш да ти раздоря черепа!

– Аз съм Тексасецът Фред, а него всички вие познавате. Твоят томахок не би ми навредил повече от жилото на комар и за да видиш, че не се страхувам от теб, още веднъж те наричам лъжец. Ти си Георг Марлай. Я ме погледни и кажи дали чертите ми не ти се струват познати!

„Индианецът“ направи едно пренебрежително движение и рече:

– Никога не съм те виждал.

– Аз съм Фридрих фон Голвиц, братът на по-раншният ти господар.

Една светкавица на уплах прелетя по чертите на белия. Въпреки това той каза категорично:

– Бъди който си щещ, аз не те познавам.

Сега Фред пристъпи близо до него.

– Познаваш ли това писмо?

Той поднесе пред очите му писмото, пуснато от Кингстън до фамилията Голвиц. Мъжът му хвърли един поглед, поклати глава и отвърна:

– Не го познавам. Остави ме на мира!

– Писмото ти е много добре известно, защото самият си го писал. Човече, лично с теб аз нямам никаква работа, но ти искам информация за моя брат. Къде се намира той?

– Не знам нищо за нещата, за които ме питаш. Ти си откачен!

– Откачен? Какво си позволяваш? Човече!

Той замахна и го удари с юмрук по челото, от което оня се строполи. Но бързо скочи, измъкна ножа и поиска да се втурне към своя противник. Революерите на Фред и Бил тутакси се насочиха към гърдите му. Старият вожд протегна възпиращо ръка и повели:

– Оставете оръжията да почиват! Вие изрекохте думи, чийто смисъл остана чужд за нас. Каква работа имате с нашия бял брат?

– Той е този, когото търся, но не иска да го признае!

– Ако не иска да го признае, то това си е негова работа. Той вече не

е бял, той стана червен мъж. Откажете се от него, аз ви го заповядам!

В този миг от редицата шатри прозвуча шумен конски тропот. Един ездач пристигна в галоп, спря мустанга си пред кръга на вождовете и скочи. Всички те се надигнаха, а един от индианците се завтече да му държи коня.

Неговите очи пробягаха от един към друг и останаха приковани със сериозен израз към Инчу-чуна.

– Ти си Инчу-чуна, вождът на апачите?

– Аз съм.

– Ти си много дързък, че се осмеляваш да дойдеш при воините на команчите.

После Сокола, защото той беше дошлият, се обърна към своите.

– Аз бях далеч нагоре на север, за да донеса свещена глина за нашите лули. Мир трябваше да донесе свещената пръст, но ето че сега се връщам при моя вигвам и чувам – бойната брадва е изровена и се е проляла кръв. Къде са моите синове?

– В тяхната колиба.

– Защо не са тук?

– Те дадоха на тези мъже неприкосновеността на госта и значи не могат да седят над тях.

– Щом синовете на Сокола са го сторили, то те са имали причина за това. Някой да иде да ги доведе! А вие трябва да ми разкажете!

Старият вожд започна своя доклад, по време на който Сокола се настани до него. Той беше типът на истинският индианец – невисок, но плещест и здраво сложен. Поради воинските си качества бе всеобщо признат като върховен вожд на команчите.

Изложението не звучеше радостно за ловците. Междувременно се появиха двамата синове на Сокола, Техният баща имаше едно дълго, опасно пътуване зад себе си. Той току-що бе пристигнал. Но срещата не породи никаква сцена, защото индианската сдържаност го запретяваше. Той се обърна към тях, когато старият свърши, и заговори:

– Секирата на войната е изровена между воините на команчите и бледоликите. Всички бледолики са наши врагове, следователно и тези бели мъже тук. Тъй ли е?

Те кимнаха в знак на потвърждение.

– Между синовете на команчите и апачите битката почива. Но ако един апач подкрепя враговете на команчите, като какъв трябва да се разглежда?

– Като враг.

– Ти каза право. Значи вие сте предложили на вашите врагове ръката на гостоприемството?

Едно повторно няма кимване бе отговорът. При тези въпроси очите на Сокола бяха отправени към по-големия син.

– Разкажи!

Младият мъж осведоми с къси, правдиви думи. Баща му го изслуша внимателно и после реши:

– Вождът на команчите, когото неговите приятели и врагове наричат Сокола, се възрадва в сърцето си, когато отново съгледа своя вигвам. Но сега неговата радост се превърна в болка, защото синовете му, за да не умрат, са сключили приятелство с враговете на своя народ. Вие трябваше да предпочетете смъртта и аз щях с тъга, но с гордост да запя бойната песен на мъртвите, а отвъд, във Вечните ловни полета, да ви видя отново като герои, на които духовете на бледоликите са принудени да прислужват. Ако не бях ваш баща, щях сега да ви помилвам, защото вие все пак сте постъпили като млади мъже, които обичат живота. Но за да не се разказва сред народа на команчите, че великият Сокол се е показал като мекушав, ще ви наложа вашето наказание. Вие още в този миг ще напуснете селото и няма да се връщате, преди всеки от вас да притежава три скалпа на наши врагове! Имате ли още нещо да кажете?

– Какво ще стане с тези мъже, за чиято сигурност сме заложили думата си? – попита единият, като посочи пленените ловци.

– Сокола ви освобождава от вашата дума, те стоят под моя закрила.

Те се оттеглиха успокоени. Сега Сокола даде знак на апача.

– Говори!

Апачът поклати гордо глава.

– Инчу-чуна, вождът на мескалеросите, е гост на своите врагове. Той няма да говори, защото неговата реч е ненужна.

– Ти имаш право. Вън пред вигвамите аз бих се бил с теб, тук обаче ти си сигурен. Но нека говорят двамата бели мъже, защото научих, че имали оплакване срещу един воин на команчите.

Тогава взе думата Фред.

– Искаш ли да чуеш моето оплакване?

– Кой си ти?

– Ти си чувал името ми. Хората ме наричат Тексасеца Фред, додето достига прерията.

– Ти си храбър воин, който не е убил още никого от нас.

– Аз имах един брат, когото обичах. Ние двамата бяхме вождове при народа на бледоликите, а този мъж, който сега е един от вашите,

изпълняваше при нас работата, вършена при вас от жените. Имаше един вожд, който беше по-богат от нас, и който мразеше моя брат. Брат ми влезе в свата с него и изчезна от родината, така че никога не го видяхме. Заедно с него изчезна и слугата му, тъкмо този мъж, който би могъл да ни каже къде се намира брат ми, по когото копнее сърцето на една майка. Той трябва да изпълни волята ни и да назове мястото, където пребивава моят брат, иначе ще го убием.

– Призна ли той, че е мъжът, когото търсите?

– Не, той отрича по някаква неизвестна за нас причина.

– А ти как възнамеряваш да докажеш, че белият, приет в племето на команчите, наистина е този, когото търсиш?

– Сокол, дай ми разрешение да пристъпя във вигвама на този мъж. Той сигурно има книга и писма, от които ще се установи, че той е някогашният слуга на моя брат.

Вождът се замисли за миг, после се обърна към Марлай.

– Къде държиш медицинската си торбичка?

– В моя вигвам.

– Аз познавам торбичката, често съм виждал, че имаш в нея и такива неща, които бледоликите наричат писма. Къде се намира тя?

– Зад мястото за лягане.

По време на този отговор му личеше, че се намира в голямо затруднение. Неговата тайна беше в сериозна опасност.

– Аз ще отида да я взема, аз самият и никой друг.

С тези думи Сокола се надигна.

– Аз ще ти я донеса – викна Марлай. – Тя е моя собственост и вигвамът е мой, никой друг няма право да влиза без позволение.

– Твоят отказ е доказателство, че ти си лъжец, и че този бледолик казва истината. Ти ще бъдеш отлъчен от нашия народ като страхливец. Нека съветът реши за теб!

– Аз не съм страхливец!

– Ти си такъв, в противен случай щеше да признаеш името си и според обичаите на команчите да се биеш с тези мъже.

– Аз ще ти докажа, че не съм страхливец.

– С какво?

– Аз ще се бия с тях.

– Тогава ти си този, когото търсят?

– Да.

– си вършил при тях работата на жените?

– Аз бях техен слуга.

- Искаш ли да им покажеш писмата, за които говорих преди малко?
– Не.
– Искаш ли да им кажеш онова, което толкова силно желаят да научат от теб?
– Не. В тази работа аз на никого не съм длъжен да давам отчет.
– Това никой не може да те принуди, но ти ще се биеш с тези бледолики, след като бъде определен часът на битката. Върви!
– Стой! – извика Фред. – Този мъж не бива сам да стъпва във вигвама си! Ако го пуснеш да отиде, той ще унищожи писмата.
– Аз ще пратя с него двама мъже, на които той ще трябва да даде торбичката.

Марлай тръгна и по един знак на Сокола към него се присъединиха двама индианци.

А ловците бяха отведени заедно с Инчу-чуна до тяхната шатра, където останаха под надзор.

Денят премина, без да се случи нещо, заслужаващо да се спомене. Също така си отиде и нощта. На другия предобед шатрата се отвори и се появи един индианец, който им заповяда да го следват до мястото на съвета.

Там се бяха събрали вождовете и най-личните мъже на племето. Посочиха им местата и те седнаха, изпълнени с очакване.

Сокола започна:

– Великият дух е сърдит на войните на команчите, задето са пушили лулата на мира с бледоликите. Команчите бяха сполетени и от едно ново голямо нещастие, защото Рикаро вече не се намира в техния бивак. Той избяга.

Белите скочиха гневно и Фред извика:

– Ти или сега лъжеш и го криеш, за да го спасиш, или излъга вчера, като ни обеща, че ще се бием с него.

– Сокола вчера говори истината, той я казва и днес.

– Къде са книжата, които предателят трябваше да ти даде?

Онзи бръкна в ловната си дреха и измъкна една торбичка.

– Ето медицинската торбичка. Извадете хартиите!

Фред посегна и я отвори. Намери две писма, които разгъна и прегледа набързо съдържанието им. После извика:

– Изменени! Тези хартии не са търсените от нас.

– Торбичката не съдържаше други – отговори вождът спокойно.

– Повикай двамата мъже, на които той трябваше да я предаде.

Вождът даде знак и един от команчите се надигна, за да доведе

исканите. Те дойдоха и Тексасецът Фред се зае да ги разпитва:

– Вчера вие отидохте с онзи, когото наричахте Рикаро, до шатрата му?

– Да.

– И той ви предаде тази медицинска торбичка?

– Да.

– Отвори ли я, преди да я сложи в ръцете ви?

– Той я държеше скрита в единия ъгъл на шатрата. Там той дълго коленичи, преди да се надигне, и беше обърнат с гръб към нас. Ние не виждахме какво прави.

– Но аз знам какво е сторил: отворил е торбичката и е извадил хартиите, които преди туй му бяхме поискали. Той къде е?

– Когато слънцето се издигна, синовете на команчите забелязаха, че е напуснал бивака.

– Сам?

– Да. Но е използвал за бягството двата най-добри коня.

– В каква посока?

– Следите водят на запад.

В този миг приближи един команч. Той пристъпи към Сокола и вдигна мълком ръка до устата в знак, че иска да говори.

– Какво желае да каже младият воин на своите бащи? – попита вождът.

Онзи отговори:

– Всички мъже на команчите знаят, че войните ни взеха на бледоликите много кожени торбички пълни със злато. Това злато лежеше на съхранение в земята от другата страна на нашия бивак.

– Лежеше? Моят брат навярно иска да каже: лежи на съхранение.

– То вече не лежи там. То е изчезнало.

Сокола плъзна ръка към ножа си.

– Кой откри, че го няма?

– Аз.

– Разправяй!

– Бях тръгнал да си взема един кон от стадото. Пътят водеше край мястото, където лежеше заровено златото. Видях, че някой е отворил скривалището и не го е затворил. Златото беше изчезнало.

– Сокола лично ще отиде да види. Аз още не познавам мястото. Води ме!

Той се надигна и се изгуби с него зад шатрите. След известно време се върна. Зае отново предишното си място и осведоми:

– Златото е изчезнало. Рикаро го е взел със себе си. Синовете на команчите знаят много места, където се намира злато, но те го презират. Ето защо не съжаляват за изчезването на метала.

Тогава взе думата Бил Санфорд:

– Но ние съжаляваме. Ние сме се ровили с пот на лицата, за да го намерим, а когато го имахме, ни беше ограбено от войните на команчите. Ние дойдохме при тях, за да си го вземем обратно, а ето че то сега за втори път изчезва. Ние ще преследваме Рикаро, за да му го отнемем.

– Могат ли бледоликите да си тръгнат оттук?

– Кой ще иска да ни спре?

– Бледоликите са наши пленници.

Тук Инчу-чуна се надигна.

– Синовете на команчите имат отрова в устата и лъжа в сърцата. Те сквернят свещените обичаи на червените мъже. Апачът ги презира!

Той се обърна и тръгна, последван от другите, към тяхната шатра.

След един час тя се отвори и влезе Сокола.

– Инчу-чуна, вождът на апачите, ни оскърби – рече той, – но ние ще му покажем, че не скверним свещените обичаи.

– Как се каниш да ни покажеш това? – поиска да знае Бил с напрегнатата физиономия.

– Вождовете на команчите се посъветваха; те ще освободят бледоликите и апача.

– С всичко, което имаме при нас?

– С всичко. Белите ловци ще получат четвъртината част от времето на един ден, след което команчите ще препуснат след тях, за да ги убият.

– Благодаря ти, вожде. Вие няма да можете да ни убиете. Кога можем да тръгнем?

– Когато е угодно на белите ловци. Нека само го кажат на своята стража.

Той тръгна. Останалите отдъхнаха.

– Значи хайка, както обикновено! – рече Фред.

– Което нищо няма да ни навреди – прибави Бил.

– Но те имат отлични коне. Ще ни настигнат.

Бил Санфорд се ухили.

– Няма да ни настигнат. Ние имаме шест часа преднина. Но само от нас зависи да я направим на дванайсет.

– Какво имаш предвид?

– Сега е малко преди обяд. Престояваме още три или четири часа.

Те строго ще спазят думата си и ще чакат точно шест часа. Но после ще ни последват. Ако ние потеглим в четири, то срокът ще изтече в десет, сиреч когато е тъмно. Така те ще бъдат принудени, ако искат да различат следата ни, да чакат до заранта.

– Съвсем вярно, така ще направим! И накъде ще се насочим?

– Естествено на запад, за да преследваме Рикаро.

– Той накъде ли се е отправил?

– Нека разсъдим! При команчите не бива повече да се мярка, защото ги ограде.

– При апачите също не може да отиде, понеже те са негови врагове.

– При това положение действително не му остава нищо друго, освен да върви при навахите.

– Тяхното племе къде лагерува сега?

– Отвъд Рио Колорадо.

– В такъв случай трябва да мине преди туй през територията на пай-юта. Може би ще потърси при тях закрила.

Инчу-чуна поклати глава.

– Пай-юта сега са приятели на апачите. Те бяха ми го предали.

– Но ние?

– Моите бели братя няма защо да се страхуват, след като аз съм при тях. Войните на пай-юта познават Инчу-чуна, вожда на апачите.

– Главното е при напускане на бивака да вземем достатъчно провизии. Но как да си ги доставим?

– Нека братята ми нямат грижа за това! Стадата на команчите пасат отвън пред бивака. Когато тръгнем, ще убием едно говеда и всеки ще си отреже по един къс от него. Това ще ни отнеме най-много времето, което белите наричат четвъртината на един час.

– Имат ли команчите питомни говеда?

– Те имат няколко укротени крави, за да могат да пият мляко.

Сега ловците се постараха да приведат дрехите и оръжията си в надлежно състояние. Когато стана приблизително четири часът следобед, те излязоха яздешком от бивака. Никакъв враг не ги последва...

4. В САН ФРАНЦИСКО

Град Сан Франциско е разположен върху силно издаден нос, от западната му страна е Пасификът, от източната – великолепният

едноименен залив, а от север – входът на този залив. По улиците му човек може да съгледа бледите, кльощави знатни американки, гордите чернооки испански, русите немкини и цветнокожите къдрокоси дами. Богат кавалер с фрак, цилиндър и ръкавици носи в едната си ръка свински бут, а в друга – кошница зеленчуци, ранчери е заметнал през рамо мрежа с риба, за да почете някакъв празник, офицер от милицията държи в плен угоен петел, някакъв квакер е затънал в запретнатите пешове на дългото си сако подобно престилка няколко грамадни омара...

През гъмжилото на това средище на Златната страна се придвижваше една малка група ездачи, докато накрая спря пред хотел „Валядолид“⁶⁶ на „Сатър стрийт“. Той беше странноприемница в калифорнийски стил и представляваше дълга и ниска едноетажна постройка от дъски, напомняща едnodневните бараки-пивници по нашите празници на стрелците.

Там ездачите слязоха и предадоха конете си на един хорскиипър⁶⁶, който ги отведе под един навес. Въпреки неимоверната си големина салонът беше пълен с посетители, така че за новодошлите имаше малко свободни места. Една келнерка приближи и донесе портъра⁶⁷, който си бяха поръчали. После единият попита:

– Човек може ли да поговори със сеньората, детето ми?

– Да. Да я доведе ли?

– Ще ви помоля!

Момичето се отдалечи, а скоро след това се появи съдържателката и поиска да знае желанието на гостите. Предишният говорител се надигна:

– Позволете да ви се представя, сеньора! Името ми е Фридрих фон Голвиц. Аз съм немец, а тези мъже са мои спътници.

Тя прегъна крак и го загледа очаквателно.

– Насочиха ни към вас, сеньора!

– Ах! Мога ли да попитам кой?

– На два дни път оттук има едно ранчо, чиято господарка се казва Евдоксия Маферо. Тя е ваша сестра?

– Да.

– Тя ни препоръча вашия хотел и същевременно каза, че ще намерим тук човека, с когото ние непременно трябва да говорим. Можем ли да се установим при вас?

– Ще се намери място. Кого търсите, сеньор?

66. хорскиипър (англ. horsekeeper) – коняр (Б. пр.)

67. портър (англ. porter) – вид силна и горчива бира (Б. пр.)

– Не се ли е отбил при вас един бял, създаващ впечатление, че има дълго пътуване зад себе си?

– Действително.

– Кога?

– Завчера.

– И отседна тук?

– Да.

– Дълго време ли възнамерява да остане?

– Това не съм в състояние да ви кажа.

– Господинът тук ли е сега?

– Позволете да погледна?

Тя огледа просторното помещение маса по маса, но явно не забеляза предмета на своето търсене.

– Не го виждам, сеньор.

– Може би се намира в стаята си?

– О, не, защото ние тук нямаме отделни стаи, а гостите спят в голямото помещение под покрива. Той сигурно е излязъл.

– Имаше ли багаж със себе си?

– Да, две големи торби от еленова кожа, които конете му едвам мъкнеха. Но после той веднага си купи един куфар. Искане да напусне града и питаше за някой кораб, който скоро излиза в морето.

– Благодаря ви! Не му казвайте, че някой е разпитвал за него – касе се за една изненада!

– Както желаете.

Тя се отдалечи и по същото време влязоха двама мъже, които се огледаха за място. Те носеха норландски флотски униформи, но без отличителни знаци за техния ранг. Единият беше висок и здраво сложен, истински Голиат, другият беше сух и при това загорялото му лице показваше онзи отпечатък, който се среща при циганите. Те си пробиха път през посетителите и след известно търсене се настаниха на две свободни места. Келнерката им донесе питиета. Голиатът изръмжа:

– Проклетата история! Нали, Каравей?

– Хм! Пий, кормчия! – отвърна другият.

– Цели три дена по-късно!

– Пий! С ругаене нещата няма да се подобрят.

Сервиращото момиче беше донесло две чаши ейл. Исполинът гаврътна своята до последната капка, тресна юмрук по масата и рече:

– Знаеш ли за какви ни смятат сега?

– За почтени моряци.

– Не, за дезертъори ни считат, тъй като не бяхме на борда в определеното време.

– Трябва да се обадим на консула и да се поставим на негово разположение.

– Дрън-дрън! Ако отидем при него, той ще ни окауши.

– Но какво иначе?

– Аз се мятam на първия срещнат съд и отплавам за дома. „Тигър“ трябваше да тръгне натам. В крайна сметка не сме виновни, дето твоят кон започна да куца и връщането ни от излета в планините се забави.

– На борд ще отидеш? Имаш ли пари?

– Аз? Чумата да ме тръшне, не!

– Аз също нямам. Единайсет долара, това е всичко.

– А аз най-много пет. Една направо дяволска каша!

Известно време между двамата бе тихо, после онзи, когото спътникът му нарече кормчия, поде наново:

– Дано само това проклето закъснение няма и друга вреда!

– Какво имаш предвид?

– Ами че помисли за мъртвия Голвиц и неговия корабен дневник, или каквото е това, дето все още го мъкна насам-натам със себе си!

– Е, дали близките на покойника ще получат книгата няколко дена по-рано или по-късно, това е без значение.

– Ами ако она обесник Натер ни изпревари? Той познава съдържанието на книгата и знае за какво се касае.

– Нищо не вреди! Голвиц ще се пазят да му дадат желаната информация!

– Но човек не може да знае дали Дяволът няма да му помогне да постигне целта си. Тоя тип има безсрамно щастие. Колко често сме го вземали на абордаж, а той всеки път ни се е измъквал и е отплавал под пълни платна!

– Може би ще получим от някого от тукашните гости необходимите пари за пътуването до родината.

– Тук? В тая дъсчена съборетина? Хич не си го мисли! Та тук никой не ни познава. А въз основа нашите честни мутри... Буря да отнесе Марса и Брама! – прекъсна се той внезапно. Думите на Каравей го бяха подтикнали да насочи вниманието си към посетителите, при което очите му бяха срещнали Тексасеца Фред. – Каравей, я само погледни към ъгъла! Там сега седи той жив-живеничък, нашият Голвиц, нашият Хуго фон Голвиц!

– Човече, ама недей да крещиш така! Та ти скандализираш всички хора тук! Има си хас да си се натряскал и да виждаш призраци посред бял ден. Как ще ти се е озовал насам този Хуго фон Голвиц? Че ти нали самият присъства, когато го погребяхме в гробището на Кота Раджа.

Кормчията беше скочил така бурно, че бе съборил стола си. Данда-нията, породена от това, и високо извиканите думи действително бяха имали за последица всички присъстващи да погледнат към него. Думите на Каравей върнаха донейде на себе си изгубилия самообладание мъж. Той потърка с ръка челото си, дишайки учестено, и се стовари върху стола, който Каравей му беше тикнал.

– Вярно, Каравей, имаш право! Каква съм само акула, дето се оставих изненадата да ме вземе на влекач. Той естествено хич не може да е този. Ама тая прилика! Тъй, точно тъй изглеждаше той преди двайсет и пет години, когато го видях на борда на англичанина. Погледни, човекът сега идва към нас. Той е забелязал, че става дума за него.

Тексасецът Фред наистина беше чул и разбрал думите на кормчията и бе немалко удивен да чуе тук да се произнася името му. Той се изправи и пристъпи към масата, на която седяха двамата моряци.

– Позволете, сър, вие току-що споменахте името ми. Мога ли да науча откъде ме познавате?

Кормчията се беше окопитил и даде предпазливо за отговор:

– Да, назовах едно име, но дали е вашето – друг въпрос.

– Моето е, можете да ми вярвате. Все пак ще признаете, че извикахте „Голвиц“?

– Не го отричам. Но в крайна сметка всеки може да рече, че се казва Голвиц.

– Човече, за измамник ли ме считате? Защо ще си изменям името?

– О-о, при някои обстоятелства има причина. Но аз веднага ще разбера къде съм. Ако вие сте Голвиц, я ми кажете тогава откъде произхождате?

– От Зюдерланд.

– Well, това съвпада. А брат да имате?

– Да.

– Бива ли човек да узнае как се казва?

– Защо не? Аз няма защо да се срамувам от него. Той се казва Теодор.

– Отново съвпада. Но сега имам още един въпрос. Не сте ли имал и друг брат?

– Да, само че той изчезна безследно преди много години.

– И как се казваше този брат?

– Хуго.

– За трети път отговаря. Слушайте, започвам да вярвам, че май казват истината. В такъв случай вие би трябвало да сте третият, най-младият брат и да се казвате Фред. Това ли е вашето име?

– Да, то е. Но я ми кажете откъде...

– Потрайте още малко! Работата е толкова важна, че трябва да съм съвсем сигурен, Дали няма да ви се намери някоя хартийка, с чиято помощ да можете да се легитимирате?

Фред бръкна в джоба и извади паспорта си.

– Ето ви легитимацията ми Надявам се, ще е достатъчна да ви убедя, че имам правото да нося името Голвиц.

– Паспорт! Той действително е достатъчен. И тук съвсем ясно е написано черно на бяло името Фридрих фон Голвиц, наричан Фред. Чуйте, сър, аз би трябвало да ви вярвам само на основание този документ – даже да не беше приликата с брат ви.

– С брат ми? Кой? Навярно имате предвид Теодор?

– Не, не него имам предвид, а другия – Хуго.

– Възможно ли е? Хуго, за когото вече почти двайсет и пет години нищо не сме чули? Нима сте го виждал?

– Да.

– Кога?

– Първият път преди двайсет и пет години, а последния – преди два месеца.

Тази неочаквана новина оказа неописуемо въздействие върху Фред. Той сграбчи кормчията за ръката и извика, не, буквално изкрещя:

– Вие сте го видял? Преди два месеца? Но това все пак е невъзможно. Ако Хуго беше още жив, то отдавна да е дал на семейството си признак на живот.

– Кой всъщност ви казва, че е бил в състояние? Аз трябва да поздравя вас и родителите ви от негово име и да ви предам нещо, от което отдавна ми се ще да се отвържа.

– Значи брат ми е още жив?

– Не, той е мъртъв.

– Но, човече, вие ме разпъвате на кръст. Едва-що ме уверявате, че ви е натоварил да ме поздравите, и още със същия дъх заявявате, че вече не бил жив. Как да я разбирам тая работа?

– Вашият брат не ме е натоварил лично да ви предам поздравя, защото когато го видях втория път, той беше вече мъртъв. Но аз знам, че

последната му мисъл, преди да склопи очи, е принадлежала на вашето семейство. Само че това е дълга история, която не мога да ви разкажа тук. Я вижте как хората са наострили уши! Та вие се изкрещяхте, сякаш трябваше да ви чуят отвъд в старата Европа.

В широкото помещение действително беше станало тихо; посетителите гледаха насам към двамата, за да могат да дочуят нещо от този повече от оживен разговор. Фред беше овладян от едно могъщо вълнение, което го караше да забрави всичко. Думите на кормчията го доведоха най-сетне до съзнанието, че не са сами тук.

– Имате право, сър! Да се говори за тези неща, тук не е подходящо място. Може би ще получим от съдържателката някое уединено помещение, в което да бъдем необезпокоявани.

Не мина много и Фред, Бил, Инчу-чуна и двамата новодошли седяха насаме в едно отделено с дъски от общия салон помещение. Кормчията започна да разказва събитията, които се бяха разиграли на „Тигър“, и които са вече познати на читателя. Не е трудно да си представи човек, че той намери в лицето на Фред и Бил най-внимателните слушатели. И особено Фред, който беше приковал поглед в устата на разказвача и четеше всяка сричка от устните му. Апачът слушаше неподвижен, привидно без ни най-малко съпричастие.

Когато свърши, кормчията бръкна в джоба и извади бележника на покойника.

– И ето ви тук вашето наследство. То не създава вид, наистина, като да е много ценно, но само веднъж да почнете да четете и няма да го размените сетне за цяло кралство. Буря да отнесе Марса и Брама, синът на моята майка е радостен, че го занесе благополучно на правилния човек!

Фред имаше сълзи в очите, когато пое от ръката на кормчията записките с добре познатия почерк. Забравяйки всичко около себе си, той понечи веднага да се запознае със съдържанието на книгата, ала в този миг вратата се отвори и се появи съдържателката.

– Мъжът, с когото искахте да говорите, току-що се върна – известия.

– Сам ли е?

– Да. Отиде в спалното помещение. Аз тъкмо бях там, когато дойде.

– Откъде може да се качи човек горе?

– От стълбите в двора.

Тя се отдалечи, а Фред се обърна към своите спътници:

– Елате! Тримата сме повече от достатъчно да се справим с него.

Мога ли да помоля мешърс да ни чакат в тази стая? Ние имаме една

малка неотложна работа и скоро ще се върнем.

Двамата бели ловци и индианецът се надигнаха, тръгнаха към двора и изкачиха после стълбите. Влязоха в едно дълго, ниско таванско помещение, което заемаше цялата ширина на постройката. В него бяха наместени много кровати. До един коленичеше с гръб към тях един мъж и се занимаваше нещо с някакъв отворен куфар. Фред се промъкна нечуто до него и надникна през рамото му. Големият куфар беше пълен с нъгитс.

– Марлай! – извика той високо.

Затвореният се обърна стреснато и подскочи. Вторачи се в ловеца като в някакъв призрак.

– Познаваш ли ме, хубостнико?

Другите бяха отстъпили зад вратата, така че изненаданият не можеше да ги види. Мислейки, че има работа само с Фред, той се окопоти.

– Какво искате? – попита, като сложи ръка на ножа.

– На първо време нищо повече от тези нъгитс.

– А-ха! Разрешете да приема, че сте откачил.

– Разрешавам ти. Но и един откачен може да се нуждае от пари и нъгитс.

– По дяволите, та аз не ви познавам! – излъга оня нагло.

– Хм-м, аз пък си мислех, че вече сме се виждали! Това беше в Зюдерланд и наскоро при команчите. Ти може би познаваш фамилията фон Голвиц?

– Не я познавам.

– Нито един слуга на фамилията фон Голвиц, който се казва Георг Марлай?

– Не.

– Имаш много къса памет. Защо напусна толкова бързо твоите приятели команчите?

– През живота си не съм се срещал с тези червени дяволи.

– В такъв случай май ще трябва да ти доведе свидетели, които ще докажат противното.

Той помахаше и другите влязоха. Марлай видимо пребледня.

– Е, обеснико, и тези ли не познаваш?

– Не ги познавам.

– Хм-м! Индианците обикновено нищо не забравят, а пък ти нали си Рикаро, команчът?

– Лъжете се, сър. Вие бъркате лицата. Аз, изглежда, приличам на някой друг!

– Ха – обади се тук Санфорд. – Я не се церемони чак толкоз с тоя тип! Ние сме в Америка и нямаме нужда ни от съд, ни от адвокат. Признаваш ли, че ти си този, за когото те смятаме?

– Не.

– Добре! Тук стоят трима мъже, които не позволяват да ги баламосват, и всеки има у себе си нож. Сега аз ще те разпитам и ти заявявам, излъжеш ли и мен, заминаваш по дяволите!

Това, види се, направи впечатление. Марлай се огледа страхливо и после попита:

– И какво всъщност искате?

– Само няколко откровени отговора. Сега ще те питам аз, а аз съм мъж, който умее да придаде на своите въпроси надлежната изразителност. Та говори значи истината! Откъде си родом?

Индианецът беше измъкнал ножа си, Фред – също. Запитаният видя, че вече никакво шикалкавене няма да помогне. Той пропелтечи:

– От Зюдерланд.

– Добре, момчето ми! Виждам, че се вразуми. Как се казваш?

– Георг Марлай.

– Хубаво! Бил си слуга на барон Теодор фон Голвиц?

– Да.

– От кого имаш златото тук в куфара си?

– Сам съм го промивал.

– Много добре! Помоли се с „Отче наш“, синко, с теб е свършено!

– Вие не можете нищо да ми направите.

– Я гледай! И защо не?

– После ще ви накажат.

– Ти наистина си много по-голям тъпанар, отколкото те мислех!

Ако сега ножът ми те погъделичка и сетне си дигнем чукалата, кой ще ти знае кой е бил това? А и да излезе на бял свят, да не мислиш, че ме е страх? Ти си ме предизвикал, сложил си ръка на ножа... не познаваш ли обичаите на тази страна? Пред себе си имаш два пътя. Единият е да те предадем на съдията и да му кажем какво знаем за теб. После ще откараш някоя и друга година зад решетките.

– А другият?

– Признаваш всички и в този случай можеш да разчиташ на нашата снизходителност.

– Тогава питай, в трите имена на Дявола!

– От кого имаш това злато?

– То е същото, което команчите ограбиха на белите ловци.

– Значи принадлежи на нас двамата, защото ние сме окрадените. Какво имаш в джобовете си?

– Нищо.

– Ние все пак ще те претърсим. Хванете го! Аз ще взема да хвърля едно око!

Марлай беше приклешен и Бил му пребърка джобовете. Намери един нов часовник и един натъпкан с банкноти портфейл.

– Кога купи това тук?

– Днес.

– От нъгитсите?

– Да.

– Значи не ти принадлежи. Как се докопа до тая сума в банкноти?

– Това са ми спестяванията, нося ги от години със себе си.

– Брей да му се не види! Също при команчите? Странно! Ще проверя.

Бил отвори портфейла и прегледа грижливо банкнотите.

– Хм! Да си чувал някога, че някои банкери имат привичката да снабдяват пуснатите от тях банкноти с дата и името си? Правят го, за да са подсигурени за разните му там случаи.

– Не знам нищо такова.

– Сега виж, на тази стотачка е писано „Съртли & Ко“ и още днешната дата. А ти претендираш да си носил сумата години наред у себе си?

– Значи датата е погрешно нанесена. Би трябвало да стои някоя по-стара. Вие много вероятно вземате тройката за петица.

– Ха! Тези пари са получени едва днес срещу нъгитс. Те ни принадлежат.

– Повдигам възражение! – извика Марлай, който отчаяно се мъчеше да се изскубне от пестниците на другите двама.

– Това няма да ти помогне ни най-малко, момчето ми. А сега имам един кардинален въпрос. Или решаваш да се върнеш под наш конвой в Зюдерланд, или те отвеждаме при шерифа, той да вземе отношение по теб!

– Тук аз съм свободен мъж.

– Аз ще ти докажа противното. Иди и доведи някой полицай!

Фред тръгна. Беше вече стигнал вратата, когато Марлай го викна обратно.

– Стой, не отивай! Виждам, че трябва да се подчини. Но не искам нито тук, нито в родината да бъда изправен пред съда.

– Ще се съгласим с това условие, ако говориш открито.

– Какво още искате да знаете?

– Човече, как можеш още да питаш? – намеси се тук Фред. – Аз искам да знам къде пребивава брат ми, твоят някогашен господар.

– Това не ми е известно.

Фред беше толкова сликан от този отговор, че в първия миг не можа да намери дума за отговор. Но после избухна:

– Ти нас за глупаци ли ни смяташ, негоднико? Та нали ти писа от Кингстън до семейството ми, че брат ми ти е бил забранил да назовеш местонахождението му. Това естествено беше една проклетата лъжа. Та значи говори! Къде е брат ми? Говори или ще те удуша!

– Ако ме линчувате на място, нали няма да мога да ви дам информация.

– Брат ми в Америка ли е изобщо?

– Не, аз дойдох без него насам.

– Кога го видях за последен път?

– В замъка Химелщайн преди дуела.

– И след това?

– Изслушайте ме спокойно! Аз ще ви разкажа всичко откровено, както го знам. Моят господар беше приканен с тайно писмо от Лудия граф да отиде в крепостта Химелщайн, за да изгладят възникналата кавга. Той го стори и аз го придружих. Пристигнахме там, хер фон Голвиц беше посрещнат от графа и отведен към вътрешните покои. Повече не го видях. На другия ден графът дойде при мен и ме попита дали искам да направя един добър гешефт. Отговорих утвърдително. След това той ми направи предложение да се изселя в Америка и оттам да напиша писмото, което фамилията фон Голвиц по-късно получи. Той ми предложи една толкова висока сума, че бях изкушен от блясъка на парите и приех предложението.

– Ти не пита ли за господаря си?

– Напротив, но той не ми отговори. Трябваше да замина още същия ден и оттогава никога не чух нещо за хер Теодор фон Голвиц.

– Този път казваш истината, личи ти, макар иначе да не ти хващам вярата. Мислиш ли, че дуелът действително се е състоял?

– Не го мисля.

– Защо?

– Преди да отпътувам, седях в продължение на час при кастелана Гайслер и го питах за моя господар и изхода на дуела. Кастеланът се изхили подигравателно и рече, че графът притежавал средство да обезврежда своите противници и без да се бие с тях.

– Известно ли ти е това средство?

– Не, не го попитах за това.

– Смяташ ли, че е бил коварно убит?

– Не, за убийство не считам Лудия граф способен, за тая цел той е твърде бързлив. По-скоро бих сметнал, че по някакъв начин е способствал изчезването му.

Фред се разходи няколко пъти замислено напред-назад. После спря пред Марлай.

– А мис Ела? Къде се дяна тя?

Марлай се удиви.

– Че и тя ли е изчезнала накрая? За това не знам нищо. Аз си мислех, че е станала любовница на графа.

– Във всеки случай аз тогава я изгубих от очи.

– Това е странно. Но пък е възможно и нейното мълчание да е било откупено.

– И това, което сега ми разказа, е пълната истина?

– Така е. Заклевам се в отвъдното си блаженство, че казах всичко, което знам.

– Вярвам ти. Всъщност сега ние свършихме един с друг. Аз веднъж вече ти казах, че твоята персона не ни интересува. Бихме те освободили, защото присъствието ти повече нищо не може да ни ползва. Но ние трябва да сме сигурни, че няма да ни издадеш, и ето защо ще те вземем с нас. Обещавам ти, че нищо лошо няма да ти се случи, и че ще те освободим веднага щом изпълним намеренията си. Но направиш ли и най-малкия опит да офейкаш, си изгубен. Отбележи си това!

Те го поведоха със себе си надолу към големия салон. Едва бяха влезли и от една отдалечена маса се надигна един мъж, чийто прокъсан тоалет издаваше разорения златотърсач. Той приближи и сложи тежко ръка на рамото на Марлай.

– Я гледай, да вярвам ли? Не сме ли се виждали вече някъде, а?

Заговореният изглеждаше блед като мъртвец. Той трябва да познаваше златотърсача, нямаше съмнение в това.

– Да сме се виждали? – рече той, – Не мога да си спомня действително.

– Не? Well, тогава малко ще те подпомогна. Уил, я се поразмърдай и огледай тая дяволска физиономия!

Повиканият седеше на неговата маса. Той приближи. Беше висока, широкоплещеста фигура, притежаваща вероятно голяма физическа сила.

– Познавам типа – отговори.

– Значи мислиш, че това е той?

– Естествено!

– Хубаво! Мешърс, бъдете така добри да ме изслушате!

При тази високо изговорена подкана настъпи всеобщо мълчание.

– Този мъж тук – продължи говорителят – е бушхедър, който после отиде при команчите, защото сред белите ловци вече се чувстваше застрашен. Той лиши мен и този тук от няколко много добри камаради. Кажете, джентълмени, какво му се полага за това?

– Куршум... въже...! – завикаха от всички страни един през друг.

– Well, това е вярно! Но кажете, струва ли си човек за една такава смешна дреболия да ходи при шерифа или олдърмъна⁶⁸?

– Не, работата да се уреди тук!

Разпознавайки сега опасността, в която се намираше, Марлай се съвзе.

– Не съм аз – извика той, – този мъж ме бърка с някой друг.

– Охо, момчето ми – отвърна Уил, – ние те познаваме твърде добре!

– Хванете ме тогава!

С тези думи Марлай се извъртя и хукна към изхода. Уил се озова с няколко скока зад него, пипна го за яката и го задържа здраво.

– Стой, човече! Залавянето ние го умеем. Виждаш това.

– Още не си ме хванал!

В ръката на Марлай проблесна нож, той замахна да удари.

– А, тъй, тъй, на мен се каниш да посягаш, момче? Нейсе, върви тогава по дяволите!

Златотърсачът измъкна светкавично един револвер и преди Марлай да нанесе удар, изстрел го просна на земята.

– Джентълмени, вие навярно видяхте, че той извади нож срещу мен?

– Видяхме! – прозвуча всеобщият отговор.

– Тогава можете да свидетелствате, че се касаеше за неизбежна самоотбрана?

– Ще свидетелстваме.

– Well! Тогава нека съдържателят замъкне този мъртвец, където му е угодно! Той беше разбойник и убиец и само си получи напълно заслуженото наказание.

Застреляният беше изнесен от стаята, а извършителят можеше със

68. олдърмън (англ. – ам. alderman) – длъжностно лице (Б. пр.)

сигурност да разчита, че изстрелът няма да му докара лоши последици. Тексасецът Фред не беше се намесил с хората си в тази разправа, ала не можа да прикрие едно леко потръпване.

– Ето че сме освободени от типа, макар и не така, както си го мислехме. Той и бездруго само щеше да ни създава неприятности.

– Ще ни предаде ли съдържателката куфара му?

– Кой тепърва ще ти пита! Куфарът принадлежи на нас и бих искал да видя оня, който ще се осмели да ни го оспори. Впрочем той ни идва много на сгода, тъй като сега имаме средства да втъкнем нашия западнал Адам в по-добро облекло. Да отнесем нъгитс на сигурност, а после ще се върнем при нашите нови познати!

Това стана и след късо време компанията седеше вече събрана в „съседната стая“. Фред разказа какво се бе случило и двамата моряци го изслушаха внимателно. Когато ловецът свърши, кормчията удари с юмрук по масата, при което чашите се заклатушкаха, и викна:

– Буря да отнесе Марса и Брама! Нъгитсите идват тъкмо навреме. Знаете ли, мастър, какво трябва да направите сега? Наемате или купувате една яхта или някакъв друг подходящ съд и после колкото се може по-скоро беж на път!

– Беж на път? Накъде?

– Е, накъде другаде, освен към острова на вашия брат, за да вдигнете съкровището, дето ви чака там. А, да де, та вие нали от всичкото знаете кажи-речи хич нищо. Я вземете да прочетете дневника на брат си и сетне ще си дойдете вече на правилния фарватер. На другите мешърс аз обаче предлагам да вдигнем котва и да се пошляем из града. Мастър Голвиц, смятам, междувременно няма да скучае...

Когато четиримата, защото апачът се беше присъединил към тях, се върнаха вечерта в странноприемницата, завариха Фред със силно зачервено лице и блестящи очи да седи още над записките. Той тъкмо беше започнал да ги препрочита за втори път. При влизането на мъжете се изправи и се обърна със сияещо лице към Санфорд:

– Бил, старий тюлене, днес е ден, каквото още не съм преживявал. Аз потеглих, за да търся Теодор, и при това не само намерих следата му, но пресякох и дирята на моя отдавна изчезнал безследно по-голям брат. Ох, Бил, бих могъл по едно и също време да се смея и да плача – толкова радостен, но и толкова печален ме прави написаното от брат ми. А на вас – той се обърна към двамата от „Тигър“ и ги улови за ръцете – благодаря за големия дял в моето днешно щастие. Приемете засега като благодарност моето ръкостискане! Дано даде Небето, скоро да мога

другояче да ви се отблагодаря!

Кормчията, който по своята фигура беше исполин, но в същината си, напротив, едно дете, избърса покъртен очите си. В следващия миг обаче, изглежда, се засрами за тази слабост, защото рече по своя обичаен глъчовит маниер:

– Буря да отнесе Марса и Брама! Та тук няма нищо за благодарене! Ние не сме сторили нищо друго освен онова, което се очаква от всеки честен човек. Значи окажете на мен и Каравей услугата да не казвате нищо повече за благодарност! По-добре говорете за това, как ще се измъкнем от тая дупка, дето я наричат Сан Франциско!

– Как ще де измъкнем? Точно така, както предложихте вие.

– Значи ще наемем кораб?

– Не, ще купим. Така бе бъдем с развързани ръце. Освен това пришеятелят на един нает кораб едва ли ще се съгласи на едно пътуване до онези далечни райони. Главното е дали съкровището ще е още на острова, когато отидем.

– Че защо да не е там?

– Ами помислете за Натер, който, ако правилно съм ви разбрал, знае местоположението на острова и скривалището!

– За тоя безобразник си мисля достатъчно често. Но той нали не знае числото.

– О-о, ако е умен, той може лесно да го узнае.

– Как тъй? В дневника си вашият брат представя това като нещо невъзможно!

– Той не е знаел, че положението при нашата фамилия толкова се е променило. Сега нямаме време за обяснение, аз мога по-късно да ви разкажа всичко това. Но при всички случаи Голвиц вече нямат причина да крият това число, след като тайната, с която то бе свързано, се разкри в тяхна полза.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Така ли е? Тогава действително се налага да побързаме.

– Я кажете, кормчия, колко време мина откак имате дневника?

Исполинът се замисли кратко и после даде за отговор:

– Три месеца.

– Какво? Толкова много вече! Смятате ли, че Натер добре е употребил това време?

– Така смятам действително. Буря да отнесе Марса и Брама, като си помисля, че тоя сатана би могъл да ни отбие вятъра!

– Виждате ли? Какво сега, ако той вече е сторил онова, което ние

тепърва имаме да уреждаме? Ако е купил или наел някой кораб и вече пътува към острова? Средства нали не му липсват. Той има перлите на моя брат.

От думите на Фред кормчията бе ставал все по замислен. Когато този свърши, той скочи.

– Мастър Голвиц, вземете си шапката и тръгвайте с мен!

– Накъде?

– Към пристанището да купите един кораб!

– Не толкова бързо! – засмя се Голвиц. – Ние имаме нужда и от капитан.

– Вече е намерен. Капитанът ще бъда аз.

– Разбирате ли от тези неща?

– Гръм и мълния, така мисля!

– А моряци?

– Ще ги получим.

– Но те ще ни издадат!

– Ами! Ще вземем китайци. Те работят добре и са радостни, когато им се отдаде възможност да се върнат в своето Небесно царство. Само оставете това да е моя работа!

– Провизии?

– От такива действително се нуждаем и също от барут и олово, тъй като нали не може да знае човек кого ще срещне.

– И най-главното – кораб. Той ще бъде скъп.

– Не толкова много, колкото си мислите. Тук винаги лежат съдове за продан и аз съм убеден, че ще имаме избор.

– На колко възлиза цената на един такъв?

– Това зависи от избора, който ще направим. Вие колко души ще бъдете?

– Не повече от двама: Бил Санфорд и аз.

– Тогава ще е достатъчна една яхта или някоя малка шхуна, на която ще стъквим клиперски такелаж, за да можем да плаваме по-бързо. При това положение работата може с двайсет хиляди долара много добре да се уреди. Искате ли да похарчите толкова?

– Разбира се! Онова, което е заровено на острова, не принадлежи естествено само на мен и ето защо не бива да мисля само за себе си. И освен това се касае за наследството на моя брат, което би било свято за мен дори и ако ставаше въпрос за много по-малко. Значи тръгваме!

След няколко минути петимата, събрани по толкова забележителен

начин мъже крачеха към пристанището и след изтичането на един час вече отново се връщаха. Бяха купили една яхта, която бе пострадала и се нуждаеше от ремонт. По тази причина цената ѝ беше много умерена и Фред веднага я плати. Времето за ремонтването и съоръжаването на съда нямаше да бъде според мнението на двамата моряци повече от седмица.

Когато мъжете се върнаха в хотела, Фред се обърна към индианеца.

– Колко дълго ще остане вождът на апачите в тази страна?

– Той няма да я напусне, преди неговите бели братя да са отплавали с голямото кану по Голямата вода – отвърна той. – Инчу-чуна обича своите приятели и ще остане при тях, докато те самите си тръгнат от него.

Оттук насетне двамата моряци прекарваха цялото си време на яхтата, за да надзирават работата по нея. Тя беше обилно снабдена с провизии и редом с другите оръжия Фред закупи и едно малко въртящо се корабно оръдие, което бе монтирано на палубата ѝ. Пътуването през островите на Великия океан не беше безопасно. Ето защо бяха набавени добри карти и всички потребни навигаторски инструменти. При това ясно се показва, че кормчията е един славен корабен водител.

Най-сетне наближи денят на отплаването. Мъжете отидоха на борда, където китайските моряци вече бяха пристигнали. Когато всички пристанищно-полицейски предписания бяха изпълнени, Инчу-чуна пристъпи към Фред и Санфорд.

– Моите братя отиват на запад, а вождът на апачите се връща при колибите на своето племе. Ще се срещат братята му от време на време за него?

– Ние никога няма да те забравим – отговориха двамата сърдечно.

– Инчу-чуна също ще си спомня винаги за тях. Сега той ще си тръгне. Нека Великия дух бди над моите бели братя, че те щастливо да достигнат страната, където се намират вигвамите на техния народ. Инчу-чуна ще изпуши много лули за духовете, които трябва да ги закрилят.

С тези думи той се раздели с тях. А яхтата обра котвата, издигна платната и се насочи навън по рейда, за да поеме пътя си към Острова на скъпоценностите, чиито богатства трябваше да бъдат изтръгнати от недрата на земята...

5. СЪКРОВИЩЕТО НА МАХАРАДЖАТА

Едно ведро, безоблачно небе се бе ширнало над океана и ниския бряг, на който бяха насядали пред една колиба от дървесни стебла неколцина мъже. Съдейки по облеклото им, те принадлежаха към моряшката професия. Бяха напалили огън, на който приготвяха обяда си. Вън пред прибоа, запокитващ своите разпенени вълни към рифовата ивица, която обхващаше брега, лежеше на котва докаралият ги тук съд – един бриг, чийто корпус с остър кил издаваше добрия ветроход. Дългата лодка, която бяха използвали мъжете, лежеше наполовина на брега, наполовина във водата. В противовес на беснеещия пред скалите пробой тя беше тук неподвижна, сякаш никога не е била раздвижвана от буря до самото дъно.

В разговора на хората бе възникнала пауза. Темата му, изглежда, беше дървената колиба, понеже очите им бяха отправени към простата постройка с израз на боязън, примесен с любопитство – тя създаваше впечатление, като че съвсем доскоро е била обитавана.

– Damn! – прекъсна накрая мълчанието един, чиято куртка издаваше кормчията. – Нека бъда на място катраносан и овалян в пера, ако това не най-забележителната история, която ми се е случвала. Вие какво ще речете, кептън?

Заговореният, в когото янкито се познаваше от сто крачки, отвърна:

– Well, на мен работата също ми се струва странна, но аз не се бъркам в нея. Мастърът плаща добре, а всичко останало не ни интересува.

– Правилно, кептън! Но синът на моята майка все пак на драго сърце би узнал какво означава всичко това. Аз не мога да си представя, че тоя мистър Мерикур е наел нашия бриг само да се поразходи из тия проклети води, в които човек се чувства като някоя херинга, дете се е объркала и вече не може да намери дружките си.

– Да се поразходи? Това хич през ум не му минава. Та нали той ви обясни също така ясно като на мен, че е ботаник, който е живял известно време на този остров със слугата си, малаецка, и сега се връщал, за да отнесе на сигурно място своята сбирка.

– И вие го вярвате, кептън? – рече усъмнено кормчията. – Но тогава не би имал причина да действа толкова потайно. Кой разумен човек, па бил той и ботаник, както казвате, ще намести вещите си, за които нито даже някой мизерен кораб би се поинтересувал, толкова далеч от своето жилище! Не, зад тая работа се крие нещо друго.

– Е, какво?.

– Е, да, това и аз, наистина, не знам. Във всеки случай не вярвам нито дума на ботаника и слугата му. Знаете ли, кептън, какво намерихме в колибата?

– Не ме карайте тепърва да правя дълги гадания, а вадете веднага на показ мъдростта си! Нали знаете, че имах да върша други неща, а не да се интересувам от вътрешността на някаква си жалка колиба.

– Ние измъкнахме от един сандък разни дрехи, които могат да принадлежат само на жена.

– Я виж ти!

– Да, и то дрехи от най-фина индийска коприна, каквито съм виждал понякога по пазарите на Бомбай или Калкута. И едната от двете миниатюрни каюти, прилепени към задната стена на къщата, може да принадлежи само на дама – толкова изискано и кокетно е подредена. Нещата изглеждат досущ така, сякаш обитателката току-що е излязла, за да навести някоя съседка.

– Goddam⁶⁹, това наистина е забележително! Трябва да взема и аз да го видя.

Янкито стана и пристъпи в колибата. След известно време излезе и седна на раншното си място.

– Имате право, маат, мастърът ни е излъгал с бабините си деветини, дето бил тук със слугата си. Цялата подредба е разчетена само за двама души – един господин и една дама. От трети, някакъв слуга, и следа не се забелязва.

– Тогава и „естественикът“ ще е една лъжа. Защо той всъщност поиска да ни отклони от идването на сушата, когато се измъкна със слугата, за да се прибере „сбирката“?

– Вярно, маат, това и на мен ми направи впечатление. Сигурно се е страхувал, че ще намерим тук нещо, с което да се доберем до следата на неговата тайна. Е, скоро ще излезе наяве за какво се касае. В крайна сметка цялата работа хич не ни засяга, доколкото е почтена спрямо нас. Досега ние можем да бъдем доволни от него. Или не?

– Определено, кептън – ухили се кормчията. – В това отношение нямам какво да предявя спрямо мистър Мерикур. Авансът, който ни даде преди започване на пътуването, беше двойно по-голям от иначе обичайния и ако плаването завърши добре, ни е обещал десетократното на последната получена от нас заплата. Той не се цигани, това мога да

69. Goddam! (англ.) – По дяволите! (Б. пр.)

кажа.

Същевременно шракна пръсти и направи физиономия, сякаш вече чуваше златните монети да подрънкват в джоба му.

– Но другият, малаецът – продължи, – толкова по-малко ми харесва. Той се сили, наистина, да прави любезна мутра, ама мяза по-скоро на някоя акула, която се старее да остане незабелязана, когато се кани да излапа някой човек. Той има изразена физиономия на обесник и аз не бих желал да го срещна сам, с което естествено не искам да кажа, че ме е бъз от него. Но всеки път, колчем го видя, имам усещането, че в следния миг ще получа между ребрата си няколко цола студено желязо.

– Не се грижете за малаеца! Ние си имаме работа с неговия господар, а той досега винаги се е държал като джентълмен. До момента аз съм напълно доволен от него. Дори нямам нищо против да останем няколко дни на този остров. Казвам ви, маат, когато човек повече от месец не е имал под нозете си нищо освен талпите на някой кораб, то му се отразява благотворно, ако сложи някой път за разнообразие крак на твърда земя... Heavens, какво е това?

Той нададе този ужасен вик, защото в същия миг се случи нещо, с което бе наказана лъжата в неговите последни думи. Чу се именно един тон, напомнящ съвсем стържещия звук на трион, попаднал в чепа на дърво, и същевременно мъжете изпитаха чувството, като че земята се отдръпна под краката им. Това продължи само секунда, но тази секунда беше достатъчна да наруши мирната картина. Достопочтените морски труженици се търкаляха по земята в объркано кълбо от размахани ръце и крака. Капитанът също не правеше изключение. Трусът го бе хвърлил по гръб и с високо вирнатите си крака той предлагаше гледка, която по друго време би въздействала много развеселяващо.

Капитанът вероятно сам доби усещането, че заема една вдъхваща малко почит поза, защото беше първият, който си възстанови равновесието и се изправи. Но лицето му беше тебеширенобяло, а коленете забележимо трепереха. Когато после и останалата корабна команда събра крайници, първо беше за известно време тихо между хората, които взаимно се зяпаха в пребледнелите физиономии. А те определено бяха все сърцати мъже, гледали вече не веднъж и дважд смъртта в очите. Само че целият ход на събитието беше свързан с нещо толкова призрачно, че и на най-безстрашния можеха да го полаят тръпки.

Но когато всичко остана спокойно и земетресението не се повтори, магията, от която мъжете сякаш бяха сковани, се разчупи; те отново добиха своята подвижност и се впуснаха в разни възгласи на удивление.

– Хиляди гръмотевици! – изруга кормчията. – Какво беше това? Почувствах се като някой, седнал върху капака на люк, който из един път се е отворил надолу и той се е прекапичнал презглава. Ако това не беше земетресение, нека не съм вече маат. Вие какво мислите, кептън?

– Изцяло съм на вашето мнение, кормчия! Такова дяволско чувство никога не съм изпитвал. Бях предпочел да имам под себе си най-разбичкания съд, на който ще съм сигурен, докато има някоя дъска, колкото и тънка да е тя.

– Мислите ли, че ще последва втори трус?

– Кой може да знае? Тук би трябвало самите духове на земята да помолите за информация... Egad! Сега ми просветна! Маат, не си ли спомняте какво ни казаха, когато акостирахме в Кейптаун?

– Тогава ни бяха казани разни неща. Не мога да се сетя какво имате предвид.

– Хората говореха за земетресенията и вулканичните изригвания, които тази година особено често ставали в Ява. Цели селища били засипани и изчезнали от земетръса.

– А, да, да! Сега догаждам накъде биете. Искате да кажете, че сегашният трус е свързан може би с тамошните изригвания?

– Не само може би, а вероятно, да, дори сигурно! Ние лежим понастоящем на същата ширина с Ява.

– Но разстоянието, кептън, разстоянието!

– То нищо не значи. Ние не можем да знаем колко надалеч продължава под океана редицата вулкани, каквито на Ява има значителен брой. Маат, в този момент ние може би седим върху кратера на някоя огнениша планина, която в следния миг може да се отвори и да ни погълне.

– Zounds, ако го мислите така, то смятам, не трябва нито миг да пребиваваме тук по-дълго, отколкото е необходимо.

– Аз хич нямам и друго намерение. Дявол да отнесе всички огнебълващи планини! За мен и най-бесният шквал е по за предпочитане от едно такова коварно земетресение. Той поне си показва истинския лик и човек знае как да се държи срещу него. Стягайте багажа, бойс⁷⁰! Ние нямаме какво повече да търсим на този дяволски остров и се връщаме на нашия кораб.

За един непричастен зрител би изглеждало забавно с каква готовност изпълниха моряците нареждането на капитана. Истинският моряк се чувства най-добре именно на своя кораб. Когато той постави макар

70. бойс (англ. boys) – момчета (Б. пр.)

временно, особено след дълго плаване, не неохотно крак на сушата и е после един от най-буйните, за да си компенсира насладите, които са му липсвали в морето, то това все пак скоро му омръзва. Не след дълго постъпва на служба за ново пътуване и се радва на часа, когато е отново на палубата на някой кораб и острият бриз му вее покрай носа. Тогава си е пак истинският мъж, гледащ отвисоко на „сухоземните плъхове“, и непохватността, която проявява на сушата, се губи на мига.

Докато моряците спускаха във водата дългата лодка за отплаване, погледът на капитана случайно падна навън към морето. В следващия миг той викна кормчията.

– Маат, я погледнете нещото там на запад! Какво ще кажете за него?

Кормчията последва разпореждането и се загледа в указаната посока. Там имаше на иначе безметежното небе едно малко светло облаче с привидната големина на орех. То изглеждаше съвсем безобидно, ала кормчията достатъчно често бе узнавал, че едно такова нищожно образувание е в състояние за късо време да забули с мрак цялото небе. Той пое въздух с подозрение и направи една много угрижена физиономия.

– Well, кептън, имате право. Там отзад се мъти нещо, което ще ни отвори много работа. До един час ще си имаме истинска буря, смятам аз.

– Буря? Ха! Де да беше само това! Но аз се опасявам, че толкова леко няма да се отървем. Аз познавам този сорт облачета по-добре от вас и бих вързал всякакъв бас, че след късо време ще бъдем насадени посред най-хубавия тайфун.

– Heavens, тайфун ли очаквате? Не се ли лъжете?

– Бих искал да се лъжа! Но аз не пътувам за първи път из тези води и затова знам какво казвам. Бойс – ревна той към моряците долу на брега – действайте по-бързо, че да се пръждосваме! Задава се тайфун. До четвърт час трябва да сме на борда на нашия бриг.

Последствието от тези думи беше, че нещата, взети за кратък излет на сушата, бяха за пет минути наместени в лодката. Но кормчията все още се колебаеше да сложи крак на планшира.

– А нашият мастър и слугата му? – попита той. – Какво ще стане с тях?

– За тях двамата сега не можем да берем грижа. Или искате да претърсите по-напред целия остров? Дори да приемем най-невероятния случай, че ги намерите, то дотогава ще е минало толкова време, че бригът барем двайсет пъти ще се е разбил в проклетите рифове. Не, за днес

ще трябва да ги предоставим на съдбата им.

– Но мастърът малко ще ни благодари, ако го зарежем.

Капитанът сви рамене.

– Мога ли да постъпя другояче? Той е мастърът, наистина, но воденето на кораба е моя работа, и аз нося отговорността за съда и сигурността на екипажа. Е, да, ако този остров имаше пристанище! Тогава бихме могли да дочакаме задаващото се с цялото му спокойствие. Но така за нашия бриг има само едно спасение и то е да потърсим откритото море.

– Ами ако те вече се връщат?

– Е, тогава ще ги срещнем и ще можем да ги вземе – при положение, че бурята ни даде време. Тяхната лодка, както наблюдавах през тръбата, пое в посока към южния бряг. Тогава ще е и нашият курс, защото ние трябва да се стремим да докараме острова между нас и оркана. Та не бързете значи дълго, маат, ами се качвайте! Тайфунът няма да ви моли много-много за разрешение като да ви се представи. Веднага щом ураганът отmine, ще е дошло времето да погледнем за ония двамата.

Кормчията се подчини и се качи, а след него последен и капитанът. После лодката се отблъсна от сушата и полетя, карана от здравите моряшки ръце, през спокойната вътрешна вода към рифовия пръстен, в който прибоят блъскаше вълните си. Няколко мощни веслени удара я изведоха от неговия опасен обсег и след десет минути тя пристана до страната на брига. Мъжете се качиха на борда и лодката беше прибрана.

Не бе прекалено рано. Колкото и да бяха бързали хората, бурята беше по-бърза от тях. От малкото облаче се беше развила една облачна стена, която заемаше вече третината небе. Вече скачаха пилците на Майка Карей, както нарича морякът онези къси вълни предхождащи бурята. Котвата беше издигната с винча, платната бяха здраво приковани и на брига бе оставено само онова ветрило, от което се нуждаеше, за да може да се подчинява на кормилото. После плавателният съд се раздвижи, отдалечавайки се от опасната близост на острова...

* * *

Няколко часа преди да се разиграе при западния бряг на острова току-що разказаното, от изток приближаваше една яхта, която притежаваше необичайни за този вид съдове ветроходни съоръжения. Бяха й сложили такелаж на шхуна – навярно за да повишат нейната бързоходност.

Под палубната тента седяха двама мъже и внимателно наблюдаваха

кръгозора през тръбата. Тя, понеже беше само една, непрекъснато странстваше между тях. Единият притежаваше истински херкулесов ръст и беше облечен с тоалета, с който ходи обикновено траперът и прерийният скитник. Другият – със значително по-малка фигура – носеше европейски одежди.

Моряците, забързано заети по палубата, всички без изключение принадлежаха към снабдените с плитки „Синове на средата“, но в своето моряшко облекло правеха съвсем не толкова лошо впечатление. Също си разбираха, види се, професията, защото изпълняваха всички заповеди на капитана със сръчност, която навяваше заключение за отлична практика и привеждаше доказателство, че в избора им е била проявена голяма грижливост.

Тъкмо сега минаваше край двамата капитанът – една висока, плещеста фигура, по нищо неотстъпваща на тази на трапера под тентата. Облеченият по европейски свали тръбата, която бе отправил към една точка на запад, и попита:

– Е, капитане, какво ще речете? Точката, към която сме се насочили, нашият остров ли е, или не?

– Аз не изпитвам никакво съмнение, хер фон Голвиц, че това е той. Изчислението на вашия брат отговаря, що се отнася до дължината, до косъм. По отношение ширината той, наистина, се е заблудил с няколко ъглови минути, но това е без значение, понеже в окръжност от много мили е налице само тази една точка, така че заблудата е изключена. Почакайте само още един час, докато стигнем достатъчно близо и можем да различим формата на острова! Брат ви я е описал така точно, че от пръв поглед ще знаем къде сме.

– А какво ще кажете за времето? Ще се запази ли? Ще е дяволски неприятно, ако то сега, толкова близо до целта, вземе, че сложи една черта на сметките ни.

Капитан Шуберт вдигна нос във въздуха, сякаш очакваше оттам отговор на този въпрос, и отвърна:

– Масٹر, с тези думи вие взехте в ръката си едно въже, което от дълго време ми създава грижи.

– Грижи? Как тъй? Ние все пак правим едно доста добро плаване, макар при този силен северняк да можем да плаваме само с половин вятър.

– Много правилно! Ние може и добре да напредваме, но за мен щеше да е по-за предпочитане, ако тоя вечен северен станеше малко по-неблагоприятен. От осем дни северен и все северен – това отдавна вече

ми се струва подозрително тук, където ветровете толкова често се променят.

– В такъв случай може би щеше да е по-добре да бяхме акостирали в някое от пристанищата на Ява и да изчакаме няколко дни.

– Та нашите китайци до един да завържат? Човек не бива да бъде въвеждан в изкушение, а един такъв дръпнатоок чайна-ман толкоз помалко. Вярно, аз съм крайно доволен от тях, но си познавам хората. Толкова близо до родината те не бяха пропуснали възможността да офейкат. И откъде ще вземем после тъй бързо моряци? Не, мастър, за нас така си е най-добре, та дори и да получим на борда няколко връхлитачи вълни. Една буря по тези ширини не ми е баш по вкуса, наистина, но мисля, че яхтата ни ще устои на изпитанието.

След тези думи капитанът се отдалечи и Фред поднесе отново тръбата към окоето, за да дари с вниманието си точката, която сега обсебваше всички негови мисли, и към която бавно, но непрестанно приближаваха. Внезапно улови спътника си за ръката.

– Бич!

– Да, Фред?

– Дали не пристигаме прекалено късно и съкровището не е вече отмъкнато?

– Кой ще ти го е отмъкнал?

– Натер.

– Pshaw! Това аз не го вярвам. Като преценя времето, изминало от намирането на дневника и бягството на Натер, то считам една такава възможност кажи-речи за изключена. Той би трябвало да е имал в края на краищата едно небивало щастие. Само ако след бягството си случайно е пипнал най-благоприятната връзка и сетне веднага след пристигането си в Зюдерланд е постигнал своята цел, узнавайки числото, то би могъл да е вече тук. Кажи ти самият дали едно такова допускане е вероятно!

– Имаш право. Бил, и аз вече повече от дузина пъти си казвах същото. Но не мога да си помогна да освободя мислите си от Натер.

– Това е следствие възбудата ти.

– Аз не съм възбуден, Бил!

– На мен тия ти не ги разправяй – ухили се Санфорд. – Бих искал да познавам човека, който в твоето положение няма да изпадне в малко вълнение. Помисли, ти встъпваш в едно наследство от много милиони; на толкова трябва да възлиза то според описанието на брат ти. На кого няма да затече кръвта по-бързо от обикновено по артериите!

– Нейсе, може да имаш право, че съм възбуден. Но аз така и не мога да не мисля за тоя Натер. Как, мислиш, трябва да постъпя, ако той наистина е бил тук вече преди мен и е опразнил скривалището?

– Bounce! И още питаш? Курдисваме се по дирята му и му отнемаме грабежа.

– И как претендираш да отгатнеш накъде се е насочил?

– Нека това си е моя работа! Ако приемем, че е бил вече тук, то при всички случаи ще се е възползвал от някой кораб да дойде насам и въпросът опира само до това, да издирим този съд. То не е невъзможна, защото той няма да е отплавал по въздуха, все ще трябва да е акостирали в някое пристанище. Имаме ли първо кораба, то ще получим и нашия човек. На двама толкова опитни скитници като нас той не може да се изплъзне.

– Ти не бива да разчиташ на мен, Бил.

– Защо не? – попита Санфорд учуден.

– Забрави ли историята с брат ми Теодор и какво узнахме в Сан Франциско? Търсенето на моя брат толкова дълго беше без резултата, че сега не мога да последвам новата диря и да изоставя старата. Дори и ако се касае за едно съкровище от много милиони! Моят брат идва на първо място... доколкото е изобщо още жив!

– Egad, тук си прав, ти трябва да тръгнеш след брат си. Но затова пък аз толкоз по-трайно ще се наместя на дирята на Натер.

– Наистина ли искаш да сториш това за мен, Бил? – попита Голвиц зарадван.

– Не питай така тъпо! Аз и бездруго съм се захласнал по теб и сега, когато най-много се нуждаеш от мен, няма да взема да те зарежа я. Можеш да си го помислиш все пак! Но да не говорим още отсега за това, че бихме могли да бъдем принудени да се разделим. Чак толкова далеч още не сме отишли. Кажй по-добре накъде ще се отправим, когато уредим тук нашата далавера!

– Самопонятно към Кота Раджа!

– Към Кота Раджа? А, да, искаш да посетиш гроба на брат си Хуго?

– Не само това, аз искам да изровя трупа му и да го взема със себе си къщи. Неговите кости не бива да почиват на чужда земя, а в родината, към която е бил отправен копнежът на неговото сърце.

– Well, ти си един добър човек, Фред! И твоята фамилия може да се гордее с теб! Почти ми се иска аз да бях на мястото на мъртвия ти брат! Бих дал всичките си нъгите, да имах някой, който да е така привързан към мен, както ти към твоите близки. Ама за мен, стария тюлен, никой

няма нявга да пролее една сълза.

– Бил, сега ти си този, който дрънка глупости. Кой всъщност ти пречи да се оттеглиш на спокойствие? Бил, ако искаш да ми доставиш радост, една истинска голяма радост, то ме придружи до родината ми и си построй вигвама до моя! Любов няма да ти липсва не само от моя страна, но и от близките ми.

Санфорд не отговори, а се загледа нерадостно пред себе си. В живота на почти всеки скитник из Запада има някое болно място, което той не може да превъзмогне, и което е същинската причина на неговото неспокойно скиталчество. Така може би и животът на Санфорд си имаше своята „история“.

Разговорът замлъкна и двамата отново насочиха вниманието си към острова, чиито очертания от минута на минута ставаха все по-различими. След още пет минути Фред свали далекогледа с дълбоко откъхване.

– Слава на Небето! Това наистина е островът на моя брат. Виждам ясно дълбокото, отвесно врязване в брега, за което разказва дневникът. И също от кораловия пръстен, обграждащ врязването, вече се забелязва признак. Бил, ние сме при целта!

– Well, това ме радва. Всъщност би могъл да ми позволиш и аз да надникна пак през тръбата; смятам, че отдавна вече ми беше ред.

Той взе безцеремонно далекогледа от ръката на приятеля си и погледна през него.

– Well, вярно! – кимна отмерено. – Така, точно така си представях тази страна на острова. Фред, желая ти щастие.

Голвиц не отговори. Беше го овладяло голямо вълнение, което напразно се стараяше да прикрие. В този миг към двамата пристъпи капитан Шуберт.

– Е, хер барон – попита ухилено, – по верния курс ли сме плавали? Но хич не ми е необходимо тепърва да питам, защото по физиономията ви се чете, че сте доволен. Бих искал да можех да кажа същото за себе си.

– Защо? Вие да не би да не сте доволен? Какво собствено ни пречи да осъществим сега плана, който отдавна сме изготвили? Приближаваме, колкото е възможно до острова, лягаме в дрейф, спускаме лодката и пренасяме съкровището с два или три курса на борда. После издигаме всички платна и казваме сбогом на острова.

– Стоп! – захили се капитанът. – Толкова бързо баш няма да ви стане номерът. За една буря, която ще захвърли всичките ни красиви планове на купището, май и насън не ви иде на ума.

– Буря? Наистина ли мислите, че днес може да има и буря?

– Да, точно така мисля. Та я само помиришете въздуха! Нищо ли не усещате?

Фред всячески се постара да долови някоя друга освен обичайната миризма на море и после отговори:

– Не усещам нищо.

– А вие, мистър Санфорд?

Бил изду ноздри и пое въздух като някой дакел, изгубил следата на своя господар, сетне рече, поклащайки глава:

– Че на какво всъщност трябва да ухае въздухът? Да не би чак пък на рози или теменужки? Аз не подушвам нищо такова, а само вода, много вода.

– Е, вие не сте моряк. Но аз ви казвам, до няколко часа ние ще имаме ураган, какъвто го описват по книгите. Нека побързаме, че да си свършим дотогава работата на сушата. Няма да лежи в мен вината, ако тоягата заплава обратно.

След четвърт час яхтата беше приближила толкова до рифовия пръстен, че на палубата ясно можеше да се долови бушуването на прибоя. Капитанът нареди сега да се легне в дрейф, защото не биваше да се осмеляват да приближат повече, ако не искаха да подхвърлят яхтата на опасност да се разбие на някой риф, скрит под водната повърхност. Но едно по-голямо приближаване не беше и нужно, понеже оттам, където корабът точно се намираще, можеше добре да се разгледа стръмно пропадащия в морето бряг, който ги касаеше. С далекогледа можеше даже да се различи една дупка в отвесно спускащата се скална стена – очевидно излазът на галерията, по която човек трябваше да плава, за да стигне до скривалището. Разстоянието до това място не можеше да възлиза на повече от две морски мили.

– Heavens! – възкликна капитанът удивено, докато обследваше с тръбата полукръга, който скалите затваряха около брега. – Такова рифово образование никога не бях виждал. Та тоя пръстен е почти като с пергел отмерен. Буря да отнесе Марса и Брама! И през тая верига се минавало? Хер фон Голвиц, ако вашият брат не уверяваше така категорично, то никоя сила на света не би ме накарала да опитам да мина през тоя пръстен, който Дяволът в собствената си персона трябва да е натъкмил. И тъй, петнайсетата скала била, казвате, отчитано от север. Я нека видим!

Балдуин Шуберт насочи тръбата към мястото, където скалният пръстен се натъкваше на брега, и започна да брой отделните остро

възправящи се един до друг върхове. Сигнал до петнадесетия, той спря и заоглежда мястото с най-голямо внимание. После смъкна далекогледа.

– Хм-м! Не вярвам да съм сгрешил в броенето, но въпросното място по нищо не се различава от другите освен най-много по това, че прибойт там е още по-раздвижен отколкото някъде другаде. Я погледнете през тръбата, барон Голвиц, и ми кажете мнението си!

Фред откликна на подканата и след известно време рече:

– Правилно, капитане, това е рифът, след който прибойт е най-силен.

– И вие сте убеден, че не се заблуждавате – точно петнайсетия, а не някой друг е имал брат ви предвид?

– Не, капитане, една заблуда тук е изключена.

– Е, добре, нека опитаме работата, та дори с риск да се нагълтаме със солена вода. Бойс, пригответе лодката!

След тази заповед към екипажа той отиде при щирборда и поговори минута-две с Каравей, настоящия кормчия. После се върна при двамата, чакащи при релинга, където бе спусната лодката. Бордовата стълбичка бе спусната и капитанът слезе в лодката, последван от Голвиц и Санфорд. Тъй като не биваше да се доверяват никому, не бе взет нито един моряк. Шуберт седна при кормилото, а другите двама взеха веслата в ръце. В следващия миг лодката се отблъсна от яхтата и пое своя път към скалистия пръстен, докато моряците стояха горе до релинга и наблюдаваха учудено техните действия, за които не им бе дадено никакво обяснение.

По време на късото плаване до скалите не бе изговорена нито дума – воденето на съда ангажираше цялото внимание на мъжете. Но когато след десет минути бяха стигнали точно срещу критичното място, капитанът извика:

– Сега внимавайте, мешърс, и дръжте здраво веслата, за да не ви бъдат избити от ръцете! В следващия миг ще сме отвъд или ще сме се нагълтали с вода.

Последваха няколко секунди на задъхана напрегнатост, която изтласка червенина по страните на мъжете в лодката. Няколко могъщи веслени удара ги отведоха в прибой; неговият врящ вал ги издигна рязко, задържа ги здраво в продължение на миг, при което изглеждаше, че лодката виси свободно във въздуха, и ги запокити после надолу в спокойните води на лагуната. Преминаването бе благополучно осъществено.

– Буря да отнесе Марса и Брама! – обади се капитанът, придавайки такова направление на кормилото, че килът взе посока към отворието

на галерията. – Не се удаде лошо. Нека се надяваме, че преждата и по-нататък ще се размотава така бързо и добре.

Другите не отговориха, но техните светещи от радост и задоволство очи говореха повече от думи.

По-нататъшното пътуване през неподвижната, почти гладка вътрешна вода протече без ни най-малки мъчнотии, а след няколко минути ги обгърна полумрак – бяха навлезли в галерията. За щастие тя беше толкова широка, че бе възможна употребата на веслата. Когато нахлуващата отвън дневна светлина не бе в състояние вече да прониква през лежащия пред тях мрак, капитанът нареди да спрат и беше запалена една факла, която закрепиха отпред на носа на лодката. После продължиха бавно и предпазливо.

Тишината тук долу и гъстата тъмнина, която лежеше с чернотата на катран пред тях, не пропуснаха своето въздействие; всеки се въздържаше от каквито и да било забележки и не можеше да се долови нищо освен тихото плискане, причинявано от потапянето на греблата.

За това толкова по-зловещо се почувстваха, когато – бяха навлезли може би триста метра в права посока – доловиха едно остро хрущене в стените от двете страни. Гребците изтеглиха изплашено веслата и се ослушаха. И ето... още веднъж същото хрущене, само че още къде по-силно и зловещо отпреди. Същевременно неспокойната факелна светлина създаваше една илюзия за люлеене на скалните стени. Или не беше илюзия? Трябва все пак да имаше някакво раздвижване, защото лодката се разклати няколко пъти нагоре-надолу като в леко вълнение.

В цялото развитие на нещата поради тишината и мрака, в които се случваше, имаше нещо двойно плашещо. Тримата мъже в лодката не смееха да дишат в очакване зловещото хрущене да се повтори. Чакаха една, две, три, пет минути. Но когато всичко остана тихо, те си възвърнаха самообладанието.

– Буря да отнесе Марса и Брама! – прошепна Шуберт с тих глас, сякаш един по-висок тон би могъл да причини повторен трясък. – Какво беше това? Та то буквално си беше за страх!

– Дневникът, капитане! Дневникът на моя брат! – отвърна със същия тих тон Голвиц. – Нали и вие сте го чел. Не си ли спомняте, дете пише, че островът вероятно е получил сегашната си форма от някое земетресение?

– Земетресение? Суграшица да го поразят! И това още липсваше! Тъкмо то най би пасвало в плана ми за седмичното меню! Ще бъде радостен, ако имам отново дека на нашата яхта под нозете си.

– Мислите, че трябва да обръщаме и някой друг път да опитаме? – рече Голвиц, който се опасяваше, че ще трябва да си тръгне с несвършена работа.

– Какво ви скимна? Така не съм го мислил. Не, ако съдбата ни е била да бъдем живи погребани, то това може да се случи и утре също така добре като днес. И тъй, да развием въжето докрай. Напред!

Лодката се раздвижи отново, този път без да е задържана от някакъв инцидент. Но тях ги очакваше още една, много по-голяма изненада. Изминатото разстояние навярно възлизаше вече на повече от километър и мястото, където според дневника каналът намираще своя край и нагоре водеха стъпала, не можеше да е вече далеч. Ето защо плаваха още побавно и предпазливо и капитанът, който седеше с лице по посока пътуването, опитваше да прониже с очи мрака пред себе си.

Из един път като че пред тях се спусна някаква черна стена и в следващия миг лодката се блъсна в препятствие – пътуването беше стигнало края си. При лекия сблъсък се бе разнесъл звук като от отъркване на дърво в дърво и когато Санфорд, който седеше най-отпред, се обърна, сметна, че не бива да вярва на очите си. От тъмнилката изплуваха очертанията на една лодка, която лежеше неподвижно и очевидно бе закрепена по някакъв начин към едната стена – как, това при несигурната светлина не можеше да се различи.

При неочакваното откритие от Бил неволно се бе изплъзнал един вик на изненада. В следващия миг обаче той отново се беше овладял.

– Тихо, за Бога, тихо! Не мърдайте от местата си! Ние не сме единствените хора тук.

Тези думи предизвикаха у другите двама силна възбуда.

– Да не си мръднал, Бил? Кой ще ти е тук освен нас? – попита Фред с тих, но одрезгавял от вълнение глас.

– Това не знам. Но тук лежи една йола, която, както изглежда, е празна.

– Йола? Едва ли е за вярване! Кому ще принадлежи тя?

– Много вероятно на хора, които трябва да са тук някъде пред нас.

– Това би могъл да е само Натер със съучастници, ако е привлякъл такива под доверие.

– Кой е, вероятно скоро ще се установи. На първо място е най-важен въпросът дали нашето приближаване е било забелязано.

– Имаш право. Да се послушаме!

Късо време не можеше да се долови нищо освен възбуденото дишане на заслушаните. После Фред рече:

– Или не са ни забелязали, или са се оттеглили, за да ни връхлетят някъде неочаквано. Какво да правим?

Бил не отговори, а грабна факлата и скочи в другата лодка, из която няколко секунди свети насам-натам. Сетне повика другите с приглушен глас:

– Елате насам! Бързо! Направих нова находка. Но вържете лодката за тази тук, за да не може да отплава.

Докато капитанът изпълняваше нареждането, Фред се прехвърли при своя спътник, който го посрещна с думите:

– Погледни тук, Фред! Тук... и тук... и тук...! Какво мислиш съдържат тези кожени пакети?

Действително както задната, така и предната част на чуждата йола бяха запълнени с множество пакети, увити в кожа и грижливо стегнати с ликови върви. Техният вид изтласка кръвта в страните на Фред, защото не можеше да подлежи на съмнение, че си има работа с част от съкровището, което неканени ръце се стараеха да отмъкнат.

Тази мисъл накара Фред да излезе почти извън себе си от възбуда. Наследството на неговия брат и Раббадах, неизмеримо голямото съкровище на махараджата бе изложено на опасността да бъде задигнато от мошеници! Това бе прекалено много за него, че да може да го понесе спокойно. Без ни най-малко да съблюдава повеляваната предпазливост, той извика:

– Бил, живо, живо! Кучетата се канят да опразнят гнездото. Трябва да ги изпреварим. Бързо, бързо!

С тези с най-голяма припряност изговорени думи той изтръгна факлата от ръката на приятеля и понечи да хукне нагоре по изсечените в скалата стъпала, ала все пак навреме му беше попречено, защото Бил го улови с могъща хватка за ръката и го дръпна обратно в лодката.

– Стой, непредпазливце! – нашепна той на възбудения. – Искаш всичко да погубиш? Та ти не знаеш даже с колцина си имаш работа. Искаш да налетиш в ръцете на тези мошеници?

Думите на приятеля накараха Фред да се опомни. Поемайки си дълбоко дъх, той прекара ръка по челото, сякаш искаше да прогони някакъв лош сън.

– Прав си, Бил! Аз съм един прибързан глупак. С припряност тук нищо не може да се постигне, съзнавам го. Ние нямаме нито даже оръжия със себе си с изключение ножовете ни.

– Да – изръмжа Бил навъсено. – Ние, големите умници, сторихме онова, което на един опитен скитник из Запада никога не би му дошло

на акъла – разделихме се с оръжията си. И сега веднага си имаме белята. Направо ни е хак!

– Но какво ще правим сега? – настоя Фред. – Все пак не можем да останем вечно да киснем тук.

– Това действително не можем. Най-доброто е някой да отиде на разузнаване. И този някой ще съм аз, защото нямам вяра на оня там Фред в изискуемите се при настоящото положение спокойствие и разсъдливост.

С това решение Фред трябваше, макар и със съпротива, да се примири, факлата беше угасена от предпазливост, за да не може да издаде със сиянието си тяхното присъствие, и Санфорд пипнешком заизкачва стъпалата. Това ставаше с присъщата за уестманите изкусност, така че не можеше да се долови и най-лекият шум.

За чакащите, особено за Фред, бе немалко изпитание за търпението да стоят бездейно в мрака. Половин вечност, поне така се стори на Фред, мина в мъчително напрежение. И все пак от отдалечаването на Бил бяха минали най-много десет минути, когато доловиха гласа му от горе, където стълбището излизаше в ходник.

– Фред!

– Най-сетне, най-сетне! Как стои работата, Бил?

– О-о, направо отлично!

– Къде са негодяите?

– В криптата. Трябва бързо да действаме и да им скочим, докато са още там. Те си нямат и понятие за присъствието ни.

– Кои са?

– Не питай дълго, ами идвай! Но тихо! Нека капитанът, който няма опит в промъкването, си изуе ботушите. Всичко трябва да стане напълно безшумно.

Шуберт изпълни разпореждането на Бил и се освободи от ботушите. После Фред го улови за ръката и го поведе нагоре по стъпалата, където го очакваше Бил. Този подаде на Фред десницата си, докато с левията влезе в досег със скалната стена. Образувайки по този начин редица, тримата побързаха с нечути стъпки напред. След късо време вече забелязаха една слаба светлина пред себе си, която бързо се засилваше. Скоро можеше да се долови и мотолеването на гласове, а след по-нататъшните сто крачки ходникът свърши – пред тях се разкри гробната камера и им се представи една картина, при чийто вид мъжете биха спрели дори и да не го налагаше предпазливостта.

В една цепнатина на земята беше втикната факла, чиято светлина

не достигаше, наистина, до мястото, където тримата мъже стояха заслушани, но все пак беше достатъчна, за да освети криво-ляво помещение. До лявата стена стоеше един грубо скован от дъски ковчег, от който обаче малко можеше да се види, понеже беше отрупан с изсъхнали и повехнали венци. На стената откъм горния край на ковчега се виждаше един вдълбан в скалата голям кръст, чиито очертания при трепкащата светлина на факлата като че призрачно се смалваха и удължаваха. От двете страни на това хранилище на тленни останки бяха струпани до стената голям брой кожени пакети, подобни на онези сместени в лодката, чийто вид бе предизвикал безмерното удивление на Фред и спътниците му. Количеството на натрупаните тук съкровища беше може би двойно по-голямо от онова, което вече лежеше в лодката.

С едно неопишуемо чувство беше отправил Фред очи към ковчега, който бе представлявал най-голямата светиня за неговия клет, самотен брат. И той трябваше буквално да се насили, за да откъсне поглед от това място и го насочи натам, където неговото внимание бе най-потребно в настоящия миг – към двамата мъже, които седяха пред ковчега с лице обърнати към него, така че чертите им ясно можеха да се видят. Те бяха извадили ножовете си и тъкмо се бяха заели с храната си, която се състоеше от голям къс солено месо и шише вино и стоеше пред тях на земята. Те си посягаха към сухоежбината по начин, даващ да се разбере, че ни най-малко не се безпокояха от мястото, на което се намираха, и при това разговаряха така свободно и безметежно, сякаш се бяха установили в гостилницата на някой голям град.

Желанието на Фред беше веднага да се втурне към двамата, ала той се пребори с възбудата и попита с тих тон стоящия зад него Шуберт:

– Е, капитане, познавате ли двамата мерзавци?

– Дали ги познавам? Такива обеснически мутри човек не забравя лесно. Това са Натер и малаецът.

– Значи все пак, значи все пак! Естествено че ще са те, макар и това, дето се намират сега тук, да граничи почти с чудо. Тези двама негодья имат безсрамно щастие!

– Буря да отнесе Марса и Брама! Нещо ме досърбят пестниците, като зяпам двамата. Няма ли веднага да се нахвърлим върху тях?

– Не, нека почакаме още малко! Двамата говорят помежду си. Може би ще подочуем нещо, заслужаващо да го знаем. Вие при всички случаи останете тук, каквото и да се случи и не изпускате никого!

– Well, ще бъде изпълнено! Който ми доплава в кунките, нека първом си пребори ребрата, ако иска сетне отново да ги събере!

Тези малко, изречени с шепнещ тон изречения отнеха само няколко секунди. Сега Фред и спътниците му отново насочиха цялото си внимание към двамата престъпници.

– И ти смяташ, сахиб – каза малаецът, – че предното земетресение няма да се повтори? В името на Вишну и великата богиня Лакшми, аз вече се опасявах, че земята се кани да се отвори и да ни погребее в своята утроба.

– Ха! Ти си като някое дете, което лесно се оставя да го сплашат. Щом островът се е държал толкова дълго здраво, то навярно и през следващите дни няма да се разпадне.

– Ние кога ще плаваме следващия път насам?

– Ние? Ти утре ще си останеш на палубата. Там ти си ми по-потребен отколкото тук.

– Защо?

– Можеш да се досетиш все пак. Аз съм убеден, че види ли веднъж капитанът на нашия бриг тежките пакети, повече няма да вярва на приказката за „сбирката“. Аз го считам за честен човек, наистина, но случаят може и от най-порядъчния тип да направи най-големия мошеник. Считам за най-добре да не го въвеждаме тепърва в изкушение. Ето защо трябва да останеш на борда и да имаш грижата никой да не надзърне в съдържанието на тези пакети.

– А ти, сахиб? Мислиш ли, че ще се справиш без моя помощ?

– Защо не? След като веднъж познавам мястото за преминаване, вече не смятам задачата за толкова трудна. Най-много да се наложи да пътувам един или два пъти в повече, но това е всичко. Припомни си, че и мъртвият Голвиц неколkokратно е идвал тук сам със своята лодка!

– Но ако те сполети някое нещастие?

– Това действително би могло да се случи, ала ще трябва да се помира с тази възможност. Или считаш, че ще е по-добре да посветим капитана в нашата тайна и да взема със себе си един или няколко моряка?

– Това наистина не бива да го сториш.

– Ето на! Нещата си остават така, утре и през другите случаи аз ще плавам сам. Ако потръгне добре, за два дни ще съм готов и ние ще можем да кажем на острова „сбогом“.

– А после?

– После? После отплаваме за най-близкото пристанище, където ще се разплатя с екипажа. А ние ще изчезнем с нашата плячка.

– Накъде, сахиб?

– Натат, където най-много ни хареса!

– Ами аз? Ще ме задържиш ли при себе си?

– Как може още да питаш? Аз искам най-правдиво да ти кажа, че на твоята честност и другите там добродетели не бих заложил и едно пени. Но мен, мен ти никога няма да измамиш, това знам точно. Ето защо ще останеш при мен, докато самият не пожелаеш да се махнеш. Аз имам нужда от слуга, който да ми е верен и предан и да не се стряска, ако поискам от него нещо, дето не може да се уреди без някой добре примерен удар с нож, а за тая цел ти си подходящият мъж. Ако ми служиш вярно, при мен нищо няма да ти липсва. Боже Господи – възкликна внезапно той пламенно, – какъв живот ще бъде отсега нататък! Човече, ти знаеш ли изобщо какво означава „да живееш“? Не го знаеш, въобще не би могъл да го знаеш. В смисъла, както аз го имам предвид, ти още нито ден, нито час не си живял. Но оттук насетне и ти ще узнаеш какви наслади може да предлага животът.

Той спря за миг и погледът му остана прикован към ковчега на Рабадах. Надавайки къс, подигравателен смях, продължи:

– Какво ли би казала жената там вътре, ако видеше кому се е паднало нейното наследство? Наследството, за което бихме могли да купим цяло кралство, ако ни се доще? Аз смятам, би се преобърнала в ковчега.

– Сахиб, не се подигравай! – реагира малаецът сериозно. – Поне на това място недей, то за мен е злокобно, и на него седнах само защото ти поиска. Сега няма ли да си вървим? С яденето приключихме и засега нямаме какво повече да търсим тук.

– А-а, ти се страхуваш! – изхили се Натер. – Човече, ти си глупак! Жената там вътре нищо няма да ти стори. Тя е мъртва и си остава мъртва. И другият също е мъртъв и не може да ни попречи да встъпим във владение на неговото наследство. В името на всички дяволи, би било все пак прелестно да се знае какво ли би казал, ако застанеше тук и...

– Би казал, че ти си най-големият мошеник, който земята носи – прозвуча зад него и една ръка изтежко легна на рамото му. Беше Фред, който повече не бе могъл да се сдържа и беше пристъпил покрай Бил Санфорд зад Натер.

Онзи се обърна ужасен и се вторачи с широко разтворени очи в лицето на Фред, чиито очи просветваха надолу към него като на някой бог на отмъщението.

– Гол...Голвиц! Хуго фон Голвиц! – изпелтечи. – Но това е невъзможно! Неговият дух... това трябва да е неговият дух!

Нека читателят си припомни, че двамата братя много си приличаха. Кормчията Шуберт беше вече сметнал в Сан Франциско в първата си

изненада Фред за Хуго. Вярно, неговите черти бяха много по-младежки от тези на покойника, както Натер ги съхраняваше в паметта си, но брадата, която си беше оставил в Запада да му порасне, го правеше да изглежда много по-възрастен. Към това се добавяше и оскъдното осветление на факлата, която заблуждаваше за по-голяма възраст и въобще придаваше нещо призрачно на цялата сцена, така че не бе трудно да се обясни мнението на Натер, че си има работа с духа на мъртвеца.

Още по-ужасен от Натер бе неговият спътник. Когато видя на мястото, което за него и бездруго притежаваше нещо зловещо, така внезапно да се появява лицето на този, за когото току-що бе станало дума, той нададе пронизителен крясък на безмерен страх и се вторачи отнесено, с разперени ръце в лицето на мнимия призрак. Но в следващия миг превъзможна магията. Изстреля се като от пружина нагоре и с истински тигърски скок прелетя над намиращия се на пътя му Натер към отверстието на ходника, водещ към канала и лодката, само че наскочи право в обятията на Бил, когото поради царящия там мрак не бе съумял да забележи. Този не пропусна прекрасната възможност да приклепти малаеца с една толкова груба хватка, че она веднага изгуби съзнание и с пъшкащо издихание се сринна. После го предаде на Шуберт за пазене.

Докато това ставаше зад гърба на Фред, между него и Натер нищо не беше се променило. Като че една пълна вцепененост бе обладала някогашния „Дарител на светлина“. „Това трябва да е неговият дух!“ – беше извикал, на което Фред отговори:

– Това май наистина трябва да е неговият дух, Натер, защото ти нали самият каза, че той е мъртъв и не може да ти попречи да влезеш в притежание на неговото наследство.

– В името на всички дяволи, той знае името ми, той наистина го знае! Но откъде... откъде...

– И още можеш да питаш? Духовете все пак имат навика да знаят повече от хората, странстващи още по земята.

Тези изречени с подигравателен тон – думи накараха най-сетне Натер да дойде на себе си. Пребледнелите му страни се зачервиха и по чертите се забеляза живец. Той прекара ръка, поемайки дълбоко дъх, по челото си, за да избърше капките пот, и отправи после изпитателен поглед към фигурата пред себе си, която го оглеждаше презрително.

– Трябва да съм се побъркал, че се оставих да бъда уплашен. Онзи, когото имам предвид, е мъртъв, а духове няма!

– В смисъла, както преди малко го имаше предвид, духове действително няма. Тук си прав.

Натер вече не седеше на земята – неочакваното видение го беше изправило на крака. Сега по чертите му се изписа израз на упорство и той изфуча:

– Кой сте вие, че дръзвате така да ме стряскате и как се озовахте тук?

– Pshaw! Ти нямаш никакво право да ме питаш. По-скоро аз бих могъл да ти искам сметка как ти, тъкмо ти си дошъл насам. Но аз ще превъзможна чувствата си и ще ти дам обяснение. Кой съм, искаш да знаеш? Аз съм но-младият брат на този, когото ти преди малко нарече по име, а съм дошъл, за да встъпя във владение на неговото наследство.

– Ха, на мен тия не ми минават!

– Как бих могъл иначе да съм тук, ако не бях този, за когото се представям? И ти самият не ме ли помисли преди малко за Хуго фон Голвиц? Твоята роля този път е изиграна, Натер!

При тези думи другият трепна, ала тутакси се окопоти.

– Вие вече за втори път назовавате името ми. Откъде го знаете?

– О-о, аз знам и други твои имена: Мерикур или също... Джонсън!...

– Много възможно! – иронизира Натер. – Вие, изглежда, не знаете, че името Джонсън се носи от стотици.

– Това знам добре. Но от тези стотици аз имам предвид тъкмо правилния.

– Тъй ли? Че кого пък? Я си развържете най-сетне откровено езика!

– Само търпение, момчето ми! Твоята любознателност ще бъде достатъчно рано задоволена. Аз имам предвид именно онзи Джонсън, който преди не съвсем дълго време избягал от Андаманите.

Това подейства. Една внезапна червенина заля чертите на другия. Той преглъща, преглъща и накрая избъбри мъчително:

– Не ви разбирам. Какво искате да кажете с това?

– С това искам да кажа, че ти си оня Джонсън, който намерил прием на норландския боен кораб „Тигър“, но комуто там толкова малко се харесало, че изчезнал със своя апапин, един малаец, при което отнесъл една торбичка бисери, прибрана от комодора на съхранение.

Тези думи убедиха Натер, че Фред знае всичко, макар да не можеше да си обясни откъде. Но той не беше мъжът, който, след като се беше свързел от първия уплах, ще се предаде така бързо. Хвърли един бърз поглед около себе си. Малаецът беше изчезнал... избягал, помисли си. От Бил и капитана нищо не се виждаше – до този момент, с изключение пленяването на малаеца, те се бяха държали изчаквателно и не бяха

пристъпвали навън от ходника. Натер следователно си мислеше, че си има работа само с една персона, а с нея се надяваше да се справи.

– Господине, не зная кой ви дава правото да говорите така с мен. Аз ще ви убедя, че не съм този, за когото ме считате. Позволете само документите си...

– Стой! Ръката вън от джоба!

Натер видя, че неговият противник нямаше никакво оръжие в ръката. Това го направи самоуверен. Той нададе подигравателен кикот и пхайки ръка в джоба, отговори:

– Не, не вън, а в джоба! Бих искал все пак да знам...

По-нататък не стигна; един мощен юмручен удар от страна на Голвиц го просна на земята.

– Ха така! Дай му да се разбере на мошеника! – прокълтя гласът на Бил от заден план. И същевременно той пристъпи в светлинния кръг, хвърлян от факлата. – Изобщо му оказа прекалено голяма чест, като приказва толкова дълго с него. С такива гадини човек не разговаря другояче освен с пестник и нож.

Капитанът също излезе от мрака, влачейки след себе си припадналия малаец.

– Какво ще подхванем с типове? – попита. – Да ги убием, не бива, защото нямаме право, а да ги пуснем да офейкат – още по-малко, защото те сетне само неприятности ще ни създават.

– Това е и моето мнение – потвърди Фред. – Най-простото е на първо време да ги завържем, за да не могат да ни пречат. За връзване ще употребим ликовите върви на няколко пакета.

– Правилно! – рече Санфорд. – По-напред обаче нека ги претърсим за оръжия.

Това стана и в джобовете на всеки от двамата пленници бяха намерени пищов и нож. Иначе не носеха нищо, заслужаващо да се упомене. После развързаха четири кожени пакета, за да вземат ликовите върви. Когато връзките на първия бяха освободени и кожената обвивка се разтвори, сякаш светкавица пробяга през слабо осветеното помещение. Въпреки че мъжете бяха подготвени да видят нещо изумително, очакванията им бяха стократно надминати от онова, което сега очите им съгледаха. И изумлението им нарасна, когато паднаха и обвивките на другите пакети.

Имаше идоли, украсени със скъпоценни камъни, предимно статуетки на индийското триединство: Брама – Твореца, Вишну – Пазителя, и Шива – Разрушителя; имаше имитации на боготворени в Индия

животни: змии от ковано злато, на мястото на очите на които бяха монтирани два шлифовани смарагда, крави, естествено в стократно намален мащаб, всяка от които сама по себе си имаше една едва ли заплатима антична стойност. Особено често сред животински фигури се повтаряше пластиката на почитаната като божество маймуна Хануман. По-нататък предмети, употребявани при богослужение: лампи, блюда, жрчески жезли – всичко от искрящо злато. Между тях множество торбички със златни орехи бетел, а други пък пълни с диаманти, смарагди и рубини. Това беше блясък, който можеше да обърка ума и на най-трезвия човек, и все пак това беше само една малка част от богатството, което днес Голвиц имаше право да нарече своя собственост.

Видът на тези съкровища оказа върху Фред едно наистина опияняващо въздействие. Той си даде труда да остане спокоен, ала не му се удаде. Беше го овладяло нещо като треска, от която го пробуди гласът на капитана.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Акълът отказва да ми служи! Не, той не само ми отказа, ами изфиряса, напълно изфиряса! Голвиц, човече, приятелю, знаете ли, че бих могъл да ви видя сметката, за да встъпя в притежание на тези богатства? Ама пък какви глупости дрънкам и аз тука! Бог знае, аз ви се радвам за всичко това, че и нещо много повече! Само че трябва да се извърна, та да не виждам нищо повече от всичките тия джунджурии, инак ще превъртя, изцяло ще превъртя.

С тези думи доблестният капитан си придаде могъщ напън и се обърна. Той насъбра ликовите върви, които бяха останали да лежат на земята, и се наведе да върже припадналите пленници.

Подобно на капитана се чувстваше и Санфорд. Той също само с мъка съумя да се откъсне от опияняващото въздействие на тези скъпоценности и осъзна, че подобни богатства могат да упражняват сила и да предизвикат желание, което не би се побояло и от най-страшното престъпление.

Когато си подсигуриха пленниците, на мястото на догарящата факла бе запалена нова. Докато това ставаше, Натер дойде на себе си. Той отвори очи и понечи да скочи, ала бе възпрепятстван от въжетата. После хвърли поглед наоколо. Едва сега видя, че Голвиц не е бил сам. Разпозна също и капитана и сега из един път му стана ясно, от кого Голвиц беше научил името му и събитията на „Тигър“. Забеляза също, че неговият спътник в никой случай не беше се изплъзнал, както се бе надявал, а лежеше вързан до него на земята; видя и отворените пакети. Тази гледка го докара почти до бяс. Той се изопна във връзките и опита да се

освободи от тях – напразно, усилията му имаха само резултата, че вървите се връзаха в плътта му.

– Не си давай зор, момче! – захили се капитанът, който стоеше до него. – Вървите са добри; аз самият ги натъкмих и мога да те уверя, че никога през живота си не съм връзвал по-красиви възли. И без друго съдбата ти е, когато твоят съд стигне до накреняване, някой Шуберт да присъства на тая работа. Помири се значи и си носи кръста с достойнство!

Тези подигравателни думи увеличиха яростта на вързания. С охрипавял глас той извика:

– Само не ликувайте прекалено рано! Аз съм толкова безпомощен, както си мислите. И още далеч не е решено, че тъкмо вие трябва да получите съкровището.

– Ха! Я не ставай смешен! Аз мога да си представя, че не сте доплавали насам по въздуха, и че вашият кораб лежи някъде на котва, вероятно при западния бряг на този благословен остров. Само че с това няма да ни уплашиш.

– Хората ще дойдат и ще ни освободят. А после горко на всички ви!

– Те няма да дойдат и няма да ви освободят; те хич и не знаят къде сте.

– Но ще ни потърсят.

– Нека си ви търсят! Ти, види се, не знаеш, че ние преди малко подслушахме разговора ви. Ние знаем точно каква патица сте сервирали на вашия капитан, и че той си няма никакво понятие къде се намирате.

– Дявола знаете вие! – изкряска Натер вбесен. – Оставете ме на мира и ни освободете! Ние нищо не сме ви сторили.

– Тъй, нищо ли не е това, дето искате да отмъкнете на законния собственик едно наследство от сто и кусур милиона? Но ти не се вълнувай, момчето ми! Ние теб изобщо няма да те задържаме. Веднага щом отнесем оттук нещата, които са законна собственост на този мъж, ти ще се върнеш здрав и читав в твоята родина – при... англичаните, на... Андаманите!

Натер повече не отговори. Въпреки че бесът почти го разяждаше вътрешно, той все пак беше достатъчно умен да осъзнае, че в настоящото положение беше безпомощен. Но тайно в себе си не се отказваше от съкровищата. За него беше важно да спечели време!

Капитанът се извърна от Натер към другите двама, които все още не можеха да се откъснат от бляскащите и искрящи скъпоценности и плъзгаха из ръце един предмет след друг.

– Е, мешърс – рече той малко присмехулно, – смятам, че едва ли ще искате да останете тук през нощта. Време е да помислим за връщането ни. На борда на яхтата ще имате повече време да се дивите на тези неща.

Двамата съзнаха, че капитанът има право, и Голвиц попита:

– Как си представяте прибирането на тези пакети, капитане?

Този хвърли един проучвателен поглед по множеството струпани тежести.

– Мисля, че това, което лежи тук, не е повече от два лодкови товара. Една трета част от работата тоя Натер вече е свършил. Считам за най-добре да оставим всичко тук да си лежи до сутринта и най-напред онова долу при канала на борда... Град да го удари! Ето ти вече белята!

Капитанът се бе прекъснал на словото, понеже се бе разнесъл един звук, напомнящ онзи, който възниква при отпушване гърлото на някое шише.

– Какво е това? – попита Фред изплашен. – Прозвуча, като че от недрата на земята...

– Глупости! – възрази капитанът. – Това е въртящото оръдие на нашата яхта.

– Въртящото оръдие? Как тъй?

– Преди тръгването ни аз направих с Каравей уговорката да даде два изстрела от оръдието, ако счита нашето връщане на борда за необходимо. Ето... чухте ли? Това беше вторият изстрел.

Беше прозвучал същият тон.

– Приятели, не бива да се застояваме повече тук нито миг. Там във сигурно Дявола се е отвързал, иначе Каравей нямаше да ни вика обратно. Следвайте ме, трябва незабавно да тръгваме!

Той грабна една факла и я запали от вече горящата. Но не можа все пак да мине, без с една дума да напусне пленниците.

– Довиждане до утре, негодяи! Желая ви здравословен сън. Ако противно на очакванията ви налегне скука и копнеж по външния свят, то ви съветвам, преборете се с това грешно желание! Не можете да офейкате дори и да ви се удаде да се освободите от вървите, защото ние ще вземем лодката ви ведно със скъпоценния й товар.

След тези думи се обърна и бързо се отдалечи, последван от гръмките проклетия на Натер и малаеца, които междувременно бяха стигнали до същия извод. Санфорд и Голвиц побързаха след Шуберт.

С устремни крачки вървяха обратно по пътя, по който бяха дошли. Капитанът в ход даде на другите необходимите според него инструкции

за поведение. Той искаше да вземе на влекач лодката на Натер, в която се намираше част от съкровището. Извън канала после и тримата щяха да се качат на нея, понеже вече нямаше време да прехвърлят съдържанието ѝ в своята собствена.

От двата предупредителни изстрела бяха изминали едва пет минути, а те вече стояха при стълбите, водещи надолу към канала. Понеже пътят на йолата на Натер бе препречен от яхтената лодка, нямаше друга възможност да я изведат, освен да я вземат на буксир. Капитанът и Санфорд, като по-силни, се качиха в тяхната лодка, за да гребат, докато задачата на Фред беше да държи натоварения съд на безопасно разстояние от скалните стени.

Пътуването обратно през галерията не протичаше, бързо поради тежко натоварената йола, но все пак много по-ускорено отколкото на идване. След десет минути вече се плъзнаха през излаза на галерията в сформирания от кораловия пръстен лагуна.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Веднага си казах аз, че Дяволът трябва да се е развързал. Ще има ураган!

– Ураган? – попита Фред от своята лодка. – Аз не виждам и най-малкия признак за такъв. Та ние все още си имаме най-чудесното време, което с нищо не е променило отпреди малко.

– Наистина ли хич нищо не се е променило? Така може действително да говори само един сухоземен плъх. Не виждате ли високите вълни там вън? Те могат да произхождат само от някой силен западен, от който вие, разбира се, нищо не усещате, защото стръмните стени го възпират. И я погледнете към яхтата ни отсреща! Не забелязвате ли, че големите платна са заковани? Ще има буря, казвам ви, и то скоро, най-много след половин час. Вече я усещам с носа си.

След тези думи капитанът скочи при Фред и Санфорд последва примера му. Въжето, свързващо двата съда, беше срязано и сега празната вече яхтена лодка бе предоставена на нейната съдба. Капитанът и Санфорд, двамата исполини, налегнаха веслата, които почти се огъваха под натиска на техните мишци и йолата, управлявана от Фред, се стрелна към скалите.

Беше много рисковано начинание да се прекара през рифа лодката, която следствие тежкия фрахт имаше доста дълбоко газене. Ако се обърнеше, в следващия миг неизброимите милиони щяха да лежат на морското дъно. Ето защо тримата мъже никак не се чувстваха добре, когато приближиха мястото, през което бяха преминали едва преди час.

Рискованото дело се удаде по-гладко, отколкото можеше да се

надяват – вероятно само поради настъпилото силно вълнение – признак за приближаващата буря. Веднага с преодоляването на прибоя започна и най-лошата работа – борбата с надигналите се вълни. Тук тежкия товар за щастие се оказа не неблагоприятна страна, а предимство, тъй като действаше като баласт и значително повишаваше съпротивителната сила на йолата.

Когато се бяха отдалечили достатъчно от острова и на запад се откри свободна гледка, действително се оказа, че опасенията на капитана не са били безпочвени. Цялата западна част на небето бе заета от една черна стена, чиято периферия се преместваше от минута на минута понашироко и се разпростираше с опасна бързина на север и юг. Двата гребци даваха най-доброто от себе си и от лицата им се стичаше пот на едри капки. В замяна на това обаче и видимо приближаваха към яхтата, при което действително бяха подпомагани и от духащият откъм кърмата вятър. Екипажът стоеше на палубата, неспособен да облекчи с някакви мерки работата на приближаващите. Дори и да не ги грозеше опасността да налетят на скрити рифове, поради силния вятър пак не би било възможно да кръстосват и приближат лодката.

Най-сетне, след едно почти нечовешко напрежение, йолата пристана до бордовата стълбичка. Капитанът пръв се изкачи чевръсто на борда и хвърли един изучаващ поглед на палубата. Със задоволство констатира, че по време на отсъствието му командата не бе стояла безделно. По заповед на Каравей бяха свалени гелант-мачтите и рейте и всичко подвижно бе възможно най-здраво закрепено или свалено през люка долу в трюма.

– Ха така, момчета – похвали той. – Прилежно сте си свършили работата. А сега качвайте съда и внимавайте от товара нищо да не се изгуби. Не бива ни един-едничък пакет да падне във водата. Ясно?

Заповедта му беше изпълнена с удивителна бързина. Скоро лодката увисна на девита⁷¹ и петима мъже получиха нареждане да образуват верига, за да пренесат с помощта на Голвиц и Санфорд товара в каютата. Останалата част от командата бе потънала до гуша в работа по извършване необходимите приготовления за бурята. Всеки къс ветрило бе обран и само горе на фокмачтата остана едно щормово платно, за да подпомага доколкото е възможно кормилото, също към ръчките на шурвала бяха вързани въжета за случай, че само човешката сила бъдеше недостатъчна за овладяване подетото от вълните кормило. Накрая всеки водещ

71. девит (англ. davit) – висилка на спасителна лодка (Б. пр.)

към трюма люк или отвор беше плътно затворен, за да не може водата да намери достъп.

Още докато се вземаха тези мерки, капитанът беше наредил да обърнат и яхтата се отдалечи от мястото, където беше дрейфала. И крайно време беше – цялото небе се бе обгърнало в черно покривало и вълните сега притежаваха един наситено тъмен, заплашителен цвят.

– Кораб ахой! – прозвуча внезапно вик от шурборда.

– Къде?

– Югозапад на юг.

– По какъв курс плава?

– Североизток.

– Аха! – рече капитанът на двамата приятели, които стояха в негова близост. – Това ще е съдът, стоварил тоя фамозен Натер и малаеца му на сушата. Какво друго платно иначе ще ти кръстосва точно сега в тази ширина? Мога даже да си помисля какво възнамерява: ще иска да доведе острова между себе си и оркана. Но ние не можем сега да се грижим за това, защото си имаме достатъчно работа със самите нас. От предпазливост обаче ще е по-добре да обърнем два-три румба на юг, та да не би в тъмнилката да се сблъскаме.

Шуберт даде съответната заповед и... ето че бурята беше тук. Тя наемте палубата и хората трябваше много здраво да се държат, за да не бъдат отнесени. Яхтата полетя пред нея под малкото си платно – ту високо нагоре, ту дълбоко долу в падините на вълните. Стана толкова тъмно, че човек бе в състояние да вижда едва на пет крачки далечина и бе време за двамата приятели да навестят каютата. На палубата те с нищо не можеха да бъдат полезни; щяха най-много да се подхвърлят на опасността да бъдат смити от вълните.

Следващите часове им се сториха с продължителността на седмици и месеци. За някакъв разговор изобщо не можеше да се мисли, всяка дума се задушаваше в яростта на стихията, разбиваща се в тънките стени. Корабът пращеше по всички фуги. Гръмотевиците тряскаха и тътнеха непрестанно, а светкавиците като че си бяха дали дума да изпълняват истинско свети Витово хоро около кораба.

След три или четири часа бученето малко поотслабна и капитанът слезе да нагледа двамата. Той беше мокър до кости, но същевременно много весел. На техните напрегнати въпроси как стоят нещата, даде за отговор:

– Направо отлично! Получихме няколко връхлитащи вълни, но и това беше всичко. Изглежда, бяхме засегнати само периферно от

оркана, иначе работата сигурно щеше да е по-лоша. Вярно, трябваше да внимавам да не бъда отнесен прекалено далеч на юг към кокосовите острови. Там гъмжи от опасни рифове. Сега вятърът отново се обърна и духа от югозапад. Опасността отмина и аз ви съветвам, мешърс, да си легнете по ухо и да опитате дали ще можете да заспите при тая дандания!

След тези думи той си тръгна. Двамата приятели се вслушаха в съвета му и се хвърлиха на койките. Умората и напрежението през последния ден предяхиха правата си и скоро те въпреки беснеенето и бушуването потънаха в дълбока дрямка.

Когато се пробудиха отново, помислиха, че са почивали едва час, но денят беше настъпил и когато отидоха на палубата, видяха над себе си едно безоблачно утринно небе и наоколо един почти успокоен океан. На дека бяха отстранени всички следи от бурята и цареше чудесен порядък. Капитанът дойде при тях и им пожела добро утро.

– Ураганът е благополучно преодолян – обясни той – и ние вече отново се намираме по верния курс към нашия остров. До един час, мисля, ще му видите лицето. Идете междуременно под тентата и накарайте да ви донесат закуска! Аз ще ви съобщя, когато му дойде времето.

Скоро двамата приятели седяха пред чаша димяща мока. Предметът на разговора беше естествено съкровището и онова, което бяха преживели вчера във вътрешността на острова. Часът, обещан от капитана, премина като в полет, а той никакъв не се мяркаше. Един по-нататъшен четвърт час изтече, ала той нито дойде, нито прати някой да им каже че островът вече се намира във видимост. Накрая те станаха и тръгнаха по палубата да потърсят капитана.

Той стоеше с тръбата в ръка до релинга и се държеше странно. Погледна през далекогледа, свали го и поклати замислено глава; погледна отново през него, свали го пак и разтърка очи, сякаш зрителната им способност беше отслабнала; погледна за трети път през него, свали го за трети път и избърса с крайчеца на куртката лещата, като да се бе замъглила. Но и това не доведе до целта, защото тропна няколко пъти нетърпеливи с крак по палубата и поклащането – на глава, търкането – на очи и почистването – на лещите започна отново. Накрая загуби търпение и се обърна, за да потърси кормчията. Тогава забеляза фон Голвиц и Санфорд, които стояха близо до него и удивено наблюдаваха поведението му.

– Суграшица да го поразити! – изруга той. – Това никога не ми се е случвало.

– Кое, капитане? – попита Фред.

– Вече от един час стоя все на това петно и си изглеждах очите по нашия остров, ама и една пращинка не ми се ясна пред стъклото.

– Може би по време на бурята сме били отнесени твърде далеч на юг.

– Така си помислих и аз изпървом, но пресметнах точно скоростта ни и не открих грешка.

– Или компасът се е повредил и показва погрешно.

– В това тъкмо исках да се убедя. Да отидем при кормчията!

Когато съвместно с Каравей проведеха опит над стрелката, оказа се, че компасът си е в ред. Работата ставаше все по-загадъчна и не оставаше нищо друго, освен да се определят координатите с помощта на секстанта. Капитанът нареди да донесат инструмента от каютата и измерването беше проведено, то даде $92^{\circ} 14'$ дължина и $9^{\circ} 41'$ ширина. Когато бяха отчетени тези числа, мъжете се спогледаха напълно слисани.

– Буря да отнесе Марса и Брама! Акълът не ми го побира. Дължината съвпада точно и също ширината приблизително. $9^{\circ} 37'$ е посочил брат ви в дневника и аз още вчера забелязах, че се е заблудил с някаква си дреболия. Островът фактически лежи на $39'$. А ние понастоящем се намираме на $41'$, следователно само две ъглови минути по на юг. И все пак от острова не се вижда и следа, макар че би трябвало да се намира точно пред нас, в непосредствена близост. Какво ще кажете за тая работа?

Двамата приятели не казаха изобщо нищо, а се спогледаха безпомощно. Всеки се боеше да даде гласност на чудовищната мисъл, възникнала светкавично в мозъка им.

– Заемете се още веднъж с измерването! – помоли Фред с пресипнал глас. – Може би... все пак... се заблуждаваме!

Но и второто изчисление не показа друг резултат. И сега мисълта вече не можеше да се отхвърли; тя се натрапваше с една изключваща всяко съмнение сигурност.

Бил беше първият, който не можа да се сдържи повече.

– Земетресение! – изригна той. – Някое земетресение е помело острова.

– Буря да отнесе Марса и Брама! – изгълча капитанът. – Естествено е било земетресение! Отдавна вече го подозирах.

– Земетресение! – прошепна Фред, който беше станал блед като мъртвец. – О, Хуго, Хуго! Твоето предчувствие не те е излъгало.

– Ама и ние пък точно с един ден по-късно ли трябваше да дойдем!

– проплака Санфорд.

– Да, един ден! – изруга капитанът. – Дяволът сякаш си е напъхал гагата в играта! Ако можехме да го предвидим, нищо нямаше да ни попречи да наемем най-бързия ветроход.

– Не ругайте, капитане, и не си отправяйте безполезни упреци! – рече Фред сериозно, който вече ре бе съвзел. – Ние сторихме всичко, което можехме да сторим. Влязохме ли макар и в едно-единствено пристанище, та да сме изгубили с това време? Не, ние плавахме без престой, ден и нощ и не можехме да пристигнем нито ден по-рано. Всичко е трябвало да стане именно така.

– Но съкровището! Многого, много милиони! – изплака Бил, който не можеше така лесно като Фред да се успокои.

– А, съкровището! – възрази Фред кажи-речи пренебрежително. – То не е било предназначено за нас. Повярвай ми, Бил, аз имам онова, което трябваше да получа, а именно една трета и фамилията Голвиц стана чрез нея толкова богата, че няколко милиона в повече или по-малко не са от значение.

– Няколко милиона! Какво ти хрумна! Кажи по-добре много, много милиони!

– Я зарежи това, Бил! В този миг мен съкровището ме интересува по-малко отколкото Раббадах.

– Раббадах? Как тъй?

– Аз исках да взема костите ѝ с нас към Зюдерланд и да ги положа до страната на моя брат във фамилната гробница на Голвиц. Сега моето намерение е осуетено и Раббадах лежи на дъното на океана.

Фред промълви тези думи с такава печал в гласа, че Бил съвсем се покърти. С една мекота, каквато не бе привична иначе за него, той отговори:

– Фред, не си го слагай на сърце! Аз четох дневника на твоя брат и знам, че Раббадах е починала от носталгия. Кой знае дали щеше да е нейно желание тялото ѝ да намери последен покой толкова далеч от родното място. Тя е била едно дете на слънчева Индия и е било съдено гробът ѝ да бъде във водите на нейната родина!...

Едно по-нататъшно пребиваване в близост до изчезналия остров нямаше смисъл и яхтата насочи своя курс на север; Кота Раджа беше нейната следваща цел.

За Натер и неговия спътник повече не бе споменато. Те бяха намерили своето наказание. Във всеки случай краят им е бил бърз и безболезнен.

Наетият от Натер бриг остана безследно изчезнал. Вероятно се е разбил в бурята на брега на острова и заедно с него е станал жертва на земетресението...

6. В ЗАМЪКА ХЕЛБИГСДОРФ

Беше ранно утро. Макар да нямаше още пет часът, във Фюрстенберг все пак се забелязваше вече оживена шетня. Последните гуляйджици се кандилкаха с бледи лица към къщи, а млекарките и зарзаватчийките от село вече се бяха заели с обслужването на своите ежедневни клиенти. Тук и там се отваряше някоя пътна врата, от която бодро пристъпваше слугинче, тук и там можеше да се види някой занаятчия, поел пътя си към работното място.

В странноприемницата на бившата вдовица и картофопродавачка Барбара Зайденмюлер също цареше голямо оживление. Поне се чуваха чифт нальми да тракат здравата по коридора, а после един застрашителен бас извика:

– Парпара!

Отговор не последва.

– Скъпа Парпара!

Остана тихо.

– Любима моя Парпара!!!

И сега нищо не се чу.

– Гръм и мълния! Парпара, гълъпице моя!!!

Комай никаква Барбара вече не съществуваше.

– Ее, мътните го взели, Парпара, стара поспаланке, ама идваш ли пък, или не идваш, допра ми женичке?

Когато и този зов остана напразен, на почтения съдържател и майстор-ковач Томас Шуберт му прикипя.

– Кръстове, арапи, шикове, гранати, град и суграшица да го поразят макар, та това ред и дисциплина ли е в тая къща! Ама чакай, аз ей сегичка на ще ти изпарापая марша, гиди дърта поспалана ти!

Той сне двата нальма от нозете и започна да тремоли по стълбищните стъпала щурмови марш. Едва сега се отвори кухненската врата и кой застана там с прелестно боне на главата и заканително опрени пълни ръце на хълбоците? Жива-живеничката фрау Барбара, която трябваше от своя законен любим да бъде „изпарापанена“ от леглото.

– Каква пък е тая работа, Томас, хе?

При тези думи съдържателят се обърна уплашено и изгърва в силно изумление двата налъма. Той възкликна:

– Ама, моя допра Парпара, аз мислех, още лежиш горе в кревата! Тъкмо се канех да ти парапана да слезеш!

– И защо пък си толкоз чевръст?

– Нали знаеш, че утре ще идва Герд... исках да кажа хер флотският лейтенант и ето как днес станах малко по-ранко. Исках да поправа резето на градинската врата...

– Че защо пък толкоз рано заранта?

– Е-е, Парпара, не разпираш ли, че на хер флотския лейтенант пи могло да му хрумне и да мине през градината вместо през входа? И ето как резето тряпва да си е наред. Какво иначе ще си помисли за мен младият хер?

Тук вече добрата Барбара не можа да се сдържи и избухна в гръмък смях:

– И тъй, понеже утре Герд щял да дойде, тоя мъж станал днес още по нощите, за да забие един пирон в градинската врата. И после му дига с барабан от сън, докато аз вече от цял час съм на крака!

– Ама защо? Какво пък си правила?

– Набърках на прасето.

Сега бе ред на съдържателя да зяпне уста.

– Е-е, Парпара, ама това вече надминава всяка граница! Станала ми ти тая Парпара Шуперт в още няма и четири часа, та да пърка на прасето?

– Е, помислих си, нека още малко позатлъстее, ако решим да го заколим по случай идването на Герд!

– Парпара, ти си хем издъно права. Когато тоя Герд, или поточно нашият флотски лейтенант, дойде утре, ние тряпва да мопилизираме всичко, за да му покажем, че ни е...

Той спря по средата. Очите му бяха вперени в двора, зина уста с физиономия, изразяваща най-голяма изненада.

– Парпара, той е тук!

– Герд! – извика тя.

– Герд! – провикна се сега и съпругът.

– Хер лейтенант! – поправи се тя веднага.

– Хер лейтенант! – поправи се също Шуберт.

Той стоеше във на двора, сияещ от младост, а красивата униформа бе съвсем подходяща за подчертаване формите на неговото здрава тяло.

– Чичо! Лельо!

С този вик се завтече към тях и склучи и двамата едновременно в обятията си.

– Добре дошъл, хер...

– Дрън-дрън, та пляс, я остави титуловането, скъпа лельо! Аз се казвам Герд, разбираш ли?

– Добре, както искаш... Та значи добре дошъл, скъпи Герд! Аз си мислех, че ще дойдеш чак утре.

– Така писах, защото исках да ви изненадам. Удаде ли ми се?

– Напълно! – потвърди ковачът. – Ама, момче, какъв хупавичък и гиздавичък си станал за времето, през което не сме се виждали!

– Да – пригласи Барбара, – просто да те ухапе човек.

– Тогава ме хапни, мила лельо! – Той я обгърна отново и залепи една целувка върху устните ѝ.

– Но – попита тя – как пристигна толкова рано?

– Пътувах с нощния влак.

– И през градината...?

– Направо през стобора! – засмя се той.

– Нямах ли право, а, Парпара? – извика ковачът с важна физиономия.

– Да – отговори тя усмихнато, – от сърце ти се радвам. Но колко дълго ще оставим нашия Герд да стърчи в коридора?

Барбара разтвори шумно вратата на стаята и побърза после към кухнята, за се отдаде на първите задължения на гостоприемството.

– Къде са калфите? – поинтересува се Герд.

– Още спят, защото вчера трябваше да рапотят до късно вечерта.

– Всички ли са още при теб?

– Всички.

– Приказливецът Казимир, от когото за цял ден не можеш да чуеш друга дума освен „Така стои работата!“?

– Да.

– Фриц с неговите шури номера, но който сега сигурно също малко е поулегнал?

– Също.

– И Хайнрих, дето може така красиво да лъже?

– Да, лъже той, та се къса, това е вярно. Ама си е сигурно все пак, че като рисуваш Дявола по стената, той непременно пристига.

Врата а именно се бе отворила и тримата споменати се появиха на прага.

– Какво, хер флотският лейтенант? – провикна се Хайнрих. –

Възможно ли е? Добро утро и добре дошъл! Това се казва изненада! Ние мислехме, че ще дойдете едвам утре.

Той подаде ръка на Герд.

– Така стои работата! – обади се Казимир и на свой ред подаде ръка.

Фред също пласира своя поздрав, после Хайнрих попита с предприемчива физиономия:

– Хер лейтенант, вярно ли, че сега си имате работа и с оръдия?

– Разбира се!

– Чудесно! Артилерията не е ли най-доброто оръжие?

– Може би.

– Не само може би, а съвсем сигурно! Вярно, има голяма разлика между морската и полската артилерия.

– Каква?

– Е, та работата е съвсем проста: морската артилерия се употребява на кораб, а полската – на суша. Това е лесно за схващане.

Герд се засмя.

– Виж ти, колко си бил умен!

– Нали? Но това беше само въстъплението, защото сега идва заключението, че полската артилерия стреля много по-сигурно от морската.

– С това не бих могъл изцяло да се съглася.

– Не? Корабът се клатушка, кой може там да ти стреля сигурно? На сушата това е нещо друго. Там от пет хиляди крачки обстрелваш някому лулата от устата.

– Охо!

– Охо? Веднъж на едно полево занятие изскочи един заек. Тогава хауптманът дотърча бързо при мен и попита:

„Хайнрих, считаш ли се способен да го улучиш?“ „Всякогаж, хер хауптман!“ „Ще спечелиш двацет гроша, но кожата трябва да остане цяла.“ „Слушам, хер хауптман!“ Прицелих се, дръпнах спусъка и гюлето му отнесе двата предни крака, така че вече нямаше как да избяга. Хауптманът нареди да го донесат и доубият, а аз си получих моите двацет гроша. Такова нещо възможно ли е в морето, хер лейтенант?

– Не вярвам – разсмя се този.

– Не? – намеси се тук Фриц, някогашният чирак. – Защо не? Аз мога да докажа противното. Пътувахме от Америка през Великия океан за Австралия. И ето че внезапно пред нас изскочи една стара зайкиня. Понеже корабът плуваше бавно, аз взех топа под лявата мишница, а гюлето в дясната ръка и хукнах подир добичето, Зареждайки в бяг, гръмнах и

прострелях двата десни крака на животното. То беше действително зайкиня и когато да ѝ дам милостивия удар за съкращаване на мъките, ми рече:

„Фриц, проводи един поздрав от мен на Хайнрих; аз съм вдовицата на заека, който той навремето застреля!“ Казимир кимна замислено.

– Така стои работата! – съгласи се той. Всички се разсмяха, а Хайнрих подскочи гневно.

– Глупаво момче!

С тези изпълнени с чувство думи той напусна арената на своето поражение.

Скоро след това се появи фрау Барбара със сутрешното кафе, при което взаимно си размениха новостите. Когато първото любопитство бе достатъчно задоволено, Герд си постави една тайнствена физиономия.

– Чичо, трябва да ти кажа, че аз всъщност нямам намерение да остана тук.

– Тъй ли, че тогава защо дойде?

– За да ви взема. Вие трябва да дойдете с мен при моя приеман баща в Хелбигсдорф.

– Ние? Значи не само аз, ами и моята Парпара? Ама за какво пък, драги племеннико?

– Да-а, това сега и аз самият не знам. Трябва да ви кажа, именно, че отпусъкът ми е доста необикновен. Моят приеман баща го е издействал, както ми пише, ала не ми съобщава причината. И същевременно ми нарежда да отскоча до вас и да ви подбера, понеже се опасявал, че на една писмена покана бихте могли да изклинчите. Та започвайте значи веднага да стягате багажа! Следобед заминаваме.

– Хола! Това не става така пързешката, аз трябва първом да опсъдя нещата с моята женичка.

– Тук няма хич нищо за обсъждане. Майорът иска да ви види и вие чисто и просто трябва да се подчините. Ясно?

– Тъй вярно, хер лейтенант! По дяволите! Запелязвам, че заповядването вече отлично си го научил. Ти какво ще речеш, моя люпима Парпара?

– Е, ами ти какво ще речеш, скъпи мъжо?

– Ние не пива да оскърпим хер майора, като отплъснем поканата му.

– Не, не бива, скъпи Томас! Значи ще пътуваме.

– Да, ще пътуваме, паста! Ти чу, драги племеннико, какво реши семейният съвет. Трябва да има нещо важно, че хер майорът да ни вика

при сепе си. Парпара, стягай похчата! Следопед пътуваме!...

Беше в Хелбигсдорф. От деня, в който бяха задържани избягалите затворници, беше изминал един период от десет години.

Майорът седеше в своята стая и работеше. Косата му беше посивяла, а фигурата му се бе попрегърбила. Но както винаги по-рано, така и днес бе обгърнат от гъсти облаци дим, които бълваше от своята дълга лула.

В един момент отвън прозвучаха бързи стъпки и вратата се отвори. На нея се появи една дама в сини одеяния. Тя носеше на ръката си малко котенце. Дългата ѝ мършава фигура се бе привела като тази на майора, а косата ѝ се беше вече прошарила.

– Добро утро, Емил! – поздравя.

Той отвърна на поздрава и я покани с едно движение на ръката да се настани.

– Но, моля, скъпи братко...! Твоята лула... тая димилка и пушилка... пфуй!

– Хм-м, за мен това е най-добрият примес към въздуха.

– Аз се задушавам в него!

– Ако той беше вреден за теб, отдавна да си се събрала с твоите деди, скъпа ми Фрея. Който ме навестява в моята стая, трябва да проявява и склонност за приспособяване към тази приятна атмосфера.

Тогава отвън отново се зачуха стъпки, вратата за втори път се отвори и пак влезе една дама. Тя беше дребна и суха, облечена в зелено и носеше едно морско свинче.

– Добро утро, братко! – поздравя.

– Добро утро, скъпа Ванка! – отвърна той.

– Олеле! Моя малка Лили, ние тук направо ще се издушим! Тоя димилник... тая миризма...!

– На мен си ми е съвсем приятно! – изръмжа майорът.

– Ама моята сладка Лили не може да го понесе! Моля те, скъпи братко, отвори поне прозорците!

– Един вече е отворен. Повече няма да е добре, защото ти с твоето кекаво здраве ще се простудиш.

По време на този разговор се появи Цила, третата сестра, със своята катеричка. Една пурпурночервена рокля обгръщаше окръглените ѝ телесни форми.

– Добро утро! – изпуктя.

– Добро утро, сестро! Седни!

Тя се намести, и то с такава тежест, че столът изскърца по всичките

си сглобки.

– Ох, тоя ужасен задух!

– За това е виновна тлъстината! – рече той с лека усмивка.

– Тлъстината? О, Емил, ето че пак те е споходил отвратителният ти час!

– Лъжеш се, аз по-скоро бих казал, че се намирам във великолепно настроение.

– Но тлъстината... тлъстината...! Кой може само да изрече една такава некрасива дума! Тлъста може да нарече човек свинята и подобните там чудовища, ама на мен тая дума...! Моля те! Между впрочем моята пълнота съвсем не е така шокираща и аз констатирам, че от известно време значително съм отслабнала. Ама пък въздухът в твоята стая е непоносим.

– Аз го намирам, напротив, много поносим.

– Да. На теб с твоето мечешко здраве той май хич не ти вреди. Ама ние, ние трите от нежния пол, ние се задушаваме! Погледни само моята добра Мими!

– Катеричката ти? Тя си се чувства съвсем добре!

– Съвсем добре? Емил, ти си наистина един варварин! Нима не виждаш как учестено диша моята Мими!

– Моята Лили също! – извика Ванка.

– И моята Биби също така! – прибави Фрея.

– Деца, не ме ядосвайте! Ако моят тютюн не се нрави на животните ви, не ги носете! Не мога заради тези създания да се откажа от лулата си. Сега моля да ми обясните причината за утринната ви визита.

– Причината? О-о, тя е много уважително – взе думата Фрея. – Ние идваме да се оплачем!

– Да се оплачете? – учуди се майорът. – От кого?

– От Кунц! – отвърна Фрея много решително.

– От едноокия лицемер – извика Ванка възбудено.

– От предателя и бунтаря! – изпуфтя Цила. Майорът се ухили.

– Моят стар Кунц – лицемер, предател и бунтар? Това е май прекалено силно казано! Впрочем не му е времето, струва ми се, да бъде споменаван в случая неговият недъг. Той си изгуби окото в служба на родината и до моята страна. Какво всъщност е извършил, та сте се събрали тук, за да се оплачете вкупом от него?

– Той ни измени – рече Цила.

– Предаде! – даде воля на гнева си Ванка.

– Опетни! – допълни Фрея.

- По какъв начин?
- Пред хер фон Уле.
- А-а, новият съсед?
- Да, който е толкова любезен, особено с мен.
- И толкова нежен, особено с мен.
- И толкова мил и почтителен, особено с мен.
- Тогава тоя хер фон Уле комай трябва да е истински феникс.
- И той си е такъв. Аз го попитах дали ще се задомява...
- И аз го питах.
- Аз също.

Майорът издуха един гъст облак дим и рече после видимо развеселен:

– Мога да си представя, че новият съсед много скоро е отговорил на този важен въпрос. Какво каза той?

– Ще се задомява! – изрече Фрея сияещо. Другите две го потвърдиха и Ванка поясни:

– Той, изглежда, предпочита нежните, приятни форми. Фрея направи отблъскващо движение и възрази категорично:

– Хер фон Уле е мъж с характер. Една импозантна фигура навярно ще му е по-предпочитана.

Цила поклати глава.

– И двете мнения са погрешни – заяви. – Той още завчера ми каза, че една дама е пленителна само ако нейните форми притежават една приятна пълнота. И тук той е прав! Но не това имаме да обсъждаме тук!

– Тогава говорете! – повели майорът. – Какво ви е сторил Кунц?

– Той току-що ни оскърби. Всички ние го чухме.

– Къде?

– В градината. Пред хер фон Уле. Този ще ти направи едно посещение. Поради ранния час е отишъл най-напред в парка.

– Той не е сам – допълни Ванка. – С него има един хер, когото ние не познаваме, макар лицето му да носи познати черти.

– Цивилен или военен?

– Цивилен, но има военна стойка. Определено е офицер!

– Вие говорихте с двамата?

– Не, но ги... ние ги...

– Подслушахте? – попита майорът.

– Само малко и не с преднамереност пък. Те седяха на една пейка, а ние стояхме отзад в хралалака.

– За какво си говореха?

– За разни безразлични неща. Тогава към тях се запъти Кунц, който беше полял цветята. Господата го спояха и непознатият подпита за теб и за нас.

– И тогава Кунц ви очерни? Какво каза той?

– Нарече ни с едно име, което не мога да повтора.

– Съжалявам. В такъв случай хич не е трябвало да ме безпокоите!

– Ама нали трябваше да ти кажем, за да го накажеш!

– Ако се налага да го накажа, то непременно трябва да чуя думата, която е изрекъл.

– Е, добре! Непознатият попита именно дали сестрите на хер майора са млади и тогава тоя Кунц ни нарече... стари моми!

– Ужасно! – разгневи се майорът с комичен тон.

– Да, ужасно! – рече Синята.

– Отвратително! – изтъкна Зелената.

– Чудовищно! – обади се като ехо Червената. – Ти трябва да го накажеш!

– Дявола ще накажа аз! – изхили се майорът. – Той е казал истината и ето как е невъзможно да го накажа. Впрочем много ме учудва, дето настоявате да спомена пред него тая работа, понеже ако ще трябва да го кастря, то нали ще се наложи и да кажа, че сте подслушвали двамата господа, а при това положение страшно бихте се изложили.

В този момент на вратата се почука и влезе този, за когото тъкмо бе ставало дума – слугата Кунц. За него годините като че бяха отминали без следа, гласът му си имаше прежната сила, когато доложи:

– Хер фон Уле и един непознат.

– Господи Исусе! – извика Фрея. – Та те са вече тук! Ние трябва незабавно да си вървим! Хайде, сестри!

Те изчезнаха. Майорът погледна слугата изпитателно.

– Ти изговори думата „непознат“ с едно странно акцентирание. Имаше ли то някакъв особен смисъл?

– Имаше! Разбрано?

– Какъв?

– Хер фон Уле не ми каза името на другия. Но аз много добре го познавам. Той е Лудия граф. Разбрано?

– Гръм и мълния, това действително е удивително! Какво ли всъщност иска от мен? Кажете, че очаквам господата!

Кунц напусна стаята и двамата веднага влязоха. Единият беше възрастен мъж, в когото благородникът-земевладелец си личеше от пръв поглед, другият беше надхвърлил четиридесетте и имаше

аристократичен, но морен външен вид. Цветът на лицето и остротата на чертите издаваха, че е живял по-бързо, отколкото можеше това да се съчетае със здравето.

Майорът го посрещна с поклон. Онзи отвърна бегло и запита:

– Познавате ли ме, хер майор?

– Имам честта, хер графе!

– В такъв случай не е нужно да карам да ме представят. Разрешете да седнем! Хер фон Уле ми е приятел. Пътят ми минаваше край неговото имение и аз се отбих. Тогава чух, че сте си в Хелбигсдорф, и реших да ви навестя, хер майор.

– Оценявам честта, хер графе.

– Значи толкова повече ще побързате да ми представите домашните си. Бих се радвал да мога да ги поздравя.

– Позволете, хер графе, да дам необходимите разпореждания!

Той позвъни и Кунц се яви.

– Моля всички дами да дойдат в салона!

– Хубаво. Има ли иначе хер майорът други заповеди?

– Съобща на сестрите ми, че имам гости.

Кунц тръгна. Вън срещна една млада дама, която стоеше в намерение да влезе при майора. Беше Магда, неговата дъщеря. Приятелката от детските игри на Герд се бе превърнала в девойка с необикновена красотата.

– Папа сам ли е? – попита тя слугата.

– Не.

– Кой е при него?

– Хер фон Уле и един чужденец. Разбрано?

– Чужденец? Ти познаваш ли го?

– Много добре. Това е Лудия граф. Разбрано?

– Ах! – удиви се тя. – Какво търси той тук в Хелбигсдорф?

– Хм-м! Аз бях в градината и ги видях да идват. Веднага познах графа и пристъпих зад един храст, за да ги пропусна да минат. Тогава дочух какво ги води насам. Сетне минах уж случайно край господата и чух графът тъкмо да пита дали наистина сте толкова очарователна млада дама.

„Много очарователна!“ – отговори съседът. „Има ли някаква любовна връзка?“ – продължи да подпитва графът.

„Не ми се вярва“ – осведоми другият.

– Как? Така ли се одързостиха да говорят за мен тези господа? Понататък!

– Те вече ме бяха отминали, но аз все пак ясно чух какво още каза тоя граф.

– Какво?

– Той рече: „Толкова по-добре! Ние тук навярно си имаме работа с една малка невинност, хер фон Уле, и аз съм убеден, че ще постигна целта си. Мисля да поостана тук няколко дни и чудесно да се позабавлявам.“ Така се изрази Лудия граф.

– Благодаря ти, Кунц! Ще ни бъдат ли те гости?

– Да. Аз трябва да съобщя това на вашите лели и същевременно да приканя всички дами в салона.

– Аз ще дойда.

Тя се обърна, а Кунц се запъти към кухнята, където се намираха трите сестри на майора.

– Какво иска той? – заинтересува се Фрея, когато влезе.

– Нося ви една заповед от хер майора.

– На нас? Заповед? Той навярно не е с всичкия си!

– Хер Хелбиг е майор, а каквото един майор каже, то всякога е заповед. Разбрано? Та значи той ви заповядва веднага да се явите в салона.

– Защо?

– Иска да ви представи на непознатия хер.

– Кой е непознатият хер?

– Един висш офицер, който пътува из страната, за да си търси жена – отговори Кунц със злонамерено ухилване.

– Откъде го знаеш?

– Той самият ми го каза. Същевременно пита за фройлайнс и поточно за възрастта на дамите.

– Ох! Ти какво му отговори?

– Аз казах: Фрея е на сто, Ванка на двеста, а Цила на триста години. Разбрано?

– Безсрамник...

Тя вдигна ръка, ала той беше вече във и тръшна вратата след себе си.

– Чувал ли е някой някога такова нещо? – разгневи се Синята. – Това е нагло!... Но елате, да отидем в салона?

Те тъкмо се гласяха да напуснат кухнята, когато вратата повторно се отвори. Кунц подаде глава.

– Забравих още нещо: Двамата господа ще се хранят тук.

– Олеле, каква работа! Кунц, мили Кунц! Кой е офицерът? Как

гласи името му?

– Той е един омагьосан принц!

– Баламосвай се с когото си щеш, но не с нас, всезнайко такъв!

– Сърдечно благодаря! По-късно отново съм на разположение.

Разбрано?

Той тръгна, а трите дами зашумоляха наперено към салона, където Магда вече седеше до един прозорец.

– Добро утро, сърчице!

– Добро утро, детенце!

– Добро утро, миличкото ми!

С този тригласен поздрав Магда беше взета в средата им и разцелувана. Виждаше се, че момичето е любимка на всяка от тези капризни дами.

– Ти също ли чакаш непознатия офицер? – подпита Фрея.

– Да чакам? Не, скъпа лельо. Папа е пожелал да бъде в салона и ето как аз дойдох.

– Знаеш ли какво възнамерява онзи?

– Не.

– Да се жени иска!

– Ах! И за кого пък, скъпа лельо?

– Това още не е определено. Може би за леля Цила.

– Или за леля Ванка! – извика Ванка.

– Или за всички ви! – разсмя се Магда. – Кой ви каза, че иска да се жени?

– Кунц.

– Тъй ли? А каза ли ви също кой е този непознат?

– Не.

– Тогава чуйте: това е Лудия граф фон Хоенег!

– Лудия...

В силната си изненада Цила понечи да изкрещи високо думата, ала тя ѝ секна в устата, защото вратата се отвори и влезе майорът с двамата гости. Графът беше представен на дамите и всячески се постара да направи приятно впечатление на Магда, но това, види се, много трудно му се удаваше...

По същото време едно открито пътническо купе трополеше към Хелбигсдорф. В него седяха три персони. Един висок, сух, но необикновено крепко сложен мъж, една много пълна, червенобузеста жена и един млад мъж, който караше конете. Той носеше добре отиваща му униформа на флотски лейтенант и един орден на гърдите удостоверяваше, че

въпреки младостта си е имал вече възможност да се отличи.

– Люпопитен съм все пак дали майорът ще си е вкъщи! – рече дългучът.

– Там ще си е, скъпи чичо – отговори лейтенантът.

– И що ли за намерение има, викайки мен и моята Парпара. Е, скоро ще видим каква причина лежи в основата на тая покана.

– Онова там ли е Хелбигсдорф? – попита сега жената.

– Да, Парпара, това е Хелпигсдорф – отвърна придворният ковач. – Опаче ние няма да пътуваме горе до имението, защото майорът е писал на Герд да ни стовари в гостилницата. Там тряпвало да чакаме, докато дойдели да ни вземат.

Те пристигнаха в селото и слязоха пред странноприемницата. Конете бяха подслонени. Майстор-ковачът влезе с жена си в общия салон, а Герд се отправи по пътя към замъка.

Той машинално напусна обичайната посока. Закрачи направо през ливадите и навлезе в парка, чрез който градината на замъка преминаваше в гората. Не беше вървял дълго сред дърветата, когато долови гласове. Бяха три женски и един мъжки. Той позна и четирите – принадлежаша на новия съсед и лелите. Герд не можеше да търпи тоя хер фон Уле и поради това избягваше да се среща с него. Свърна към малкия павилион, в който Магда обичаше да седи. Колко щастливи часове беше прекарал той там до нея!

Когато достигна полянката, от която се виждаше къщичката, забеляза, че Магда се намира тъкмо там. По същото време обаче от другата страна приближаваше някакъв мъж. Веднага щом го съгледа, тя се надигна, за да се отдалечи. Нейното бързо движение приличаше на бягство. Ето защо Герд отстъпи от покрайнините на младата горичка, за да разбере, скрит зад ствола на един дъб, причината, която караше момичето да избегне една среща с мъжа.

Онзи удвои крачки и настигна Магда тъкмо до мястото, където Герд преди туй бе стоял. Лейтенантът направи от изненада неволно движение. Той познаваше това лице, беше вече го виждал и незаличимо връзал в паметта си.

– Вие бягате от мен, майн фройлайн? – попита пришелецът, като улови Магда за ръката.

Тя я издърпа.

– Бягам? – усмихна се момичето гордо. – Какво ви дава основание за това предположение?

– Бързите крачки, с които понечихте да се отдалечите при моето

приближаване.

– Знаете, че човек бяга само пред някой враг!

– Я гледай! Като ваш враг ли искате да ме окачествите?

– Така е.

– В такъв случай действително трябва да съм се подвел, защото надали има човек, чието сърце да изпитва така пламенно желанието да стане ваш приятел, както моето.

– Благодаря. Имам си вече достатъчно приятели.

– Човек никога не може да има прекалено много приятели.

– Напротив, майн хер, защото ако техният брой стане твърде значителен, може да се случи така, че те да му се явяват като досада.

– Ах, фройлайн, това е повече от откровено, това е... провинение спрямо куртоазията.

– Я стига! Останете си със здраве!

Тя поиска да се отвърне от него, ала она я задържа здраво за ръката.

– Стой, току-тъй няма да ми се изплъзнете!

– Графе! Пуснете ръката ми!

Тези думи бяха заплашително изговорени и малката ѝ десница гневно се сви, докато той държеше здраво обгърнатата нейната левица.

– Да пусна тази ръчица? – ухили се. – Вие сте най-красивото, най-прекрасното същество, което някога съм срещал, и когато имам сега този ангел до себе си, драговолно да се прокудя от неговата близост? Това е прекалено голямо изискване.

– Умолявам ви за втори път да освободите ръката ми!

– Аз я държа здраво.

– Добре тогава! Като не искате другояче!

Тя замахна светкавично с десницата и го удари толкова силно в лицето, че она отстъпи назад и изгърва ръката ѝ. В следващия миг обаче отново пристъпи към нея и обгърна талията ѝ.

– Ах, ти, малко, сладко дяволче, ще ми заплатиш за това!

Момичето поиска да се отскубне от него, ала не му достигна сила. Онзи вече приближаваше устни за целувка, когато получи един удар по главата, под който залитна към земята.

– Герд! – извика девойката, протягайки ръце към спасителя. – Ти ли си?

– Аз съм, Магда. Стоях зад този дъб и чух всичко.

Графът се беше вдигнал. Той пламтеше от срам и ярост.

– Негоднико, какво си позволяваш! – изкряска, треперейки.

– Хер, виждате, че съм офицер!

– Аз също!

– Не го различавам нито по облеклото, нито по обноските ви. Вашето поведение е на мерзавец.

– Момченце, ще те размажа!

Поиска да улови лейтенанта, ала той му избягна.

– Графе, внимавайте! Един моряк посяга различно от един сухоземен паяк.

– Аз искам удовлетворение!

– Но не от мен? Аз се бия само с мъже на честта!

– И това ли още! Ето ти, на!

Той замахна, ала Герд вече го беше приклешил. Издигна го и така го запрати към земята, че оня остана да лежи там.

– Ела, Магда, той си го получи достатъчно!

Тя погледна със светнали очи приятното, спокойно лице на младия мъж.

– Къде е папа? – попита той в движение.

– Сигурно в неговата си стая. В последно време той писа много писма и изглежда има многобройни тайни.

– Ти знаеше ли, че той ме очаква?

– Знаех го. Затова и още сутринта бях излязла с коня.

– Благодаря ти! Неспokoйствието ли те изкара навън?

– Да, макар да знаех, че можеш да дойдеш едва след часове.

– Очевидно имам доста нетърпелива сестричка! Хер фон Уле е с лелите в градината, а?

– Ти си го срещнал? Той доведе графа в Хелбигсдорф.

– Какво дири този човек тук?

– Питай Кунц, той ще ти каже!

– Защо не можеш ти да ми го събщиш?

– Защото се отнася до самата мен.

Той спря шокиран и се вторачи в нея.

– До самата теб? А, да не би... не, та това е невъзможно!

Тя пламна до тила.

– Герд, не зная какво си мислиш.

– Мисля... Магда, ти да не... напускаш?

– Не, опазил Бог! Ама питай Кунц! Можеш да бъдеш спокоен!

Пребледнялото му лице сега отново възвърна цвета си.

– Значи е било само едно грубо посегателство! Ах, нека само посее още веднъж! Тогавя пък и по-здраво ще ступам тоя хубостник!

Бяха достигнали замъка. Той отведе Магда до нейната стая и отиде,

после да навести майора. В коридора стоеше Кунц.

– Младият господар! – извика този зарадван и се завтече към него.
– Добре дошъл в Хелбигсдорф, хер Герд! Ама май хич никой не ви е виждал да идвате?

– Минах през парка.

– Аха! Забелязахте ли гостите?

– Да. Хер фон Уле и Лудия граф. Кунц, защо всъщност тоя се е домъкнал в Хелбигсдорф?

Кунц осведоми лейтенанта какво бе дочул с подслушване. Герд му разправи свадата си с графа и после запита:

– Майорът в стаята си ли е?

– Да.

Герд влезе. Майорът го посрещна като син.

– Я, ама ти си тук, Герд! Бъди ми добре дошъл!

Той му подаде ръка и го притисна към себе си.

– Помолих за отпуск, понеже ти ми писа, че трябвало да дойда – рече Герд.

– Колко дълго можеш да останеш?

– Получих разрешение за неопределен срок.

– Това е добре, защото ще се нуждаеш от по-дълго време.

– За какво?

– Днес очаквам още едно посещение, което ще ти бъде много приятно.

– От кого? Неколцина познати. Ще бъде изненада.

– Спада ли към посетителите и онзи, който току-що беше в градината?

– Не. Пристигането на графа беше изненада и за мен.

– Как така е дошъл към Хелбигсдорф?

– Навестил е хер фон Уле и се появи тук с него.

– Значи Лудия граф е твой гост?

– Да.

– А аз го оскърбих!

– Ти? По какъв начин?

Герд разказа. Майорът сбърчи чело.

– Ти си действал малко попресилено, ала все пак с право – рече. – Този човек не бива да се осмелява да задява Магда, като разчита на своя ранг! Днешното му държане е такова, че повече не мога да му позволя достъп. Аз ще му дам един урок, който ще е също така суров като твоя.

Той позвъни и слугата се яви.

– Кунц, графът е в парка. Иди да го потърсиш и му кажи, че аз вече не мога да го приема!

Старият прислужник се ухили с цялото си лице:

– Ще бъде предадено, хер майор, и сигурно нищо няма да бъде забравено! Разбрано?

Той тръгна. В градината срещна графа при трите сестри. Заговори го без предисловие.

– Чуйте!

– Какво-о? – запита графът, удивен от този неуважителен начин на изразяване, употребен спрямо него.

– Майн хер, майор Хелбиг нареди да ви кажа, че можете да си обирате крушите. Разбрано?

– Човече, ти се одързостяваш да говориш с този тон на един... на мен? Аз веднага ще се оплача на майора.

– Говорете малко по-вежливо, инак ще бъдете изритан! Хер майорът заповяда да не ви давам повече достъп и ако въпреки всичко се веснете в чакалнята, хубавичко ще ви покажа вратата. Разбрано?

– Кунц! – извика Синята.

– Човече! – изкряка Пурпурната.

– Простако! – заохка Зелената.

– Простак ли съм аз, задето буквално изпълнявам нареждането на хер майора, след като този мъж е нападнал и задявал фройлайн Магда като някой подлец?

– Магда задявал? В качеството си на наш гост? Пфуй! – викна Цила.

Трите сестри се видяха жегнати в най-благородната си страна – любовта към Магда.

– Пфуй! – извика и Ванка.

– Пфуй! – заключи Фрея и трите се извърнаха, зарязвайки графа, за да побързат след отдалечаващия се слуга.

– Как ѝ е додявал оня? – попита Синята.

– Искал нещо да ѝ даде.

– Какво?

– Нещо, което вие и трите навярно още не сте получавали – една целувка!

– Възмутително! – извика Дългата.

– Ужасно! – разпали се Червената.

– Отвратително! – изплака Зелената, като плесна ръце. – И удало ли му се е пък?

– Не.

– Тя се е бранила?

– Здравата! Нашият Герд взел страната ѝ.

– Герд? Че той изобщо не е тук!

– Хер лейтенантът преди малко пристигна и сега се намира при хер майора.

– Вярно ли? – възкликна Фрея зарадвана. – Тогава трябва веднага да го поздравим. Елате!...

Известно време след това едно купе се насочи в тръс от срещуположната страна право към замъка. Когато влезе в двора, от него слязоха четирима мъже – исполинът Бил Санфорд, Фридрих фон Голвиц, капитан Шуберт и кормчията Каравей. Един от ратаите притича.

– Хер майорът вкъщи ли е? – попита Фред.

– Да.

– Къде може да съобщи човек за себе си?

– Чакалнята се намира на първия етаж.

– Разпрегнете конете! Ние оставаме тук.

Четиримата пришълци пристъпиха в замъка и влязоха При Кунц.

– Хер майорът приема ли? – осведоми се Голвиц.

– Ще попитам. – Тогава очите му се спряха на Балдуин Шуберт. – А-а, бащата на нашия Герд! Бъдете най-сърдечно добре дошъл! Сигурно пак сте получил отпуск, а? Това ще зарадва майора. Но какви имена да му кажа за тези господа?

– Кажете му просто, че те са очакваните!

Кунц влезе в стаята на майора.

– Хер майор, отвън е капитан Шуберт с трима непознати господа. Те не назоваха имена. Трябва да доложи, бе били очакваните. Разбрано?

– Ах! Пусни ги да влязат!

Четиримата мъже се появиха. Капитанът се упъти към Хелбиг и му разтърси по моряшки маниер здравата ръката. После представи придружителите си. Когато приветствията отминаха, майорът покани гостите да се настанят. Сега той се обърна към фон Голвиц:

– Вие идвате значи, както ми писа Шуберт, по работата на вашия брат. Какво установихте?

– Нещо определено?

– Не, но намерихме следата му.

– Наистина ли?

– Да. В Съединените щати срещнахме неговия слуга и онова, което узнахме от него, ни кара да предполагаме, че Теодор, ако изобщо е още

жив, трябва да се търси не в Америка, а в родината.

– В такъв случай излиза, че брат ви въобще не е напуснал Европа?

– Да.

– Забележително! Къде всъщност са го видели последно?

– В Химелщайн.

– В крепостта Химелщайн, която принадлежи на Лудия граф?

– Да. Познавате ли собственика?

– И още как! Той ми е от по-рано познат и освен това само преди един час беше при мен.

– Ще бъде ли натрапчиво, ако попитам какво намерение го е довело насам?

– О, моля! Причината, поради която той всъщност беше тук, аз самият не знам. Той ми бе представен от един мой съсед.

– И вече не е тук?

– Не. Преди един час аз му посочих вратата.

– Посочил сте му вратата? Значи ви е оскърбил?

– Да. Държал се е непристойно спрямо моята дъщеря... – Майорът се прекъсна и замисли за миг. После рече, като една дяволита усмивка плъзна по чертите му: – Но тук има един, който може да ви даде най-добро разяснение по тази работа.

Той позвъни и заповяда на влезлия Кунц:

– Помоли хер лейтенанта да дойде!

След няколко минути Герд прекрачи прага. Майорът си придаде тържествена физиономия:

– Хер лейтенант, бих желал да ви представя тези господа.

Чертите на Герд изразиха удивление, когато бе заговорен така официално от своя приемен баща.

– Барон Фридрих фон Голвиц, неговият приятел Бил Санфорд, почетният боцман Каравей и...

Майорът не можа да доведе представянето докрай, защото Герд се обърна изненадано към Каравей и го запита:

– Как? Вие се казвате Каравей и сте почетен боцман? Смя ли да запитам на кой кораб?

Майорът се ухили доволно. Той знаеше какво ще последва.

– Защо не? – отговори Каравей. – На „Тигър“. Вие познавате ли ме?

– Често съм чувал да споменават името ви и бих желал да ми дадете сведения за един мъж. Кормчията на „Тигър“ се казва Балдуин Шуберт, нали?

- Да.
- Вие сте му приятел?
- Да.
- Къде е „Тигър“ сега?
- На каботажно плаване.
- И кормчията се намира на борда?
- Не.
- Не? Къде е?
- Стои тук.
- Вие...! Вие сте това? Ти... ти...!

Той разтвори ръце и поиска да се втурне към изненадания Шуберт, ала спря насред път и се обърна към майора:

– Сега зная за какво ми беше издействай отпускът. Аз трябваше най-сетне, най-сетне да видя татко.

– Да – кимна Хелбиг, комуто се бе появила влага в очите – доста дълго се наложи да чакаш тази радост. Шуберт, този млад мъж е вашият син. Ама не стойте така като истукан, де, а го вземете най-сетне в обятията си! Напред, марш!

– Герд!

Само тази едничка дума промълви кормчията. Буквално беше го обладала парализа. Неподвижен, с широко отворени очи се бе вторачил в младия мъж, който стоеше със силно зачервени страни и блеснал поглед пред него.

– Татко, аз наистина съм твоят син! Повярвай!

– Ти... вие... А-а! О-о! – Вцепенението го напусна и той се втурна към Герд, който обви ръце около него и го целуна по устата. – Буря да отнесе Марса и Брама! Ти ли си това? Ти ли си действително? Та аз почти не мога да повярвам, че имам такъв син – толкова изблизан и чист като някой брониран кръстосвач.

Когато сърцата бяха донейде удовлетворени, Шуберт, при когото възвърналият се говор се залови най-напред за служебното, попита:

– Отпуск ли имаш?

– Да, и то за неопределено време.

– О-о, аз ще говоря с комодора да каже на херцога, че трябва да бъдеш с мен на „Тигър“.

– Стори го, татко! Да бъда при теб е цяло щастие, а да служа на „Тигър“ – най-голямата чест за един моряк. Но стой, ти поздравя ли вече майка?

– Не, няхах време. Тя нали е добре и здрава, милата бригантина?

– Да. Почакай само за миг, аз веднага ще я доведа.

Той се завтече навън към кухнята, където се намираще фрау Хартман.

– Майко, познай бързо кой е тук!

– Как мога да знам?

– Татко! Хем си представи, майорът е знаел, че ще дойде, и ми е измолил отпуск, за да видя най-сетне, най-сетне своя баща. О, каква радост! Майко, хайде по-скоро, татко те чака. Аз междувременно ще изтичам набързо долу до селото. Чичо и леля също трябва да дойдат.

Докато силно зарадваната фрау Хартман свали кухненската престилка и се отправи към стаята на майора, Герд беше вече на път към селото, за да доведе чичо Томас и леля Барбара.

Когато след известно време трите сестри на майора отвориха вратата към работната стая на своя брат, ги блъсна такъв гъст тютюнев дим, че първата им реакция бе да ударят на бяг. Но от непоносимата мъгла достигнаха до ухото им толкова лудешко весели гласове, че те спряха като заковани.

– Ужасно! Тоя пушилник! Като в някоя камина! – простена Дебелата.

– Нетърпимо! О, тези мъже! – изпъшка Дългата.

– Какво става тук? Ние трябва да го знаем! – изпуфтя Късата.

Женското любопитство победи обонятелните им нерви и с едно истинско презрение към смъртта те се втурнаха в задимената неизследваност, където щастливи хора седяха един до друг уловили ръцете си...

7. ЕДИН ГРАФСКИ ПОДПАЛВАЧ

По същото време двама мъже крачеха странично от замъка навътре в гората по водещия към съседното имение път. Бяха графът и хер фон Уле, който не знаеше нищо за събитията в парка, защото по това време се бе отбил в библиотеката на Хелбиг. Графът държеше погледа си сведен. Той, изглежда, размишляваше над нещо и то не можеше да е нищо приятно, защото челото му бе покрито с мрачни бръчки, а ръката посягаше в къси паузи към върховете на мустаците му. Накрая се обърна към Уле:

– Познавате ли Хелбигсдорф?

– Да.

– А добре ли сте запознат със семейното положение на майора?

- Мисля.
- Майорът няма ли син?
- Не.
- Но в градината ме срещна един флотски лейтенант, който говореше с дъщерята на майора на „ти“.
- Това е неговият храненик.
- Хм-м! Храненик! Навярно първоначално му е бил роднина?
- В това отношение се носят различни слухове. Говори се дори че бил незаконородено дете, и то от някакъв моряк.
- Невъзможно! Храненикът на един майор извънбрачен син на някакъв си там моряк!
- Работата все пак е за вярване, понеже майката на този млад човек е икономката на майора.
- Типът има черти, които ми се струват донейде познати. Имам чувството, като че някъде вече съм го срещал. Откъде произхожда жената?
- Майорът се запознал с нея, както се говори, във Фалум.
- Фалум? Хм-м! По дяволите! Как се казва жената?
- Хората я наричат фрау Хартман.
- Хартман? А как се казва синът ѝ?
- Герд.
- Графът шракна пръсти.
- Сега се сетих! Аха! Ти ли си това, момчето ми? Аз ще те...
- Той беше прекъснат. Отстрани на горския коларски път, по който бяха поели, седеше един мъж. При приближаването им той се надигна и потегна към тях старата си шапка. Беше просяк. Хер фон Уле бръкна в джоба и му даде една монета, ала графът го изгледа със строга физиономия.
- Кой си ти?
- Един беден лодкар.
- Лодкар? А се скитосваш из планините?
- Искам да отида в Зюдерланд.
- Мъжът имаше креещия вид на умиращ от глад. Вероятно бе болен или изстрадал по някакъв друг начин.
- Откъде идваш?
- Там долу от морето.
- Значи можеше все пак да тръгнеш по море за Зюдерланд?
- Никой не ме взе.
- Защо?

- Не бях платежоспособен.
- Та в качеството си на лодкар не можеше ли да работиш?
- Бях твърде слаб за тая цел. Аз дълго време боледувах.
- Нямах ли приятели, роднини?
- Тъкмо затова съм тръгнал, да ги посетя. Те живеят тук в Хелбигсдорф.
- Кои са?
- Икономката на майора...
- Тя роднина ли ти е?
- Да, тя е моя жена.
- Я гледай! – възкликна графът. – Ти откъде си?
- От Фалум.
- Как се казваш?
- Хартман.
- Съвпада! Хер фон Уле, моля да ме извините! Аз ще дойда по-късно, защото имам да поговоря още едно-друго с този мъж.
- Уле тръгна, а графът се обърна отново към Хартман.
- Знаеш ли защо не можеш да останеш и защо не се е намерил никой, който да пожелае да те вземе на кораба си?
- Защото съм твърде слаб.
- Не, а защото идваш от драмгольника.
- Хер!
- Не отричай! Но бъди спокоен! Аз не ти отправям упреци. Отгатнах ли?
- Да. – отговори мъжът колебливо.
- Мислиш ли, че майорът или жена ти ще те подпомогнат?
- Смяя да се надявам. Тя трябва да ме приеме или да ме последва към Зюдерланд. В Норланд аз няма да намеря препитание.
- Познаваш ли ме?
- Не.
- Но навремето ние във Фалум сме се виждали.
- Възможно е. Там много курортисти се разхождаха с моята лодка.
- Аз съм плавал не само с теб, но и със сина ти.
- Той ми беше само заварен син.
- Да, синът на някакъв моряк. Аз даже се сблъсках с него.
- А-ха! – възкликна Хартман, ставайки внимателен.
- И за това трябваше да се явя пред съда...
- Вие сте...!
- И бях показан въпреки общественото си положение, което

всъщност би трябвало да ме закриля срещу подобно отнасяне.

– Хер, сега и аз знам кой сте!

– Тихо! Нека не назоваваме тук имена! Но аз бих желал да ти помогна. В Хелбигсдорф ти навярно няма да намериш това, което търсиш.

– Вероятно.

– Аз може би съм в състояние да се погрижа за теб.

– Хер, де да е вярно това!

– То е вярно. Аз ще те придружа сега донякъде и ще те чакам пред Хелбигсдорф. Ти ще се върнеш при мен и ще ми кажеш какъв резултат е дало посещениято ти. После ще видим какво може да се направи. Съгласен ли си?

– На драго сърце.

– Но за мен няма да споменаваш нито дума!

– Няма и една сричка да кажа.

Те се насочиха към селото. Когато съгледаха замъка, графът спря.

– Това е Хелбигсдорф. Сега продължи сам! Аз ще те чакам тук.

– Аз при всеки случай ще се върна, господарю.

– Ако не ме завариш тук, то е необходимо само да свирнеш. Та нали може да се наложи да се скрия.

Хартман продължи нататък. При входа на замъка се натъкна на един слуга.

– Това ли е замъкът Хелбигсдорф? – попита.

– Да – отвърна онзи. – Каква работа имаш ти в замъка?

– За това няма какво да питаш!

И мина покрай слисания слуга в двора на замъка. Там веднага се запъти към входа и понеже тук никой не се мерна, се изкачи по стълбите. Горс Кунц тъкмо излезе от стаята на майора.

– Какво искаш?

– Искам да говоря с икономката.

– С фрау Хартман? Какво ще дириш при нея?

– Това засяга само мен и нея.

– Той бил и грубиян. Измитай се!

– Кой се разправя тук? – извика един строг глас. Когато двамата се огледаха, майорът стоеше при тях.

– Този мъж прави спектакъл, хер майор! – отговори Кунц.

– Какво иска?

– Търся икономката, хер майор – отвърна Хартман. – Искам да говоря с нея! Аз съм нейният мъж.

– Тогава ти си лодкарят Хартман от Фалум?

– Да.

– Навярно си освободен?

– Аз съм свободен.

– Да дойде! Аз самият ще го заведа при неговата жена.

Той тръгна пред към кухнята. Там редом с икономката се намираха и трите сестри.

– Фрау Хартман, – каза майорът – днес е ден на изненадите. Този мъж иска да говори с вас.

– Кой е той?

Тя се обърна към пришелеца и пребледня.

– Познаваш ли ме? – попита онзи.

– Хартман! – извика тя, дълбоко изплашена. – Ти идваш от... от...

– От панделата! – довърши той подигравателно.

– И идваш при мен? – продължи икономката.

– При теб, защото знам, че ти не би дошла при мен. Нямах ли поздрав, място за твоя мъж?

– Не. Никога! – отказа тя.

– Да, вярвам. Докато аз мизерствах и бедствах, докато гладувах и гниех в затвора, ти си се наслаждавала на живота и напълно си ме забравила. Аз съм твой мъж и ти си длъжна да ми се подчиняваш. Щом като тук нямаш място за мен, то ще напуснеш този дом и ще тръгнеш с мен.

– Та той създава изцяло впечатление, че тя ще тръгне с него – рече Кунц, влязъл от любопитство.

– Нека го е грижа него за Дявола!

– О-о! Той е груб и затова може и аз да стана такъв. Разбрано?

Майорът се обърна към икономката си:

– Фрау Хартман, искате ли да заживеете отново съвместно с този мъж?

– Никога! – отвърна тя.

– Той чу това! – каза Хелбиг на Хартман.

– Да, чух го. Но на нея все ще й дойде по-добър ум.

– Тук се лъжеш! Тя остава при мен, а аз ще се погрижа скоро да се разтрогне бракът ви.

– Аз няма да й дам развод!

– Ще бъдеш принуден да я освободиш. Но за теб ще е по-добре да го сториш доброволно. Ако проявиш такава готовност, то аз може би ще реша да направя нещо за обезпечаването ти.

– Аз не се нуждаю от никого и най-малкото от вас!

– Тъй! Ами тогава можеш да си вървиш!

- Никой няма право да ме отпраща, докато тук се намира жена ми.
- Ти чу, че тя не иска нищо да знае за теб. Сега се разкарай!
- А децата ми? Те къде са?
- Те са добре настанени и обезпечени. Ти по-рано нехаеше за тях, а и сега навярно копнежът ти по тях не е извънмерно голям.
- Аз обаче искам да ги видя. Имам право на това!
- Те не са тук.
- В такъв случай ще ми бъдат предадени.
- По този въпрос ще реши съдът. Сега стига толкоз!
- Аз си искам жената! – извика оня вироглаво.
- Кунц!
- Изведи този мъж през вратата!
- Слушам, хер майор! Хайде, хубостнико! Разбрано?

Той улови Хартман за ръката и когато онзи понечи да се съпротивява, сграбчи го за тялото и го изблъска през вратата. Кунц беше як, а лодкарят не бе силен. Та ето как полетя надолу по стълбите и се търколи в двора и стоящият там слуга го пое и изхвърли през портата...

В гората Хартман се срещна с графа.

- Вече се връщаш? – попита този.
- Да. Стана бързо. Първо не искаха да ме пуснат да вляза, а после не можеха достатъчно експедитивно да се отърват от мен.
- Какво каза жена ти?
- Че хич не желае да знае за мен.
- С кого говори още?
- С майора. Той просто нареди да ме изхвърлят.
- Ама че необичайна любезност!
- Нито даже децата си можах да видя.
- Също и заварения си син?
- Не. Той тука ли е?
- Да. Той е флотски лейтенант.
- Какво! флотски лейтенант! Този човек, дето ме натика в пандиза? Дяволите да го вземат, как ми се ще да му натрия носа!
- Само на него? – запита графът дебнещо.
- На него, на майора... на всичкия народ там.
- Това ти би могъл.
- Как?
- Хм! За такива работи трудно може да се говори.
- Господарю, аз съм мълчалив.
- Искаш ли да постъпиш на служба при мен? Само че аз очаквам

най-голяма вяност и дискретност. В замяна ще ти плащам добре и ще съумявам да си затварям очите пред разни неща.

– Като какъв трябва да постъпя при вас?

– Просто като мой заместник.

– Невъзможно!

– Но все пак! Аз съм познавач на хората и знам, че мога да те ползвам. При мен ти няма да се претоварваш, защото от обичайните работи аз ще те щадя. Ще изпълняваш само поръчения, за които никой нищо не бива да знае. Искаш ли?

– Да, господарю. Вие ще намерите в мен мъж, който ще ви е предан до смърт и ще върши всичко, което поискате от него.

– Дори ако то е нещо... нещо... незаконно?

– Дори и тогава!

– Аз искам преди всичко да те поставя на изпитание дали ще си годен.

– Сторете го! Аз ще издържа проверката.

– Тогава случай! Искане ми се да погодя един малък номер на майора. Бих желал да сторя именно нещо, което да предизвика едно порядъчно вълнение и суматоха в Хелбигсдорф.

– Само това? Никакви щети?

– Нејсе, също щети. Но как?

– Човек би трябвало да му изтрови конюшната.

– Ха!

– Или да подпали замъка.

– Това би било вече нещо друго.

– Аз ли трябва да го свърша, господарю?

– Да.

– Тази нощ?

– Да. Но това е опасно!

– Съвсем не.

– О-о! В замъка живеят много хора. Ако те спипат на местопрестъплението, лошо ти се пише.

– Няма да ме спипат. Можете да разчитате на това.

– Ама аз не желая хем пък някое малко огънче, разбираш ли? Трябва да изгори целият замък ведно с всички съседни постройките, а това прави работата не само опасна, но и трудна.

– Как тъй?

– Човек би трябвало да подкладе огъня на различни места.

– Така и ще стане.

– Как обаче се каниш да намериш благоприятна възможност?
– Много лесно, господарю. Подпалвам първо в селото една или две къщи.

– Всички дяволи, виждам, че ти действително имаш глава, от каквато се нуждая.

– Загори ли в селото, то всички обитатели на замъка, поне мъжката част, ще хукнат надолу да помагат в спасяването и после тук играта е лесна.

– Значи се споразумяхме и ти вече стоиш в моя служба. Но тук ми хрумва, че същевременно бих могъл да постигна и една друга цел!

– Говорете, господарю!

– Хелбиг е страшно привързан към дъщеря си.

– Трябва да изгори и тя с другото?

– Не, не трябва да изгори! Но... човек би могъл да си поиграе малко на разбойнически рицар, знаеш как е било в Средновековието. Би могъл да я поразходи на кон.

– Искате да речете, че можем да я отвлечем, та старият здравата да се шубелдиса?

– Готов ли си и в това отношение да помогнеш?

– Веднага!

– Е, добре! Аз имам с мен каретата си и един кочияш, който ми е верен и предан. Значи сме трима. Издебваме някой подходящ миг да заловим момичето и го отнасяме в гората, после казвам на хер фон Уле – аз днес именно съм негов гост, че си заминавам, и на минаване през гората я вмъкваме в купето.

– И накъде ще води пътуването?

– Право към границата.

– Отвъд в Зюдерланд?

– Да, към крепостта Химелщайн.

– На границата ще ни спрат и ще искат да претърсят колата.

– Ха! Моята кола със сигурност не.

– Дори и ако пътувате с мъж, който се намира в това състояние?

Той посочи несретния си костюм. Графът се ухили.

– Мислиш, че ще те оставя в това облекло? Ти още днес трябва да се снабдиш с друг тоалет. До най-близкия град има два часа. Ако побързаш, до вечерта можеш да се върнеш. Ето ти пари. Купи си каквото ти е необходимо, преди всичко някакво огнестрелно оръжие!

Графът извади кесията си и му връчи известна сума. Хартман

попита:

– Къде ще се срещнем?

– Точно тук.

– Кога?

– В единайсет часа вечерта. Аз ще се погрижа каретата ми да стои вече в гората. Така ще е по-добре, отколкото ако отпътувам едва по-късно.

Той тръгна и Хартман също се измъкна тихо...

Вечерта на същия ден Магда бе отскочила до селото да посети една болна. Герд я бе придружил и сега двамата крачеха заедно към замъка. По време на престоя им при болната бе станало късно, ала въпреки това те поеха по пешеходната пътека, водеща през парка. Вървяха мълчаливо един до друг. Беше онова красноречиво мълчание, което отдавна на сърцето неговото право, докато устата се бои да предаде с думи чувствата на душата. Неговата ръка неволно бе уловила тази на момичето и то охотно му я бе оставило. В един момент тя долови едно дълбоко въздъхване от устата му и спря.

– За какво мислиш, Герд? – попита.

– За теб и за много неща – отговори той.

– Не можеш ли да ми кажеш едно-друго от многото?

– Та нали всичко това ти вече го знаеш, Магда.

– Не знам какво имаш предвид – каза тя тихо.

– Че аз съм толкова незначителен...

– Незначителен? Ама, Герд, какви ги говориш?

– Истината.

– Незначително ли е на твоята възраст да бъдеш вече флотски лейтенант?

– То е нищо спрямо това, което си ти.

Тя сложи ръка върху неговата и помоли:

– Каж ми всичко, което те потиска!

– Аз самият още не го зная ясно. Но когато днес видях тоя граф да стои при теб, почувствах, че бих могъл да смажа всеки, който поиска да те докосне като тоя човек.

– Никой няма да се осмели на това.

– И все пак ти един ден ще дадеш позволение някому. Ще срещнеш някого, някого когото...

– Когото...? Продължавай!

– Когото... когото ще обикнеш.

Беше му трудно да изговори тази дума. Тя помълча известно време,

после тихо промълви:

– Ти може би... ще ревнуваш, Герд?

– Да – отговори той колебливо, – макар че не бих имал никакво право.

– О-о, мили Герд, може пък и да го имаш.

– Магда! Какво искаш да кажеш с това?

– Не е ли редно един брат да бъде ревнив?

– Да, но не по начина, по който аз имам предвид.

– Как другояче?

– Ти знаеш! – прошепна той.

– И ти не желаяш да е така? – попита тя с тон, който трябваше да е шеговит, ала все пак доловимо трепереше.

– Ох, желая го, желая го и още как! Бих продал небето за това. Ала аз знам, че ти си недосегаема за мен.

Тук от устата ѝ се разля звънък, сребрист смях и тя попита:

– Недосегаема? Не си ли ме достигнал? Не си ли уловил вече ръката ми?

– Да, аз те имам и те държа. Но колко дълго?

– Толкова дълго, колкото поискаш, Герд!

– За постоянно и винаги!

– Да – прозвуча тихо от устата ѝ.

– Значи за цял живот?

– Както ти пожелаеш!

Тогава той сложи ръце около талията ѝ и я притегли интимно към себе си.

– Благодаря ти, мило, сладко същество! За мен само край теб цъфти щастие и благодат. Ти си толкова знатна, а аз толкова нищожен, но щом ме даряваш със самата себе си, то чувствам в мен сила да се бия за твое-то притежание с целия свят.

– Това няма да ти се наложи, скъпи Герд, Кой ще поиска да ти оспори притежанието ми?

– Папа!

– Та той нали те обича!

– Но неговата благосклонност няма да е в състояние да разруши препятствията, налагани от произхода.

– Те отдавна принадлежат към миналото.

– Не! Преди да има яснота в моите фамилни отношения, ние не можем да се оженим.

– Тогава ще чакаме, скъпи Герд. Нали?

– Да – засмя се той радостно. – Какво друго ни остава.

Наведе се към нея и я целуна с чувство по червените устни. После закрачиха ръка за ръка към замъка. Там отдавна ги очакваха. Вследствие пристигналите днес гости имаше толкова много за разказване, че вече приближаваше полунощ, когато хората поискаха да се разделят, за да отидат да почиват, тогава се чу долу от двора безредно викане.

– Какво е това? – попита майорът.

– Боже Господи, викат пожар! – изциври Фрея.

От другите две сестри, които също изкрещяха, не можеше вече да се чуе нищо. Фрея бе паднала възник на стола си, Ванка лежеше в десния, а Цила – в левия ъгъл на софата, и трите държаха очите си затворени. Най-сетне Фрея отвори клепачи. Тя чу силно търчене и виковете из замъка, нададе втори крясък и склопи отново очи. Сега беше ред на Ванка да се пробуди от безсъзнанието. Тя съгледа едно ярко зарево, изкряска високо и също така се отпусна назад. Това бе най-добрият повод за Цила да надвие за миг своята отпадналост, ала ярката светлина на огъня я хвърли обратно в нейния несвяст.

– Ужасно! – простена Синята.

– Страшно! – изхленчи Зелената.

– Зловещо! – изохка Пурпурната.

Фрея първа прояви мъжественост да пристъпи към прозореца.

– Вижте, тези пламъци! Колко добре, че са само в селото, а не в замъка!

– При кого може да е това?

– Хайде да попитаме!

Те побързаха да слязат долу в двора, през чиято порта тъкмо изтрополя пръскачката. Не бяха останали нито един ратай, нито една ратайкиня. Майорът също се бе завтекъл с всичките си гости към селото; с тях Кунц и дори Магда се беше присъединила, за да даде утеха на нуждаещите се от помощ.

Гореше малката къщичка на един безимотен селянин. От пръв поглед се виждаше, че не може да бъде спасена. Но съседните къщи бяха застрашени и тъй като хората засега не можеха да разчитат на помощта на жителите от околните селища, то сред тях цареше панически страх и суматоха, която се уталожил едва След като майорът пое командването на спасителните операции и неговият твърд, мъжествен глас можеше да се долови надалеч.

Собственикът на горящата къща притежаваше малко имущество; то

скоро бе отнесено на сигурност. Огънят бе оставен да бушува, като бяха взети мерки само да не се подпали някоя друга постройка.

Между замъка и селото растеше край пътя висока липа. До нея стигнаха с бавна гъша походка три фигури. Бяха трите сестри на майора.

- Не мога по-нататък! – проплака Дългата.
- Краката не ме държат вече! – изпъшка Късата.
- Свличам се! – изстена Дебелата.

Те държаха очите си отправени към селото и по тая причина не забелязаха какво ставаше зад тях. Внезапно виковете откъм пожарището Се удвоиха и трите сестри различиха, че народът се втурна от селото насам по пътя за замъка.

- Каква е тая работа! – попита Фрея.
- Те бягат! – отговори Ванка.
- Защо ще бягат? – рече Цила. – Там горе трябва да се е случило нещо. Те отново и отново викат пожар.

Обърнаха се и тутакси се свлякоха от ужас в безсъзнание. Замъкът бе обгърнат от пожар. От стопанските постройки лумнаха също както от главната постройка многобройни пламъци, които за късо време достигнаха огромна височина.

– Това е нагласено! – изскърца зъби майорът, докато тъкмо претичваше в най-бърз бяг покрай липата.

– Първият огън е трябвало само да ни подмами да излезем от замъка! Къде е Магда? – извика Герд, който се придържаше до страната му.

- В селото.
- А сестрите ви?

– Не ги ли видя до липата? Те са на сигурно място. Хайде бързо, та да мога да спася книгата си!

– И животните. От всичко най-напред трябва да се отворят оборите!

Покрай липата се разви безредна тичаница. Никой не обръщаше внимание на другия, а всеки се стремеше колкото се може по-скоро да достигне замъка. Всички жители на селото, които знаеха малките си имоти в безопасност, се бяха стекли насам. Те си пречеха един друг в движението и ето как Магда, намираща се сред най-последните, реши да се насочи вдясно през ливадите.

Недалеч от пътя двама мъже стояха зад един храст. Бяха графът и Хартман.

- Това надмина всички очаквания! – рече Хоенег.
- Но си беше все пак героична работа, защото не можех да си имам

представа, че хората са оставили замъка с отворени врати и порти без всяка охрана.

– Много ли ще спасят?

– Не вярвам. Аз подпалих първо задните помещения, понеже така огънят щеше да бъде забелязан чак късно в селото. Сега вече се разгарят постройките отпред. В магазина открих три балона с петрол, който изсипах в преддверието и го запалих, когато всичко вече се намираше в огън.

– Браво! Така навярно и парите на майора ще отидат по дявола!

Хартман не отговори, но ръката му неволно посегна към вътрешния джоб. Ако беше ден, щеше да може да се залежи, че съдържанието му е доста обемисто.

– Цяло щастие е – продължи графът, – дето огънят осветява пътя така, че можем всеки да различим.

– Знаете ли със сигурност, че момичето се е завтекло към селото?

– Аз я видях.

– Значи сега се връща. Как ще я заловим?

– Тук не, това е сигурно. Но ще я последваме и по време на суматохата там горе навярно ще ни се предостави някой миг, в който да ни се удаде да я похитим.

Потокът от крещящи хора все още се стичаше край тях, В един момент двамата наблюдатели съгледаха една женска фигура, която се отби от пътя и свърна към тях.

– Кой е това? – попита графът.

– Никаква жена, която иска да стигне по-бързо.

– Тя трябва да мине покрай нас.

– Да отстъпим встрани, господарю! Тя не бива да ни забележи.

– Напротив, много добре ще ни забележи тя! Знаеш ли коя е?

– Аха, сега чертите на лицето ѝ могат да се различат. Да не би пък да е нашата дама?

– Да, така е.

– Ще я сбараме ли?

– Разбира се! Първо я пропускаме, после ти я хващаш, а аз ѝ запушвам устата с една кърпа. Внимавай, тя е тук!

Сега двамата се снишиха зад храста. Магда крачеше насам, без да подозира нищо. Едва беше отминала и бе сграбчена от Хартман и съборена. Викът за помощ, който нададе, заглъхна нечуто в гълчавата покрай пожара. Втори не бе възможен, тъй като графът бе притиснал кърпата си към устата ѝ. Той извади от джоба няколко здрави върви, за да

върже пленницата. Хартман му помагаше.

– Не прекалено здраво! – повели Хоенег. – Тя ни е подсигурена, защото е в безсъзнание, а и да не е така, с една жена все ще се оправим.

– Тъй! – рече безукоризненият му помощник. – И тая работа е свършена! Да я нося ли?

– Да. Ела!

Хартман вдигна припадналата и последва господаря си, който зарачи направо през нивите и ливадите към гората. Бяха принудени да направят една широка заобикалка, тъй като пламъците на горящия замък, хвърляха такова зарево над околността, че в окръжност от четвърт час път можеше да се забележи всеки човек...

Зад замъка, откъм срещуположната на селото страна, гората се простираше първо по равно, ала сетне изкачваше склона на стръмно спускащата се тук планинска верига, от чийто хребет шосето водеше в множество разтегнати извивки към долината. За пешеходеца бе възможно да достигне билото по една изрътена пътека, която скосяваше всеки един от тези завои и също както шосето бе обрасла от двете страни с гъст храсталак.

От другата страна на прохода се придвижваше бавно към хребета едно открито купе, теглено от два уморени коня. Освен кочияша то носеше само един-единствен пътник, който се бе облегнал назад на седалката си, увит в широка пътна пелерина, и очевидно спеше. Само понякога, когато колелата се натъкваха на някой камък и купето получаваше следствие на това рязък тласък, пасажерът надигаше глава, за да я отпусне отново след къс поглед наоколо. По едно време возилото спря и пътникът подскочи.

– Какво има? – попита той.

– Ние сме горе.

– Хер, позволете на конете да си вземат малко сулука! Пътят по нагорнището беше ужасен.

– От мен да мине! Аз и тъй и тъй идвам прекалено късно, за да е необходимо да будувам. Ти навярно си от тукашните места?

– Да, хер, от Щайнвайлер.

– То се намира, ако си спомням правилно, немного далеч от Хелбигсдорф?

– Така е, само на половин час след него. Точно в посоката, където се забелязва онова сияние над дърветата.

Гората и по билото се състоеше от гъсто израсли, яки дървета, така че човек не бе в състояние да погледне към долината. Следствие на това

пожарът от тази страна не можеше да се види, ала над дървесните върхари се забелязваше един несигурен светлик, също сякаш утрото започваше да мъждее. Пътникът проучи небето.

– Хм-м! Ние идваме от изток, а е едва малко след полунощ. Там долу трябва да има някакъв огън.

– Почти така изглежда, хер. Виждате ли малкия облак, който се издига там над дърветата?

– Да. Той изглежда черен, но в долния край пламти като злато. Нещо гори. Къде ли ще е това?

– Сиянието на един огън обикновено заблуждава през нощта, но ако отидем до първата извивка на шосето, ще можем напълно да обгърнем с поглед долината. Да продължа ли?

– Естествено и то бързо.

Колата затрополя в тръс по равното било и скоро достигна мястото, от което шосето започваше да се спуска. Тук кочияшът неволно спря, посочи с камшика надолу и извика изплашено:

– Хер, виждате ли?

– Да. Два огъня – един малък и един голям. Небеса, това е замъкът Хелбигсдорф, а малкият огън гори в селището. Карай нататък! Бързо, в галоп!

– Шосето е стръмно и опасно, а конете ми са изморени до смърт.

– Е, добре, тогава аз ще сляза и ще продължа пеша. Познавам тук наблизко един път, който скосява завоите. Ти си пътувай бавно към замъка, там пак ще се срещнем.

Той отчетна наметалото и слезе. Непознатият, една високо израсла фигура, трябва да бе много добре запознат с местността, защото без нищо миг да се замисли, се върна бързешком на късо разстояние по шосето. След няколко бързи крачки достигна излиза на споменатия вече пряк път и пое по него. Пътеката не беше широка, но откритата линия, която образуваше в гората, се притегляше право към горящия отсреща на височината замък и пламъците осветяваха почти всяка стъпка ширина, така че спускането ставаше много бързо. Долу, където пешеходният път излизаше за последен път на шосето, мъжът спря. Пред него стоеше едно закрито купе, а кочияшът бе застанал в очаквателна поза до отворената вратичка. Това му се стори странно.

– Добър вечер! – поздрави.

– Добър вечер! – отвърна на поздрава мъжът навъсено.

– Кому принадлежи тая кола?

– Моя е.

- Твоя? Кого чакаш?
- Това никому не влиза в работата.
- Недодяланик! Знаеш ли, че ми се струваш подозрителен?
- Ти на мен също.

Непознатият се ухили.

- Човече, ти ми харесваш. Ето ти един спомен.

След един бърз поглед в купето, който го убеди, че е празно, той замахна и зашлеви на вежливия кочияш една оглушителна плесница. Беше се вече доста отдалечил, преди да е могъл шамаросаният да помисли за ответ на неочаквания дар.

Пътят продължаваше в змиевидни извивки към селото. Тайнственият странник пое по правия път през храстите към замъка и беше вече изминал половината разстояние, когато внезапно отскочи настрани. Едва не се бе сблъскал с един мъж, който изскочи с бързина между два храста. Следваше го един друг, мъкнеш някакъв товар на ръце.

- Стой! – повели той на злокобните фигури.

Тогава обаче предният се обърна, изтръгна товара от ръцете на втория и извика със заповеден глас:

- Оправи се с него!

След тези думи изчезна между храстите. Другият пристъпи непосредствено до непознатия.

- Кой сте вие?
- Я стига!... какво носеше онзи мъж?
- Измитай се, човече, и ни остави на мира!

Той поиска да последва спътника си, ала така наруганият го задържа здраво.

– Поспри, драги приятелю! Там нещо гори, а тук вие се прокрадвате през гората с някакъв предмет. Ти ще направиш с мен един излет до замъка!

- А ти ще се пръждосаш по дяволите!
- С удоволствие. Но без теб при Дявола няма да се явя. Напред!
- Смешно! Разкарай се от пътя, обеснико!

Той улови непознатия и поиска да го запрати на земята, ала явно бе подценил физическата му сила, защото в същия миг самият лежеше на земята, а противникът му коленичеше върху него.

– Ама ти си бил страшен Голиат, бе! – захили се този. – Ела насам да ти вържа малко ръцете и в замъка да те поогледам по-отблизичко!

Той извади една носна кърпа, за да я използва за връзване, при което трябваше да освободи едната ръка на Хартман. Оня посегна

светкавично към джоба, измъкна рязко един пищов и натисна спусъка.

Неговият противник едва има време, колкото да извие глава настрана; куршумът прелетя непосредствено край нея.

– А-а, и хапеш, змия! Дай тук играчката! – Той посегна към оръжието, за да го изтръгне от ръката му.

– Умри, куче! – изрева Хартман яростно.

Направи едно бързо, припряно движение, удаде му се да запгне второто петле. Но когато вече докосваше спусъка, непознатият извъртя пищова надолу и изстрелът се разнесе.

– А-ах! – изпъшка Хартман. – Самия себе си улучих!

– Хак ти е, хубостнико!

Говорителят почувства, че съпротивата на ранения замря; лесно му се удаде да свърже ръцете му.

– Сега идваш с мен! – повели.

– Не мога! – гласеше стенещият отговор.

– Напред, изправи се!

– Не става. Улучен съм в окото.

Гласът му прозвуча като в угасване и крайниците се отпуснаха вяло на земята.

– Ти си изгубен, човече. Кажы кой си и какво те води насам!

Запитаният заскимтя:

– Оставете ме да лежа! Аз умирам.

– Да те оставя да лежиш? Та апапинът ти да може да те отнесе?

Исключено!

Той го вдигна като някое дете и го метна на рамо. Хартман не се съпротиви. Непознатият го понесе с бързи крачки през храстите към откритото поле, откъдето имаше възможност да обгърне с поглед пожара в цялата му ужасяваща големина. Побърза нататък.

Първата група, която съгледа, бяха Каравей и Балдуин Шуберт. Той положи ранения пред нозете им и се обърна към някогашния циганин.

– Кажете ми, добри приятелю... – сам се прекъсна, понеже очите му се бяха сирели върху осветените от огъня черти на циганина. – Каравей! Ти тук! Каква изненада!

Каравей също беше разпознал странника.

– Катомбо... исках да кажа, Нурван паша... ние, граф Хоенег... ти... вие... Възможно ли е?

Той разпери ръце и понечи да се втурне към него, ала в следващия миг ги отпусна смутено, сещайки се за разликата в общественото положение. На пришелица не убягна неговото колебание и той каза

сърдечно:

– Каравей, не бъди глупак! Аз за теб не съм граф Вилхелм Хоенег, а все още Катомбо, твой приятел и брат. Ела в обятията ми!

След като се бяха поздравили задушевно, при което и добродушният Шуберт получи едно топло ръкостискане, Катомбо попита:

– Какво те води по тези места? Сигурно си навестил сестра си Лилга?

– Не, на път съм по една друга работа. Само че това е дълга история, която сега не мога да ти разкажа. Но ме учудва теб да срещна тук.

– Работата е лесно обяснима. По нареждане на херцог Макс разреших една дипломатическа задача в Зюдерланд и по обратния път реших да огледам местностите, които навремето, когато още не бях Нурван паша и граф Хоенег – знаеш вече, Каравей, толкова често скитосвах. Исках да използвам случая да посетя и майор Хелбиг. Това е всичко.

– Пристигнал си в много нещастен момент.

– Дълго време ли гори вече замъкът?

– Половин час.

– Значи огънят е подкласен. Та той лумти от всички ъгли и краища. Има ли някакво предположение кой е извършителят?

– Никакво.

– Може би този тук ще внесе светлина в работата.

– Кой е това?

– Срещнах го горе сред шубраците. Имаше и още един с него, но ми се изплъзна. Носеше някакъв тежък товар.

Каравей се наведе да разгледа пленника.

– Гръм и мълния, та човекът е мъртъв!

– Мъртъв? – попита Катомбо равнодушно. – Възможно, ала той сам си е виновен.

– Как така?

– Поиска да ме застреля. Първият изстрел отиде нахалост, вторият улучи самия него.

В този миг се зададе майорът заедно с Голвиц и Санфорд с обезпокоителна бързина. Забелязвайки пришецеца, той отстъпи от удивление крачка назад.

– Нурван паша! Добре дошъл, екселенц, макар да не мога да ви предложа подслон. Не само моят дом, но и цялото ми състояние е погълнато от пламъците. Прощавайте, че в момента не мога да ви се посветя така, както бих желал. Изпълнен съм със страх, понеже никъде не мога да намеря дъщеря си.

– Тя беше долу в селото – рече Каравей – и сигурно там е останала. Уплахът винаги действа парализиращо на дамите.

– Това съображение донейде ме успокоява. Кой лежи тук?

– Някакъв човек, който ми наскочи в храстите – даде Катомбо за отговор.

– Как се озова насам?

– Когато съгледах огъня, аз избързах пред колата си. Той ми се вижда подозрителен. Стреля по мен, докато се боричкахме, и уцели самия себе си в окото. Мъртъв е.

Майорът се наведе.

– Хартман! – извика той изненадан.

– Познавате ли го, хер майор?

– Да. Той е съпругът на моята икономка. Домъкна се при нас от затвора и трябваше да напусне замъка. Той е извършителят, подозирах го.

– Я да вземем да го претърсим! – рече Голвиц.

Той коленичи, пребърка джобовите на мъртвия и намери във вътрешния джоб на самото един книжен пакет, който отвори.

– Пари! Книжни пари! Хер майор, погледнете!

Хелбиг посегна припряно и прегледа съкровищните бонове и банкнотите.

– Тези пари са мои! – извика. – Аз имам навика да поставям името си в ъгъла на всяка по-едра банкнота. Прочетете тук! И също сумата съвпада. Наистина този човек е бил извършителят!

– В такъв случай поне състоянието ви е спасено – рече Фред.

– При все това библиотеката, както и някои важни документи са унищожени. Хер фон Голвиц, отскачете бързо до селото, моля ви, и вижте дали ще можете да намерите Магда. Присъствието на Герд при пожарището е все още наложително.

Голвиц откликна на молбата. Той срещна пожарните пръскачки на няколко съседни села, които идваха твърде късно. Пламъците образуваха една-едничка грамадна клада, която лижеше облаците и покриваше небето с гъст черен пушек. Тя пърлеше дрехите на приближаващите от много крачки и хвърляше дневна светлина върху цялата околност.

Когато Фред стигна в селото, жилището на селянина беше догоряло. Само отделни малки пламъчета ближеха още оцелелите външни зидове. Двете съседни къщи хората бяха успели да съхранят невредими. И понеже тук вече нямаше какво да се спасява, то повечето жители се бяха отправили към замъка, присъстваха само малцина от хората.

Той питаше всеки, когото срещнеше, за изчезналата, ала никой не бе в състояние да даде информация. Тръгна от къща на къща, от имот към имот и намираше тук и там някой стар мъж или слаба майчица, които да разпита, но трябваше да си тръгне с неизпълнена задача.

Едва въвн пред селото се натъкна на една от зяпачите, която се връщаше от замъка, за да нагледа оставените си деца.

– Пойте, фрау! Забелязахте ли тази вечер милостивата фройлайн?

– Да. Тя беше първо в селото и после се затича към замъка, когато той пламна.

– Знаете ли го точно?

– Да. Тя вървеше първом пред мен. Заради голямата блъсканица свърна сетне там вдясно към ливадите.

– Благодаря!

Той продължи бързо и понеже всяка работа по потушаването на пожара бе напразна, намери всички обитатели на замъка и техните гости събрани на едно място.

– Намерихте ли я? – попита го майорът.

– Тогава нямаше да се връщам без нея.

– Значи изчезнала! Боже Господи, къде ли може да се намира?

– Дъщеря ви е тръгнала от селото обратно за замъка и там долу при храстите е поела през ливадите, както ми каза една жена, която я е забелязала.

– Тогава тя е изпреварила другите и се е вмъкнала в замъка.

– Магда е изгоряла! – изплака Фрея.

– Успокойте се! – помоли Герд. – Една дама не може да върви толкова бързо, както вървахме аз и папа. Ние двамата бяхме първите тук и сямахме да я видим.

– Може би по път е припаднала и сега лежи някъде – рече майорът.
– Елате, нека я потърсим!

В този миг се появи на арената кочияшът, който бе водил Нурван паша. При яркото осветление, разпространявано от пожара, се виждаше, че кърви.

– Какво ти се е случило? – попита пашата.

– Бях намушкан от един мъж, който мина край мен в едно закрито купе.

– Как стана?

– На половината височина ме срещна един впряг и понеже шосето беше тясно и стръмно, слязох от капрата и другият кочияш също, за да

държим конете. Точно когато се канех да отмина, някой извика в другото купе за помощ...

– Всички дяволи! – изруга Голвиц. – Какъв беше гласът? Мъжки или женски?

– Женски, мисля. Но не можах да го различа, защото гласът замря в хъхрене. Устата на викация беше затворена или запушена.

– Ти какво стори?

– Повелих на кочияша да спре. Когато той не се подчини, аз го хванах здраво. Сборичкахме се. Она ме прободe с нож в ръката, а после се отвори вратичката на каретата и слезе един друг, който ми нанесе отзад удар и се строполих в безсъзнание. Когато се свестих, она бяха офейкали.

– Колко дълго лежа?

– Не знам. Види се, било е доста време.

Слушателите се вторачиха един в друг.

– Трябва незабавно да тръгнем след тях! – разпореи майорът.

– Стой, нека не прибързваме! – помоли пашата. – В такива неща хладнокръвието е по-добро от възбудата. Товарът, който видях, може действително да е бил човешко тяло, но едно такова деяние по тези места би било нещо нечувано. Кой би отвлякъл дамата?

– Да, кой? – попита и Хелбиг.

– Някой обикновен мъж във всеки случай не – рече пашата. – Имате ли някакъв враг наоколо, хер майор?

– Та знам ли. Никого не съм обидил.

– Но пък аз, да – намеси се Герд. – Само че считам едно такова отмъщение за невъзможно. Не може да е бил той.

– Кой?

– Лудия граф.

Пашата подскочи.

– Лудия граф е бил тук?

– Да. Днес.

– И вие сте го оскърбил?

– Поступах го.

– Защо?

– В парка се държа с Магда като мерзавец.

– За Бога, във висша степен вероятно е бил той! – извика пашата. – Но как се е събрал с мъртвия тук?

– Сигурно го е срещнал някъде по път.

– Но с един непознат, когото случайно е срещнал, човек не уговаря един такъв опасен план.

– Те се познаваха от по-рано, от Фалум.

– Това е нещо друго. Графът навярно е знаел, че тоя Хартман е бил в затвора, и е видял в него типа, когото можел да използва като спомагателен инструмент.

– Трябва веднага да го подгоним! – повтори майорът.

– Почакайте още няколко мига! – помоли Голвиц. – По-добре е първо да добием необходимата сигурност!

– Тогава той ще ни се изплъзне!

– Похитителят на вашата дъщеря ще ни се изплъзне само ако действате припряно. Разчитайте на мен! Отвъд там в прериите на Северна Америка ние сме догонвали някой и друг тип. Но най-напред трябва да се убедим дали не се мамим. Та нали може младата дама да лежи още там долу.

– Тогава трябва бързо да търсим! – извика майорът и поиска да хукне.

– Стой! – повели Голвиц. – В случая е важно да не бъдат заличени следите. Останете всички тук; само Бил Санфорд може да ме придружи. Той знае как да се отнася с една следа. Спасихте ли коне?

– Да. И почти всичкият добитък е откаран на сигурно място.

– Наредете тогава да доведат два коня! Ние скоро ще се върнем.

Двамата прерийни ловци тръгнаха. Те закрачиха по пътя надолу към селото, като внимателно наблюдаваха периферията му. Дневната светлина, която огънят разпространяваше, им позволяваше да различават и най-малкия предмет. Срещу хресталака Фред спря.

– Тук е! – рече той, посочвайки отъпканата трева. Те се наведоха към земята да разгледат дирите.

– Малък дамски крак – рече Бил. – Това е вярната следа, тя води от тук надясно – точно, както е казала жената. Ела!

Те продължиха да крачат бавно – Фред начело. Когато отминаха хрестите, този се закова.

– Всички дяволи, тук има и други стъпкови отпечатащи! Тревата е буквално изпотъпкана.

– Колко човека? – попита Бил.

– Нека видим! Прегледаха отпечатащите.

– Двама мъже! – отсъди Санфорд. – Стоели са зад този хрест тук и са чакали.

– И там отдясно са се промъкнали насам – изрази съгласие Фред.

– Ще потърсим ли откъде идват? – попита Бил.

– Не. Това би било безсмислено. Необходимо е да следваме само дирите, които водят оттук. Погледни, тук двамата са се нахвърлили върху нея и оттук престава следата от малкото стъпало.

– Те са носили дамата.

– Да и аз сега вече не се съмнявам, че това са били двамата мъже, които пашата е срещнал. Да вървим нататък!

Не им беше трудно да проследят стъпките до мястото, където пашата се бе натъкнал на похитителите.

– Стой! – каза Фред. – Всяка по-нататъшна загуба на време би била вредна. Те са. Да се връщаме при замъка!

Когато стигнаха там, от тръгването им бяха изтекли едва десет минути. Хелбиг пристъпи няколко крачки към тях.

– Е? – попита с тревожно напрежение.

– Не се стряскайте, хер майор! – отвърна Голвиц. – Вашата дъщеря действително е била отвлечена.

– Тогава бързо след тях!

Той поиска да се метне на коня. Фред му попречи.

– Моля да останете още, хер майор! Ние трябва да обмислим нещата.

– По дяволите вашето обмисляне! Междувременно оня тип ще ни се измъкне!

– Той няма да ни се измъкне. Най-напред двама мъже действително ще последват каретата, но вие ще останете тук!

– Аз? Защо?

– На това нещастно място вие ще бъдете по-полезен от всеки друг.

– На първо време дъщеря ми се нуждае най-належащо от мен.

– В това отношение можете да бъдете заместен от нас, но тук при пожаращето – не.

– Аз си имам заместник.

– Може да е така. Но за да издирим вашата дъщеря, ние трябва да се разделим, а тогава ще ни е необходима база, за да можем взаимно да се осведомяваме.

– Да се разделим? С каква цел?

– Досега ние знаем само че дамата се намира във властта на един мъж. Кой е този мъж обаче, не знаем.

– Това е графът!

– Ние само го предполагахме, ала не бихме могли да се закълнем.

Колко е далеч границата оттук?

– С бързи коне три часа.

– Как се казва граничното селище?

– Визенщайн.

– Шосето, по което пашата е дошъл, натам ли води?

– Да, като на един час оттук, човек трябва да хване при разклонението надясно.

– Е, добре, чуйте тогава моя план, който ще ни отведе сигурно до целта! Ако действително графът е похитителят, то той ще опита час по-скоро да достигне границата. Следователно двама мъже ще яздят след него нататък...

– Това ще сторя аз – прекъсна го Хелбиг.

– Не. Вие ще останете тук! За това преследване са нужни хора, които разбират от дири и следи. С тая работа ще се заема аз самият и моят приятел Санфорд ще ме придружи.

– Вие не познавате пътя.

– Това е безразлично. В прериите изобщо няма пътища и въпреки всичко ние винаги се оправяме. Остава си така, че ще яздим аз и Бил! Междувременно някой ще отиде при хер фон Уле и ще се осведоми за обстоятелствата, при които графът го е напуснал. Та нали той би могъл да се намира още там. Резултата от това осведомяване ще ми съобщите телеграфически, и то във Визенщайн.

– На какъв адрес?

– Санфорд – до поискване. Но съставете телеграмата предпазливо. Има ли оттук към границата пешеходни пътеки?

– Да.

– Също тях трябва да следваме. Но кой познава тези потайни пътища?

– Аз – обади се Каравей.

– Аз – отговори по същото време и Нурван паша.

– Вие, хер графе? – попита Фред, тайно зарадван, тъй като бе слушал за неговата енергичност. – Но вие навярно няма да искате да участвате в преследването?

– Защо не? На мен и през ум не ми минава да се разделя толкова скоро с моя приятел Каравей, когото вече от години не съм виждал. И после, ако се установи, че графът се крие зад тая работа, аз ще си разменя с него някоя и друга сериозна приказка. Той носи името, под което се вода и аз и за мен не е безразлично, дето постоянно го позори.

– Но след дългото пътуване няма ли да ви дойде твърде много,

ако...

– Ни най-малко. Напротив, аз се радвам на похода. Имате ли да ни кажете още нещо как да се държим?

– Не. Ще трябва да се ръководим от обстоятелствата. Нуждаете ли се от дълги приготовления?

– Ние веднага ще тръгнем на път! – заяви Катомбо – Но...

– Достатъчно. Нямайте грижа за мен!

Той се отдалечи с едри крачки и Каравей го последва.

– Силен мъж! – рече Фред с адмирация. – Сега имам нужда от още двама.

– За каква цел? – попита майорът.

– Графът именно, ако е той наистина, има все таки една вече значителна преднина. Можем да отчетем един час и ето как е невъзможно да го настигнем преди границата. Разполага ли хер лейтенантът с дълъг отпуск?

– Колкото на него му е угодно.

– Нека той се отпрати заедно с баща си по най-бързия път към Химелщайн и да наблюдава внимателно крепостта Ако графът ни се изплъзне, сигурно ще отиде натам. Вие значи, хер майор, оставате тук, за да ни предавате евентуални съобщения и ще ни последвате едва когато бъдете повикан. Останете със здраве!

Двата коня бяха докарани. Фред се метна и Санфорд стори същото. След няколко мига ездачите бяха изчезнали. Другите останаха в едно немалко напрежение.

– Кой ще навести хер фон Уле? – попита Фред.

– Аз самият – рече майорът. – Ти и баща ти можете да ме придружите, защото пътят, по който трябва да поемете, води край него и така ще се избегне едно ненужно губене на време.

– Вие искате да ни напуснете?

– Кунц нали остава тук.

– Кунц? Той не е никакъв закрилник на дами.

– Мислите, че ще ви излапам? – попита слугата.

– Ей на, чуваш ли го! – изхленчи Цила.

– Той е един кръволок! – изплака Вацка.

– Ще ни измъчи до смърт! – изпъшка Фрея.

– Слезте в селото при фрау пасторшата! – отсече майорът. – Там ще бъдете добре подслонени и ще можете да ме чакате. Тук вече никой нищо не може да стори. Всички ние сме излишни и трябва да оставим огъня спокойно да си гори.

Пътят водеше може би в продължение на час през гората, после се снижаваше в една дълбока долина, на дъното на която бе разположено имението на хер фон Уле. Поради уединеността тук още никоой не бе забелязал нещо от пожара. Денят започваше да сивее, ала всичко живо още лежеше в дълбок сън, така че пристигналите трябваше да похлопат.

Управителят стана и отвори, когато разпозна майора.

– Хер фон Уле спи ли още? – попита този.

– Да.

– Събудете го, моля!

– Веднага! Влезте в приемната, хер майор!

Майорът отиде и скоро Уле влезе, учуден от изненадващата визита.

– Извинявайте за безпокойството – започна Хелбиг след първия поздрав. – Граф Хоенег тръгна ли си вече?

– Да. Отпътува със своята карета.

– Вие бяхте с него при мен. Във ваша компания ли се върна той тук?

– Не. Ние повървахме заедно само на известно разстояние. После срещнахме един просяк, при когото той се забави.

– И след колко време дойде?

– Може би три часа по-късно.

– С този просяк?

– Без него.

– Опишете ми скитника, моля!

– Той наброяваше може би петдесет години и изглеждаше изтощен. Носеше сив панталон, парцаливо черно сако и кафява шапка с широко бомбе. Лицето му...

– Това е достатъчно. Съвпада.

– Кое?

– Този човек подпали моя замък и преди туй жилището на един селянин-надничар в Хелбигсдорф.

– Плашите ме, но присъствието ви тук ми казва, че опасността вече е отминала.

– Нека моето присъствие ви каже, напротив, че всичко е изгубено.

– За Бога, хер майор, както трябва да означава това?

– Че моят замък още гори. Аз не можах да спася нищо освен добитъка.

– Разрешете да наредя веднага да запрегнат!

– Сторете го, но ще ви помоля да се погрижите за две коли – една за вас и мен и една за тези двама господата, които трябва да попътуват из

планината!

– Човешки жертви има ли?

– Не. Но дъщеря ми изчезна.

– Не думайте! – изплаши се Уле. – Безследно?

– Не. Ние намерихме следата ѝ.

– Накъде води тя?

– Натам, накъдето ще се отправят тези господа.

– Ще взема няколко ратаи! – каза земевладелецът.

– Моля, сторете и това! Вярно, вече нищо не може да се спаси, ала помощ все пак ще е нужна.

Уле напусна стаята.

– Графът е! – рече майорът.

– Няма никакво съмнение! – извика Герд. – Папа, бих искал да не го срещнат горе на границата.

– Защо?

– За да ми дотърчи в ръцете при Химелщайн. Ще го размажа тоя мерзавец.

– А аз желая детето ми де се върне час по-скоро. Помисли какво трябва да изтърпи Магда в една такава компания!

– Горко му, ако го срещна!

– Овладей се, сине мой! Аз като баща трябва да сторя същото, макар гневът да иска да вземе връх над мен.

Само след няколко минути от двора отпътуваха в срещуположни посоки две коли – едната навътре в планините, а другата към Хелбигсдорф. Когато майорът пристигна там, завари замъка изгорял до основните зидове, ала пламъците се извисяваха все още високо, тъй като многото срутена дървения ги подхранваше. Сестрите на майора се намираха при пастора, ала пълничката фрау Барбара шеташе бодро до страната на придворния ковач, който заедно с управителя и Кунц ръководеше хората, трепещи се да изтръгнат тук и там още някоя дреболия от стръвния огън.

Още в ранния предобед от малката местна телеграфна станция пристигна съобщение. То гласеше:

„Не сме към Визенщайн, а завихме наляво. Неотклонно по дирята! Скоро повече. Санфорд.“

8. СМЪРТТА НА ЛИЛГА

Високо горе в планината, недалеч от границата, имаше посред гъстата гора и странично от шосето, минаващо по протежение на границата, една просторна поляна, на която се издигаше малка къщичка, обитавана от горския пазач Тирбан.

Пред нея седеше върху сноп съчки една човешка фигура, която предизвикваше зловещо впечатление. Беше облечена в рокля с яркочервен цвят, мръсна стара риза, а около главата беше увита жълта кърпа. Голите ръце и крака бяха загорели от слънцето до кафяво. Чертите ѝ, откак я срещнахме последния път преди десет години на шосето, се бяха много състарили и изглеждаха толкова резки, сякаш бяха изрязани с нож. Жената държеше очите си затворени, ала една непрестанна игра на физиономията издаваше, че се намира в постоянна духовна активност. В един момент от колибата пристъпи един мъж, подпираш се на тояга. Той беше доста дребен и още по-изпостаял от жената. Малките му очички лежаха дълбоко в кухините, а брадичката се бе вирнала толкова нагоре, пък носът клюмнал толкова надолу, че кажи-речи се докосваха. Той плъзна поглед по поляната и го спря сетне върху жената.

– Лилга! – прозвуча глухо от беззъбата му уста. Тя не отговори.

– Лилга!

И сега премълча. Дори очите останаха затворени, но едно забавено движение на ръката загатна, че е чула името си.

– Лилга, аз тръгвам – каза той за трети път. Тя повдигна сега малко глава.

– Тръгваш? Всичко върви – сърцето, звездите, годините, дните, часовете, цветята, хората. Да, върви Тирбан, аз също ще тръгна!

– Искаш да дойдеш с мен?

– С теб? Не. Моето време още не е дошло. Аз мога да тръгна едва след като съм го видяла още веднъж.

– Не това имах предвид. Ще дойдеш ли с мен в гората?

– Какво ще правя в гората, като не е там онзи, когото очаквам?

– Да събираме билки, Лилга.

– Билки? За какво? За лекуване на болни? Какво ще им помогне това? Те въпреки всичко ще умират, по-рано или по-късно.

– Има и сбирка в гората...

– Сбирка? На кои?

– На твоите хора. Нали си княгинята, а днес е петък!

– Моите? Къде са те? Те са измрели и не се нуждаят от мен. А онзи, който се нуждае от мен, е далеч по морето. Може би водите са го погълнали и... той си е отишъл.

В този миг храсталакът срещу тях се раздели. Двама мъже стъпиха на поляната и тръгнаха към къщата. Първият спря крачки и се взря остро към двете фигури при колибата. После приближи с бързи скокове.

– Лилга! – извика той, разпервайки ръце.

Тя подскочи с устремен гласък. Очите ѝ се отвориха широко и гласът прозвуча ликуващо:

– Каравей, братко!

В следващия миг лежаха в обятията си, ала радостта от срещата така омаломощи Лилга, че тя трябваше отново да седне на снопа.

– Той е тук! – прощушна. – Ох, сега мога да си вървя – както звездите, както часовете и както цветята.

– Бъди силна, Лилга! – помоли я той. – Погледни ме!

Тя дълго го гледа с блеснали очи. Прояснени от радостта, линиите на лицето ѝ изглеждаха много по-меки и нейният лик сега можеше да се нарече почти красив.

– Лилга, искаш ли да поздравяш и този хер, който дойде с мене?

Тя едва сега забеляза, че Каравей не беше сам. Освободи се от прегръдката му и се надигна. Пред нея стоеше един внушителен мъж с голяма черна брада, прошарена само тук-там от сребърни нишки. Разпозна го веднага.

– Катомбо! Ти също си тук! Ти също! Ох, каква радост още за добрия край!

Графът ѝ подаде приятелски ръка и се вгледа с дълбоко вълнение в така красивия някога лик, по който годините бяха изписани с толкова остър, безжалостен молив. Как бе обичал някога той това същество! Как бе измамил тя неговата любов! Но как ужасно бе наказана и тя за това!

– Лилга! Не говори така! – помоли и гласът му прозвуча необичайно меко. – Ти ще преживееш още много години.

– Да, Лилга! – намеси се горещо Каравей. – Тръгни с мен и сподели моите радости! Аз съм богат и искам да разхубавя заника на твоя живот.

Тя поклати бавно глава.

– Това аз няма да сторя. Лилга няма да напусне гората, а ще лежи и почива там, където е бродила. Аз се молах на богинята да ми позволи да те дочакам. Днес ти дойде и днес тя ще ме повика. Подай ми ръката си, аз тръгвам.

– О, господарю! – изхлипа Тирбан. – Придумай моят повелителка!

От днес тя не е както иначе. Все за тръгване само говори и изрича едни такава странни приказки.

– Лилга, ти трябва да останеш при мен, ти не бива да ме напускаш, аз се нуждаю от теб.

– От мен? Какво трябва да сторя?

– Трябва да заповядаш на хората си да ни помогнат.

– Помощ искаш от мен? Какво се е случило?

– Ние търсим Лудия граф.

При това име тя наостри слух.

– Него? Къде е бил той? Какво е сторил?

– Беше в Хелбигсдорф и подпали замъка, за да отвлече дъщерята на майора.

– Да отвлече? Нея, гълъбицата? Той, лешоядът? Удаде ли му се?

– Да. Избяга заедно с нея с една карета. Ние сметнахме, че ще прекоси границата при Визенщайн и пратихме подире му двама кадърни мъже, а аз и Катомбо побързахме да дойдем при теб, за да заемем и другите пътища.

В очите на Лилга се появи искрене и фигурата застана изправена като в по-раншните години. Като че някаква внезапна сила я подмлади с двајсетина години.

– Елате! Бързо!

Тя закрачи енергично по поляната, другите я последваха. Навлезе в гората, без да се грижи за клоните и вейките, които я шибаха, докато достигна една тясна клисура. В нея седяха дванайсет мъже; всички те показваха несъмнените черти на циганите. При появата на Лилга се надигнаха.

– Мъже на боанжарите при вас ли са оръжията ви? – попита тя.

– Да.

– Тогава ме следвайте! Касае се за голям улов.

Тя се насочи странично отново в гората, другите закрачиха след нея. В нея вече нямаше и следа от прежната отпадналост. В продължение на може би четвърт час тя крачи жизнено, докато стигна едно място, където идващото от низината шосе се делеше на две различни направления. Тук забави крачки под дърветата и се обърна към Каравей.

– Ако не се прехвърлил при Визенщайн, ще трябва да мине оттук – рече. – Ние ще заемем...

Тя спря по средата, защото в този миг се долови трополенето на бързи колела и веднага след това се появи една карета, запрегната с два коня. Един от циганите беше пристъпил непредпазливо малко по-

напред, кочияшът го забеляза и се обърна да почука на предния прозорец на купето. Вратичката от едната страна веднага се отвори и се попадна една глава, която проучи с пронизващ поглед местността.

– А, Лилга! – промърмори. После прибави полугласно: – Кочияш, нападение! Бързо ги разблъскай, ако дойдат!

Беше графът. При него седеше Магда. Ръцете ѝ бяха вързани и една кърпа минаваше през устата ѝ така, че не можеше да вика. Но тя беше доловила думите на графа и очите ѝ просветнаха в радостна надежда. Оня го забеляза и се ухили цинично.

– Нямай грижа, съкровище! – рече. – Никой няма да смути сладката ни среща, гарантирам ти го.

Той измъкна един двуцевен пищов от джоба и запъна двете петлети. Крайно време беше, защото Лилга тъкмо се появи между дърветата, зад и до нея циганите, редом с тях Каравей и Катомбо. Те не знаеха дали имат истинския враг пред себе си, но Лилга пристъпи напред и дигна тоягата.

– Стой! – повели на кочияша със силен глас.

Онзи шибна конете. Те дръпнаха с всички сили. В същия миг от отворената вратичка изстреляха два изстрела. Лилга и един от циганите рухнаха на земята, а каретата се стрелна с такава бързина, че бе невъзможно да бъде застигната.

Но за това и никой изобщо не помисли, понеже всички се бяха навесили над Лилга, която куршумът беше пронизал в гърдите. Циганинът бе ранен само в крака. Каравей и Катомбо коленичиха да прегледат ранената. Тя държеше очите си затворени и не се помръдваше. Създаваше впечатление, сякаш вече е мъртва.

– Лилга! – извика брат ѝ. – Говори! Жива ли си още? Тя задържа очите си затворени, но отговори:

– Той беше.

Гласът звучеше тихо като пред угасване.

– Кой? Графът? Ти позна ли го?

– Да.

– Той ще се кае за това!

Тогава тя опря ръка на земята и опита да се изправи. Не ѝ се удаде. Падна отново възник, ала от полузатворените очи се стрелна лъч на бясна жажда за отмъщение.

– Да, Каравей, кръв за кръв! Той уби последната княгиня на боанжарите, нека дважди и трижди пъти умре. Той се изплъзна, но ти ще го намериш.

– Да, Лилга, аз ще го намеря, заклевам ти се.

Тя отвори очи и ги остави дълго, без дума да промълви, да почиват върху двете лица, които се бяха надвесили над нея. После прошепна:

– Каравей е при мен... и също Катомбо... двамата, които най-много съм обичала... о, как е леко умирането... аз си отивам... като една звезда... като едно цвете... Бование вика... сбогом!

– Лилга, ти не бива да умираш, ти трябва да живееш!

– Аз тръгвам! Погребете ме в гората... под скалите и червените ели. Аз изчезвам и се загубвам като нашия народ... без родина... в шумола на вятъра... сбогом... сбогом...

Крайниците ѝ се изпънаха. Още веднъж отвори напълно очи, за да попие със замиращ поглед тъмната зеленина на елхите, после ги затвори завинаги. Брат ѝ се хвърли върху нея. Тялото му тръпнеше под разтърсващата го болка, ала от устните не се отронваше и една-едничка дума. Другите стояха смълчани около него.

Но ето че прозвучаха бързи стъпки. По шосето се зададоха двама мъже с разгорещени лица.

– Голвиц! – извика Катомбо изненадано. – Голвиц и Санфорд!

Каравей се надигна. По лицето му се четеше желязна решителност.

– Хола! – провикна се Санфорд. – Къде се срещаме!

– Погледнете насам! Тук лежи Лилга! – изрече сериозно Катомбо.

Двамата приближиха.

– Убийство! Коя е тя?

– Сестрата на нашия приятел Каравей. Графът я застреля.

– Чумата да го тръшне! Той оттук ли мина? Значи не сме се заблудили?

– Той беше.

– Кога?

– Преди няколко минути.

– Хиляди дяволи! Били сме плътно по петите му.

– Къде са конете ви?

– Единият окуця. Оставихме ги в едно село, тъй като повече ни пречеха, отколкото помагаша. Ние следвахме дирята на графа и често се налагаше да минаваме напъйко през гората, за да сечем завоите, които пътят правеше. Пеш това става по-добре. Колко е далеч оттук границата?

– Четвърт час – отговори Тирбан.

– Тогава оня ни се е измъкнал!

– Действително! – взе думата сега Каравей. – Но само за кратко време. Той пак ще ни падне.

– Да, ще го спипаме ние. Но вие сега навярно няма да искате да тръгнете с нас?

– Не. Трябва да остана при сестра си.

– То се подразбира от само себе си. Искате да я погребете?

– Да. Тук в гората. Това беше нейното последна желание.

– Тогава останете тук и ни последвайте, когато бъдете готов и ние се нуждаем от вас. А вие какво смятате да правите, хер графе?

– Аз тръгвам с вас. Като един Хоенег се чувствам задължен да помогна в изкуплението на деянията, които друг Хоенег в заслепенето си е извършил.

– Благодаря ви, хер графе. Този възглед ви прави чест. Но ние не бива дълго да се застояваме тук, ако не искаме да изгубим Лудия граф от очи. Готов ли сте да ни придружите веднага?

– Готов съм. Позволете само да си взема сбогом с Каравей и мъртвата, която навремето играеше голяма роля в живота ми!...

След кратко време тримата мъже продължиха бързо по шосето. Циганите останаха.

– Къде ще отнесем трупа? – попита Каравей.

– При моята колиба – отвърна горският пазач. – Там от дълго време е приготвила тя своя ковчег.

– В такъв случай навярно е дали и някакви разпореждания относно смъртта и погребението ѝ?

– Тя искаше да бъде погребана в клисурата, през която днес ни преведе.

– Аз ще ѝ издигна паметник от скални късове и ще посадя тъмни ели върху него. Но костите на нейния убиец няма да намерят място, където някой да може да ги потърси. Бование е богинята от отмъщението; тя ще ми помогне.

Мъжете изготвиха една носилка и сложиха трупа върху нея. Безмълвно се развиши процесията към горската колиба, пред чиято врата Лилга днес още бе казала: „Аз ще си отида, както слънцето, както звездите, както дните и както часовете!...“

9. БОЖИЯТА МЕЛНИЦА...⁷²

По каменистата планинска пътека, която извеждаше, стеснявана от високи до небето стръмни стени, в близост до крепостта Химелщайн, за

72. Божията мелница мели бавно (немска поговорка)(Б. пр.)

да излезе приблизително половин час след нея на същинското шосе през прохода, крачеха пъргаво трима мъже.

Тесният, мизерен път бе зле поддържан. Само на няколко места, където се бе образувал тънък слой почва, се забелязваха коловози, от което можеше да се заключи, че по него сегиз-тогиз минава и някое возило.

Беше по пладне, ала тук между насечените стръмни стени, издигащи се отвесно на може би над сто метра височина, цареше полумрак, а от небето бе видима само една тясна ивица, която, гледана отдолу, много рядко надхвърляше ширината на линеал.

– Heavens! – възкликна най-едрият от тримата странници, който високо стърчеше над своите снажни спътници. – Имам чувството, сякаш се намирам в някой североамерикански каньон. И, струва ми се, няма да се изненадам, ако нейде иззад някой ъгъл изскочи индианец в пълна бойна екипировка. Илюзията щеше да е пълна, ако не липсваше водата. Забелязва се липсата на река или поне някой поток. Не мислиш ли и ти така, Фред?

– Може би имаш право, старий Бил – кимна заговореният, – човек като че ли действително се чувства насаден в Дивия запад.

– Изтрайте само още пет минути – рече третият, в когото на читателя няма да е трудно да отгатне Нурван паша – и вашето желание ще се изпълни. Тогава ние ще сме при Дяволската клисура, от която един буен поток се втича в тази долина. Така ще имате онова, което още ви липсва.

– Дяволската клисура? – попита Фред учуден. – Това име ми е познато. Това е клисурата, в която трябваше да се състои дуелът между брат ми и Лудия граф.

– Жалко, че нямаме време, иначе с удоволствие тях да ви покажа това място.

– Вие, изглежда, сте добре запознат с този край, хер графе?

– О-о, – засмя се Катомбо – в младостта си аз много съм се скитал из тези планини.

– Учудва ме – каза Бил – дето Лудия граф е избрал тоя калпав път.

– Мен това не ме учудва. Моят безупречен племенник го е избрал, за да не бъде заловен.

– Така мисля и аз – рече Фред. – Но погледнете, комай сме вече на мястото, за което преди малко споменахте. Тук вдясно се открива една клисура, а тук, Бил, си имаш и ти твоята Мисисипи за която...Behold!⁷³

73. Behold! (англ.) – Я гледай! (Б. пр.)

Какво е това?

Той се бе прекъснал, защото очите му се бяха спрели на земята, която тук бе покрита с гъста тревна растителност – последица от потока, изливащ се шумно от клисурата в каньона.

– Бил, я ела насам и огледай дирите, които се виждат тук!

Бил се отзова на подканата на приятеля си и пристъпи по-близо. Отпечатъците по земята бяха толкова ясни, че изследването не отне много време.

– Хер графе, вашият племенник не е продължил пътуването, а е слязъл тук – заяви Фред категорично.

– Невъзможно! Та нали се вижда, че следите от колата продължават.

– Съвсем вярно! Само че графът оттук нататък вече не е седял в купето.

– Как стигнахте до тази мисъл?

– Много просто! Каретата е спряла тук. Това следва от копитата, които ясно са се отпечатали в меката почва. И елате тук отстрани! Виждате ли отпечатъците от два мъжки ботуша? Те са точно там, където трябва да се е намирала вратичката на каретата, и са дълбоко отпечатаани, защото е имал да носи тежък товар. Можете ли да се досетите какъв?

– Вие имате предвид естествено Магда, дъщерята на майора. Само че ми е напълно непонятно накъде ще се е отправил с нея.

– На мен засега също! Но все ще му разкрием спатиите. Вашият племенник, изглежда, и представа си няма, че стъпките могат да се превърнат в издайници.

– Ако знаеше, че по петите му са двама прерийни скитници, които биха открили и дирята на комар, вероятно щеше да внимава повече – пошегува се Катомбо.

– Е, задачата, която имаме сега да разрешим, не е чак толкова костелива – ухили се Фред. – Нека чуем какво ще ни съобщи Бил. Той, види се, е намерил нещо.

Санфорд междувременно се бе отдалечил, забил поглед в земята, в посока входа на клисурата. Там спря и се наведе. После се изправи и продължи малко навътре, след което се върна.

– Обесникът е навлязъл в клисурата. Открих вътре дирята му.

– Но това е просто невъзможно – възрази Катомбо. – Какво ще прави той в клисурата? Та тя няма изход.

– Това вие естествено по-добре го знаете отколкото аз – рече Бил

равнодушно. – Но нека на място ме обесят, ако съм се излъгал. Вижте тук... и тук... и тук...! Същите мъжки ботуши, както преди малко. Нашият човек трябва да е още в клисурата, понеже неговата следа води, наистина, навътре, но не и пак навън.

– Хер графе! – обърна се Фред към Нурван паша. – Колко голямо е разстоянието оттук до замъка през тази клисура?

– По въздушна линия четвърт час.

– И казвате, че тя няма изход? Вашият племенник, изглежда, все пак знае някакъв, иначе нали нямаше да се отправи в такъв един капан.

– На мен не ми е известен никакъв.

– Вероятно е възможно човек да се изкатери по страните?

– Това е напълно изключено. Стените се възкачват така стръмно и отвесно, че и най-опитният катерач не би предприел опит да стигне горе.

– Е, бездруго ще видим. Ако действително е така, както казвате, то Лудия граф ще ни дотърчи право в ръцете. Напред! След него в клисурата!

Катомбо поклати, наистина, невярващо глава, че племенникът му е поел по този път, ала последва тръгналия напред Фред без по-нататъшно възражение. Беше така, както бе казал: стръмните стени се възкачваха от двете страни на потока, край който се проточваше една тясна пътека, толкова рязко на височина, че всяка мисъл за изкатерване оттук би била безумие. Ето защо на преследвачите се струваха толкова по-загадъчни следите, които в началото можеха да се различат още на няколко пъти, ала после изчезнаха – каменистата земя не приемаше никакъв отпечатък.

Пътеката водеше най-напред бавно, но постоянно нагоре и за човек, комуто не се вие свят, бе съвсем проходима. Дълбоко долу потокът шумеше своята дива песен, а високо горе стените създаваха впечатление, че почти се докосват. Тук и там скалите бяха късо срязани по такъв начин, че на тримата се струваше, сякаш крачат във вътрешността на земята. Обкръжаваше ги една зловеща романтика, на чието въздействие нямаше как да не се поддадат.

– Сега схващам – рече Фред, – защо този скалист пролом е наречен Дяволската клисура. Тук наистина е злокобно. Хич не бих се учудил, ако видя да се стрелкат дяволи или демони из тоя мрачен хаос от скали и отломъци.

– Елате някой път насам по здрач! – каза графът. – Тогава е още по-страшичко, когато там горе прозорците блестят в златисто и крепостта

е увенчана с корена от лъчи. На човек тогава действително се струва, сякаш поглежда дълбоко долу от преизподнята нагоре всред самото веле-лепие на рая.

– Крепостта е видима оттук?

– Оттук още не, но по-напред, където пътеката стига края си. След пет минути сме там.

Посоченото време още съвсем не беше минало, когато стените се отдръпнаха и пътят излезе на малък плитък басейн, чийто диаметър възлизаше може би на сто крачки. Той не притежаваше бряг – черните стени се извисяваха непосредствено от водата на една височина от около сто и петдесет метра и придаваха на водното огледало наситено тъмна, почти черна украса. Вляво горе надзъртаха надолу от шеметната височина зидовете на Химелщайн, а в заден план потокът се сригваше в дълбините на няколко бумтящи каскади, най-долната от които бе най-високата и най-широката.

Като цяло всичко правеше едно такова страховито, направо пъклено впечатление, че Фред не можа да се съдържи и възкликна:

– За Бога, това прилича на някоя сцена от Дантевия „Ад“! Така, точно така съм си представял катраненото езеро, в което продажниците биват наказани во веки за своите грехове, а крепостта горе, която се вижда оттук, трябва да се казва не Химелщайн⁷⁴, Хьоленщайн⁷⁵, защото наистина изглежда така, сякаш там хазяйства тарторът на пъкьла, за да надзирава натиканите в катраненото езеро души.

– Абе какво ти катранено езеро! – изръмжа Бил, за когото Данте звучеше като на санскритски. – Я по-добре ми кажи къде се е дянал Лудия граф!

Трезвите думи на приятеля върнаха Фред отново към действителността. Той плъзна изучаващо поглед наоколо и после рече удивен:

– Да, наистина! Къде ли може да е отишъл? Човек почти би могъл да рече, че работата е дело на Нечестивия.

– Не казах ли аз веднага, че е невъзможно да е поел по този път! – запита Катомбо. – Как ще стигне оттук до крепостта, освен ако не му е стоял балон на разположение?

– Или Дяволът, когото Фред тъкмо спомена, му е дал крила – изръмжа Бил сърдито.

Голвиц поклати безпомощно глава.

74. Химелщайн (нем. Himmelstein) – Небесен камък (Б. пр.)

75. Хьоленщайн (нем. Hollenstein) – Адски камък (Б. пр.)

– И аз самият едва ли не бих помислил, че сме на крив път. Но следите! Те можеха да се прочетат все пак в тревата ясно като буквите на Библията.

– Пък аз винаги съм се смятал за уестман, и то не баш от най-лошите – рече Бил, – а сега да ни поведат така за носа. Един грийнхорн, чиято човка се натъква пръв път на някоя дияра, не би могъл да бъде по-безпомощен от нас.

– Не се косете! – успокои ги Катомбо. – Първият опит така и не излезе сполучлив и ние трябва да подхванем работата от някоя друга страна. Сега аз ще се отправя към крепостта и ще си разменя някоя и друга сериозна думичка с моя племенник. Той трябва да ме чуе.

– Искате да тръгвате? – попита Фред. – Колко имате да се катерите до крепостта?

– Малко повече от час.

– Значи бихте могъл след три часа, считано отсега, да сте отново тук?

– Определено. Но нима вие не желаете да ме придружите?

– Аз оставам тук – заяви Фред решително. – Имам чувството, че тук някъде трябва да има таен вход към замъка.

– И аз толкоз по-малко мърдам от мястото си – отстоя твърдо Бил. – Още никога през живота не съм виждал някоя по-ясна следа и непременно трябва да проникна зад тайната. Но не казвайте на племенника си, че не сте сам!

– Нямайте грижа! Знаем как да се държа. Вас междувременно, надявам се, няма да ви налегне прекалено голяма скука.

След тези думи Нурван паша се върна по пътя, който ги беше довел до езерото. А двамата приятели седнаха на земята и извадиха провизиите – бяха огладнели от дългия поход...

В голямата ъглова стая на крепостта Химелщайн седеше, удобно почивайки в едно кресло, Лудия граф. Беше свалил пътническия костюм и носеше практично домашно облекло. До него по масата стояха остатъците от обилен обяд, на който графът порядъчно бе отдал дължимото. Той беше, заключвайки от доволната му физиономия, в отлично настроение. Сегиз-тогиз дори се изсмиваше високо, сякаш някоя приумица чудесно го забавляваше. Накрая натисна бутона на масата за хранене.

На влезлия слуга заповяда да раздига блюдата и да повика кастелана. След няколко минути Гайслер влезе.

– Е, стари приятелю, възстановихте ли се от напреженията на пътя?

Беше си прелестно пътуване, нали, макар и с някои пречки. Но какво ви е? Не изглеждате точно така, като да сте в особено добро настроение.

– Тук наистина не сте неправ, милостиви господарю! На мен никак не ми е добре на душата. Ами ако цялата история излезе наяве? Не биваше да оказвате доверие на пандизчията!

– Дрън-дрън-ярина! – ухили се графът. – Гайслер, вие сте прекалено бързлив. Кой би могъл да ни стори нещо? Дори да са заловили оня Хартман, това ни най-малко може да ни навреди. Ние просто ще отречем всичко. Най-важното е, че докарахме момичето незабелязано в крепостта. Добре все пак че баща ми навремето наредил да приведат в изправност старите механизми, които съвсем са изпаднали в заборава.

– Това хубаво, милостиви господарю, ама този път се струпа твърде много наведнъж. Пожарът, отвличането, инцидентът с циганите, ръгването, с което угостих непознатия кочияш в ръката – всичко това...

– Престанете, Гайслер! Вие сте един стар вестител на нещастия и днес действително сте непоносим. Аз не се тревожа наполовина колкото вас. Кажете по-добре, жена ви подреди ли двете стаички в кулата?

– Тъй вярно, хер граф, всичко е в ред.

– А момичето?

– С него, изглежда, си стоварихме един кръст. То постоянно плаче и хлипа и все вика баща си и някой си там Герд.

– Е, мога да си го представя – изсмя се графът. – Но така ще е само в началото. Все ще опитомим кукличката.

– Но ако не иска да се покори?

– Тогава ще отиде в подземната тюрма.

– Да ме прощавате, милостиви господарю, ама това няма да може да стане.

– Защо не?

– Има налице само една сигурна каменна килия и тя е заета. Последният „Наемател“ още не е умрял.

– Още не! Той, види се, бляскаво си живее!

– Това не, но той беше здрав като камък, а с едно убийство не искам да си обременявам съвестта.

Графът се изхили подигравателно.

– Да, знай, че притежавате необикновено деликатна съвест. Сега вървете! Не ми се ще да си развалям доброто разположение с киселата ви физиономия.

Едва се бе затворила врата зад кастелана и той влезе отново да предаде една визитка на своя господар.

– Граф Вилхелм фон Хоенег.

– Хоенег! Кой пък се води под това име още освен мене? Вярно, та това е оня фамозен каперски капитан, дето съсипа плановете на татко, а на мен отне бащиното наследство. Но какво може да иска той от мен? Гайслер, пуснете господина да влезе! Това при всички случаи е по-умно, отколкото да го отпратя.

Кастеланът тръгна и миг след това се появи предизвестеният. След първия поздрав, който в никой случай не беше така сърдечен, както би следвало да се очаква между близки роднини, които дълго не са се виждали, домакиният посочи с приканващ жест един стол. Посетителят обаче се престори, че не е забелязал поканата, и остана прав.

– На какво дължа неочакваната радост да мога да поздравя своя чичо? Мина, мисля, половин вечност, откак не сме се срещали.

Нурван паша го изгледа със сериозен поглед.

– Сериозно ли говорите? На мен пък ми се струва, че ние съвсем наскоро се срещнахме.

– Съвсем наскоро? Вие се лъжете.

– Много е възможно да не сте ме познал. Това беше снощи в гората – час-два след полунощ и вие носехте на ръце тежък товар.

Лудия граф се изплаши, ала се постара да прикрие вълнението си и дори съумя да се усмихне.

– Знаете ли, че това, което казвате, никак не е ласкателно за мен. Вие май смятате нашего брата за хамалин.

– По изключение някой път би могло да се случи и един граф да се принизи до нивото на хамалин.

– Не ви разбирам, добри ми чичо.

– Моля да не ми разигравате театро! Вие много добре даже ме разбирате. Вероятно няма да отречете, че знаете какво се случи вчера в имението на майор Хелбиг?

– Какво трябва да знам? По време на моята кратка визита при майора, която едва ли продължи и час, не се случи нищо заслужаващо отбелязване.

– Затова пък толкова повече след вашето тръгване.

– Възможно, но това какво ме касае?

– Повече отколкото искате да признаете. Замъкът на майора снощи напълно изгоря.

– Небеса, какви ги говорите? Та това е невъзможно!

– И по време на пожара неговата дъщеря е била отвлечена от един мерзавец.

Рицарят-разбойник от новото време даде вид, сякаш е извън себе си от изумление.

– Може ли изобщо да се помисли такова нещо? Такива работи в днешно време вече не се случват!

– От време на време все пак, както виждате! Понеже тъкмо се намирах в този край, реших да навестя майора и го заварих в най-голяма сърдечна несрета поради изчезването на неговата дъщеря. Той ми е приятел и ето защо веднага се отправих на път да преследвам похитителя. Издирванията ме доведоха до крепостта Химелщайн.

– До крепостта... Химелщайн? – попита графът със заекване. – Какво искате да кажете с това?

– Искам да кажа, че момичето се намира като пленница тук.

– Хер...! Как можете да си позволявате...!

– Не се палете, моля! Аз знам точно как да се отнасям с вас. Питам ви: ще предадете ли момичето доброволно, или не?

– Недоумявам откъде-накъде си присвоявате правото да ми задавате този въпрос. Момичето не е при мен.

– Ами, я не си правете усилия! И се вразумете! В този случай бих бил готов да успокоя работата и да се погрижа да не бъдете повече обезпокояван. Ако не, ще трябва да ангажирам на полицията.

– Забележително, Ваша светлост, че вие, макар един Хоенег, заставате на противниковата за мен страна и ме заплашвате с полиция. Кой ви дава това право?

– И още можете да питате? Тъкмо защото съм Хоенег и не мога да гледам спокойно как покривате с позор това име. Значи отказвате да върнете момичето?

– Не отказвам, а остро протестирам срещу това, че свързвате моята персона със случай, с който нямам нищо общо. Но съм готов да ви разведа из крепостта, за да се убедите, че се лъжете.

– Я стига – махна Катомбо пренебрежително, – мога да си представя, че в тази стара крепост има потайности, за които е осведомен само посветеният. Вие ще се пазите да ми покажете подобни неща.

– В Химелщайн няма потайности.

– Толкова по-добре за вас!

– Да приключим този разговор! Не съм свикнал да бъда разпитван като престъпник.

– Е, добре! Аз всъщност можех да си помисля, че визитата ми няма да даде резултат. Тръгвам си, но ще си позволя да ви напомня още, че вас и в Зюдерланд едва ви търпят. Ще ми коства само една дума и ще

бъдете изхвърлен от страната.

– Хер, вие сте откачил, иначе не бихте могъл да ми говорите с този тон. Подобни неща в моя дом аз не позволявам и само от съображение името, за което мислите, че е свещено единствено за вас, се въздържам да не се отнеса с вас така, както заслужавате.

– И как бихте се отнесъл? – усмихна се пашата с превъзходство. – Вероятно ще направите да изчезна, както преди седем години младия барон Теодор фон Голвиц?

Другият трепна.

– Голвиц? Какво искате да кажете с това? Не ви разбирам.

– Поразмислете, драги племеннико! Тогава ще проумеее. Полека-лека хората започват да разкриват потайните ви ходове. Сбогом!

Без да дочака никакъв отговор, Катомбо се запъти към вратата и се спусна по покритите с пътеки каменни стъпала, Стигнал въвн, той се насочи на юг и след десетина минути се озова при гората, която пристъпваше от двете страни към шосето.

Беше отдалечен на около двайсет крачки от първите дървета, когато от сянката им се измъкнаха двама мъже – о очевидно бяха чакали него.

– Вече отново тук, Ваша светлост? – запита по-възрастният от двамата, в които разпознаваше Шуберт и сина му Герд, изпратени за наблюдение на Химелщайн. – Много бързичко стана. Постигнахте ли нещо?

– Не, той отрече всичко.

– Не го ли казах, когато преди половин час се срещнахме на това място? Този мръсник е врял и кипял.

– Какво ще правим сега? – попита Герд, който едва съумяваше да владее нетърпението си. – Да не би пък да чакаме тук, додето полицията поеме работите в свои ръце? Дотогава Магда може да пропадне и умре.

– На това мнение съм и аз – даде му право неговият баща. – Предлагам да вдигнем котва, да опънем платната и да доплаваме до пиратския кораб „Химелщайн“. Прилягаме борд до борд и връзваме всичко, що намерим, по фокреята, както си му е почтеният моряшки обичай. Така си остава, точка!

Катомбо се засмя.

– Толкова бързо, както си мислите, навярно няма да стане. От само себе си се разбира, ние не бива да предприемаме нищо, без да сме уведомили преди туй другите. Най-доброто е да навестим сега фон Голвиц и Санфорд в Дяволската клисура.

– И тримата ли?

– Да.

– Но ако мошеникът междуременно потърси с момичето хоризонта? Няма ли да е по-добре един от нас да остане тук на вахта?

– Аз го считам за излишно. Разбойникът ще се пази да напусне крепостта, където знае плячката си на най-сигурно.

– Може би, имате право. Да се захващаме тогава за брашпила⁷⁶!

Понеже крачеха бързо, след три четвърти час вече достигнаха мястото в Дяволската клисура, където двамата прерийни ловци чакаха с нетърпение.

– Най-сетне! – извика Фред, като съгледа Катомбо. – Връщате се по-бързо, отколкото можехме да приемем. И другите двама господа също идват с вас? Добре, значи се събрахме и можем дружно да подхванем работата. Постигнахте ли нещо, Ваша светлост?

– Не, той отрече.

– Well, можехме да си го помислим. А вие, хер капитан? Какви наблюдения направихте?

– Наблюдения? Хич никакви. Ние половината предобед лежахме в близост до замъка на котва, ала не мернахме нищо освен една празна карета, която доплава нагоре по хълма и влезе в двора на замъка.

– Празна карета? Естествено! Графът не е влязъл отпред в замъка, а е слязъл преди туй и е отвел изотзад плячката си на сигурност.

– Изотзад? Но къде!

– Тук.

– Все още ли не сте се разубедили, че е бил тук? – попита Катомбо.

– Не, сега още по-малко отпреди. Ние именно след вашето тръгване не стояхме бездейно.

– Тъй ли? И с какво се занимавахте междуременно?

– Размишлявахме и открихме тайния достъп до замъка!

Това неочаквано изявление постави другите в безмерно удивление. С най-различни възгласи дадоха гласност на изумлението си, на което Фред сложи край с обяснението:

– Аз казах, че сме открили тайния достъп. Може би трябваше да се изразя по-добре и да кажа: ние не сме го видели, наистина, но знаем къде се намира, къде трябва да се намира.

– И къде? Тук няма ни едно-едничко място в стената, което човек оттук да не може да различи. Никакво отворение не може да се открие.

76. брашпил (хол. braadsoil) – скрипец за вадене на котвата (Б. пр.)

– Нали? – ухили се Фред малко поласкан. – И все пак работата е съвсем проста. Има си много добре едно място, което привлича погледите ни, действително само едно-единствено.

– Кое имате предвид? – попита Катомбо любопитно. – Може да се вземе под съображение само едно място, но то лежи извън всяка сметка, а именно онази част от стената, покрита от водопада.

– Точно него имам предвид – заяви Фред с голяма категоричност. – Бил има същото убеждение като мен.

– Но това е невъзможно!

– Защо да е невъзможно?

– Как ще е минал племенникът ми с момичето през водопада?

– Това не е наша работа, а негова. Какво сега, ако водопадът може чрез някой механизъм да се спре? И ако там отвъд, зад водопада е скрита една лодка? Тогава загадката би се решила по един много пост начин. Кочияшът, който е посветен в тайната, е избързал напред и е спрял водопада, след което е прекарал графа и Магда с лодката отсреща, без да им се налага ни най-малко да се намокрят.

– Но това звучи във висша степен невероятно!

– О-о, нищо не вреди. Най-невероятното при този случай е единствено възможното и поради това правилното.

Катомбо поклати глава.

– Вие, прерийните ловци, сте странни хора! От един-единствен стрък трева сътворявате цяла история и искате хората да ви повярват.

– Да не спорим! – рече Фред. – Скоро ще видим кой от двамата ни има право. Дали някой от господата няма свещ или нещо подобно у себе си?

След известно търсене Балдуин Шуберт извади на бял свят малко късче лоена свещичка.

– Достатъчно е. Кибрит имам самият аз, най-важното е само да ги отнеса сухи отвъд.

– Какво възнамерявате? – учуди се Катомбо, – Не се каните да плувате до отсреща нали?

– Защо не? – засмя се Фред. – Все пак трябва да ви представя доказателство, че твърдението ни с Бил е правилно.

– Но в тая леденостудена вода можете да си докарате смъртта!

– Ха! Реките, по които съм плувал в планините на Дивия запад, също не бяха предварително затоплени.

С тези думи той се освободи от самото и го предаде на Бил. Тогава обаче капитанът се набути помежду им.

– Стоп, драги Голвиц! Аз не казах относно голямата мрежа, която преди малко беше разгърната, нито дума. Но съм на мнение, че ако трябва да се плува, то това засяга моята специалност. Я си навлечете пак рубашката и ми дайте лойта и кибрита! Аз ще гондолирам вместо вас до отсреща и ще проуча работата.

Фред сега не пожела да се съгласи, възникна спор, от който в край-на сметка излезе победител Шуберт.

И по същото време вече си свали куртката и всичко излишно. Лое-ното късче и кибрита грижливо уви в носната си кърпа и закъта под шапката, която нахлупи дълбоко на челото. После нагази във водата – в началото тя му достигаше само до коленете.

Останалите следяха движенията му с лесно обяснимо напрежение. По-нататък и все по-нататък продължаваше да крачи капитанът към средата на басейна, който постепенно ставаше по-дълбок, докато водата стигна до раменете му. После той разпери ръце за плуване и се насочи към водопада, но не към средата, а към самия му край.

– Хм, човекът е умен – забеляза със задоволство Фред. – Той напа-да водопада откъм най-слабата му страна, сиреч от края.

– Мислите ли, че входът се намира там? – попита Герд.

– Там навярно не, а по към средата. Но смятам, че той иска да се възползва от свободното пространство, което се образува между стената и водопада.

– Откъде претендирате да знаете, че такова съществува? Та оттук все пак не се вижда нищо.

– Това е от разстоянието. Но него трябва да го има. Вземете под внимание мощта, с която водата пада от тази колосална височина. Тук е ясно, че тя не се плъзга отвесно по стената, а бива запокитвана навън в една повече или по-малко голяма дъга, която, разбира се, оттук не може да се забележи. Гледайте, сега баща ви достигна края, а сега... сега той изчезна.

Да, капитанът вече не се виждаше. Мъжете от брега бяха забелязали още, че той натисна с едно рязко посягане шапката, която навярно малко се бе поместила, здраво на челото, после се потопи и изчезна.

Ако съждението на двамата ловци се установеше като неправилно, то в следващия миг той трябваше отново да се появи пред водопада. Но той не дойде. Това бе добър знак, при предпоставката че не го бе сполетяло някакво нещастие. Другите стояха, изпълнени с очакване, на брега и гледаха мълчаливо мястото, зад което беше изчезнал. Така минаха пет минути и още пет, ала Шуберт все още не се показваше. В сърцата на

чакащите вече започна да се надига тревога и особено неговият син едва съумяваше да прикрива безпокойството си. Отново изтекоха пет минути на напрегнато мълчание и тогава Герд внезапно извика:

– Водопадът, водопадът! Вижте, той изчезва!

Да, водопадът действително изчезваше. Първо най-горната каскада, която се смъкна надолу, докосната сякаш от магическа пръчка. После, но по-бавно, следващите стъпала. Ехтежът ставаше все по-слаб и накрая съвсем престана. След две минути там, където допреди малко една широка водна завеса бе покривала стената, имаше вече само една тънка струя, ромоляща от зъбер на зъбер, от издатина на издатина. Долу при водната повърхност можеше да се различи – макар и неясно, защото слабо се открояваше на тъмния фон – една цепнатина, към която очите на всички се отпавиха с напрегнато любопитство.

– И ето го там на, вашият вход към крепостта! – каза Катомбо с тон на най-искрено възхищение. – Наистина, бароне, трябва да отдам пълно-то си признание на вашата проникателност.

– О-о, хер графе, действително не беше трудно да се проникне зад тайната, като вземеше човек под съображение различните факти. Веднъж следите, които несъмнено навлизаха в клисурата. После вашето уверение, че страничните стени са неизкатерими, в което впоследствие аз самият се убедих. По въздуха също нямаше как търсените да са препуснали и ето как остана само една възможност: водопадът.

– Така, като представяте работата, тя наистина си изглежда съвсем проста. Но казвам ви, аз можеше цяла година да си стоя на това място и пак нямаше да ми хрумне, че зад водопада се крие някаква тайна. По какъв начин, мислите, се довежда водопадът да спиране?

– В това отношение капитанът ще може да ни даде най-добър отговор, Когато... Behold! Ето го че вече идва! И наистина, точно както си го бях помислил, с лодка!

Действително от процепа се изстреля една лодка, в която седеше Шуберт. Тя приближаваше бързо към мястото, на което стояха мъжете. След късо време вече пристана и капитанът скочи от нея.

– Тъй, ето ме пак тук! – засмя се той радостно. – Вероятно вече отдавна сте ме очаквали, ала въжето не можеше да се развие по-бързо, дори и с най-добрата воля. И тъй, работата стои точно така, както предполагате, хер барон. След като аз...

– Стоп, драги мой! – прекъсна го на словото Фред. – Всички ние естествено сме много любопитни за вашата история, но вие можете също така добре да ни я разправите и по път. Аз съм на мнение да не се

засадаме повече тук, след като сме проникнали зад тайната. Да поемаме край отсрещната страна!

– И петимата наведнъж ли? – попита Герд, като измери с усъмнен поглед малкия съд.

– Защо не! Щом като може да носи трима души, то в случай на нужда ще потегли и с петима, стига мъничко да се побутаме – рече баща му с крепка увереност.

Та се качиха значи. Санфорд взе греблото, а Шуберт седна при кормилото, другите трима се сместиха и се „побутаха“. По време на късото плаване морякът „разви въжето“. С ловко гмуркане той изплувал от другата страна на водопада – за щастие без „пробойна в главата“, както се изрази. В царящия тук сумрак, създаван от водопада, веднага забелязал „люка“ в скалата и заплувал към него. В първия миг го обгърнала дълбока тъмнина. Плувайки предпазливо навътре, само след късо време ръката му докоснала някакъв предмет, който стърчал от водата. Това било, както за своя радост установил, лодка. Прехвърлил се в нея, запалил лоената свещ и при нейната слаба светлина различил, че се намира в някакъв канал, който свършвал тук пред едно стръмно водещо нагоре стълбище. Всъщност сега можел да гледа на работата си като уредена и да се върне обратно при другите, но се сетил какво бил казал Фред за някакво „изключване“ на водопада и го поблазило да проучи нещата по-отблизо. Не му се мислил дълго, а започнал „да се изкачва по вантите“ – по-високо и все по-високо. Лоената угарка била вече пред угасване, когато стълбището стигнало края си. То излизало на един странично водещ и напълно равен ходник. И тъкмо на това място открил търсеното – един своего рода полиспаг, чиито въжета чезнели нагоре в един отвор на потона. Естествено капитанът веднага заел къде е. Заловил се за колелото и го въртял, додето почувствал съпротива. На земята стоял един фенер, оставен тук по някаква причина, който му дошъл тъкмо на сгода. Запалил го от лоената си свещичка и поел надолу по стълбите с възможно най-голямата бързина. Каква радост, когато стигнал долу и забелязал, че водопадът е изчезнал и дневната светлина нахлува в канала! Лампата временно угасил.

Балдуин Шуберт тъкмо бе свършил със своя сбит доклад и навлязوخа в канала. Няколко веслени удара отведоха лодката до началото на стълбището, фенерът бе отново запален, лодката привързана и после Фред закричи със светлината начело на другите нагоре по стълбите.

За полагаването на стъпалата, просечени грубо в скалата, хората се

бяха възползвали от един естествен, почти отвесен процеп в хълма, така че изкачването протичаше доста бавно. Когато Фред достигна последното стъпало, където бе монтиран задвижващият механизъм, им повели настойчиво възможно най-голяма безшумност.

Ходникът, на който сега стъпиха, беше един метър широк и два висок. След известно време стигнаха до едно място, където на земята стоеше едно дървено ведро, пълно до половината с вода. Това обстоятелство беше фрапиращо, наистина, ала те нямаха време да му отделят повече внимание и продължиха да крачат.

Добре беше, дето Фред посъветва спътниците към предпазливост, защото едва бяха отминали съда с водата и някъде далеч пред тях се разнесе лек шум.

– Пет! Някой идва! Сnižете се към земята и не шавайте! Всички се отзоваха на подканата, а Фред угаси фенера.

Приблизително на двадесет крачки от тях забеляза бледна светлина. Самият източник обаче не можеше да види, понеже точно там ходникът правеше чупка. По този начин се образуваше тъгъл, зад който Фред се примъкна с котешки скокове. Сиянието стана по ярко и се появи един фенер със затъмняващи бленди, носен от един мъж.

Беше кастеланът на замъка.

Той мина, без нищо да подозира, край Фред, който се бе притиснал плътно към скалата. Един бърз поглед напред го осведоми, че мъжът е сам.

– Стой!

При неочакваното прозвучаване на човешки глас, кастеланът се стресна. Обърна се и като видя Фред, се изплаши, сякаш бе съзрял призрак. Но бързо се окопити.

– Кой сте вие? И какво търсите тук? – попита заплашително.

– Хм, не бъди зъл, старо! Аз искам да посетя господаря ти, най-големият негодяй, който може да има!

– Човече, кой си ти?

– Това може да ти е безразлично. Все ще се запознаеш с мен. Я си дай фенера!

Думите още не бяха отзвучали и той вече му го бе изтръгнал.

– Човече! – закани се кастеланът. – Давай фенера или...

Повече не изговори, а отстъпи няколко крачки назад, тъй като видя към себе си насочено дулото на револвер.

– Бил! – повели Фред.

– Тук! – отговори Санфорд, който беше най-предният в колоната. –

Да понапляскам ли малко нехранимайкото?

Кастеланът се обърна.

– Кой е този човек? – запита уплашено.

– Аз съм жив-живеничкият Дявол и идвам да те забера – ухили се Бил. – Не дигай безполезна дандания, просто ще трябва да ме съпроводиш!

Същевременно обви исполинските си ръце около тялото му и го стегна така здраво, че оня не бе в състояние да помръдне.

– Тъй, уреден е! А сега, Фред, можеш да узнаеш от него всичко, което поискаш. Давам ти дума, че той ще пропее. За това аз ще имам грижата.

В първия уплах преди малко от изненадващото нападение на кастелана бе изпаднал и се търколил на земята един предмет, който той бе носил под мишницата. Фред сега го вдигна и огледа.

– Я гледай! Самун хляб! Къде се канеше да го отнесеш, мошенико?

– Бях на път към... исках... да нахраня рибите долу при водопада.

Това извъртане въздейства толкова развеселяващо, че те трябваше всячески да се постараят да не избухнат в гръмък смях, който можеше да ги издаде.

– Тъй, тъй! Ти май ни считааш за доста глупави люде, та очакваш да го повярваме. Но накъде си се канел да идеш, за нас на първо време е без значение. Кажи ни по-добре накъде води този ходник!

– Това не ви интересува!

– Обеснико, говори по-учтиво, инак ще ти разплескам надве сандъка! – заплаши Бил, като засили натиска на ръцете около гърдите му.

Кастеланът изстена.

– Пуснете ме, за Бога, пуснете ме, аз и бездруго ще си кажа!

– Та опиши ми значи пътя! Къде ще стигне човек, ако следва този ходник? – разпитва Фред.

– Той върви най-напред доста дълго направо. Сетне се стига до една врата, зад която се намира кладенецът на замъка.

– С какво е заключена тя? С някакво резе?

– Не, тя има един секретен механизъм.

– Който на теб естествено е познат?

– Да – отговори кастеланът колебливо.

– Това е добре, защото няма да се наложи дълго да си губим скъпоценното време. Кой още го знае?

– Графът и жена ми.

– Друг никой?

– Не.

– По-нататък!

– От другата страна една врата със същото устройство води към един ходник, който продължава водоравно и свършва пред едно виещо се стълбище.

– Накъде се отива оттам?

– В една кула, която включва само това тайно стълбищно пространство и две разположени над него стаички.

– Кой обитава тези помещения?

Не му се искаше на кастелана да си развърже езика, ала Санфорд, в чиито обятия той беше като въськ, бързо-бързо го вразуми.

– Дъщеричката на майор Хелбиг – изпъшка.

– Виждаш ли колко добре в дяваш немски? – ухили се Фред. – Предполагам, че отвърте входът за витото стълбище е замаскиран по някакъв начин, иначе пленницата би могла да ви се измъкне.

– Да, на мястото на врата се намира една картина, а там, където отвън е ръчката на бравата, е нагласена до куката на рамката една изпъкналост.

– Добре! Дотук схванах. Но трябва да съществува и връзка със замъка.

– Тя се намира на втората стълбищна площадка, където една врата води в един неизползван ходник на замъка.

– Да се надяваме, си казал истината. Защото ако макар само в един пункт си излъгал, ти си изгубен! Сега естествено оставаш при нас като пленник. От твоето държане ще зависи какво наказание ще ти бъде наложено. Бил, вземи втория фенер и внимавай за обесника! При най-малкото подозрително движение го гръмни!

След като претърсиха пленника за оръжия, при което излезе наяве един нож и Бил го затъкна в колана си, мъжете изминаха едно значително разстояние, докато една врата им наложи да спрат. Фред я освети с фенера и като не забеляза нито резе, нито ключалка, се обърна към кастелана на замъка:

– Как се отваря вратата? Казвай бързо, но се придържай към истината!

Лека-полека кастеланът бе осъзнал, че със съпротива само може да си влоши положението. Той посочи с пръст едно място в рамката на вратата и обясни:

– Отварянето става, като пхнете ножа в този процеп и натиснете силно към вратата.

Фред изпълни без колебание това указание. Чу се тихо прещракване и вратата отскочи. Лъхна ги студен влажен въздух. Фред освети навътре с фенера. Пред тях се разкри кръгло, настлано с каменни плочи помещение, в чиято среда зееше дълбока дупка, в нея се губеше кладенчовото въже, което се спускаше някъде отгоре.

– Нека огледаме помещението по-внимателно, преди да стъпим в него! Трябва да затъмним фенерите, защото светлината им може да ни издаде, ако някой случайно намине горе край кладенеца. Ще заобиколим дупката отдясно. Бил, стори ми услугата да останеш с нашия пленник тук! Ние не знаем как стоят работите там отпред, а един-едничък силен вик от неговата уста би могъл да ни издаде, фенера му можеш да задържиш, на нас един ни е достатъчен.

Фред покри своята светлина и после стъпиха в опасното кръгло помещение. Минаха благополучно край кладенеца и през вратата отсреща, която се отваряше по същия начин като първата.

Сега фенерът бе освободен отново от блендите си. Пред себе си те видяха един ходник, който известно време продължаваше да води съвсем равно, докато накрая свърши пред една вита стълба, изкачваща вътрешната страна на кръгла зидария.

– До момента пленникът не ни е излъгал, сведенията му съвпадат точно. Но сега тихо, моля!

С нечути стъпки се запромъкваха четиримата нагоре по стълбите. На втората площадка Фред спря. Той остави светлината на фенера да падне върху стената, където забеляза една врата, но за него удивление тя стоеше отворена.

– Странно! – прошепна. – Нашият пленник ли е оставил вратата отворена? Или пък някой друг след него я е отворил? Това би могло да бъде единствено Лудия граф. Останете тук и позволете да се кача на първо време сам, за да поразузная!

В следващия миг беше изчезнал зад извивката на стълбището. Горе спря да се ослуша известно време и после се върна.

– Майне херен, идваме в щастлив час. Фройлайн Магда е горе и она се намира при нея. Чух ясно двамата.

– Мерзавецът! – избухва Герд, пребледнял от възбуда. – Напред, нагоре при него!

– Стой! – повели Фред и го задържа здраво за ръката. – Очаквам да се подчинявате на моите разпореждания. Вие, Ваша светлост, пристъпете с капитана в този ходник тук, който води към замъка, и посрещнете графа, в случай че му се удаде да ни се измъкне там горе. Хер

лейтенантът ще дойде с мен.

Двамата споменати останаха в мрака, а Фред се заизкачва с Герд нагоре. След четвъртата площадка стълбите свършиха и те застанаха пред една врата, зад която можеха да се доловят гласове.

– Ето я ръчката. Да влезем. Но тихо! – предупреди Фред. Един лек натиск бе достатъчен и врата се отвори. Фред влезе и Герд го последва. Намериха се в една стаичка, обзаведена само с едно легло, една нощна масичка и два стола. Прозорец нямаше, но през процепа на откреннатата падаше слаб проблясък от светлина. Герд се прокрадна бързо и безшумно до пролуката и погледна в съседните покои.

На една малка софа седеше графът, а в най-отдалечения ъгъл стоеше Магда с изпълнено със страх лице и умоляващо издигнати нагоре ръце.

– Не се заблуждавайте, гълъбчето ми! – тъкмо каза графът. – Никой не знае къде се намирате, никой няма да ви доведе спасение, Само откликването на моята любов може да ме склони да ви върна на близките ви.

– Аз ви мразя и презирам! – отговори тя с треперещ глас.

– О-о, аз вече съм опитомявал някоя и друга птичка. Скоро и вие ще се укротите, ако влезете в някоя от дупките, в които умея да обуздавам опърничавите.

– Аз ще умра.

– Не се умира така лесно.

– Бог ще ме закриля и спаси.

– Тъй ли мислите? Аз бих желал все пак да знам как ще иска той да я подхване тая работа. Вие сте слаба, а аз съм силен. Ще ви го докажа.

Той се надигна, пристъпи към нея и поиска да я прегърне. Но се отдръпна изплашен, защото вратата се отвори и на нея се появи Герд.

– Окаянико! – прогърмя този.

Тази дума тутакси върна графа на себе си. Който може да говори, не е привидение.

– Герд, о, Господи! – изкрещя Магда и се хвърли в обятията на любимия.

– Какво търсите тук? – изсъска графът, пристъпвайки към Герд. Тогава съгледа Голвиц, който бе влязъл след този. – Кой... кой е това? Къде съм ви... виждал вече?

– Кой съм? Аз съм вашият зъл дух и съм дошъл да ви подиря сметка за брат ми Теодор.

– Голвиц! – извика шашардисаният граф във внезапно озарение.

– Да, аз съм един Голвиц. Отмъстителят е тук! Вашата полица изтече, изверг!

– Още не! – изкряска Хоенег.

С едно бързо посягане грабна фенера, който беше донесъл, и изскочи през вратата в спалното помещение. В следващия миг беше изчезнал зад картината-врата, която се заключи с трясък.

– Измъкна се! – извика Фред. – Но само временно! Той не може да ни избяга. Останете с фройлайн засега тук, хер лейтенант, докато се върна!

Той се завтече обратно в спалнята и грабна фенера, който беше оставил на един стол. След няколко секунди беше вече намерил изпъкналостта до куката, която съответстваше на ръчката от другата страна, и отвори вратата. В миг стоеше отвън и затупурка с възможно най-голяма бързина надолу по стълбите.

Междувременно Хоенег търчеше към втората стълбищна площадка, за да избяга през вратата, водеща към замъка. Но ето че светлината от фенера му падна върху Катомбо и капитана, които стояха на стража на това място и изсочиха поривисто да го спипат. Ала она се изплъзна ловко от ръцете им. Обърна се с едно проклятие и преди да се усетят, изчезна по стълбите надолу.

– Бура да отнесе Марса и Брама! – изруга Балдуин Шуберт. – Ей го че отплава, а ние кютим тук като две стари, негодни корита. Какво да правим? Бива ли да напуснем поста си и да хукнем подире му? Ако само хер фон Голвиц...

– Капитане! – прокънтя тогава в непосредствена близост гласът на Фред.

– Хер барон, вие ли сте?

– Да, аз съм – гласеше отговорът и същевременно фигурата му изплава в светлината, хвърляна от неговия фенер. – Видяхте ли Лудия граф?

– Да, искаше да мине оттук.

– Накъде заби?

– Надолу по стълбите.

– Той ще иска да офейка през ходника и помещението с кладенеца. Но това няма да му се удаде, ако Бил, който чака от другата страна е нащрек. Той ще го подгони към нас. Следвайте ме!

Хукнаха бързо надолу по стълбището. Пристигнаха на най-долната площадка, те видяха беглеца на доста голямо разстояние пред себе си, фигурата му рязко се открояваше на светлината от неговия фенер. Сега

се втурнаха напред с удвоена бързина, което, разбира се, не ставаше без шум. Преследваният чу стъпките зад себе си и от своя страна също увеличи бързината, така че дистанцията между него и преследвачите не се намали. След две минути беше достигнал помещението с кладенеца и стъпи по каменните плочи. Вече беше заобиколил наполовина кладенчовия отвор, когато на няколко крачки пред него отекна силния глас на Бил.

– Спри! На мига спри или стрелям!

Хоенег толкова се уплаши от това, да намери и тук изхода препречен, че залитна няколко крачки назад. За нещастие стъпи върху една плоча, която се бе разхлабила и сега хлътна рязко под тежестта му, и то към страната, където в непосредствена близост зееше кладенчовият отвор. По този начин той изгуби твърдата опора под нозете си. Размаха ръце във въздуха, вдигна единия крак, за да потърси някаква опорна точка, и така загуби окончателно равновесие... един грозен пронизителен крясък и той се сгромоли гърбом в дълбочината. Донесе се глух, пляскаш звук... тялото на графа се бе разбило.

Няколко мига по-късно в помещението с кладенеца се появи Фред със своите спътници.

– Бил!

– Фред!

– Къде е Лудия граф?

– Изтърси се в кладенеца.

– В кла... – от изумление и стрес словото заседна в устата му. Също никой от другите не пророни изпърво нито дума.

Беше миг на ужаса. Тази страховита дълбочина долу... тялото непременно трябваше да се е смазало.

– Бог го осъди! – извика накрая Фред, чието лице бе станало мъртвешки бледо. – Той изпревари присъдата на хората. Тръпки ме побиват! Да се махаме от това злокобно място!

Катомбо пристъпи предпазливо до ръба на кладенеца и се послуша надолу. Не можеше да се долови и най-малкият звук – нямаше никакво съмнение, графът беше мъртъв. После се обърна към спътниците си и гласът му потреперваше, когато каза:

– Аз съм негов роднина и би било неблагоприятно от моя страна да изпитвам удовлетворение от неговата смърт. Но за мен щеше да е също така болезнено да го видя пред решетката на съда. По този начин работата намери своето решение. Да вървим!

– Да, да вървим! – пригласи Фред – Но първо трябва да изчакаме

Герд и Магда, които сигурно се безпокоят за нас. Капитане, вземете този фенер и идете да доведете двамата!

Шуберт грабна светилото и побърза обратно по ходника и нагоре по витата стълба до тъмницата на Магда. Тя вече се беше съвзела.

– Как стоят нещата? – попита Герд.

– Добре, много добре... за нас!

– Къде е графът? – подпита Магда боязливо и сгуши глава на гърдите на Герд.

– Мъртъв! Искаше да се измъкне през стаята с кладенеца и се изсипа вътре.

– Милостиви небеса! – извика младият мъж ужасен.

– Идвайте бързо! Другите ни чакат. Тук няма какво повече да търсим.

Герд взе момичето на ръце и закрачи напред. Баща му го последва и заключи картината-врата след себе си. Скоро стигнаха при чакащите.

Най-потресен от внезапната смърт на графа беше кастеланът на замък Гайслер. Той беше пропаднал човек и помощник във всички негови безобразия, ала не беше издъно закоравял. Когато видя господаря да пада непосредствено пред очите му в кладенеца, доби усещането, сякаш някой прекара ледена ръка по гръбнака му. Неговата съпротива бе напълно сломена, толкова повече, че сега нямаше защо да се страхува от господаря си, ако издадеше неговите тайни.

След като напуснаха кладенчовото помещение и заключиха вратата, Фред се обърна към Гайслер.

– Обеснико, с твоя господар приключихме, той си намери своето възнаграждение. Сега идваш ти наред!

– Милост, милост! – заскимтя пленникът. – Аз искам всичко да призная.

– Познаваш ли брат ми Теодор фон Голвиц?

– Да, хер, познавам го.

– Знаеш ли дали е още жив?

– Той е жив.

Този отговор дойде за Фред, който очакваше, наистина някаква определена вест, но вече почти не бе смял да се надява да го види отново жив, така неочакван, че той изгуби самообладание. Почувства се съвсем слаб и се обърна настрани, за да прикрие вълнението си. Катомбо забеляза това и му каза съчувствено:

– Хер барон, успокойте се и позволете аз да задам вместо вас необходимите въпроси на този мъж! Вие сте твърде развълнуван, за да го

сторите... Е, хубостнико, – обърна се той към пленника – ти каза, че хер барон фон Голвиц е още жив. Къде се намира той?

– Съвсем наблизно в една подземна килия.

– Ще ни водиш ли дотам?

– Да.

– Кой хранеше затворника?

– Аз самият.

– А когато отсъстваше от крепостта?

– Моята жена.

– Какво получаваше той?

– Вода и хляб – отговори онзи колебливо.

– Друго нищо?

– Не.

– Та вие сте били много щедри, бе! Дяволът дано ви възнагради един ден за вашето милосърдие! Учудва ме само как Хоенег не е смъкнал своя съперник изцяло от врата си!

– Хер, аз нямаше да го допусна, аз не съм убиец.

– Това го казваш естествено само за да се оправдаеш. Но ще ти призная, че бих бил доволен, ако не лъжеш. Води ни сега към тъмницата!

Малкото шествие се раздвижи. Пленникът вървеше начело с Бил, който не го изпускаше нито секунда из очи. Фред ги следваше с неописени чувства в сърцето, после идваха другите.

При ведрото с водата кастеланът спря.

– Ние сме на самото място и се намираме точно пред тайната тюрма.

– Та тук не се вижда никаква врата! – удиви се Катомбо.

– От външната страна тя е измамливо наподобена на скалата, Внимавайте!

Той се наведе и взе от земята един малък камък. Найаве излезе краят на някаква желязна щанга. Той я натисна настрани и пред тях тутакси се отвори тясна врата от талпи. Една отблъскваща миризма ги лъкна от дупката, която се намираше зад нея. Когато Бил освети вътре, съгледаха една обгърнатата от дрипи човешка фигура, която лежеше на земята, прикована с верига. Една полусчупена стомна за вода стоеше до сноп прогнила слама, служеща за постеля.

– О, мили Боже! – възкликна Катомбо. – Това човек ли трябва да е? Вие ли сте, хер фон Голвиц?

Фигурата се надигна от земята. Две страшни очи се впериха в

мъжете от едно прилично на череп лице.

– Махнете светлината! – прозвуча глухо и дрезгаво. – Тя ми изгаря очите и мозъка. Пръждосвайте се!

– Хер фон Голвиц, искате ли да бъдете свободен?

– Свободен! – отекна обратно. – Свободен при вас означава мъртъв! Да, убийте ме, макар аз вече да съм умрял!

– Хер фон Голвиц, ние ви носим свободата и ви поздравяваме от вашия брат Фред.

Тук Фред повече не може да се сдържи. Той избута Катомбо настрани и връхлетя в килията.

– Теодор!

Прозвуча ужасен крясък, после в бордея настана тишина, Чуваше се само шумът от целувките, с които младият мъж покриваше устата на своя изпаднал в безсъзнание брат.

Катомбо или граф Вилхелм фон Хоенег, както сега ще го наричаме, направи следното предложение:

– Аз ще вляза през главния вход на крепостта и бих помолил хер Санфорд да ме придружи, за да отведем кастелана на сигурно място. Когато това стане, ще поискам да дойдат да приберат него и цялата компания. Смятам, че две коли ще бъдат достатъчни за тази цел. Междувременно ще дам в крепостта необходимите разпореждания за посрещането на моите подопечни питомци. А сега, струва ми се, е време да напуснем това трагично място, ако не искаме да бъдем изненадани от мрака.

Само след късо време малкото шествие се раздвижи. Бил вървеше начело с пленения кастелан, после следваше Герд, който носеше Магда, зад него Фред с брат си Теодор и накрая капитанът с графа.

Когато стигнаха стръмното стълбище, водещо към канала, Магда се притисна още по-силно към гърдите на своя закрилник и прошепна:

– Герд, мили Герд, ти ме отнесе оттам горе на ръце; трябва и в живота да ме носиш на тези ръце! Искаш ли?

– О, с какво удоволствие, с какво безкрайно удоволствие! – увери тържествено Герд и прилепи една задушевна целувка върху несъпротивяващите се устни...

Една година по-късно бе осветен новоизграденият замък Хелбигсдорф. Средствата на майора далеч нямаше да стигнат, ала херцог Макс бе предоставил на разположение необходимата сума в знак на признателност към заслугите на стария ветеран.

Естествено Негово сиятелство беше поканен заедно със съпругата си за тържеството на този ден. Освен тях Хелбиг бе пожелал да види

при себе си само онези, които стояха най-близо до сърцето му.

И ето че се зададе нагоре по хълма една дълга върволица коли. Начело се виждаше херцогската каляска.

- Те идват! – извика Синята.
- Всички! – прибави Зелената.
- Всички заедно! – допълни Пурпурната.

Колите изтрополяха в двора и техните пасажери бяха подобавашо посрещнати. Зад херцогската двойка слезе Герд.

После следваше капитан Шуберт с Каравей, исполинът Бил, Санфорд, двамата фон Голвиц, ковачът Шуберт със своята жена и накрая граф Вилхелм Хоенег, по-раншният Нурван паша.

Последва поздравяване и ръкостискане, едно питане и отговаряне, което сякаш не искаше да знае край, и мина дълго време, преди гостите да разгледат замъка във всичките му помещения и да могат да пристъпят към трапезата.

Херцогът водеше председателството. Той сияеше от удоволствие и отражението от неговото щастие падаше върху красивия лик на съседката му Магда. Той имаше особен маниер в разговора и му личеше, че е подготвил разни изненади, Сега тъкмо се обърна към Каравей:

- Навярно знаете, че бях приятел на известната вам Лилга?
- Зная, разбира се, Ваше сиятелство! – отговори кормчията.
- Чух, че с вашия камарад Шуберт искате да напуснете служба?
- Така е. Ние остаряхме и...

– Да, да – прекъсна го херцогът. – Но като кормчия не се излиза в пенсия. Да кажем лейтенант?

– О-о, Ваше сиятелство...! – изпелтечи щастливецът.

– Стига, стига! И понеже вие – обърна се той към Шуберт – по време на плаването ви до Острова на скъпоценностите сте се проявил като кадърен капитан, то получавате същия ранг в моята флота.

– Дано брамстенгата... ах, прощавайте, Ваше сиятелство... аз, капитан? – провикна се доблестният Балдуин.

– Вие сте го заслужил, драги мой, и аз се радвам да мога да поздравя в същото качество и вашия син на тази трапеза.

Герд се надигна, озарен от щастие.

– Ваше сиятелство, как стигнах до тази чест?

– Много моля да предоставите решението по този въпрос на мен!

– Негово сиятелство дарява моя дом по такъв начин, че не намирам достатъчно думи за благодарност – извика майорът. – А пък самата тази къща е един дар от висока ръка, която аз...

– Стоп! – прекъсна го херцогът. – Сега най-сетне е времето да изясним тази заблуда. Не аз ви построих този замък, а почтеният капитан Шуберт.

Чу се едно всеобщо „Ах!“ на удивление.

– Да – продължи херцогът. – Капитанът извадил там зад Индия с и за барон фон Голвиц едно съкровище, от което на него и Каравей, който също е присъствал, паднал в скута един хубавичък дял. Той още нищо ли не е осведомил за това?

– Нито дума! – извика майорът удивен.

– Тогава нека после при виното барон Фридрих ни разкаже историята за Острова на скъпоценностите – най-увлекателната, която някога съм слушал.

Хелбиг скочи и прегърна стария морски вълк.

– Шуберт, приятелю, вземи си чашата и ми говори на „ти“. Ние сме бащи на един син, нека бъдем значи братя.

Чашите извънтяха, а херцогът попита:

– Защо само бащи на един син? Защо не и бащи на една дъщеря? Майоре, аз моля по този повод ръката на вашата дъщеря Магда за моя млад морски капитан, сина на Балдуин Шуберт. Ще получи ли отказ?

Надигна се всеобща радостна гълчавя и скоро двамата млади хора лежаха в обятията си.

– Виж, Парпара, – рече Томас – паш така пеше и при нас, когато получих от теп първото млясане!

Всички се засмяха, а херцогът продължи:

– Аз не вярвам, че тези двама годеници, ще са единствените, които ще се съберат от сърце. Фрау Хартман, зная че обичате вярната душа, която съм определил за вас. Сега нали отпадна и последното препятствие, стояло на пътя, и ето защо съм убеден, че няма да го отблъснете.

Тогава заговорената се обърна с радостна усмивка към добродушния капитан Шуберт:

– Наистина ли все още ме обичаш?

– Нека Дявола ме замъкне, ако ми хрумне да кажа „не“. Аз служих за теб както патриарха Рубен за своята Изабел и съм радостен, че сега най-сетне мога да те взема на влекач.⁷⁷

След като той изтъкна по един направо блестящ начин вещината си по библейските въпроси, чашите звъннаха за втори път една о друга и

77. Според библейското предание Яков трябвало да служи за Рахил на бъдещия си тъст Лаван седем и после – още седем години. (Б. пр.)

сега и Фред можеше да започне своя разказ за Острова на скъпоценностите.

Когато трите сестри се оттеглиха вечерта на същия ден в покоите си, дълго се гледаха мълчаливо. Накрая Фрея взе думата:

- Два годежа в един ден, хм!
- Да, два! Хм! – отбеляза и Ванка.
- Ах, два! Хм! – затвърди Цила.
- Ами ние? – попита гневно Дългата.
- Да, ние? – вметна също Дребната.
- Ох, ние! – избъбри вбесено Дебелата.
- Аз изобщо няма да се омъжвам! – врене се тържествено Синята.
- Аз никога няма да взема някой мъж! – отсече Зелената.
- А аз нивга няма да се сгодя, нивга! – закле се Дебелата, като притисна нежно към себе си своята Мими...

КРАЙ

© 1996 Любомир Спасов, превод от немски

Karl May
Die Juweleninsel, 1880–1882

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора
Редакция: VHorse, 2007

Публикация:

КАРЛ МАЙ

Островът на скъпоценностите I: Дневникът на безследно изчезналия

Островът на скъпоценностите II: Инчу-чуна – вожда на апачите

Издаелство „Калем-90“, Пловдив, 1996

Band 46, Die Juweleninsel
Karl May – Verlag, Bamberg

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3535>]